

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Livaneli

Türk Edebiyatı / Roman

Kardeşimin Hikâyesi

100.
000
adet

DK

Romanları 34 dilde yayımlanan Ömer Zülfü Livaneli, 1946 yılında doğdu. Ankara'da Maarif Koleji'nde okudu, Stockholm'de felsefe ve müzik eğitimi gördü.

1972 yılında fikirlerinden dolayı askeri cezaevinde yattı, 11 yıl sürgünde yaşadı.

Harvard ve Princeton gibi saygın üniversitelerde konferanslar ve dersler veren, romanları, fikirleri ve müziği ile dünya basınında övgülerle karşılanan bir sanatçı olan Livaneli, edebiyat, müzik ve sinema alanlarında 30'dan fazla ulusal ve uluslararası ödül sahibi.

Livaneli, 1999 yılında San Remo'da En İyi Besteci ödülüne layık görüldü. Müzik eserleri Londra, Moskova, Berlin, Atina, İzmir senfoni orkestraları tarafından icra edildi ve Zubin Mehta, Simeon Kogan gibi şeflerce yönetildi.

Türkiye dışında Çin Halk Cumhuriyeti, İspanya, Kore ve Almanya'da da çok satanlar arasına giren romanlarıyla, Balkan Edebiyat Ödülü'ne, ABD'de Barnes and Noble Büyük Yazar Ödülü'ne, İtalya ve Fransa'da Yılın Kitabı Ödülü'ne, Türkiye'de ise Yunus Nadi Ödülü'ne ve Orhan Kemal Roman Ödülü'ne layık görüldü.

Livaneli, dünya kültür ve barışına yaptığı katkılardan ötürü 1996 yılında Paris'te UNESCO tarafından Büyükelçilikle onurlandırıldı ve Genel Direktör danışmanlığına atandı.

2002-2006 yılları arasında TBMM'de ve Avrupa Konseyi'nde milletvekilliği görevinde bulundu.

<http://www.livaneli.gen.tr>

<http://www.livaneli.net>

KARDEŞİMİN HİKAYESİ

Yazan: Zülfü Livaneli

© Ömer Zülfü Livaneli, 2013

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Mayıs 2013 / ISBN 978-605-09-1444-3

Sertifika no: 11940

Kapakdaki tablo: *Les amants* (1928), René Magritte

© Photothèque R. Magritte - ADAGP, Paris 2013

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Yazar fotoğrafı: Cem Talu

Baskı: Ayhan Matbaa Basım Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

Mahmutbey Mah. Deve Kaldırım Cad. Gefincik Sok.

No: 6 Kat: 3-4 / Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 445 32 38

Sertifika no: 22728

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel: (212) 373 77 00 / **Faks:** (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Bu romanda anlatılan olayların gerçek kişilerle ve kurumlarla hiçbir ilgisi yoktur.

Kardeşimin Hikâyesi

Zülfü Livaneli

İnsan
Bir damla kan ve bin endişe

Şirazlı Sadi
13. yüzyıl

Ey benim şahım; hayatımı bağışladın ama
karşılığında hikâyelerimi çaldın benden.
Oysa ben sadece hikâyelerde yaşayabilirdim.
Şimdi onlar tükendi ve benim hikâyem de sona erdi.

Şehrazad'ın Ölümü
İntizar Hüseyin

BEN

Garip bir sabah, gazeteci kızın gelişi, Kerberos

Mantıksız gibi geliyor ama o sabah uyandığımda tuhaf bir haber alacağımı biliyordum. Karadeniz'in lacivert dalgalarıyla baş başa kalmış olan bu ıssız köyde geçen her gün birbirinin aynısı olduğu için burada insanların heyecanla konuşacağı olaylara pek sık rastlanmazdı. O günün de ötekiler gibi sessizce akıp gitmesi gerekirdi ama galiba başka şeyler olacaktı. O mahmur sabah saatlerinde bir cinayet haberi alacağımı bilmiyordum elbette ama bir haber gelecekti. Daha yataktan çıkmamıştım, gözlerim kapalıydı, arkalarında fosforlu çizgiler bırakarak yıldırım hızıyla hareket eden mor tavşanları izliyordum.

Tavşanlar her gün olduklarından daha hızlıydılar. Yerlerinde duramıyor, az görülür bir telaşla o kayanın arkasından çıkıp bu kayanın arkasına koşturmak için sabırsızlanıyorlardı. O kadar hızlıydılar ki onları takip edemiyor, daha çok arkalarında bıraktıkları mor ışık izlerini görebiliyordum. Bu ışık izleri, soygun filmlerinde sık sık rastlanan, çok iyi denetlenen bankaların kasa dairelerinde birbirini keserek güvenli bir kafes oluşturan kıızıltesi ışınları andırıyordu. Hani şu, kahramanın ancak özel bir gzlk yardımıyla görebildiği ışınları. Ama tavşanların arkalarında kalan izler mordu, bunu iyi hatırlıyorum.

O sırada telefon çaldı. Açar açmaz, haftada birkaç kere gelip ev işlerini yapan Hatice Hanım'ın sesini duydum: “Korkunç Ahmet Bey! Vallahi çok korkunç!” diyordu.

Böyle durumlarda, yani birisi korkunç bir sesle “korkunç” diye bağırdığı zaman korkmak gerektiğini anlarım ve aklıma hemen ikiz kardeşim Mehmet gelir. Bir süre hiç sesimi çıkarmadan dinledim, sonra yatışmış olduğunu tahmin ederek “korkunç” sözüyle neyi kastettiğini sordum.

“Arzu Hanım'ı duymadınız mı?” dedi ağlayarak.

Arzu Hanım'a ne olduğunu sordum. Anlatmaya dilinin varmadığını söyledi ama sonra hem korkunç diye telefon açıp hem de neyin korkunç olduğunu söylememenin saçmalığını kavramış olacak ki fısıldar gibi “Arzu Hanım'ı öldürmüşler!” dedi.

Bu durumda ne yapılması gerektiğini düşündüm. Normal olarak insanlar, bir tanıdıklarının ölüm haberini aldıklarında üzüntü belirtirler. Yaşadığım deneyimler sonucunda bu kadarını biliyordum. Evet, üzüntü ifade eden bir şeyler söylemeliydim ama duyguları öğrensem bile, dozunu ayarlamayı bilmiyordum henüz. Yani beynim biliyordu ama kalbim bilmiyordu. Zaten o zavallı, yorgun pompa ne bilebilir ki!

Arzu'yu yakından tanıdığıma, hatta daha yedi sekiz saat önce gördüğüme göre ağlamam mı gerekirdi, yoksa hayretle bağırmalı mıydım, isyan mı etmeliydim? Belki de bu duyguların hepsini birden ifade etmem gerekiyordu. İyi de ne kadar yapacaktım bunu, nasıl yapacaktım?

Önce hayret ifade eden bir ses çıkarıp sessiz kalmanın sıkıntısından kurtuldum. Sonra bunun yetersiz kaldığını düşünerek “Yazık” dedim, “çok yazık! Nasıl olmuş?”

Öyle ya, merak da bir duygudur ve normal insanlar bir cinayet haberi alınca ayrıntıları öğrenmek ister.

“Akşam davet vardı...” dedi Hatice Hanım. Oysa bunu söylemesine gerek yoktu, biliyordum, davetlilerden biri olarak oradaydım. Bütün bir akşamı; güneş yanığı omuzlarını açıkta bırakan askılı, kırmızı bir elbise giymiş Arzu’yla, kocası Ali’yle, İstanbul’dan gelmiş olan konuklarıyla geçirmiştım. Bir yaz gecesi davetiydi, neredeyse insanın cildine sinecek kadar yoğun yasemin kokularının duyulduğu büyük bahçedeydik.

Ses çıkarmayarak dinlemeyi sürdürdüm.

“Gece Ali Bey, misafirleri anayola çıkarmak için arabasıyla gitmiş.”

Evet, bunu da biliyordum, çünkü ben de ondan sonra ayrılmıştım oradan. Yürüyerek evime gelmiş, hemen yatmıştım. Podima’dan, yani bizim köyden İstanbul yoluna çıkmak, ıssız, karanlık tarlalar arasındaki karışık yollardan geçmeyi gerektirir ve buraları bilmeyen biri beceremez bunu. Sabaha kadar kör yollarda dolaşır durur, kendisini sık sık Karadeniz’in hırçın dalgalı kıyılarından birinde kuma saplanmış olarak bulur – bu küçük yerin güzelliği de burada. Ali’nin arabasıyla öne düşüp İstanbullu konukları anayola çıkarmak istemesi bu yüzdendi.

“Ali Bey yarım saat sonra eve döndüğünde bütün ışıkları açık bulmuş. Birkaç kere bahçeden ‘Arzu, Arzu’ diye seslenmiş. Yanıt alamayınca eve girmiş ve işte. Onu... öylece... Aman Allahım, öylece...”

Telefondan, birisinin boğulmakta olduğunu düşündürecek sesler geliyordu. Bana kalırsa kadın çok komik sesler çıkarıyordu ama o sırada gülmek yakışık almayacaktı, çünkü ciddi ciddi tıkanıyordu. Hiçbir şey söyle-

meden bekledim. Sonsuza kadar hıçkırarak değildi ya, nasıl olsa sakinleşecekti.

Bir süre sonra hıçkırıklarını durdurabilen Hatice Hanım burnunu çeke çeke “Kusura bakmayın, çok doluyum da...” demeyi başardı ve devam etti: “Eve dönen kocası, Arzu Hanım’ı merdivenlerin başında kanlar içinde bulmuş O güzel kadıncağızı bıçakla delik deşik etmişler. Kıpkırmızı kanı merdivenden salonun ortasına kadar yayılmış. Allah bunu yapanı cehennemden kaynayan kazanlarına atar inşallah, nasıl kıydılar o güzel kadına!”

“Kim yapmış?”

“Bilmiyorum, bilen de yok. Jandarma herkesin ifadesini alıyor, savcı da gelmiş galiba. Gazeteci kaynıyor buraları. Cahil bir kadını ben, hiç bilmem bu işleri.”

Bu hikâye 11 Haziran 2011 tarihinde, sabah saatlerinde başladı. O gece saat ikiye doğru Arzuların evindeki davetten çıkıp çakırkeyif bir kafayla eve gelmiş, hemen uyumuş ve sabah da hiçbir yerimin ağrımadığı, kendimi hasta hissetmediğim bir gün daha yaşıyor olmanın aydınlık bilinciyle uyanmış, mor tavşanlarımı izlemeye başlamıştım.

Hatice Hanım’la telefonda konuştuktan sonra bir ke-di gibi uzun uzun gerinme hareketleri yapıp kendime koyu bir filtre kahve hazırladım. Kahvaltımı yaparken müzik setinde Melody Gardot çalıyordu. Her sabah olduğu gibi, bana yine buğulu sesiyle “Kalbin bir gece gibi kapkara senin” diyerek sesleniyordu. İnsanların duygularını anlama/öğrenme çabamın bir parçası olarak sürekli müzik dinliyorum ama Melody Gardot tarzı albümlerden başka hiçbir şeye dayanamıyorum. Fazla ağdalı geliyorlar. İnsanların o saçma sapan duygusallığına ancak bu kadar tahammülüm var.

Evimde mutfak hariç, kitaplık biçiminde düzenlenmemiş tek oda vardır. O odada geniş, rahat bir yatak, beyaz lake kapakları olan büyük bir dolap bulunur. Dolapta Hatice Hanım'ın titiz ütüsünden geçmiş giysilerim, tam bir düzen içinde, birbirine karışmadan durur. Yalnız çamaşır, çorap çekmeceleri değil, pantolonlar, gömlekler, kemerler, kravatlar, ceketler, takım elbiseler de büyük bir düzen içindedir. Hepsi, içindeki yün ya da pamuk oranına, serin ya da sıcak tutma özelliklerine göre sınıflandırılmıştır. Her sabah ilk işlerimden biri, dışarıdaki hava bilgisini gösteren aletin ekranına bakmak ve orada yazan dereceye uygun bir giysi seçmektir. Mesela hava 30 dereceyse başka, 0 dereceyse başka bir giysi giymem gerekir. Gardırobum, bu iki uç arasındaki hava durumlarını beşer derece farkla dikkate alacak biçimde düzenlenmiştir. Pantolonlar grup grup ayrılmış, üzerine 0'dan 30'a kadar beşer atlayarak çeşitli dereceler yazılı etiketler konmuştur. Diğer giysilerimle ilgili de bu düzen hiçbir zaman bozulmaz. Bunlara bakarak sakın beni zengin bir insan sanmayın; bir emekli mühendis olarak elimdeki parayı çok idareli harcar, daha doğrusu pek az parayla geçinirim. Giysilerim de eskidir ama bakımlı oldukları için iyi dururlar.

Kitaplık biçiminde düzenlenmiş odalarda sandalye, koltuk, sehpa gibi bazı eşyalar da bulunur. Bu odalardan birinde bir çekyat var, bir diğerinde ise Sevgili. O çekyatta sadece kardeşim Mehmet yattı şimdiye kadar. Başka bir konuğum olmadı hiç. "Sevgili" dediğim ise bir alet; internetten benzerlerini inceleyerek tasarladığım bu aleti belki ileride anlatırım.

O gün hava durumuna bakmış, 25 dereceyi görünce,

incecik, gri-mavi pamuklu bir ev kıyafeti giymiş, sonra evimin üst katındaki koltukta oturmuş, düşüncelere dalmıştım. Tanıdığım bir kadının öldürülmüş olması benim için yeni bir durumdu. Kendime yeni bir hayat kurduğum bu sahil köyünde uzun yıllar geçirdiğim halde, daha önce böyle bir durumla karşılaşmamıştım.

Zaman zaman düşüncelerimi yazdığım not defterini aldım ve şunları karaladım:

İnsanı sadece biyolojik bir varlık olarak göremediğimiz, onun varoluşuna çeşitli yüce anlamlar yüklediğimiz için, gövdeden akan **kanın**, **can** denilen şeyi çekip almasını, dolayısıyla o kişinin “ölmüş” olmasını bir türlü kavrayamadığımızı düşünüyorum. Hayvanlar ölümü anlıyor ama insanlar anlayamıyor. **Can** denen şey, her türlü yaralanmaya, berelenmeye açık haldeki insan bedeninden bir saniyede çıkıp gidiveriyor ve insanlar bunun sonucunda aklını kaçırarak kadar sarsılıyorlar. “Tanrım, daha bir iki saat önce nasıl da canlıydı, nasıl da kahkahalar atıyordu, şimdi nasıl yok olabilir” diye tekrarlayıp duruyorlar. İnsanın algılama gücünü zorlayan bir durum bu. Hayatımıza, varoluşumuza yüklediğimiz hiçbir kavramla bağdaşmıyor. Sathiden her şey saçma mı, hayatın hiçbir anlamı yok mu? Bence öyle! Yok, hiçbir şey yok. İnsanın biyolojik fonksiyonlarına aşırı bir anlam yükleme çabası içindeyiz. Çünkü hiçlik zor geliyor.

Kalemle defteri sehpaye fırlatır gibi bıraktım. Biraz önce bana pek parlak gelen bu düşünceler, kâğıda geçirilince bütün ışıltısını yitirdi; basmakalıp göründü gözüme ama silmek zahmetine katlanmadım. Nasıl olsa kimse görmeyecekti.

Kapı çaldığında bu durumdaydım işte. Saate baktım, 11.14'tü. Demek ki olayı duyduğum andan itibaren iki saate yakın bir zaman geçmişti ve ben bu süreyi koltuğumda oturup bu düşünceleri tekrarlayarak, cevabını hiçbir zaman bulamayacağım sorular sorarak geçir-miştim.

Kapının zili tekrar çaldı.

Kim gelmiş olabilirdi, jandarma mı, yoksa savcı mı? Cinayet davalarında savcılar hemen harekete geçermiydi, yoksa ilk sorguları güvenlik güçlerine mi bırakırlardı? Dün gece o evde bulunduğuma ve maktulü en son görenlerden biri olduğuma göre beni de sorguya çe-keceklerdi elbette. Ama bana az ya da çok tehlike oluşt-urabilecek biri gelse bahçede bağlı olan köpeğim Kerberos hemen uyarırdı.

Koltukta oturduğum saatler içinde, “güzel ve kışkırtıcı” diye tanımlanan o genç kadını, artık “Arzu” olarak değil, “maktul” olarak düşünmeye başladığımı fark ettim. Maktul, yani katledilmiş... Arzu bir gece içinde sıfat değiştirmişti. Artık basında, mahkeme dosyalarında hep böyle anılacaktı. Daha kültürlü olanlarsa, öldürülenin kadın olduğunu vurgulamak isteyerek “maktule” diyeceklerdi.

Kapağının köşeleri kıvrılmış, yıpranmış not defteri-mi yine önüme çektim. Hepimiz öleceğimizi biliriz ama öldürüleceğimiz aklımıza gelmez, diye yazdım. Kim bilir kaç milyon bebek, doğduktan sonra sevinçle, alkış-la karşılanmış, daha o anda yaşlanmaya başladığı ve ölüm mahkûmu olduğu anasının babasının aklından bile geçmemiştir. Daha da tuhafı hiç kimse doğan bebeğin bir gün öldürülebileceğini, bir cinayete veya bir kazaya kurban gidebileceğini, idam edilebileceğini, savaşta öle-

bileceğini düşünmez. Oysa bunların hepsi insanlar için. İnsanlık tarihi boyunca milyarlarca kişi “normal” denilen şekilde yaşlanıp ölmemiş, öldürülmüş. Arzu da onların safına katıldı şimdi.

Birisi kapıyı ısrarla çalıp duruyordu. Açmadım. Zaten evime pek az kişi girebilirdi. Bunların başında da Hatice Hanım geliyordu. Köyün yerlilerindendi. Kocası Arzuların evinde bahçıvanlık yapıyor, on dört yaşındaki genç irisi oğlu Muharrem de bazen annesine, bazen babasına yardım ediyordu. Hatice Hanım’dan sonra evime girmeyi başarabilen ikinci kişi, oğlu Muharrem olmuştu. Çünkü Hatice Hanım, oğluna İngilizce dersi vermem için ısrar ediyordu. Ben de Hatice Hanım’dan başka, evimdeki koşullara uyum ve saygı gösterecek birini bulamayacağım ve onu elimden kaçırmak istemediğim için oğlanın haftada bir gelmesine izin vermek zorunda kalıyordum.

Zor öğreniyordu, çünkü zekâ denilen insan özelliği pek yoktu bu çocukta. Bu yüzden okuldan atılmıştı; ne olduğunu bilmediğim, ayrıca merak da etmediğim bir beyin hastalığının pençesindeydi. On dört yaşında, irikıyım, temiz kalpli bir çocuktuk ama tuhaf yüzüne, kayan bakışlarına katlanmak zordu doğrusu.

Kapıdaki her kimse, çalmaya devam ediyordu. Bırakmaya hiç niyeti yok gibiydi ama ben bu işten rahatsız olmuyordum elbette.

İstanbul’un bunaltıcı kalabalığından uzak kalmak için yıllar önce geldiğim Podima köyünde, iki katlı bir evin satılık olduğunu, hem de çok ucuza verildiğini öğrenince hemen almıştım burayı. Önceki sahibinin amacı da benim gibi yalnız kalmakmış. Adam, durmadan okuyup yazan ama ancak kendi parasıyla bir hikâye

kitabı bastırabilmiş, iyi niyetli, kalbi kırık bir yazar-
mış. Üzerinde, acemice çizilmiş mavi bir denizkızının
yer aldığı *Hayallerim ve Ben* adlı kitaptan yüzlerce-
si bir köşeye yığılmış olduğu için durumu anlamam ko-
lay olmuştur elbette. Hayalleriyle baş başa kalan yazar,
evin her duvarına kitaplık yaptırmış, her köşeye kitap-
lar doldurmuş, bu binlerce kitaba gömülüp ölene kadar
evden pek fazla çıkmamış. Köhne yapıya ilk girdiğim-
de yoğun bir eski kitap kokusuyla karşılaşmıştım. Bu
da evi hemen alma kararımı kesinleştirmişti, çünkü be-
nim niyetim de kalan ömrümü okuyarak, yazarak ge-
çirmektir. Kısıtlı ekonomik gücümle rağmen kitaplıkları
daha düzenli hale koymuştum.

Evin içi, metal kitaplık raflarıyla bölünmüştü. Bu
metal raflar, kapısı olmayan odacıklar oluşturunuyordu.
Sadece alt kattaki bir odaya kapı yaptırmıştım. Karde-
şim Mehmet'in geldiği zamanlar kullanması için hazır-
ladığım bu odada, diğerlerinden farklı olarak, bir ban-
yo bölmesi ve bir çekyat bulunuyordu. Odaların hepsi,
son derece düzgün sınıflandırılmış ve dizilmiş kitaplar-
la doluydu. Hemen hemen hepsi edebiyat yapıtı olan bu
kitaplar, ayrı ayrı odalara, temalarına göre yerleştiril-
mişti. Her birinin girişinde temayı belirten, mimari ka-
lemlerle yazdığım güzel bir kart asılıydı. Mesela:

İntikam Odası

Kıskançlık Odası

Aşk Odası

Cinsellik Odası

Savaş Odası

İntihar Odası

Cinayet Odası

Bu odalardaki yapıtlar, binlerce yıldan beri insan duygularını didik didik ediyorlardı ve bunları okumak günlük eğitimimin bir parçasıydı. Evimde binlerce edebiyat kitabı olduğunu söylerken her nitelikteki roman veya hikâye değil kastettiğim. Mesela Cınayet Odası'nda polisiye türünde romanlar bulunmuyordu. Çünkü bunlar insan duygularını anlamaya değil, cinayeti çözmeye odaklanmış, tek boyutlu, sadece merak uyandıran kitaplardı; doğal olarak ilgimi çekmiyorlardı. Evde bulunanlar, insanın iç dünyasını ve yaşadığı koşulları anlatan kitaplardı.

İnsanların duygularını, çeşitli durumlarda neler hissettiklerini öğrenmek istiyordum. Birini sevince ne olur veya kızınca nasıl bir duyguya kapılırlar, bunları bilmem gerekiyordu. Çünkü İstanbul'dan uzaklaşmış olsam bile yine de insanlarla bir arada yaşıyordum. Duyguları anlamadan yaşamam olanaksızdı. Bu eğitimi ancak edebiyat sağlayabiliyordu.

Başlangıçta psikolojiden, felsefeden, bilimden medet ummuş ama onlarda aradığımı bulamamıştım. Sinema da çok yüzeysel geliyor, bana ihtiyacım olan eğitimi sağlayamıyordu. Bunun üzerine anladım ki insan soyunun duygularını anlatan, psikolojik derinliklerine inebilen tek bir birikim vardır: O da edebiyat. O andan itibaren eskiden beri evde bulunan binlerce kitaba ek olarak yüzlerce kitap aldım, Podima'daki evimi ve onun metal raflarla ortaya çıkan iç bölmelerini seçkin edebiyat örnekleriyle doldurmaya başladım. Takip edeceğim uzun bir program yaparak –Flaubert'den ödünç alacağım bir ifadeyle– kendimi duygu eğitimine adadım.

O günden beri bu eve üç kişi girdi: Bunlardan ikisinin Hatice Hanım ve oğlu Muharrem olduğunu söyle-

miştim. Onların dışında, aşırı ısrarı yüzünden gelen Arzu var. Başka kimse görmedi evimi. Aslında bir kişi daha var: Kardeşim Mehmet. Ama onun yeri başka. Onun hikâyesini zamanı gelince anlatacağım.

Şimdi gelen her kimse, kesin kararlı olmalıydı. Çünkü kü kapı hâlâ çalınıp duruyordu.

Az daha unuttuyordum. Eskiden, duyguları öğrenme eğitimimde kitaplara ek olarak müziğe de yer veriyordum. Çünkü eğer kitap kahramanlıktan söz ediyorsa *Eroica*, acıyı anlatıyorsa *Adagio* yararlı olabilir. Ama bir süre sonra bunun anlamsız olduğunu kavradım. Müzik, edebiyat gibi duyguları anlatmıyor, bizat yaşatmak amacını güdüyordu. Bu da işe yaramaz bir şeydi, çünkü benim duyguları yaşamaya değil, öğrenmeye ihtiyacım vardı. Epey denedikten sonra duyguların kabarmalarına yer vermeyen yumuşak, akıcı, hafif cazın, dinleyebileceğim tek müzik türü olduğuna karar verdim. Öteki türler, dinleyenle kavga ediyordu sanki.

Bu arada kapıdaki her kimse gitmişti, zil çalmıyordu artık.

Arzu'nun öldürülüşü üzerine ne okumalıyım diye düşünerek Cinayet Odası'na gittim. Daha önce de söylediğim gibi bu odada Agatha Christie tarzı romanlar yoktu, insan ruhunun karanlık dehlizlerinde dolaşmayı yeğlemiş olan yazarların kitapları vardı.

Raflardaki kitaplara göz gezdirdim ama ne okuyacağımı bilemediğimi fark ettim. Çünkü bu kitaplarda her cinayetin bir sebebi vardı. Ya aşk, ya kıskançlık, ya soygun, ya rekabet... Suç motifini bilmeden okuyacağım kitapların pek faydası olamazdı bana. Kitapların hepsi kurbanı değil, katili anlatıyordu. Daha doğrusu kurbanı, öldürülme anından önce anlatıyor, sonra katile ya

da kimin yaptığını bulmaya çalışan insanlara yoğunlaşıyordu. Bense sadece kurbanı biliyordum.

O sırada aklım yine aynı konuya takıldı. Biraz önce kapıyı o kadar uzun süre, ısrarla çalan kimdi acaba? Hatice Hanım ve Muharrem olamayacağına, Arzu da ölmüş olduğuna göre kapıyı çalabilecek başka kimse yoktu ki. Dediğim gibi geriye bir tek olasılık kalıyordu: Cinayet soruşturması için gelmesi ihtimal dahilinde olan jandarma, savcı gibi kişiler. Bu durumda kapıyı açmam gerekirdi elbette, çünkü daha sonra rahatsız edici durumlar ortaya çıkabilirdi. Ama –dedim ya– bütün heybetiyle bahçedeki kulübenin önünde yatmakta olan Kerberos uyarmamıştı beni.

O sırada kapı tekrar çalmaya başladı. Biraz önceki düşüncelerimin etkisiyle, bu kez kalkıp gittim.

Kapıda polis ya da savcı olamayacak kadar genç bir **kız** duruyordu. Bacaklarında, eskitilmiş ve dizleri beyazlatılmış bir jean, üstünde bir omzu düşük beyaz bir bluz vardı. Uzunca boylu, ince yapılı, kocaman gözleriyle **dikkat** çeken, beyaz tenli, siyah düz saçlı bir kızdı. Bir yandan gülümsüyor, bir yandan da kapıyı ne kadar zor açtığımı söyleyip sitem ediyordu. Az önce de kapıyı çalan oymuş. Sonra evde olmadığını düşünüp vazgeçmiş ama **köşedeki** bakkaldan benim evden pek çıkmadığım bilgisini alınca şansını tekrar denemek için dönmüş. Gerçi bakkalın o kadar kesin konuşması onu biraz yadırgatmış, pek ummuyormuş kapının açılacağını, ama şimdi memnun olmuş, dönüp bir kez daha deneme kararından.

Herhalde bir karşılık vermeme, bir yorum yapmamı bekliyordu. Kısa bir sessizlikten sonra “Ahmet Aslan sizsiniz değil mi?” diye sordu.

“Hayır!” dedim. Şaşaladı.

“Ama nasıl olur? Bu evde siz oturmuyor musunuz?”

“Oturuyorum.”

“Eee, adınız Ahmet Aslan o zaman!”

“Hayır, değil.”

“Peki nedir?”

“Ahmet Arslan!”

Kızın şaşkınlığı iyice arttı.

“İyi ya, ben de öyle söylüyorum.”

“Hayır, söylemiyorsunuz, Ahmet Aslan diyorsunuz, oysa benim adım Ahmet Arslan.”

“Yani bir tek r harfi eksik diye mi o ben değilim diyorsunuz?”

“Evet!”

“Çok tuhaf biri olmalısınız.”

“Hayır, değilim” dedim soğuk bir tavırla. “Tek harflerin nelere yol açabileceğini bir bilseniz... Neyse, niye arıyorsunuz beni?”

“Arzu Kahraman’ı tanıyormuşsunuz.”

“Evet!”

“Hatta dün akşamki davette oradaymışsınız.”

“Evet ama bütün bunlardan size ne?”

Sıkımam için elini uzattı ama eli boşlukta kaldı. Yüzünde bir şaşkınlık oluştuysa da kendini çabuk toparladı ve elini çekti. İstanbul’dan geldiğini, gazeteci olduğunu söyledi. Benim hiç okumadığım büyük gazetelerden birinin adını verdi. Hatta kimliğini göstermeye yelten-di. Bir el hareketiyle onu durdurdum, ne istediğini sordum. Mümkünse benimle biraz konuşmak istermiş.

“Ne hakkında?” dedim.

Bu kez siyah gözlerini dikip yüzüme garip garip baktı. “Elbette ki cinayet hakkında” dedi.

O konuda bir şey bilmediğimi söyledim.

“Tamam canım, korkmayın, ben polis falan değilim” diyerek güldü. “Sadece Arzu Hanım hakkında birkaç soru soracağım, nasıl biriydi falan. Bilirsiniz ya, insanlar gazetelerde ayrıntı okumak ister.”

Dedim ki: “Genç bir kadındı, insanlar onu güzel bulurdu, sağlıklıydı, çok gülerdi, kahkahası erkeklerde güçlü arzular uyandırırdu ama şimdi ölü. Hepsi bu!”

Bir adım geri çekilip beni dikkatle süzdü. Bir dakika kadar öylece bakiştık. Sonra “Ne garip bir insansınız siz böyle!” dedi.

“Olabilir!” dedim. “Sorularınız bitti mi?”

“Yani bu kibarca kovulduğum anlamına mı geliyor?”

“Ne anlama geldiğini bilmiyorum. Sorduklarınıza cevap verdim işte.”

Ne yapacağını bilemez halde duraksadı. Yüzünde büyük bir şaşkınlık ifadesi vardı. Eğilip, yere bırakmış olduğu büyük çantasını aldı. Bu sırada beyaz, geniş bluz yakasından kar beyazı göğüslerinin üst kısımlarını gördüm.

Kırgın bir sesle “Peki o zaman, madem beni içeri almıyorsunuz, gideyim bari” dedi.

“Ben öyle bir şey söylediğimi hatırlamıyorum” dedim.

“Neyi söylemediniz?”

“Sizi içeri almayacağım gibi bir şey” dedim.

Birden yüzü bir çocuğunki gibi aydınlandı. “Yani içeri gelebilir miyim?” diye sordu.

Sakıncası olmadığını söyleyip kenara çekildim, elimi abartılı bir nezaketle, içeri buyurun der gibi salona doğru uzattım.

Böylece evime dördüncü kişi girmiş oldu. “Mehmet’in dışında, dördüncü kişi” dememe gerek yoktur herhalde. Ben önde, o arkada salona doğru yürüdük. Birden

kızın arkamdan gelmediğini fark edip döndüm. Girişte durmuş şaşkınlıkla raflara, kitaptan oluşmuş sütunlara bakıyordu. “Bu ne böyle?” diye inledi.

“Ev” dedim.

“Nasıl ev?”

“İşte böyle.”

“Ama... Ama bu, ev gibi değil ki. Kitap ormanı sanki.”

“Korkmayın ayakta kalmazsınız, bir koltuk, sandalye bulunur” dedim. “Kitap sütunları da üstünüze devrilmez. Ben istemediğim sürece tabii. Çünkü mühendislik sezgisiyle dizildiler.”

Yine de içini rahatlatamadığımı fark ettim. Sorularına garip cevaplar veren bu tuhaf adamın evinde, daha doğrusu eve benzemeyen bu tekinsiz kitap ormanında başına garip şeyler gelip gelmeyeceğini düşünüyor olmalıydı. Yüzüne öyle bir ifade gelip yerleşmişti; hayretten çok, acaba ne yapmam doğru olur bakışı: Şu anda çekip gitmek mi daha doğru, yoksa kalıp da adamı dinlemek mi? Bu halini görünce onu kalmaya ikna etmek için Arzu’dan söz etmenin uygun olacağını düşündüm ve Arzu’nun da ilk geldiğinde çok şaşırdığını söyledim.

İçinde bulunduğu dalgın durumdan hemen sıyrıldı, gözlerinde bir merak kıvılcımı yanıp söndü. “Arzu buraya gelir miydi?” diye sordu.

“Evet” dedim. “Gündüz gelirdi ve her gelişinde bir saatten fazla kalmazdı.”

“Ne yapardınız o bir saatte?”

“Kitap okurduk” dedim ve cevabımın hafif bir düş kırıklığı yarattığını sezer gibi oldum. “Hayır hayır, inanmayın” diye devam ettim. “Burası halk kütüphanesi değil.”

İyice şaşırmıştı. Konuşmalarımdaki çelişkileri yakalamaya, beni anlamaya çalışıyor ama başaramıyordu.

Aklının iyice karıştığı belliydi. Mimiklerini izlerken, birden dikkatimi çekti: Yüzü ne kadar güzeldi. Duru, içindekileri olduğu gibi yansıtan, hoş bir genç kız yüzü. Sanki az önce kapıyı açtığımda değil de, şimdi görüyordum bunu. İçeri girdikten sonra bir tereddüt geçirip gidecekmış gibi davranınca mı değişmişti her şey acaba? Ve şimdi şaşırmasını, ilgi göstermesini izlemek, kalacağı anlamına geldiği için mi hoşuma gidiyordu? İlginç; çok da meraklı değildim içeri girmesine, ama şimdi...

“Peki, Arzu Hanım madem kitap okumaya gelmiyordu, o zaman çay kahve içip laflıyordunuz herhalde.”

Düşüncelerimden sıyrılıp “Evet” dedim. “Bu köyde konuşabileceği fazla insan yoktu, o yüzden buraya geliyordu. Birbirimizi daha iyi tanıyorduk.”

Bu genç kızın en temel özelliklerinden biri gazetecilikteki yükselme hırısı olmalıydı. İşin ucunda böyle bir havuç olmasa konuşmayı sürdüremezdik herhalde. Belli ki anlattıklarım onu iyice heyecanlandırmış, bir haber kokusu aldığına inanmaya başlamıştı.

“Tanımak derken...” diye, gençlerin konuştuğu bir dille yarım bıraktığı cümlesini tamamlamamı ve ayrıntılara girmemi istediğinde, onu daha da afallatmaya karar verdim.

“Tanımak derken...” dedim aynen onun gibi yaparak, “birbirimize hikâyeler anlatıyorduk.”

Tam tahmin ettiğim gibi yüzünde bir şaşkınlık oluştu, altdudağı bir masumiyet ifadesiyle kıvrıldı. “Yani...” Yi-ne cümleyi tamamlama işini bana bırakırcasına sustu.

“Yani derken...” diye, onun tarzıyla üsteledim.

Ne yapması gerektiğini bilemez gibiydi. Elinde not almak için hazırladığı defterle oynuyor, herhalde bir yandan evi hemen terk etmesi gerektiğini düşünürken,

öte yandan mesleki hırsına yenilip beni daha çok konuşturmak istiyordu.

Sonunda kararını verdi, şaşkınlığını yendi, gözlerinin içine meydan okur gibi bakarak sordu: “Yani, öldürülen Arzu Hanım sizin sevgiliniz miydi?”

Muazzam bir haber yakalamış olmanın heyecanına kapıldığı belliydi artık. Podima’ya akın eden onca gazeteci arasında bir tek o, öldürülen kadının sevgilisini bulmuş, konuşturuyordu.

“Hayır” dedim.

“Nasıl hayır?”

“Sevgili değildik Arzu’yla.”

“İyi ama biraz önce...” Yüzüne, özellikle de altdudağına yine küskün çocuk ifadesi gelmeye başlamıştı. “... dediniz ki...”

“Ne dedim?”

O anda kızdı. Kaşları çatıldı, altdudağı öfkeli bir ifadeyle kıvrıldı. Gözlerimin içine sert sert baktı: “Siz benimle oyun mu oynuyorsunuz Ahmet Bey?” dedi.

Harikaydı bu hali. Ruh durumu dakikadan dakikaya değişen, onuruna aşırı düşkün olduğu anlaşılan bu gururlu kız çok ilginçti doğrusu. İşin tuhafı, giderek güzelliği artıyor gibiydi. Çünkü bakışlarındaki ve yüzündeki ifadeler, Karadeniz’in insanı afallatan havası gibi durmadan değişiyordu.

“Hayır!” dedim. “Alay etmiyorum ama böyle kısa soru ve cevaplarla anlatılamayacak kadar karmaşık şeyler soruyorsunuz. Buyurun, size bir kahve ikram edeyim. Konuşalım, istediğinizi sorun.”

Bu kez kararlılık zırhında bir delik açmayı ve onu afallatmayı başarmıştım. Kızgın hali geçti, yüzüme garip bir biçimde baktı ve kabul etti.

Biraz sonra onu Kıskançlık Odası'ndaki küçük kol-tuklardan birine oturmaya ikna edip, elimde iki kahve fincanıyla odaya girdiğimde bana, Arzu'nun ölümüne hiç üzüлüp üzüлmediğimi sordu. Cevap vermedim, çünkü ne diyeceğimi bilemiyordum.

"Anladım" dedi. "Ben de öyle tahmin etmiştim."

Ne anıladığını anlamadım ama sormadım, sormak da istemedim. Artık bana çok tuhaf bir yaratığı incelermiş gibi biraz ürkek ama daha çok merakla bakıyordu. Daha önce hiç karşılaşmadığı tuhaf bir böceğе bakar gibi.

Kaşları, siyah gözleri, yüzünün biçimi, omuzları, ince ve gergin vücudu çok güzeldi ama daha önce dediğim gibi, benim dikkatimi en çok altdudağı çekiyordu. Dudak saplantısı falan olan biri değilim, ne var ki bu dudak oraya sanki kızın içinden geçen her şeyi ifade etsin diye konulmuş bir enstrüman gibiydi. Şimdi hafif kayıtsız gibi duruyordu ama biraz sonra değışeceğinden, halden hale gireceğinden adım gibi emindim.

Kız bu sırada torba biçimindeki geniş, siyah çantasından dijital bir kayıt cihazı çıkardı. Hani şu metal renkte, incecik olanlardan. "Size birkaç soru sorup kaydetmek istiyorum. Tabii, sakıncası yoksa..." dedi.

"Sakıncası yok ama bir şartım var" dedim.

"Nedir o şartınız?"

Bana kaç soru sorarsa, benim de o kadar soru sorma hakkım olacağını söyledim.

"Ama gazeteci olan benim" dedi.

"Soru sormak için ille de gazeteci olmak mı gerekir?" diye yanıtladım onu.

"Değil de..." dedi, "soru sormak benim işim. Okurlar için... Haber alma hakkı..."

“Bakın, tartışmayı boşuna başka yönlerle çekmeyin. Böyle bir şartım var sonuçta” dedim.

“Ama zaten istemediğiniz sorulara yanıt vermek zorunda değilsiniz ki. Bir şart ileri sürmenize hiç gerek yok.”

Sustum, o da sustu. Göz göze bakışıp da önce kimin dayanamayıp gözlerini kaçıracağını sınayan oyunlara benzer biçimde, kimin sessizliği bozacağı üstüne bir iddiaya girmiş gibiydik. Ama bilmediği şey, benim bu oyunu sonsuza kadar sürdürebilecek olmamdı. Son nefesi me kadar bir mumya gibi bekleyebilirdim.

Bir süre sessiz kaldıktan sonra, çaresiz kalarak, onayladığını belli eden bir baş işaretiyle kayıt cihazının düğmesine bastı. Önce kim olduğumu, neden Podima’da oturduğumu, ne iş yaptığımı, geçimimi nasıl sağladığımı, Arzuları nereden tanıdığımı sordu. Ben de açık yüreklilikle anlattım.

Kaderini bilme cezası, aşk ve kıskançlık üzerine bir sohbet

Dedim ki:

“Ben bir mühendisim, daha doğrusu öyleydim, inşaat mühendisiydim. Elli sekiz yaşındayım. Ailemizin İstanbulu olduğu söylenir. İçinde bir parça övünç payı bulunan bu iddia bana hep biraz saçma gelmiştir. Bizanslı olmadığımıza, soyadımız Palaiologos olmadığına göre ailemiz kim bilir nereden göçmüş bu şehre. Ama ilk gelenleri unutacak kadar çok zaman da geçmiş olabilir aradan elbette. Bu yüzden artık hayatta olmayan anne-mi ve hayatta olmayan babamı suçlamak gereksiz.”

“Yaa... Demek ikisi de hayatta değil!” dedi üzüntülü bir ifadeyle.

“Evet, öyle” dedim. “Bir tek ikiz kardeşim var hayatta kalan: Mehmet.”

“Ahmet ve Mehmet, öyle mi? İkizler için ne güzel isim seçmişler.”

“Bence de ikizlere konacak en uygun isimler. Annemle babam çok akıllıca davranmışlar bize Ahmet-Mehmet isimlerini koyarken ama her şey planlanamıyor işte. İkiz çocuklarının büyüdüklerini göremeden ölüp gideceklerini tahmin edememişler. İyi ki de edememişler değil mi?”

Zaten insanın kaderini bilmesinden daha korkunç ne

olabilir? Herkes öleceği günü saati bilseydi, geriye sayım ne kadar zor olurdu, düşünsenize. Geçen her dakikayı bir tabut çivisi gibi algılamaz mıydık? Açıkça yanıt vermek bile insanı ürkütüyor, değil mi? Hele genç ölümler için. Arzu o görkemli davete hazırlanırken bir ölüm meleği ona cinayet saatini söyleseydi, öyle mutlu bir şekilde karşılayabilir miydi konuklarını? Altı saat on dakika, dört saat yirmi üç dakika, bir saat elli bir dakika, şimdi otuz sekiz dakika diye kalan saatlerini, dakikalarını sayarak bir idam mahkûmu gibi son anı beklerdi.

Haddini bilmeyip de ay tanrıçasına âşık olan çobana verilen cezayı biliyor musunuz?”

“Hayır, duymadım” cevabını verdi. Tam da öyle tahmin etmiştim.

“Tanrıların çobana verdiği ceza kaderini bilmektir” dedim. “Gelecekte neler yaşanacağını, yarın ne olacağını bilmek! Bundan daha korkunç bir ceza yoktur dünyada. Ölümden beter bir ceza vermek istedikleri için, tanrılar böyle bir şey düşünmüşler.

Annemle babam da kaderlerini bilselerdi bir dakika olsun huzura eremezlerdi. İnsan soyu zayıf, kırılğan, ölümlü, her türlü hastalığa, kazaya, acıya açık ama kendini avutarak yaşıyor, bunları unutuyor. İşte anah-tar kelime bu; hayatın özü, büyük sırrı; olmazsa olmazı: Unutmak. Eğer unutmak diye bir şey olmasaydı, yaşam da olmazdı. İnsan, unutmadan hayatını sürdüremez.”

Annemle babamın nasıl öldüğünü sordu.

“Ne yapacaksınız nasıl öldüklerini?” diye sordum.

“Ama sorularımı yanıtlamayı kabul etmiştiniz” dedi.

“Ne zaman... Çok önce mi kaybettiniz onları?”

Dedim ki: “Biz on yaşındayken babamın kullandığı arabayla İstanbul’dan Ankara’ya, dedemleri ziyarete

gidiyorduk. Sonradan, günlerdir uykusuz olduğu anlaşılan bir sürücünün kullandığı tır, karşı şeride kayarak üstümüze çıktı. Babam orada, annem de hastanede öldü. Arkada oturan Mehmet'le ben kurtulduk.

Mehmet'le birlikte ODTÜ'de okumamız, biraz da bu kaza sonucudur. Dediğim gibi, bir inşaat mühendisiyim; Mehmet de elektrik mühendisi oldu. Kazadan sonra, Ankara'ya yerleşmiş bir memur emeklisi olan dedemlerle yaşamaya başlamıştık. Onlar baktı bize. Daha sonra hayatım şantiyelerde geçti ama artık bu mesleği yapmıyorum.”

“Mehmet nasıl biri?”

“O... nasıl desem... garip bir insandır. Aslında bu soruyu hiç sormamış olmanızı yeğlerdim, çünkü Mehmet'i size anlatmaya hazır değilim.”

“Ama kabul ettiniz bir kere, sorularımı yanıtlayın lütfen.”

“Hayır, anlatamam, ısrar etmeyin lütfen, Mehmet konusunu da kapatın.”

“Peki” diye, çaresizliğin yol açtığı yumuşak bir edayla kabul etti. “Kendi hikâyenize devam edin öyleyse.”

Ben de devam ettim:

“Uzun zaman önce, her şeyi geride bırakıp Karadeniz kıyısındaki bu sahil köyüne yerleştim. İstanbulluların çoğunun adını bile duymamış olduğu bu köyde hayat kolaydır. Kimse kimseye karışmaz. Çok sıkılır-sanız ya da bir işiniz varsa iki saatte İstanbul'a gidebilirsiniz. Eğer köyden kuzeye doğru giderseniz bir saat sonra Bulgaristan sınırına ulaşırsınız.

Köyde, Karadeniz'in zorlu fırtınalarıyla boğuşarak balıkçılık yapan yerli halk ve İstanbul'dan bıkıp buraya yerleşmeye karar veren az sayıda sanatçı, üniversi-

te mensubu ve benim gibi erken emekli olmuş insanlar yaşar.”

“İyi anlaşıyor mısınız köydeki insanlarla?”

“Hatice Hanım ve oğlu dışında köy halkını pek tanımam. O ikisini de tanıdığım söylenemez ya, hadi neyse.

Arzu’nun kocası Ali’yle ise burada karşılaştım. Güzel Sanatlar Akademisi’nde okumuş; mezun olduktan sonra okulda kalmış, hoca olmuş. Aynı zamanda resimler yapmaya, sergiler açmaya başlamış, adını duyurmuş. İki yıl önce buraya taşındıklarında İstanbullu tuhaf bir mühendisin de kendisi gibi her şeyden elini eteğini çekip bu köye yerleştiğini duymuş ve tanışmak istemiş. Başta mümkün olduğunca uzak durmak istesem de Ali ile Arzu buna imkân vermediler. Özellikle de Arzu. Kitapların arasında yaşayan münzevi bir adam ve bu ev çok ilgisini çekmiş.

Son sınıfta okurken hocası Ali’yle yakınlaşmışlar. Bu hayat dolu genç kıza körkütük âşık olan Ali karısından ayrılmış, Arzu’yla evlenmiş. Herhalde eski çevresiyle ve sürekli kınayan bakışlarla karşılaşmak istemediği için Podima’da geniş bahçeli, iki katlı bir villa alıp yerleşmeye karar vermiş. Geçen yıl bir oğulları oldu, adını Emir koydular. Arzu’nun ilk ama adamın dördüncü çocuğu. Daha öncekiler, iki oğlan, bir kız, büyümüş hayata atılmışlar.”

“Aralarında çok yaş farkı olmalı” dedi.

“Evet var” dedim. “Epeyce var. Sanırım... kaba bir hesapla tahmin edeyim... otuz yaş kadar falan.”

“O zaman şaşırmamalı” dedi bilmiş bilmiş başını sallayarak.

“Neye şaşırmamalı?” diye sordum.

“Bu durumda kadının kaçamaklar yapmasına demek

istiyorum. Size de aynı gerekçeyle mi geliyordu acaba? Bir sevgili ziyareti...”

“Ne ilgisi var! Üstelik ben de Ali’yle aynı yaşlardayım. Hem o benim sevgilim değildi.”

“Nasıl bir kızdı peki?”

“Nasıl olacak! İşte öyle... Canlı. Birçok çarpıcı yönü arasında insanların dikkatini ilk çeken şey enerjisiydi. Kahkahaları, davranışları, yürüyüşü neredeyse hayvanı bir enerji yayardı. Çok alımlıydı.”

Arzu’nun güzel olup olmadığını sordu. Ben de güzel olduğunu, hem de çok güzel olduğunu söyledim, itiraf eder gibi.

Başka bir kadının güzelliğinin anlatılması genç kızları çok ilgilendiriyor olmalı ki yine bir süre dalgınlaştı. Yüzünden tarifsiz gölgeler geçti. Sonra “O çocuğun, neydi adı... Emir, onun babası siz olabilir misiniz?” diye sordu.

“Hayır değilim!” dedim. “Nereden çıkarıyorsunuz bunu?”

“Emin misiniz?”

“Elbette eminim” dedim. “Ben değilim o çocuğun babası! Bir de bana tuhaf diyorsunuz, ne biçim sorular soruyorsunuz böyle!”

Nasıl bu kadar emin olabildiğimi sordu.

“Eminim” dedim, “çünkü sizin anladığınız anlamda bir ilişkimiz yoktu.”

“Eveet...” dedi. “Mesele çözülüyor! Kıskaç koca cinayeti.”

“Anlamadım” dedim. “Nasıl çözülüyor mesele?”

“Adam karısının sizinle ilişkisini öğrendiği için...”

“Kusura bakmayın” dedim. “Güldüğüm için kızmanın ama Ali’yi tanısanız bunun ne kadar saçma bir teori ol-

duğunu hemen anladınız. İnsanlara bırakın bıçakla, ressam fırçasıyla bile dokunamaz o.”

“Dalga geçer gibi gülmenize gerek yok” dedi, gülme bozularak. Onunla dalga geçtiğimi düşünüp güldüğüm için bana sitem etti.

“Bozulmayın hemen canım, bir tahminde bulundunuz tutmadı. Ben de birazcık güldüm” dedim.

“O zaman tersi de olabilir.”

“Ne demek bu?”

“Kıskanç koca değilse, kıskanç âşk?”

“Yani siz şimdi bana katil mi diyorsunuz?”

“Niye olmasın?”

“Bakın, böyle içten içe öfkelenirseniz yine güleceğim gelir, siz de bana yine kızarsınız. Doğrusu, öfke duruma biraz çabuk geçiyorsunuz.”

Bu uyarım üzerine bir sessizlik daha oluştu odada.

“Şimdi sıra bana geldi” dedim. “Kimsiniz, ne yaparsınız, evli misiniz bekâr mı, aileniz kim?”

“Buna mecbur muyum?” dedi endişeli bir tavırla.

“Evet” dedim. “Söz sözdür, ben size her şeyi anlattım, siz de anlatmak zorundasınız.”

Dudaklarını yalıyor, nereden başlayacağını bilemiyordu. Sonra, aman bu iş bir an önce bitsin der gibi hızla dökülmeye başladı kelimeler ağzından. Marmara Üniversitesi’nde gazetecilik okumuş, bitirince muhabir olarak gazetede işe başlamış, bir yandan da yüksek lisans yapıyormuş, hayır evli değilmiş, ailesiyle beraber oturuyormuş, babası diş hekimiymiş, Kadıköy’de muayenehanesi varmış, annesi ev hanımıymış. Kardeşi yokmuş, tek çocukmuş. “Podima Cinayeti” (böyle bir isim koyuvermişti hemen) ilk büyük işiymiş, başarılı olursa gazetede itibarı artarmış.

“Sevgiliniz var mı?” Bu soru çok ani yakalamıştı onu. Şaşaladı, gözlerini açtı, “Ne?” diye sordu, sonra tekrarladı: “Ne?”

“Sevgiliniz olup olmadığını sordum” dedim.

Bu iş beni hiç ilgilendirmezmiş, bunu sormaya nasıl cüret edermişim, ne kadar tuhaf bir adammışım ben böyle falan filan. Ağzımın payını iyice verdiğine ikna olunca elindeki dijital kayıt cihazının hâlâ açık olduğunu fark edip “Hayret!” dedi. “Kendi kendimi kaydetmişim. Gördünüz mü beni ne hale getirdiğinizi?”

“Ne yaptım ki bu kadar kızdınız?” diye sordum gülerek.

Sinirlerini bozmuşum, muhabirle muhatabı arasındaki sınırı aşmışım, zaten hayatında hiç benim kadar gıcık bir adam görmemiş. Şimdi buradan çıkıp gidecek ve bu garip mühendisi bir daha aklına bile getirmemeye çalışacakmış. Hem kardeşim Mehmet’le ilgili sorulara cevap vermeme ısrarım nereden kaynaklanıyormuş? Yoksa onu koruma isteğinden mi? Arzu ile bir ilişkisi mi varmış, bu yüzden mi onun nerede olduğunu söylemiyor, bilgi vermiyormuşum?

Böyle söylenerek kayıt cihazını çantasına sokuşturdu, ayağa kalktı, kapıya doğru yöneldi, ben de kalkıp arkasından gittim, kibarca sokak kapısını açtım, elimi sıkmaya kalkmadı (iyi ki), hoşça kal filan da demedi, öylece çıktı bahçeye. Tam üç adım atmıştı ki seslendim: “O evde kalan bir kişi daha var.”

Yüzünü bana dönmeden durdu. Bir süre bekleyip yine dönmeden sordu: “Hangi evde?”

“Ali ile Arzu’nun evinde. Belki de aradığınız aşk ve kıskançlık cinayetinin cevabı işte bu kişidedir.”

Bana doğru döndü; gözlerinden ateş çıkıyor derler ya, öyleydi. Çok öfkeli bakıyordu. “Kim?” diye sordu.

“Öğrenmeye çalışın” dedim. “Başaramazsanız öğleden sonra yine gelin. Çok ilginç şeyler anlatacağım size. Şaşırp kalacaksınız.”

“Bir daha gelmek mi!” dedi. “Allah yazdıysa bozsun, delirdiniz mi siz! Bir daha buraya adımımı atmam.”

Gülerek köpeğe döndüm. “Bak Kerberos” dedim. “Bu öfkeli misafirimize güle güle de, öğleden sonra yine gelecek.”

Kerberos neşeyle havladı, kuyruğunu oynattı.

Kız “Her şeyiniz gibi köpeğinizin adı da tam antika yanı” dedi. “Bu mu Kerberos?”

“Evet!” dedim.

Böylece onları resmen tanıştırmış oldum.

Kerberos'un kesik kulakları, Svetlana ve öfke alametleri

Uzun bir süredir evimi bekleyen Kerberos, adını aldığı efsanevi atası gibi üç, beş, yedi başlı değildi ama kocaman kafası o kadar ürkünç ve çirkindi ki, hoşlanmadığı kişilere sert bir bakışı bile yetiyordu; palamarı çözüyordu herkes. Zaten kocaman bir şeydi. Hazır aldığı kulübelerin hiçbirine sığmadığı için, bir marangoza gidip çizimlerimi göstererek deyiş yerindeyse bir köpek villası yaptırmıştım.

Çoban köpeği türünün en iri örneğiydi. Kurtlarla dövüşürken kaptırmasın diye iki kulağı da kökünden kesilmiş olan bizim Kerberos ucubeye dönmüştü.

Gazeteci kızı uğurlarken bana muzip bakışlar atıyordu, “Hadi yine iyisin!” gibilerden. Kızlardan hoşlandığını biliyordum, Arzu’nun eve girip çıkması da hoşuna giderdi. Şimdi de bu kızcağızın ziyaretinden memnun olduğu belliydi. Hatice Hanım’a ise dönüp bakmıyordu bile. Onu kadından saymazmış gibi bir hali vardı keratanın.

“Bakma öyle alaycı alaycı” dedim. “Sadece gazeteci işte.”

Dişlerini gösterdi, bunun gülme anlamına geldiğini ancak ben bilebilirdim, başkaları savaş işareti sanırdı. Sonra başını önüne eğdi, yere yattı. Çok çakal bir hayvandı bu, kurnaz mı kurnaz. Beni de çok iyi anlıyordu.

Eve girince tekrar Kıskançlık Odası'na gittim. Bir süre ne yapmam gerektiğini düşündüm. Dışarı çıkıp olay yerine gitse miydim acaba? Herhalde jandarma, savcı falan çalışıyordu orada, benim gitmemin bir anlamı olmazdı. Nasıl olsa bir süre sonra benim de kapımı çalacaklar, sorguya çekeceklerdi. O zamana kadar evde kalmak en iyisiydi.

Günlük programımı bozmamalıyım ama yine de günlük kıyafetlerimin yerine pantolon ve gömlek giymek daha iyi olacaktı galiba. Böylece geldikleri zaman hazır olurum. Dolaba gittim. Üzerinde “25 derece ve üstü” yazılı bölümden gri bir pantolon seçtim, üstüne de beyaz pamuklu bir gömlek. Ayakkabı bölümünden hafif yumuşak mokasenlerimi alıp, çorapsız olarak geçirdim ayaklarıma. Bunlar en az yirmi yıllıktı. Çünkü –dedim ya– elime geçen emekli maaşıyla kıt kanaat yaşıyor, parayı kitapların ucuz baskılarına yatırıyordum. Genellikle de elden düşme olanlarına. Ayrıca eski giysilerimi sever, yeni bir şey almak zorunda kaldığım zaman yadırgarım, rahat edemem. Hele enseme dalayan gömlek etiketlerine hiç dayanmam, hemen söker atarım. Yeni pabuçlar da ayaklarıma vurur.

Bu işleri bitirdikten sonra mutfağa geçip, buzdolabından bir parça soğuk et ve salatalık malzeme çıkardım, öğle yemeğimi hazırlamaya koyuldum. Basit ama doyurucu şeyler yemeye özen gösteriyordum. Evime genellikle ekmek, makarna gibi karbonhidratlar girmezdi (bunun tek istisnası her sabah yediğim bademli un kurabiyesiydi). Bu yüzden kilo almıyordum. Zaten, büyük bir şans eseri, ince ve uzun bir yapım olduğu için haftada en az üç gün yaptığım sahil yürüyüşleriyle hep aynı kiloda kalmayı başarıyordum. Doğrusunu söylemek ge-

rekirse, giderek zorlaşıyordu bu. Daha az yemek, daha çok yürümek gerekiyordu ama bu bedeli ödemeye hazırdım. Üstelik kendim için olmasa bile Kerberos'u dolandırmak için de epeyce yürümek zorundaydım. .

Kendimi kimseye beğendirmek diye bir derdim yoktu ama yine de ince olmak iyi ve sağlıklı bir şeydi. Böylece daha uzun yaşayacağıma inanıyordum. Kendimi, yüz yaşına kadar sağlıklı yaşamaya hazırlıyordum. Bunun için her gün kullandığım besin takviyelerini planlıyordum, internette bu konuda bilimsel makaleler okuyordum. Çünkü insanın hayattaki başlıca görevi kendine iyi bakması ve mümkün olduğu kadar uzun yaşamasıdır. Değil mi?

Hemen gidip bu düşüncemi de defterime yazdım. Bu sefer yazar yazmaz okumadım, kendi sözlerimi. Bakalım birkaç gün sonra, yazdığım sırada bana ısıltılı gelen bu düşüncelerimi nasıl bulacaktım? Defteri bırakıp sehpanın üzerinde açık durmakta olan kitaba uzandım. Sonraki birkaç saat onu okuyarak geçti. Ortalık sakin-di, köyden hiçbir gürültü gelmiyordu. Telefon da çalmadı. Saat üçe doğru, kendime meyve hazırladığım sırada Kerberos kızın geldiğini haber verdi. Gülümsedim, kapıya doğru gittim ve tam oraya vardığımda zil çaldı. Kız kapıyı hemen açmama şaşırmıştı. "Kapının arkasında mı bekliyordunuz?" diye sordu.

"Hayır" dedim. "Kerberos geldiğinizi haber verdi."

"Geldiğinizi derken..."

"Sizin geldiğinizi."

"Başka birinin değil yani."

"Değil."

Yüzünde alaycı bir ifadeyle sordu: "Nasıl yani? Tuhaf isimli köpeğiniz, gazeteci kız geldi mi dedi?"

“Evet, aynen böyle söyledi” dedim.

“Siz ciddi misiniz?”

“Son derece ciddiyim.”

“Ciddiyim derken... Hayvanlarla konuşabildiğinizi söylüyorsunuz.”

“Tam konuşma denebilir mi bilmiyorum, insanlar gibi sözcükler kullanmıyoruz tabii. Ama bir çeşit anlaşma diyelim, kafamızda oluşan bir diyalog desek daha doğru.”

“Siz sahiden ciddisiniz” dedi şaşkınlıkla.

“Evet” dedim, “şaka yapar gibi bir halim yok değil mi? Bırakın bunları da, evde aileden başka kimin yaşadığını öğrenebildiniz mi?”

“Evet, galiba bir mürebbiye varmış, çocuğa bakan. Ondan mı söz ediyordunuz?”

“Svetlana.”

“Efendim?”

“Svetlana... mürebbiye'nin adı, Bulgar'dır.”

“Bunu söylememişlerdi bana.”

“Hikâyesini öğrenmek istiyor musunuz?”

“Evet!”

Kapıyı daha fazla açarak, geçen seferki gibi bir “içeri buyurun” hareketi yaptım. Meyve hazırlamakta olduğumu, birlikte yiyebileceğimizi, sonra da ona bu çok ilginç hikâyeyi anlatacağımı söyledim.

“Burada anlatsanız...”

“Nasıl olur!” diye itiraz ettim. “Kapıda mı konuşacağız?”

Kollarını çaresizce iki yanına bırakıp dudaklarını şişirerek “Pufffff!” diye bir ses çıkardı. İçeri girip girme konusunda kıvrandığını görebiliyordum. Zaten herhalde çok zor gelmişti buraya. Bu kadar inatçı kızların söyledikleri sözden dönmeleri mümkün değildir ama

merak içini kemirdiği için kendini zorlayarak gelmiş ve kapımı bir kez daha çalmıştı. Gururu hafifçe incinmişti, görebiliyordum bunu.

Bir kez daha içeri davet ettim. “Ama” dedi, “çok az kalabileceğim. En fazla yarım saat, çünkü arkadaşlarım İstanbul’a dönüyor, onlarla gitmem lazım.”

“Peki” dedim, “elimden geldiği kadar hızlı anlatacağım söz.”

Çekine çekine içeri girdi, yine aynı odada oturduk, küçük bir tabakta kavun ikram ettim ona. Dalgınca yemeye başladı.

Svetlana’yı anlatmaya başladım. “Svetlana hemşirelik eğitimi almış. Şu sıralarda 30’lu yaşlarının başında. Uzun boylu, kumral, düzgün ve hep dimdik duran disiplinli bir kadın. Beyaz bir hemşire üniforması giyer, başka kılıkla görmedim onu.”

Svetlana’nın buraya neden geldiğini sordu.

“Ülkesinde birine âşık olmuş” dedim. “Uzun süre birlikte olmuşlar. Ama şu işe bakın ki, adam hiçbir açıklama yapmadan Svetlana’yı terk edip başka bir kadınla evlenmiş; üstelik uğruna Svetlana’yı terk ettiği kadın kuş beyinlinin biriymiş. Svetlana bunu onuruna yedirememiş ve o adamdan mümkün olduğunca uzağa gitmek istemiş. Svetlana’nın en yakın arkadaşı da bir Türk’müş. Ailesiyle birlikte Türkiye’ye göçen arkadaşının peşine takılıp Türkiye’ye gelmiş Svetlana.”

Kızın huzursuzluğu gittikçe artıyordu. Sıkıntılı hareketlerinden anlaşılıyordu bu. Saatine bakıp duruyordu.

“Evet evet, vaktinizin azaldığının farkındayım” diyerek yatıştırmaya çalıştım onu. “Bir an önce konuya gelmeye çalışıyorum. Özür dilerim ama ikide bir saatinize bakıp durmasanız daha rahat toplayacağım kafamı. Siz

böyle yaptıkça kendimi baskı altında hissediyorum.”

Hafifçe gülümseyerek uysal bir onaylama işareti yaptı, kollarını serbestçe iki yana bıraktı.

“Bakın böyle daha iyi” dedim. “Ne diyordum; Svetlana Türkiye’ye geldikten sonra yabancılara iş bulan özel şirketlerden birine gitmiş, onlar da Svetlana’yı önce yaşlı bir hastaya bakması için bir eve göndermişler. Çok zormuş işi ve kadın ölmek üzereymiş. Neyse ki çok disiplinli olduğu için görevini tam olarak yapmış, ilaçlarını zamanında vermiş, çarşafalarını değiştirmiş, vücudunun çürümemesi için masaj yapmış, yemek yedirmiş... Ama niye ayağa kalktınız, vaktiniz mi doldu? Durun durun, acele ediyorum işte. Svetlana’nın bu özenli bakımına rağmen yaşlı kadın ölünce, işsiz kalıp bir kez daha o şirkete başvurmuş. Bu sefer onu çalışan bir çiftin iki küçük çocuğuna bakması için İstanbul’da başka bir ailenin yanına vermişler. Svetlana orada da... Ne oldu, niye kızdınız?”

“Bulgar hemşirenin meslek hayatını dinlemek için gelmedim ben buraya!”

“Ama ben tam da en can alıcı noktaya geliyordum, o aileden sonra Svetlana’nın, Ali ile Arzu’nun yeni doğan bebeği Emir’e bakmak üzere Podima’ya gelişine kadar varmıştım.”

“Boş verin bu hikâyeye!” diyerek, öfkeyle ayağa kalktı. “Saçmalıyorsunuz! Bende kabahat ki bu saçmalıkları dinlemek için tekrar geldim bu tımarhaneye. Siz en iyisi köpeğinizle konuşun artık. Kerkenez miydi neydi adı, onunla işte. Size o yakışır.”

Bunları söylerken, çantasını öfkeyle omzuna asarak kapıya doğru yürümeye başladı. Tam duyamadım ama “Lanet olsun!” gibi bir şeyler mırıldandığından eminim.

Koşup önüne geçtim; yine büyük bir nezaketle kapıyı açtım, ona yol verdim. Yüzüme hiç bakmadan çıktı; ne selam ne kelim. Sert adımlarla bahçe patikasında yürümeye başladı.

“Güle güle!” diye seslendim arkasından. “Arabanın bu kadar erken saatte gitmesi çok kötü oldu doğrusu, yoksa cinayeti aydınlatacak en önemli noktaya gelmiştim.”

Tam olarak durdu diyemem, hafifçe duraksadı ama arkasını dönmedi, yine yürümeye devam etti. Ne var ki ferforje bahçe kapısına vardığında “Svetlana, Ali’ye deli gibi âşıktı!” diye bağırmam üzerine durdu, eli demirin üzerinde dondu kaldı ama sonra yine hiç arkasına dönmeden, bana bakmadan, hiçbir şey söylemeden Nike pabuçlarını yere sertçe vura vura gitti, uzaklaştı.

Kerberos alaycı bir halle “Ne haber?” dedi.

“İşler yolunda, merak etme!” dedim. “Hadi seni biraz serbest bırakayım da rahatla ama bahçenin dışına çıkmak, geleni geçeni korkutmak yok. Çiçeklerin dibini eşelemek de yasak.”

Canavar homurdandı.

Bütün uyarılarıma rağmen, zincirlerle engellenmiş olan korkunç enerjisini boşaltmak için kafayı yemiş bir ejderha gibi fırlayacağını, bahçe duvarına doğru yıldıırım hızıyla koşup, tam çarpmak üzereyken kıvrak bir hareketle dönüp ters yönde koşmaya başlayacağını, toprakları eşeleyeceğini, her sert nesneyi ağzına alıp kemireceğini biliyordum. Allahtan bahçe büyüktü. Köyde arazinin ucuz olduğu zamanlarda yapılmış olan evin önünde ve arkasında aşağı yukarı dört dönüm yer vardı. İsteddiği gibi koşabilirdi.

Yarım saat kadar, canavarın enerjisini boşaltmasını bekledim, sonra boynuna tasmaını vurup gezinti-

ye çıkardım. Yürüyüş yapmak istediğim zaman genellikle Kerberos'u da yanıma alırım ama iyice yorduktan sonra. Yoksa zincir falan kâr etmez, güçlü bir motor gibi beni ileriye çekip durur. Şimdi bile “boğma zinciri” denen eğitim zinciri takılı boğazında. Çok taşkınlık yaparsa, kimin patron olduğunu anlatacak bir yöntem bu.

Sahile çıktık, akşamüstü havanın sıcaklığı biraz azalmıştı. Yakıcı güneş deniz ufkuna doğru iniyor, ortalığı kızıl ve lacivert bir akşamüstü mahmurluğuna boğuyordu. Bazı balıkçılar ağlarını çekiyorlardı denizden. Bir takım balıkçı takaları da açık denizden bize doğru geliyordu. Motorlarının pat pat yankılanan sesleri giderek yaklaşıyordu.

Belime takılı olan adım sayma aracına, baktım: 2.342 adım. Yani günlük hedef olan 10.000 adıma ulaşmama daha çok vardı. Hızlı adımlarla yürümeye devam ettim. Kerberos'un takıldığı ve büyük bir ihtimalle dışı köpek idrarı kokladığı noktalardan zorla uzaklaştırdım onu.

Günübirlik tatil yapmaya gelenler, sahile yaydıkları örtüleri topluyor, yemek yedikleri kapları, ızgaraları, çocukların oynadığı topları arabalarına yüklüyorlardı. Birazdan İstanbul'a doğru yoğun bir trafik başlayacaktı. Kız arabadadır herhalde diye düşündüm. Şimdi arkadaşlarına, Podima'da tanıştığı garip adamı anlatıyordur. Belki de “çılgin bir ihtiyar” diye söz ediyordur benden.

Ne söylerse söylesin umurumda değildi, hatta bir daha gelip gelmemesi de. Böyle deneyimsiz genç kızlarla uğraşmak çok zordu. Arzu iyiydi mesela; ne o benden bir şey beklerdi, ne de ben ondan. Hatta benim “dokunmama” şartımı bile kabul etmişti. Konuşacaktık, ahbaplık edecektik ama birbirimize dokunmayacak, hat-

ta el bile sıkmayacaktık. Bunu önce çok garip bir istek olarak karşılamıştı ama sonra hoşuna bile gitmişti. Çünkü ne de olsa yeni bir deneyimdi. Sadece bir tek kez sormuştu: “Kusura bakma Ahmet ama bunun bir anlamı var mı?”

“Hayır” demiştim, “bir anlamı yok ama ben kadın olsun erkek olsun kimseye dokunamam, onların da bana dokunmasına izin vermem.”

“Ooo” diye gülmüştü. “Kadın erkek herkesin sarmaş dolaş, şapır şupur olduğu bu ülkede işin zor senin arkadaşım. Doğrusu erkeklerin sarılıp öpüşmelerinden ben de hoşlanmıyorum ama ne yapalım âdet olmuş. Ali bile öyle... Kimi görse boynuna sarılıp öpüyor.”

Köy merkezine yaklaşıyorduk artık. Alilerin evi buraya yakındı, soldaki patıkaya sapsam aşağı yukarı on dakika sonra o evde olurdum ama sapmadım. Yoluma devam ettim.

Kim bilir neler oluyordu o evde şimdi? Uğraşacak halim yoktu. Haki renkli bir jandarma kamyoneti hızla geçip gitti yanımızdan. Herhalde cinayetle ilgiliydi. Bunun dışında yoldan geçen bir iki mobiletli, kasketli köylü vardı. Hiçbiriyle selamlaşmadık. Zaten Podima köylüleri, bu “dışarıklık” zenginleri pek sevmezler. Hemen hepsi Balkan göçmeni olan bu muhafazakâr insanlar camiye gider, namaz kılar, kahvehanede kendi aralarında tavla oynar, İstanbul’dan gelenlere ise sadece satıkları arsadan aldıkları para ve alışveriş hatırlarına katlanırlar. Dünyaları kesinlikle farklıdır. Ali’nin evinde verilen “sergi daveti” gibi partilere tamamen ahlaksızlık gözüyle baktıklarına eminim.

Dönüş yolunda Ali’nin evine doğru bir göz attım ama yine gitmek gelmedi içimden. Neyle karşılaşacağımı bil-

miyordum, ağlayıp sızlayan insanlar, imamlar, dualar falan. Hiçbirine katlanamazdım. Gerçi dualar bu kadar erken başlar mıydı bilemiyorum. Kız gömülmemişti bile, herhalde cesedi hastanede, otopside dir diye düşündüm. Neyse, olanı biteni bana, yarın sabah gelecek olan Hatice Hanım anlatırdı nasıl olsa. Sus desem bile o kadının susması mümkün değildi. Tüh, bir de yarın akşamüstü kadının tuhaf oğlu gelecekti, İngilizce derisi için. Kerberos'a İngilizce öğretmek, o kalın kafalıya öğretmekten daha kolaydır, inanın bana. Kaç yıldır daha iki elin on parmağıyla saydığımız sayıları öğretmeyi başaramadım. One, two, three... derken five. Oğlum bu ne bu? Dördüncü parmak, neydi bu? Six! Six mi? Oğlum dört, dört; four, hatırlasana. Haydi yeni baştan.

Annesinin hatırı olmasa çekilecek dert değil ama Hatice Hanım'dan başka hiç kimse bu evde kitapların düzenini ve benim huzurumu bozmadan çalışmayı başaramaz. Pantolonlar çift çizgi yapmadan ütülenecek, uygun hava durumu bölmesine asılacak, dar gömlekler, renklerine ve kumaşlarına göre dizilecek, çoraplar çamaşır makinesine atılıp da keçeleşmemeleri için 30 derece suda elde yıkanacak, evde gürültü istemediğim için elektrik süpürgesi kullanılmayacak vs. vs. Buna Hatice Hanım'dan başka dayanacak kadın bulmak mümkün değildi doğrusu. Bu yüzden açıldı mı kapanmak bilmeyen çenesini de, garip oğlunu da çekmek zorundaydım. Hayatta her şeyin bir bedeli vardı.

Eve yaklaşırken baktım, kösedeki bakkal her zaman ki gibi açıktı. Kır bıyıklı bakkal, yaz geceleri 12'ye kadar beklerdi; belki bir turist gofret, leblebi, çekirdek, rakı ya da helva, ekmek alır diye. Ön tarafa bir de dondurma tezgâhı koymuştu. İki katlı uydurma yapının

üst katında ailesiyle birlikte oturur ama bir odayı da pansiyon olarak kiralardı. Karısını, yetişkin kızını ve iki oğlunu sürekli çalıştırırdı. Aslında kasada hacı babası otururdu ama o, geçen yıl gırtlak kanserinden öldü. Bakkal uyanığın biriydi, yine de birbirimize bir zararımız yoktu. O, dükkânının yakınında iyi alışveriş yapan bir müşteri olduğu için memnundu, ben de evimin yakınında bir bakkal olduğu için. İşte rasyonel dünya.

Akşam yemeği ve kahverengi tereyağına benzeyen iğrenç Şey

Harika renklere bürünen günbatımının tadını çıkarak bahçe kapısından girerken onu görmeyi hiç beklemiyordum. Kız, evin girişindeki basamaklara oturmuş, elindeki telefona bir Şeyler yazıyordu. Kapı gıcirtısını duyunca kalkıp bana yöneldi ama ben Kerberos'u bağlamam gerektiği için önce kulübeye gittim. Kulübenin yanında durarak, yolda giderken bir mesaj geldiğini, bunun üzerine geri dönmek zorunda kaldığını anlattı.

"Ne vardı o mesajda?" diye sordum.

"Svetlana'yı gözaltına almışlar" dedi.

Belki de yanımdan hızla geöen jandarma pikabının içinde Svetlana vardı diye düşündüm. Kızın heyecanlı olduğunu görebiliyordum; büyük bir haber yakalamış, bir aşk ve kıskançlık cinayetinin tam göbeğine düŐmüŐtü. Yardım etmemi, bildiğim her Şeyi anlatmamı istiyordu. Önceki kızgın halinden eser kalmamıştı. Sabırsızdı.

"Olur ama" dedim, "siz hiçbir sözünüzü yerine getir-miyorsunuz ki."

Hangi sözlerini yerine getirmediğini sordu. Ben de onun bana sorduğu soruların karşılığında benim de sor-ma hakkım olduğunu ama onun bu kurala tam olarak uymadığını, her Şeyi anlatmadığını söyledim. Altdudağı sarktı, yüzüne bir umutsuzluk gölgesi vurdu. "Soruları-

nızı yanıtladım aslında” dedi gücenik bir sesle.

“Ama eksik bıraktınız, sizin sorduğunuzdan çok daha az soru sormama izin verdiniz” dedim. Bir süre yüzüne bakıp devam ettim: “Anlaşmayı bozdunuz ama yeniden düzeltebiliriz. Size Svetlana’yı ve o evin içini anlatabilirim. Bir şartla... Eğer akşam yemeğini benimle yerseniz.”

Bir an durdu, karar veremediği belliydi. Bunun üzerine zaten o akşam Podima’dan bir yere gidemeyeceğini; nasıl olsa yemek yiyeceğini, yemek sırasında konuşmamızın çok makul bir öneri olduğunu söyledim. Hem nerede kalacaktı, düşünmüş müydü bunu?

“Yok, henüz düşünmedim” dedi. “Haberin heyecanıyla böyle pratik şeylere kafa yormadım, nasıl olsa küçük bir otel ya da pansiyon vardır.”

“Var” dedim. Bakkalı gösterdim, onun üst katında kalabileceğini söyledim. O sırada telefonu çaldı.

“Geciktim, bu gece gelemiyorum anne” dedi. “Bir haber peşindeyim, Podima’da kaldım, bir pansiyon buldum burada. Tamam anne, merak etme, bir şey olmaz. Tamam, yemeğimi yerim, yarın sabah da ararım, hadi kapatmam lazım şimdi. Oldu.” Sonra yine “Oldu, tamam, tamam anne, olduuu, öptüüüüm” sözleriyle bir dakika daha geçti. Belli ki kadın sıkı tembih geçiyordu. Neyse sonunda yine “Oldu, öptüm!” sözleriyle telefonu kapatabildi. Konuşma sırasında evin kapısını açmıştım, orada öylece bekliyorduk. Bitince, “Buyurun” dedim, itiraz etmedi, içeri girip mutfağa gittik.

“On dakika içinde nefis bir yemek hazırlayacağım” dedim. “Siz bu arada kitaplara bakın isterseniz. Fazla sürmez. Harika bir fois gras var, bir de beyaz şarap açacağım.”

“O da ne?” dedi.

“Fois gras, yani kaz ciğeri” dedim. “Fransa’dan geliyor. İstanbul’daki bazı marketlerde bulmak mümkün. Çok sevilen bir şeydir. Tek başınayken bunu soframa koymam doğru değil. Misafir de gelmiyor.”

Pek ilgilenmeyerek omuz silkti, yan odaya geçti. Belki kitaplara göz atmak istemişti.

Tost makinesinde iki dilim ekmek kızartırken, dolaptan Mehmet’in bir seyahatten elleri kolları dolu gelirken getirmiş olduğu fois gras konservesini aldım, açtım. İki tabağa birer parça koydum. Bu arada iyice soğutulmuş şışeden iki kadehe şarap doldurdum. Fois gras’nın yanına incir reçeli eklemeyi de ihmal etmedim. Sonra kızı sofraya çağırdım. Gelip oturdu, önündeki yemeğe ekşi bir suratla baktı. “Bu mu o dediğiniz yiyecek?” diye sordu.

“Evet!” dedim.

Maşadaki incir reçeline baktığını fark ettim. Gözlerinde soru ifadesi vardı, ama herhalde bana sormak istemiyordu. Kaz ciğerinin yanına bu reçelin yakıştığını söyleyip, nasıl yenmesi gerektiği yönünde tavsiyemi anlatmaya başladım. Bir yandan da anlattıklarımı uygulayarak, bıçakla bir parça reçel aldım ve kızarmış ekmeğin üstüne sürdüm. O da bu arada önündeki şarap kadehinden bir yudum içti, yine yüzünü buruşturdu. Hazırladığım dilimi ona uzatırken, çok beğeneceğini iddia ettim. Şüphe ettiğini belli eden bir tavırla aldı ve reçelli dilimi adeta bir süre seyretti. Sonra kuşkuyla ısırdı, bir an tadını anlamaya çalıştı, sonra peçetenin içine tükürdü. “Bu ne be!” dedi. “Kahverengi bozuk tereyağı gibi, iğrenç bir şey. İmğğ!”

Gerçekten midesi bulanmış gibiydi. İstemedен gül-

düm. Ağzındaki tadı gidermek için bir yudum daha şarap aldı ama onu da beğenmedi. “Bu da gazoz gibi bir şey ya! Şaraba benzemiyor. Siz hep bunları mı yer içersiniz?”

“Ne bileyim” dedim. “Millet aklını oynatıyor fois gras yemek için. Hele iyi bir Fransız markasından.”

“Aman ne güzel!” dedi. “Afiyet olsun onlara ama iğrenç bir şeymiş.”

“Şimdi” dedim, “ne yapayım bilmem ki. Nasıl şeyler yersiniz, evde pek bir şey yok.”

“Şart değil” dedi. “Peynir ekmek bile olur.”

Yine güldüm. Yüzüme tuhaf tuhaf, ne gülüyorsun der gibi baktı.

“Bendeki peynirlere de aynı tepkiyi gösterirsiniz” dedim. “Ben size bakkaldan bir şeyler alayım. Sandviç olur mu?”

“Olur tabii ama bunlarla vakit kaybetmeyelim” diye sabırsız bir ifadeyle konuştu. “Gazeteye haber geçeceğim. Yemeği filan boş verin de anlatın.”

“Yoo” dedim, “sözünüz var. Yemekten sonra anlatırım ama şimdi sizi birkaç dakika yalnız bırakacağım.”

Kaşarlı, sucuklu bir sandviç hazırlatmak için bakkala gittim. Ortalığa yaz akşamının ılık yumuşaklığı çökmüştü, dalgaların sesi daha çok duyuluyordu. Bakkala yürürken, oradan geçen balıkçılardan birinin “Yarın fırtına var” dediği çalındı kulağıma. Demek onun için dönüyordu balıkçı tekneleri. Garip bir şey ama fırtınadan önceki akşamlar alabildiğine sakin, ılık ve hoş olurdu. Bu da o akşamlardan biriydi işte.

Kır bıyıklı bakkal “Misafiriniz var galiba!” dedi. “Epey bekledi kapıda kızcağız.”

“Evet” dedim. “İstanbul’dan gelmiş bir gazeteci. Hani şu cinayet olayı var ya!”

Hazırladığı sandvici alırken, o gece için pansiyonun boş olup olmadığını sordum. Tahmin ettiğim gibi boşmuş, kızın gelip orada kalacağını söyledim.

Eve dönünce kız sandvici iştahla yedi. “Bunlar güzel şeyler işte” dedi. Sonra, diğer bölümlerden daha geniş olan Cinayet Odası’nda kahve içerken ona Ali’den, Arzu’dan, Svetlana’dan bahsettim.

Svetlana’nın Ali’ye âşık olduğunu nasıl anladığımı sordu.

“Bende” dedim, “duygularla ve egoyla çarpılmamış, serinkanlı, duru bir gözlem alışkanlığı var. Belki fark etmişsinizdir; her şeyi ve herkesi gözlerim. Birçok insan bunu yapamaz, çünkü aşırı derecede kendi duygularıyla ve egosuyla meşguldür. Başkalarıyla ilgilenemez.”

Kızın bana pek inanmadığı belliydi; gözlerinde, “hadi bırak palavrayı da olayın aslına gel” bakışı vardı.

“Bana inanmıyorsunuz ama” dedim, “bir deneme yapalım. Mesela sizi de tanımaya başladım.”

“Yok yaaa!”

Bu meydan okuyan yarı argo tavırlar, etkisini henüz üstünden pek atamadığı üniversite yıllarından kalmış olmalıydı.

“Evet!” dedim. “Hani size sevgiliniz var mı demiştim de kızmıştınız, şimdi o soruyu sormam artık, çünkü cevabı biliyorum, sevgiliniz yok. Belki ufak tefek flörtler olmuştur ama ciddi bir sevgiliniz yok.”

Şaşkınlıkla kızgınlık arasında bir yerde takılıp kaldığını gördüm. Altdudağı ağlamak üzere olan bir kız çocuğu gibi kıvrıldı.

“Bunu anlamak zor değil” diye devam ettim. “Telefon konuşmanızdan anne babanızla oturduğunuzu ve onlara sürekli nerede olduğunuzu rapor ettiğinizi anladım.

Ayrıca gazeteden arayanlar dışında telefonunuz **çalmıy**or, kimseye burada kaldığınızı haber **verme ihtiyacı** hissetmiyorsunuz. Biraz önce de bir mesaj **geldi**, **açma**dınız bile. Demek ki önemli birisinden **gelmediğini dü**şündünüz. Sevgiliniz olsa, durmadan arardı sizi. Belki **de** buraya gelmeye kalkardı.”

“Şimdi konu benim özel hayatım mı!” diye **kızgın bir** ses tonuyla çıkıştı. “Size ne bunlardan? **Doğru ya da** yanlış demeyeceğim. Hem siz benim neyim **oluyorsunuz** da bu konulara girme cesaretini buluyorsunuz **kendi**nizde. Belki var, belki yok, belki olmak üzere, belki **hiç** olmayacak. Size ne? Hayret valla yaaa!”

“Neyse” dedim, “ben sözümü yerine getireyim, size **Alilerin evini** anlatayım.”

“Svetlana’yı?”

“Evet Svetlana’yı” dedim. “Zaten **kızgınlıkla çekip** gitmeseydiniz bunu anlatacaktım size.”

Aldatanlar, aldatılanlar ve cinayet gecesi

Dedim ki:

“Geçen sefer de söylemiştim, Svetlana iyi eğitim almış, aşk acısı yüzünden kendine yeni bir hayat kurmayı hayal eden güzel bir kadın. Hayatını çok zor yollardan kazanıyor. Yaşlı hastaların altına sürgü sürmek, temizlemek kolay iş mi? Erkek hastaların ördek denilen çiş yapma araçlarını kullanmalarını sağlamak falan.”

“Konumuzla ilgili kısımları anlatmanızı tercih ederim” dedi.

“Hayır” dedim, “konudan sapmıyorum. Tam can alıcı noktaya geliyorum, dinleyin siz... Derken bu eğitilmiş, güzel kızın yolu Podima’ya düşüyor ve şirket onu Alilevin evine yerleştiriyor.”

Sonra dedim ki:

Evde kültürlü, yaratıcı bir sanatçıyla, kendisinden çok genç, güzel ama şımarık bir kadın yaşamakta. Svetlana Ali’yle edebiyat, siyaset, hayat, resim konularında konuşabiliyor ama Arzu’yu son derece kafasız, cahil ve yaşadığı o mutlu hayatı hak etmeyen biri olarak görüyor. Zengin bir koca kapmış olmaktan başka hiçbir marifeti ve kültürü olmayan, değersiz biri. Üstelik evde çalışan personele karşı kaba, Svetlana’yı da arada bir onur kırıcı biçimde azarlıyor. Svetlana ise onun bebeğine bak-

mak zorunda. Zaman zaman böyle bir evi, böyle bir kocayı ve o sevimli bebeği kendisinin hak ettiğini, buna Arzu'dan daha çok hakkı olduğunu düşünüyor. Onu kuş beyinli bir kadın yüzünden terk eden erkek arkadaşı geliyor aklına sık sık. Giderek kadını bir engel olarak görmeye başlıyor. Üstelik Arzu'nun sık sık ortadan kaybolduğunun, yani Ali'yi aldattığının da farkında.

Aslında bu kadar küçük bir yerde hiçbir şey gizli kalamayacağı için Ali de biliyor durumu. Arzu'nun ortadan kaybolduğu bir gün aralarında bir yakınlaşma oluyor ve Ali, Svetlana ile kendi yataklarında sevişiyor. Bu sevişmede Svetlana'nın çekiciliği kadar, aldatılan kocanın intikam alma isteğinin de payı olmalı.

O günden sonra işler daha da çılgından çıkıyor. Ali'nin kendisine âşık olduğunu sanan Svetlana, eğer Arzu ortadan kalkarsa, hayalini kurduğu hayata bir çırpıda kavuşacağına inanıyor. Güzel bir evi, onu seven iyi bir kocası ve bir oğlu olacak. Çok sevdiği Emir'i kendi çocuğu olarak büyütecek. Tek şart, Arzu'nun ortadan kalkması. Arzu'ya duyduğu öfke günden güne büyüyor, zehirli bir sarmaşık gibi bütün benliğini sarıyor. Artık hayatta tek amacı var; bu kadından kurtulmak.

O davet gecesini de, çocuğun odasında, eğlenen insanların seslerini ve Arzu'nun her yerden duyulan şen şakrak kahkahalarını dinleyerek geçiriyor. Sonra bir sessizlik oluyor, evin boşaldığını anlıyor. Bebeğin uymasından yararlanarak bir dakikalığına odadan ayrılıyor, alt kata inip mutfaktan bir bardak süt almak istiyor ama salona indiğinde sarhoş durumda, merdiven tırabzanına tutunmuş Arzu'yla karşılaşılıyor, elinde bir şampanya kadehi var. Arzu, sarhoşluğun verdiği peltek bir konuşmayla Svetlana'ya çıkışıyor. Niye odayı terk

ettiğini, çocuğunu niye tek başına bıraktığını soruyor. Svetlana, Emir'in mışıl mışıl uyduğunu, sadece bir dakikalığına süt almak için mutfağa gittiğini anlatmaya çalışıyor ama Arzu çileden çıkıyor. Haddini bilmesini söylüyor ona, evin hanımı konuşunca itiraz edilmez diyor. Sana ceza veriyorum, süt filan yok, derhal çık yukarıya, diye bağıyor.

Svetlana küçümseyen bir edayla; sarhoşsunuz, ne dediğinizi bilmiyorsunuz, diyor, sonra kararlı adımlarla mutfağa gidiyor. Ama Arzu'nun onu rahat bırakmaya niyeti yok. Mutfağa geliyor peşinden. Sana emrediyorum, derhal o sütü bırakıp yukarı çıkacaksın diye, ayağını yere vura vura bağıyor. Svetlana susuyor, onu duymamış gibi sütünü içiyor. Bunun üzerine Arzu iyice çileden çıkıyor. Zaten biliyorum senin ne şıllık bir orospu olduğunu, kocama kuyruk salladığını diyor. Hemen bu evi terk et, sabahı falan beklemek yok, topla pılını pırtını hemen defol, senin gibi yüz tane hizmetçi bulurum ben, hem de namuslu olanlarından, senin gibi şıllıklardan değil.

Svetlana çekmeceyi açıp ekmek bıçağını alıyor, hiçbir şey söylemeden ona doğru yürüyor. Birden sesi kesiliyor Arzu'nun. Korkulu gözlerle bakarken, Svetlana'nın güçlü tokadıyla kendini yerde buluyor. Sonra doğrulup panik içinde üst kata doğru kaçmaya çalışıyor. Svetlana merdivenin ilk basamaklarında yakalıyor onu. Saçlarını kavırıyor, sonra bıçağı Arzu'nun vücuduna sokup çıkarmaya başlıyor. Beş, on, yirmi kere, farkında değil. Kan mermer zemine doğru süzülüyor.

Hemşirelik tecrübesiyle Arzu'nun kesin olarak öldüğünü anlayan Svetlana bıçağı alıp odaya çıkıyor, kan izlerine basmamaya dikkat ediyor. Odada bıçağı de-

rin bir uykuda olan Emir'in yatağının altına yerleştiriyor, sonra banyoya girip acele bir duş yapıyor, üzerinde Arzu'nun saçı ya da tırnaklarının arasında deri parçaları kalmamasına dikkat ediyor. Bir süre sonra çığlıklar duyunca iniyor aşağıya, çok şaşırmış, dehşete kapılmış gibi yapıyor. Bıçağı da ertesi gün götürüp ormana gömüyor. Ne oldu, niye bu kadar şaşırdınız?

İçtenlikle yanıt verdi dinleyicim. "İlginç... Gerçekten ilginç. Siz de öyle bir anlatıyorsunuz ki film izler gibi oluyorum."

"Yok canım..." dedim. "Teşekkür ederim... Sıradan bir şekilde anlattım işte."

"Güzel anlatıyorsunuz da aklıma takılan bir şeyler var" dedi. Bütün bunları, bir köşeye saklanıp da izlemiş gibi nasıl bildiğimi sordu.

Tabii ki öyle bir şey yapmadığımı söyledim.

"Ama sanki oradaymış gibi anlatıyorsunuz" dedi.

"Evet ama" dedim, "aslında sadece tahmin ettiklerim bunlar. Yani, aslında Svetlana'nın birkaç kez Arzu'ya nasıl bir nefretle baktığını görmüştüm, Ali'yle yakınlaşmalarının işaretlerini yakalamıştım, bunların üzerine kurguladım hikâyeyi."

"Ne!" diye bir çığlık attı. "Kurguladınız mı?"

"Evet" dedim, "kurguladım, ne olmuş!"

"Yani deminden beri anlattıklarınız gerçek değil miydi?"

"Gerçek, hem de nasıl gerçek! Kurgunun hayattan daha gerçek olduğunu, daha doğrusu gerçeği anlamının tek yolu olduğunu bilmiyor musunuz?"

Bilmiyormuş tabii ki!

"Bil o zaman bebeğim" dedim.

"Bebeğim derken..." diye sertçe sordu.

“İşte öyle çıktı ağzımdan” dedim. “Genellikle benden genç olanlara böyle seslenirim, aldırmayın siz. Ama bu hikâye gazetede nasıl iş yapar onu düşünsenize.”

Böyle demem üzerine, aklına güzel bir şey gelmiş gibi canlandı. Yerinde oturamaz oldu.

“Durun” dedim, “o kadar heyecanlanmayın. Az önce gerçek değil diye kaygılanıyordunuz ya!”

“Offf... Karar verin artık! Neresi gerçek, neresi uydurma bunların? Bir gerçek diyorsunuz, bir kurgu!”

“Svetlana’nın yaşadıklarına veya bu köydeki olaylara bire bir karşılık gelmeyebilir” dedim. “Ama sonuçta insanlık halleri açısından gerçek demek istiyorum.”

Yüzünde oluşan hayal kırıklığını görünce devam ettim: “Üstelik tamamen uydurma da değil. Bazı gerçek durumlara dayanıyor.”

“İyi de, ben bu anlattıklarınızı haber olarak nasıl kullanırım?” diye sordu.

“Orasını ben bilemem” dedim. “Ama Svetlana’nın tutuklandığı gerçek. İşte bu da arka plan hikâyesi. Daha ne istiyorsunuz? Gazetelerde çıkan her haber gerçeği mi yansıtıyor?”

Tekrar neşelendi. “Millet çıldıracak!”

“Şimdi o kahverengi tereyağına benzeyen iğrenç şeyi yedirmemi affettirebildim mi?” dedim.

Yarım ağız gülerek yanıtladı: “Biraz!”

“İyi öyleyse” dedim. “Anlaştık.”

“Daha kaliteli şeyler alsanıza” dedi gülümseyerek. “Anlaşılan para sıkıntınız yok.”

Planlı harcamasam para sıkıntımın olacağını, şirketten aldığım ikramiye ve emekli maaşımın hep kitaplara gittiğini, tükürdüğü fois gras’ı kendi paramla alamayacağımı anlatmadım.

“Olur” dedim, “bundan sonra öyle yaparım. Zaten bunları da geçen gelişinde Mehmet getirmişti. Herhalde oralarda daha ucuz!”

“Oralarda derken...”

“Yurtdışında demek istiyorum. Burada ithal mallara vergi bindiriyorlar ya.”

“Dümmadan bu esrarengiz kardeşinizi düşünüyorum” dedi, yine biraz hınzırca bakarak. “Niye saklıyorsunuz onu?”

“Hayır, saklamıyorum” dedim.

“Saklıyorsunuz!” dedi yine çokbilmiş bir tavırla. “Hatta belki de bu evde, odalardan birinde ama onu bana göstermeye çekiniyorsunuz!”

“Nereden çıkarıyorsunuz! Hem neden yapayım böyle bir şeyi?”

“Bilmem, belki sakat, belki ruhsal bir hastalığı var...” Sözlerine devam etmekte tereddüt ediyordu. “Hatta belki de...”

“Belki de ne?”

“Arzu Kahraman cinayetiyle ilgisi var.”

Güldüm. Bunun saçma bir tahmin olduğunu söyledim.

“İyi ama niye her Mehmet sözü geçtiğinde heyecanlanıyorsunuz?” diye sordu. Yanıt alamayınca devam etti: “Hem, onunla ilgili bir şey anlatmaktan sizi alıkoyan şey ne? Herkesten söz ediyorsunuz da niye kardeşinizi anlatamıyorsunuz?”

“Söyleyemem!” dedim. “İzin verin bu da benim sırrım olarak kalsın.”

Akşam böylece bitti. Bahçede onu uğurlarken bir daha görmeyeceğimi düşünüyordum. Sabah İstanbul’a gidecek ve cinayet hikâyesi de kapandığına göre bir daha

buralara gelmeyecekti. Böylesi daha iyi oldu diye aklımdan geçirdim. Zor bir kızdı bu.

Ferforje bahçe kapısından çıkmadan önce, hırıl hırıl soluyup kuyruk sallamakta olan Kerberos'a baktı.

"Tek başı var ama adını aldığı Kerberos kadar ürkütücü" dedi.

"Nihayet Kerberos'un ne olduğunu öğrenmişsiniz" dedim.

Hafifçe gülümseyerek telefonunu salladı.

"Google sağ olsun!"

Sonra karşıda ışığı yanmakta olan bakkala doğru yürüyüp gitti.

Fırtına, genç savcının çarpık kravatı
ve tuhaf bir duvar

Ertesi sabah mor tavşanların koşturmaları, vızz vızz diye oradan oraya gidip gelmeleri epey oyaladı beni. Nasıl da hızlıydılar öyle! Uyanıktım ama onları seyretmek için gözlerimi açmıyordum. Bir yandan da kepenklere vuran rüzgârı, sahilden gelen dalga seslerini duyu-yordum. Arada bir gök gürültüleri de cabası. Dışarıda fırtına olduğu belliydi ama aldırmıyordum, bana bir zarararı yoktu.

Anahtarıyla kapıyı açıp içeri giren Hatice Hanım kalkmak zorunda bıraktı beni. Çünkü hemen alt kattan sesi gelmeye başladı: “Aman aman, gök delinmiş sanki, buraya kadar zor geldim. Gördün mü, Arzu Hanım’ın kanını yıkıyor zahir.”

Gözümü açıp dışarısının sıcaklığını gösteren alete baktım: 17 dereceye düşmüş, Karadeniz havası işte, bir gün öyle bir gün böyle. Kalktım, 15-20 derece arası bölümden bir giysi alıp üstüme geçirdim.

“Birazdan ineceğim!” diye seslendim alt kattaki Hatice Hanım’a. “Sen kahveyi ve kurabiyeyi hazırla.”

Her zaman yaptığı gibi önce mutfığa girdiğini ve oraları temizlemeye başladığını duyuyordum. Kızın içine kaz ciğeri tükürdüğü peçeteyi bulunca ne yapacaktı acaba? Çünkü olduğu gibi masada kalmıştı, hiçbir şeye

dokunmamıştım. Büyük bir ihtimalle o da kahverengi, pis bir şey zanneder diye aklımdan geçirdim.

Hazırlanmak, tıraş ve duş, yirmi dakikamı aldı. Sonra mutfığa gittim, kahvem ve kurabiyem hazırды. Hatice Hanım da konuşmaya hazırды elbette: “Aman Ahmet Beeeey! Ne diyorsun bu işlere? Bizim buralarda hiç böyle şeyler olmazdı ama ne olduysa artık... Yalnız o tazeye canım yandı, pek de güzeldi doğrusu. Hele o kediyi duyunca çok fena oldum.”

Hangi kediden söz ettiğini sordum.

“Aaa, duymadınız mı?” dedi. “Hani Arzu Hanım’ın bembeyaz kedisi vardı ya hiç kucağından indirmediği, pek şımarttığı.”

Devam etmesini işaret ettim.

“Ali Bey eve geldiğinde Arzu Hanım’ı kanlar içinde bulmuş ya, kıpkırmızı kanı hep beyaz mermere yayılmış; o kedi de kanı yalamıyor muymuş öyle şapır şupur. Burnu falan hep kan olmuş. Ayy duyunca içim fena oldu, sahibinin kanını yalıyor.”

Her zamanki gibi anlatıyor da anlatıyordu kadın. Kediden sonra Svetlana’ya geçti: “O Bulgar gâvurunu hiç tutmadıydı gözümler zaten. Bulgar kâfiri zalim olur. Bizimkiler oradan göçmüş ya anlatır dururlardı Bulgar kâfirinin neler yaptığını. Bunlar çok zalim olur, çooook!”

Benim hiç cevap vermeme, hı-hı dememe, bir ses çıkarmama veya kafa sallamama falan gerek yoktu. Buraya mübadeleyle gelen köylülerin yabancılara düşman olduğunu biliyordum. Hatice Hanım bir yandan iş yaparken bir yandan anlatıyordu. Her zamanki haliydi.

Dışarıda uluyan fırtınaya başka bir ulumanın daha karıştığını duydum. Kerberos’un sesiydi: “Dikkatli ol, düşman kapında.”

Derken kapı zili çaldı. Hatice Hanım'ın soru dolu bakışlarını görünce "Aç bakalım kimmiş gelen?" dedim. Kadın hızlı adımlarla çıktı mutfaktan, hemen peşinden ise sesi geldi: "Jandarma gelmiş, sizi savcı bey çağırıyormuş."

Mutfaktan çıkıp kapıya gittiğimde, bir jandarma onbaşı ve bir erin beklediğini gördüm. Saygılı bir biçimde savcı beyin ifademi almak üzere beklediğini söylediler.

"Tamam" dedim. "İzninizle giyinip geleyim. Yalnız benim doktor raporum var, dokunmayacaksınız, koluma girmeyeceksiniz, kelepçe takmayacaksınız. Tamam mı?"

Beni zaten köyden tanıyan onbaşı "Tamam" dedi, "dokunmayız." Yüzlerine alaycı bir gülümseme yerleştiği gözümden kaçmadı. Zaten sana kim dokunmak ister ki gibilerinden.

Üst kata çıkıp hava durumuna uygun giysiler seçtim: Gri bir pantolon, mavi bir gömlek ve lacivert bir blazer. Savcının üzerinde iyi bir izlenim bırakmak için beyaz puanları olan lacivert bir kravat takmaya karar verdim. Son olarak banyoya girip, şakaklardan başlayarak hafiften kırılmış saçlarıma Necip Bey briyantini sürdüm ve dikkatlice taradım. Kırk yılda bir kullandığım tıraş losyonunu sadece iki kez püskürterek işimi bitirdim. Artık sorgucularıyla karşılaşmaya hazırdım. Görünüşüme ve giydiklerime bakıp efendi bir insan olduğuma, suç işleyemeyeceğime hükmedecekler ve kitaplarımdan ayrılmak zorunda kalacağım bir zaman kaybı yaratmayacaklardı bana. Aşağı inip Hatice Hanım'a işlerini tamamlayınca çıkmasını söyledim. Akşamüstü oğlunun geleceğini hatırlattı.

"İstersen onu başka güne bırakalım" dedim. "Baksana bugün çok karışık."

Kapı girişindeki şemsiyemi alıp jandarmalarla birlik-

te yağmurlu havaya çıktık. Şemsiyeyi onları da koruyacak şekilde tutmak için uzattım ama istemez dediler. Bir gün önce gördüğüm jandarma pikabı bahçe kapısının önünde durmaktaydı. Jandarma, daha önce telefonuma SMS göndererek ifadeye çağırdıklarını ama cevap vermediğimi söyledi. Bu yüzden beni almaya gelmişler. Onlara, telefonuma hiç bakmadığımı söyledim. Eğer mesajı görseydim elbette gelirdim.

“Nereye gideceğiz?” diye sorduğumda, köyün bağlı olduğu ilçenin adını verdiler. Demek biraz yolumuz vardı. Bu arada Kerberos zincirini koparmak ister gibi çırpınıyor, havlıyor, “Beni bağlamasaydın, seni böyle götürmezlerdi” diyordu.

Pikabın arkasına oturtular beni. Doğrusu bu kılık kıyafetimle pek tuhaf kaçtığımın farkındaydım orada ama yapacak bir şey yoktu.

Deniz çamur rengine kesmişti. Deniz göğün rengini yansıtır dedikleri doğru, gök gri olduğu zaman su da çamurlaşıyor. Bir gün önce nasıl da maviydi oysa. Böylece yağmur altında, ormanların arasından, bozuk yollardan tangır tungur ilerleyerek ilçeye vardık.

Pembe renkli, üstünde Adalet Sarayı yazan binaya götürüp savcının karşısına çıkardılar beni. Savcı genç bir adamdı, ince bıyıkları vardı ve yüzünden yorgunluk akıyordu. Kahverengi takım elbisesi buruşuk, gömleğinin sivri yakaları yukarı doğru kıvrılmış, alacalı bir kravat takmıştı, ama o da çarpılmıştı, eğri duruyordu. Bu durum komik geldi bana nedense, istemeden gülmüşediğimi fark ettim. İşin kötüsü savcı da fark edip neye güldüğümü sordu.

“Hiçbir şeye” dedim.

Bu takım elbise öyle bir merettir ki temizi, ütülüsü

ve kalitelisi insanı çok şık gösterir, kalitesizi, buruşuğu da tam tersi bir etki yapar. Savcı beyde de aynen bu etkiyi yapıyordu işte. Buruşuk gömleğinin kolları da uzun olmalıydı ki, manşetleri ellerinin yarısına kadar iniyordu.

Nedense savcı bey bana tam olarak adlandıramadığım şeyler çağrıştırıyordu: Başka bir zamana ait nefret ve intikam duygusuyla bakan bir çift göz, buz gibi bir oda, insanlıktan çıkmış bir silüet... Aslında ne savcı beyin gözümde canlanan imgelerle ilgisi vardı, ne de bu odanın. Görüntüler geldiği gibi gitti.

Arkasında bordo renkli bir kumaş pano vardı. Üstünde bir Atatürk resmi asılıydı. Atatürk bıyıklarını kesmeden önce çekilmiş, profilden bir resim; sonradan renklendirilmiş olanlardan. Savcı bey maun masasının önündeki iki sandalyeden birini işaret etti, oturdum. Önce kimlik bilgilerimi kâtibeye yazdırdı. Sonra bana dönüp o gece evden ne zaman çıktığımı sordu.

“Herkes dağılırken” diye cevap verdim.

“Yani ayrıldığınızı gören oldu mu?”

“Bilmiyorum, Ali arabasına binmişti, misafirleri de öyle.”

“Siz de öylece çıkıp gittiniz, öyle mi?”

“Evet.”

“Kimseyle vedalaştınız mı?”

“Hayır.”

“Neden?”

“Öyle bir âdetim yoktur.”

Savcının bana biraz gıcık olduğunu anlayabiliyordum. Galiba kılık kıyafetim, odaya yayılan tıraş losyosunun kokusu buraya uygun kaçmamış, iyi bir izlenim bırakmak yerine tam tersi etki yapmıştı. Savcı birkaç

soru daha sordu ama bunlara bir anlam veremedim. Svetlana tutuklanmamış mıydı? O zaman soruşturma niye devam etsindi ki?

O sırada kapı açıldı ve içeriye Ali girdi. “Savcı Bey” diyordu, “ben artık gidebilir miyim?” Perişan bir hali vardı Ali’nin; yorgundu, gözleri şişmişti. Beni fark edince acı dolu bir sesle, “Ah be Ahmet, ah be kardeşim” diye bana doğru yürüdü. Kollarını kaldırıp sarılmak istiyor gibiydi. Belki de niyeti omzuma kapanıp ağlamaktı.

İstemsiz bir şekilde iki elimi kaldırıp onu engelledim. Ali huyumu bildiği halde şaşırıp kaldı, yüzünde ağlamaklı bir ifade belirdi. Savcı bey ikimizi de dikkatle süzüyordu. Ali öylece beklerken savcı bana “Cinayeti nereden öğrendiniz?” diye sordu.

“Evimde çalışan Hatice Hanım’dan” dedim.

“Peki, sonra ne yaptınız? O eve gittiniz mi?”

“Yooo!”

“Neden?”

“Orada ne yapacaktım ki?”

“Ali Bey’i aramadınız mı? Başsağlığı dilemek için falan!”

“Hayır!”

Bu arada Ali, savcıya “Sonra gelirim Savcı Bey” diyerek çıkıp gitti. “Başın sağ olsun Ali!” dedim. Bana hiç bakmadı, çok kızdığı belliydi.

Savcı sorgusuna devam etti: “Arzu Hanım’ı tanır mısınız?”

“Evet!”

“Bazen size gelirmiş doğru mu?”

“Doğru.”

“Niçin?”

“Hiç, biraz laflamak için herhalde.”

“Aranızda bir şey var mıydı?”

“Ne gibi?” diyerek sorusuna başka bir soruyla karşılık verdim. Sonra **“Anladım”** diye devam ettim. **“Kadın erkek ilişkileri anlamında soruyorsunuz değil mi? Yoktu, hayır o tarz bir ilişkimiz yoktu.”**

Önündeki kâğıtlara bakarak bir şeyler aradı. Sonunda istediği ifadeyi buldu, bir süre okudu ve “Görenler öyle demiyor ama” dedi, kuşkulandığını belli eder bir biçimde. “Bazen sizin eve gelip birkaç saat kalırmış, sonra da saç baş dağınık vaziyette çıkarmış oradan.”

Aldırmaz bir şekilde gülmem üzerine, savcı ikide bir gülüp durmamam için sertçe uyardı: “Burada bir cinayet soruşturması yapıyoruz” dedi.

“Özür dilerim” dedim. “Saç baş dağınık çıkarmış dediniz de, o kır bıyıklı bakkalın fantezisi bu.”

Savcı biraz tereddüt ettikten sonra turuncu bir dosya uzattı. Açıp baktım: Jandarmanın çektiği olay yeri fotoğrafları vardı içinde. Arzu kırmızı elbisesiyle, baş üst tarafta olmak üzere merdivenlere serilmiş, eteği sıyrılmış, bacakları çarpık duruyordu. Ayakkabılarından biri fırlamıştı. Sanki o kırmızı elbisesinin boyası akıyormuş gibi vücudunun çeşitli yerlerinden kırmızılıklar yayılmıştı etrafa. Ben resimlere bakarken savcı da dikkatle beni süzüyormuş, sonradan farkına vardım. Dosyayı verip teşekkür ettim.

Sonunda kâtibeye döndü, “Yaz kızım” dedi.

Bir sürü formalite cümlesi söyledi ama beni ilgilendiren kısmı pek hoş değildi: “Cinayet saatinde nerede olduğunu ispat edemediği, şahit gösteremediği cihetiyle, ayrıca davranışlarındaki ve cevaplarındaki tutarsızlıklar sebebiyle soruşturmanın derinleştirilmesine ve sanığın delilleri karartma ve kaçma şüphesine karşı gö-

zaltına alınarak tutuklanması talebiyle mahkemeye sevkine...”

Sonra bir sessizlik meydana geldi. Ne yapmam gerektiğini bilemiyordum ama sanırım kalkmam gerekiyordu. Ayağa kalkıp beklemeye başladım. Savcı herhalde itiraz edeceğimi sanıyordu, etmediğimi görünce şaşırdı. Unuttuğu bir işi hatırlamış gibi zile bastı, sonra jandarmalar alıp götürdü beni.

Binanın alt katına indirdiler, nemli karanlık bir odaya sokup kapıyı üstümden kilitlediler. Saatlerce oturdum orada. Yanıma keşke bir kitap alsaydım diye düşünüp durdum. Sonra tuhaf bir şey oldu: Sanki karşımdaki duvar bana bir şey anlatmaya, bir şey hatırlatmaya çalışıyor gibi geldi. Dikkatle bakıyordum; boyası yer yer kirlenmiş, nemle lekelenmiş, daha önce görmediğim, diğer duvarlara benzeyen gri bir duvardı. Başka hiçbir şey değildi ama niye böyle oluyordu, bir anlam veremiyordum. Gözlerimi başka yere çevirdim ama o duvar yine bana bakıyordu. Bu durumdan kurtulmak için kendi kendime bir oyun oynamaya başladım; cezaevinde yatmış olan edebiyat karakterlerini gözümün önüne getirmeye çalıştım. Ranzanın bir ucuna Meursault’yu oturttum, onun yanına, aralarında Fransızca konuşsunlar diye Jean Valjean’ı yerleştirdim. Biraz ötede Katyuşa ile Raskolnikov fısıl fısıl Rusça konuşuyorlardı, herhalde Nehludov’un ziyaretinden söz ediyorlardı. Keşanlı Ali duvarın dibine ilişmişti, Dr. B ise zihninden satranç oynuyordu.

Derken epeyce zaman geçti. Gardiyanlar beni odadan çıkarıp iki kat yukarıya götürdüler. Nöbetçi mahkemenin karşısına çıkarılınca, hâkimlerin savcıdan daha yaşlı olduğu dikkatimi çekti. Yine aynı soruları sor-

dular, ben de yine aynı cevapları verdim. Beni bir süre daha beklettikten sonra serbest bıraktılar.

Adliyeden dışarı çıktığımda akşam karanlığı çöküyordu etrafa. Dükkânların ampulleri yanıyordu. Bir taksi durağına gidip Podima'ya doğru yola çıktım. Dönüş yolunda, o gün yaşadığım her şey siliniyormuş gibi geldi bana. Unutuyordum. Tam unutmak denemezdi buna, unutuyormuş gibi oluyordum. Sadece o duvarı düşünüyordum. Yolda bizden başka hiçbir otomobil yoktu. Asfalt yer yer çökmüştü, çukurlara yağmur suyu dolmuştu, bata çıka gidiyorduk.

Eve geldiğimde Kerberos sevinçle havlamaya başladı. "Biraz yoruldum" dedim ona. "Kusura bakma seni yürüyüşe çıkaramayacağım, onun yerine zincirini çözeyim... Tamam mı, anlaştık mı?" Bizimki durur mu; anında havalarda.

Başsağlığı ziyareti, burnu kanlı kedi

Eve girince duşun altına girip kaynar suyla uzun uzun yıkandım. Buzdolabındaki hazır yiyeceklerle karınımı doyururken bir gece önceden kalan şaraptan bir kadeh içtim. Kızın ona “gazoz gibi” deyişi aklıma gelince kendi kendime güldüm. Herhalde şimdi İstanbul’da annesi babasıyla birlikteydi.

Daha sonra yatağa girip, gök gürültülerini, dalga seslerini ve rüzgârı dinlerken içim geçti. Her zamanki gibi derin ve rüyasız bir uykuya daldım.

Ertesi sabah uyandığımda mor tavşanlar gelmedi gözümün önüne. Ortalığa bir sessizlik çökmüştü, rüzgâr kepenklere vurmuyordu artık. Sıcaklık biraz artmıştı ama yine nemli bir gündü. Odanın içine solgun bir gün ışığı süzülüyordu. Kalkıp camları açtığımda yanılmadığımı gördüm, ortalık sütlüman ama biraz serindi.

Aklımda o gün bir şey yapmam gerektiği düşüncesi vardı ama ne olduğunu bulup çıkaramıyordum. Yine de durup durup aklıma kurcalıyordu bu soru. Sanki önemli bir şey yapmayı planlamış da sonra unutmuşum gibi. Neyse ki kahvemi içerken hatırladım: Ali’nin evine gitmeliydim, ne kadar sıkıcı da olsa bu ziyareti yapmalıydım. Yoksa gereksiz ve yıpratıcı bir gerginlik çıkar-

dı ortaya ve bu iş daha çok vaktimi alırdı. Hele dünkü davranışımdan sonra bu ziyaret şarttı.

Yine hava durumuna göre giyindim ve Kerberos'u yanıma alıp geceki yağmurun sebep olduğu su birikintilerinden, çamurlu yollardan geçip Alilerin evine gittim. Ortalıkta kimseler görünmüyordu. Kerberos'u bahçe kapısının dışına bağladım, çünkü içeriye sokamazdım. Sesini çıkarmıyordu, onca saat bağlı kaldıktan sonra gezmekten memnundu. Hatice Hanım yemeğini vermiş olmalıydı ama o bağlı kalmaktan çok sıkılıyordu.

Bahçeye girince iki gün önceki partiyi hatırladım: Tepede parlak bir dolunay vardı, kapıları ardına kadar açık evin içi bir galeriye dönüştürülmüştü. Duvarlara Ali'nin dolunay temalı yeni tabloları asılmıştı. Kalabalık, bu resimlere kısa bir süre göz atıyor, sonra hemen bahçeye çıkıp ikili, üçlü, beşli konuşmalara katılıyorlardı. Hepsi de İstanbul'un basın, reklam, ticaret çevrelerinin tanınan erkekleri ve kadınlarıydılar. Oldukça sığ, rekabetçi, birbirinden nefret eden ama çok severmiş gibi görünen, gürültücü, can sıkıcı insanlar. Bahçedeki yoğun gece yasemini kokusu yeteri kadar sarhoş ediciydi ama konuklar durmadan, tepsilerle gezdirilen içkileri yuvarlıyorlardı. Geniş bahçenin bir köşesine açık büfe kurulmuştu. İstanbul'dan gelen bir ikram firması hazırlamıştı büfeyi.

Arzu'nun üzerinde, ince askılı ve göğüslerini gizlemeye ancak yetecek kırmızı bir elbise vardı. Güneş yanığı bacakları da ortadaydı. Çoğu eski arkadaşı olan konuklara sarılıyor, kadeh tokuşturuyor, kahkahalar atıyor, yüksek sesle konuşuyordu. Şimdiden sarhoş olmuş gibiydi. Garsonların dolaştırdığı tepsiden ben de bir şampanya aldım ama tadar tatmaz gördüm ki işin

ucuzuna kaçmışlar, şampanya yerine köpüklü şarap dağıtıyorlardı. Bunun üzerine elimdeki kadehi ne yapacağımı bilemedim. Herkesin içinde götürüp masaya koyamaz ya da yere dökemezdin. O sırada gözüme, beş-on tabağı üst üste yığılmış taşımakta olan bizim Muharrem ilişti. “Al şunu hemen” diye kadehi, taşımakta olduğu tabak yığınının en üstüne yerleştirdim. Oğlan tabakları düşürüp de azar ıstıtmeme gayreti içinde denge sağlamaya çalışarak mutfığa gitti.

Bu insanların çoğunu tanıımıyordum, yanlarına yaklaşmaya da niyetim yoktu ama Arzu beni görünce “Aaa kim gelmiş, kim gelmiş” diye şamata yaparak, konuşmakta olduğu grubu da sürükleyip yanıma geldi. Onlara beni anlattı. Aman şöyle harika bir mühendis, aman böyle kültürlü bir adam falan filan diye bir şeyler söyledi. Evimi görseler gözlerine inanamazlarmış, Milli Kütüphane gibiymiş, gece gündüz okurmuşum ama çok da iyi bir dostmuşum. Bütün bunlar beni ilgilendirmiyordu ama anlaşılan eğlence arayan o grubu ilgilendirdi.

Arzu onları da bana bilmem hangi televizyonun sunucusu, bilmem hangi gazetenin yazarı diye tanıştırdıkça elimi sıkamak için ellerini uzatıyorlardı. Baktılar ki ben hiçbir eli sıkıyorum, sadece hafif bir baş selamı veriyorum, bir iki kişi bozum olduktan sonra ellerini uzatmaktan vazgeçtiler. Arzu yine kahkahalar atarak, söylemeyi unuttuğunu, bu mühendisin birçok “garip huyunun” yanı sıra, hiç kimseye dokunmadığını anlattı. Bunun üzerine beyaz top sakallı, çekik gözlü bir gazeteci şakacı bir tavırla “Sana da mı dokunmuyor yahu?” diye sordu. Arzu “Vallahi dokunmuyor” dedi. Bunun üzerine top sakallı adam “Sahiden garipmiş o za-

man” diyerek kahkaha attı. Diğerleri de sanki bu çok komik bir sözmüş gibi hep bir ağızdan gülmeye başladılar. Ben de mecburen gülümsedim. Böylece benim garip hallerime gülüştük hep beraber.

Arzu’nun İstanbul’a gidişlerinde bu adamla da yattığını tahmin ettim. Öyle bir teklifsizlik vardı aralarında. İçimden Arzu’nun ilgiyi benden başka bir yöne çevirmesini dilerken yeni bir grup geldi ve doğal olarak ilgi dağıldı.

O gece dolunayın acımasız ışıklarını yeryüzüne saldı-ğı sırada on dakika boyunca ışıkları kapattılar. Ay ışığının keskin parlaklığında bahçedeki herkes birer gölge, birer siluet halini aldı. Ortalığa ister istemez uymanız gereken trajik bir sessizlik çöktü. O dakikalar, sanki birkaç saat sonra o evde yaşanacakları gösteren bir tiyatro oyunun başlangıç sahnesine benziyordu. Daha doğrusu sonradan düşündüğüm zaman böyle geldi. Çünkü o anda bunu bilemezdim ama yine de bir ara, ay ışığının yarattığı, ölümü hatırlatan varoluşsal sıkıntı gelir gibi oldu. Sanki evrende tek başına kalmışım gibi. Neden bilmem, şairlere, âşıklara yürek kanırtıcı ilhamlar veren dolunay bana bir ameliyat masası ışığı gibi gelir hep.

Işıklar tekrar yanıp da bahçedeki şamata başlayınca Ali’nin resimlerini görme bahanesiyle içeriye sıvıştım. Giriş katının boydan boya sürme kapıları açılmış, salon bahçeyle bütünleşmişti. Yerler beyaz mermerdi, duvarlar bembeyazdı. Ali’nin dolunay resimlerini, romantik ve kitsch manzara resimlerinden pek farklı bulmadım ama biraz sonra yanıma yaklaştığında “Eline sağlık” dedim. “Eminim hepsi satılacak. Hem dolunay sergisini dolunayda açmak da iyi bir buluş.”

Saf saf teşekkür etti. Bana kalırsa o parti de saçmalıklı, o resimler de ama başıma gereksiz işler almamak, en azından tartışmalara girmemek için gerçekleri söylememeyi öğrenmişim. Bahçede çalınan yüksek müzik rahatsız ediyordu beni. Herkes kendini eğlenmek zorunda hissederek ellerini kollarını sallayıp dans ediyordu, en komikleri de o top sakallı gazeteciye, kıvrıp duruyordu. Şimdi gitmeye kalksam birilerinin gözüne çarpacak, Arzu'ya da bir alay laf anlatmak zorunda kalacaktım. Bu yüzden üst kata çıktım, Ali'nin çalışma odasındaki kitaplıkta Alvar Aalto üstüne bir kitap buldum, deri kanepeye oturup okumaya başladım. Sehpanın üstünde duran kristal sürahiden bir kadeh doldurdum. Orası sakindi, beni kimse görmüyordu.

Beş on dakika sonra bir kapı açıldı, beyaz hemşire önlüğüyle Svetlana kapının önünden geçti. Sessizce selamlaştık, biraz sonra yan taraftan bir sifon sesi duydum. Svetlana tekrar geçti, bana tekrar selam verdi. Bu kadının sessizliğinde dolu dolu bir şeyler var diye düşündüm. Bulgar olduğu için çok kitap okumuştur, aşağıdakiler gibi boş teneke değildir. Ayrıca da güzel kadındı, atletik bir vücuda sahipti.

Aalto'nun beyaz binalarını seyrettim, Sibelius müziğiyle onun mimarisinin stil benzerliklerini, sadelik içindeki derinliklerini, Japonlardaki "ma" kavramının Finlilerde de olabileceğini düşündüm. Derken içim geçmiş, biraz uyuklamışım. Bu birazın ne kadar sürdüğünü bilmiyorum ama korna sesleri uyandırdı beni. Bak-tım, Arzu'nun beyaz kedisi de gelip divana, yanıma kıvrılmış. "Sen de mi sıkıldın aşağıdaki şamatadan?" diye sordum. Yüzüme baktı, cevap vermedi. Zaten çok burnu havada bir kedidir o.

Aşağı indiğimde parti dağılmıştı, birkaç araba yola çıkıyordu, Arzu galiba birilerini uğurluyordu, pek emin değilim. Arabaların uzaklaşmasını bekledim, sonra gecenin karanlığına karışıp eve gittim.

Bunca olup bitenden sonra tekrar bu eve gelmek tuhaftı doğrusu. Yağmur yemiş bahçede o gecenin parlaklığı yoktu. Her şey bozulmuş, dağılmış, çürümüş gibiydi. Ayaklarım ıslak çimene bastıkça, culp culp diye garip bir ses geliyordu.

Salonun sürgülü kapıları kapatılmıştı ama bir kanat açıktı. Oraya yöneldim, tam içeri girecektim ki Svetlana çıktı karşıma. Her zamanki gibi beyaz hemşire üniforması üzerindeydi, saçları topuz yapılarak sıkı sıkı bağlanmıştı. Ali'yi sorduğumda, uyuduğunu söyledi: "Yorgun, kaç gün... şimdi uyuyor." Türkçe kelimeleri ağzında eze eze Slavca gibi telaffuz ediyordu. Salondaki koltuklara oturduk, bana bir çay getirdi. O nemli havada iyi oldu doğrusu. Neler olduğunu sordum.

"Jandarma beni götürdü" dedi.

"Biliyorum, beni de götürdüler. Sonra ne oldu?"

"Savcı hâkim, bir suru sorular, sorular. Ben anlattı onlara, benim arkadaş var Feriha, burada bir evde çalışıyor. O gece evdekiler İstanbul'a gitti, Feriha benle kalmak istedi. Korkuyor yalnız kalmak. Ben Arzu Hanım'dan izin aldı, Feriha geldi, yukarda Emir yemek yedi, sonra uyudu o, biz televizyon seyrettik benim odada. Ondan sonra uyumuş ben ve Feriha. Ali Bey bağırdı uyandık, aşağı koştuk. Arzu Hanım'ı öyle gördük işte. İnspektör Feriha'ya sordu, sonra beni serbest bıraktı."

"İyi ki Feriha varmış yanında" dedim. "Tanıklık etmiş. Sence kim yapmış olabilir bu işi?"

Svetlana yüzünü buruşturdu, gözlerini tavana dik-

ti, bir süre düşündü, sonra “Bilmiyor!” dedi. “Bilmiyor ben. Aklıma hiçbirisi gelmiyor.”

Kediyi sordum ona, Arzu’nun kanını yalıyormuş, bur-nu kan içindeymiş diye.

“Evet” dedi. “Bayılacak gibi oldu ben, çok korkunç! Suratı kıpkırmızı olmuş. O kedi değil, şeytan... Valla, ciddi söylerim şeytan.”

Kedinin şimdi nerede olduğunu sordum.

“Ben kovdu şeytanı evden, hem de dövdü sopayla!” dedi.

O sırada merdivenlerden Ali’nin inmekte olduğunu görüp ayağa kalktım. Gözleri şişmişti ama bir yandan da olup bitenlerden sonra uyuduğu için suçluluk duyuyor gibiydi.

“O gecedен beri gözümü kırpmadım” dedi özür diler gibi. “Sızıp kalmışım.”

“Elbette” dedim, “ömrünün sonuna kadar uyanık kalacak değilsin ya.”

Sonra ona usule uygun bir biçimde başsağlığı diledim, savcılıktaki davranışım için de özür diledim. “Beni biliyorsun” dedim. “Bu da bir nevi hastalık herhalde.”

“Biliyorum” dedi. “O şaşkınlıkla unutmuşum.” Bir şey düşünür gibi biraz bekledikten sonra devam etti. “Arzu seni çok severdi. Seninle konuştuğu zaman kendini değerli hissettiğini söylerdi.”

Sözlerini güçlükle tamamladı, sesi titredi ve ağlamaya başladı. Svetlana mutfağa gitmişti, herhalde ona da çay getirecekti. Bir an önce dönmesini diledim içimden, çünkü böyle sarsıla sarsıla ağlayan bir adam karşısında ne yapacağımı bilemiyordum. Svetlana’nın dönüşü uzadı, ben de sesimi çıkarmadan duvardaki tabloları baktım. Gündüz ışığında daha da çirkin göründükleri-

ni düşündüm. Dışarıdan Kerberos'un havladığını duydum, çok kızgın geliyordu sesi.

"Köpeği dışarıda bıraktım. Kalkmam lazım" diyerek aniden kalkıp çıktım, o hâlâ başını ellerinin arasına almış, ağlıyordu. Islak bahçeyi geçip demir kapıya gelince Kerberos'un niye deli gibi havladığını anladım. Arzu'nun kedisi eve girmek istiyordu ama Kerberos onu köşeye sıkıştırmıştı. Kedi tıslıyor, Kerberos'u aşmaya çalışıyordu. Aradan geçen onca güne rağmen yüzünde kan izleri var gibi geldi bana. Ya yaladığı kan hâlâ duruyordu ya da Svetlana'dan yediği sopalar yüzünü kanatmıştı. Çok vahşi bir kediymi ve bence cinayeti görmüştü. Hareketleri normal değildi, yüzünden kötücül bir ifade akıyordu. Yanına yaklaştım, "Bir şeyler biliyorsan söyle!" dedim. Bana da tısladı, geri çekilip belini kamburlaştırdı. Hiçbir zaman anlaşılamamıştık zaten onunla, benimle ilişki kurmuyordu. Ben de bunun üzerine tasmaından tuttuğum Kerberos'u serbest bıraktım, gerçek bir canavar gibi ileriye atıldı ama kedi çok hızlıydı, hemen yanındaki bodur ağaca tırmandı. Nasıl çıktı, ne zaman çıktı anlayamadık. Kerberos ağacın altında çaresiz bir biçimde dolanıyor, homurdanıp duruyordu.

O sırada yoldan geçen iki köylü çocuk olayı gördü, ellerine taşlar alıp ağaca atmaya başladılar. Bir ikisi kediye isabet etti, kedi sarsıldı ama aşağı düşmedi. Bunun üzerine çocuklar daha da coştular, yerde ellerine ne geçerse ağaca savuruyor, kediye nefes aldırıyorlardı. Kerberos da ön ayaklarını ağaca dayayıp havlıyordu. Kedi baktı ki dayanamayacak. yıldırım gibi ağaçtan inip evin bahçe duvarını aşiverdi. Neredeyse göremedik bile. Bizim koca köpek şaşkın şaşkın yüzüme baktı.

Bu ufak arbededen sonra eve gittim, ev kıyafetlerime bürünüp okumaya başladım. Kaç gündür okuyamadığım için üç kitap koydum yanıma. Sayfaları çeviriyordum ama bir yandan da o nem lekeleriyle dolu duvarı düşünüyordum. O duvar benimle bir ilişki kurmuştu, bundan emindim. Ne demek istiyordu acaba? Nedir diye sorup durdum kendime, söylemek istediği nedir?

Hikâyeler nerede başlar, gerçek nerede biter?

Ertesi sabah ben yukarı katta, odamdayken Hatice Hanım anahtarıyla kapıyı açıp içeri girer girmez öyle bir konuşmaya başladı ki, bir daha hiç susmayacak mı acaba diye düşündüm.

Öyle üzölmüşler, öyle üzölmüşler ki neredeyse kocası da kendisi de hasta düşeceklermiş. Hem oğlu sahiden hastalanmış, ateşi çıkmış, sayıklayıp duruyormuş. Benim gibi bir mühendis adamın, hem de böyle iyi bir adamın ne işi varmış o jandarma arabasında! Herhalde çekemeyenler bir şeyler uydurmuş ki alıp götürmüşler beni. Neyse ki yerdeki karıncayı gören büyük Allah, beni de görmüş, o jandarmaların kalbine ilham merhamet vermiş de benim gibi bir efendi adamın, o işlerle hiçbir ilgisi olamayacağını çabuk anlamışlar. Evde bana çok güzel bir çorba pişirip getirmiş, iyi gelirmiş, içimi ısıtırmış. Bu evde yemek pişirmesine izin verseymişim daha neler hazırlarmış neler ama yemek kokusuna dayanamıyordum işte, dayanamıyordum. Herkesin çeşit çeşit huyu varmış, ayıp değilmış. Kaç kere bağırmışım ona bu yüzden. Hiç, yemek pişmeyen ev olur muymuş, beti bereketi kaçarmış evin sonra... Tamam tamam susmuş, olup bitenlerden sonra bir de o üzmek istemiyormuş beni ama hatırı için o çorbadan bir iki kaşık almalıymışım.

Araya, soruşturmadaki yeni gelişmelerle ilgili daha bir sürü havadis katarak motor gibi konuşurken birtandan da çorbayı ısıtıyor olmalıydı ki eve ağır bir yağ ve ne olduğunu tanımlayamadığım berbat bir koku yayıldı. Yukardan ona seslenerek çorbayı bırakıp gitmesini, çok teşekkür ettiğimi ama olup bitenlerin beni çok yordüğünü, bu yüzden uyumak istediğimi söyledim. Bugün ona ihtiyacım yoktu. Neyse ki söz dinledi ve çorbamı masaya koyduğunu, istersem tencerede daha çok olduğunu söyleyip kapıyı çekti, gitti. Eve yeniden sessizlik ve huzur hâkim oldu.

Mutfığa indim, berbat koku iyice çoğaldı. İçinde et parçaları ve tanımlayamadığım bir sürü şey daha vardı. Kâseye koyduğu çorbayı bir kaba boşalttım, sonra alıp Kerberos'a götürdüm. Zaten kokuyu almış ayaklanmıştı. Sabırsızlıkla tepinip duruyordu, hemen atıldı çorbaya. Koca diliyle şap şap vurarak içmeye başladı. Sokak kapısını açık bırakmıştım ev havalansın diye, girerken kapattım, camları açtım. Sonra yine yattım, uzun, deliksiz bir uyku çektim. Uyandığımda güneş iyice inmişti artık.

Tam elimdeki kahve fincanı ve birkaç bisküviyle bir kitaba dalmak üzereydim ki sokak kapısı çaldı. Önce Hatice Hanım geldi de, çorbayı köpeğe verdiğim için çıkışacak diye düşündüm ama sonra bunun saçma bir tahmin olduğunu anladım. Anahtarı vardı, niye kapıyı çalsındı ki? Yoksa jandarma mı gelmişti tekrar? Gerçi Kerberos böyle bir haber vermemişti ama yine de bu ihtimal karşısında açmamak doğru olmazdı.

Aşağı indim, gidip kapıyı açtım; baktım ki karşımda bizim kız. Beyaz, uzun kollu bir gömlek ve kot pantolon giymiş, terütaze görünüyordu. Yüzünde hafif, bel-

li belirsiz bir makyaj vardı, üst gözkapaklarına mor bir gölge çekmişti galiba, kaşları da iyice yukarı doğruydu. Bu da gözlerine çekik bir ifade vermişti.

“Ben sizden hiç kurtulamayacak mıyım Ahmet Bey?”

Hem kapımı çalıp hem de sizden kurtulamayacak mıyım diye sormanın tuhaflığını düşündüm ama bir şey söylemedim. Herhalde şaka yapıyordu, belki beni rahatsız ettiğini düşündüğü için, tersi bir durum varmış türünde bir espriydi bu. Yana çekilip yol verdim, içeri girdi. Birlikte üst kata çıktık, ona da kahve ve bisküvi ikram ettim.

Yarı şaka yarı ciddi konuşmaya başladı: Ne biçim bir insanmışım ben böyle, sürprizler hiç bitmiyormuş, gerçekle yalan birbirine karışmış. Bak işte, Svetlana teorim olduğu gibi çökmüş, gazeteye yazması için onu ikna etmişim ama fos çıkmış. Üstelik ben de gözaltına alınmışım. Neler oluyormuş burada böyle? Yok Arzu sık sık İstanbul’a gidip eski aşklarıyla kırıstırıyormuş, yok Svetlana Ali’ye âşık olmuş, yok ikisi yatıyorlarmış... Hepsinin ben mi uydurmuşum bunların? Hikâye nerede bitiyor, gerçek nerede başlıyormuş? Artık gerçeği anlatmanın zamanı gelmiş, kendisi de bunu öğrenmeden şuradan şuraya adım atmayacakmış.

Bunları söylerken bir yandan da siyah çantasından bir gazete çıkarıp uzattı. İlk kez bir haberi birinci sayfaya basılmış, hem de resmiyle birlikte ama o da fos çıkmış işte.

Gerçekten mi kızgındı, yoksa bu gelişmeler hoşuna mı gidiyordu, iyice belirsizleşti kafamda. Biraz heyecanlı, biraz öfkeli ama aynı zamanda neşeli görünüyordu. Capcanlıydı.

“Sakin olun!” dedim. “Siz konuştuğunuz herkesin ne-

reye kadar hikâye anlattığını, nereden sonra gerçeği söylediğini biliyor musunuz?”

“Biliyorum elbette!” dedi.

“Mesela gazetede size yardımcı olan müdürün, nereye kadar meslek aşkıyla, nereye kadar güzel bir kızı elde etme arzusuyla bu desteği sağladığını biliyor musunuz?”

Bu konuda hiçbir şey bilmiyordum ama galiba tam isabet kaydetmiştim ki, bir an yüzü gölgelendi, şaşaladı. Sık sık derin düşüncelere dalan bir kızdı; böyle zamanlarda karşısındakini unutarak kendi içine gömülüyor, biriyle konuşurken her insanın yaptığı bir şeyi, yani yüzündeki ifadeyi kontrol etmeyi bile bırakıyordu. Gözlerini yere diyor, yüzüne yerleşen ciddiyet ve masumiyet simgesi altdudağıyla bir süre öylece kalıyordu. Dalga dalga üstüne gelen duyguları sürekli olarak düşünceyle, akılla dengelemeye çalışan bir kızdı. O anda benim bunları nereden bildiğimi düşündüğünden eminim.

“Hadi sizi sıkıştırmayayım” dedim. “Bir şey bildiğim yok, sadece kitaplardan okuduğum kadarıyla modellemeler yapıyorum ve her seferinde tutuyor.”

Ne demek istediğimi tam olarak anlamaya çalıştığı belliydi bakışlarından.

“Bırakın yabancıları” dedim, “annenizin bile neyi nereye kadar söylediğini bilemezsiniz. Kimse kimseyi bilemez. Çünkü herkesin anlattıklarının bir kısmı kurgudur, kiminde daha az, kiminde daha çok.”

Şaşkınca “Bunun için mi bu kadar çok kitap okuyorsunuz?” diye sordu.

“Evet” dedim. “İnanın bana, hayatın tek gerçek yanı kurgudur, yani hikâyelerde anlatılanlardır.”

“Mühendislerin böyle düşündüğünü bilmezdim” dedi. “Benim babam sadece bilime inanır; romanlara da bi-

rilerinin kafasından çıkmış uydurmalar gözöyle bakar, hiç okumaz.”

Güldüm, babası gibi çok insan tanıdığımı söyledim ama fena halde yanılıyorlardı. Bilim edebiyata yetişmezdi, hiçbir zaman yetişememişti ki zaten. “**Bakın**” diye devam ettim, “size kanıtlayayım söylediklerimi: Yunan trajedilerini biliyorsunuz değil mi? **Milattan önce** yazılmış oyunlar ama hâlâ geçerli. Bugün bile Oidipus kompleksi falan diyoruz. Peki, onlar yazıldığı zaman bilim neredeydi? Dünyanın düz olduğuna inanılan, mikropoların bilinmediği, ilkel bir emekleme çağında değilmiydi? O zaman hangisi gerçek? Bugüne ışık tutan, ölmeyen ve hiç ölmeyecek olan hikâyeler mi, yoksa ilkel bilim mi?”

Gözlerini önüne dikti, beni unuttu ve yine derin derin düşünmeye başladı. Söylediklerim onda soru işaretleri uyandırmıştı, oysa bunu hiç beklemezdim. Onu güldürmek için “Oidipus denince kulağa ne kadar soylu geliyor değil mi?” dedim. “Oysa Oidipus, ödemli ayak demek; bu kadar sıradan bir isim olduğunu düşünür müydünüz? Kusura bakmayın, biraz ukalaca bir ders gibi oldu. Ama inanın bana edebiyat, hayatı anlamanın tek yoludur. Ben bunu yaşayarak öğrendim.”

Başını kaldırdı, yüzündeki ciddi ifadeyle ve soru dolu gözleriyle baktı. “Yaşayarak derken...”

Kurnazca beni konuşturmaya çalıştığını söyledim.

“Evet” diyerek itiraf etti. “Buraya bir cinayet soruşturması için geldim ama gerçekten esrarengiz bir insanla karşılaştım. Siz nesiniz Allah aşkına?”

Ciddi bir ifade takındım ve fısıldayarak yanıtladım: “Kriptonit gezegeninden gelen, insan kılığına girmiş bir mutantım ben.”

“Şaka yapmıyorum Ahmet Bey” dedi. “Lütfen siz de yapmayın. Gerçekten merak ediyorum. Görüyorum ki beş duyunuz yerinde ama duygularınız var mı sizin?”

Ben de bütün ciddiyetimle karşılık verdim: “Yanılıyorsunuz.”

“Hangi konuda?”

“Beş duyum yok benim. Biri eksik. Dokunma duyusu. Belki duyu yerinde ama hiçbir canlıya dokunamam.”

“Anlıyorum, demek bunun için hiç elimi sıkılmıyorsunuz. Ben de...” Sustu. Sonra “Peki” dedi, “dört duyunuz tamam.”

“Fois gras zevkimi düşünecek olursanız size göre biri daha eksik.”

Güldü. “Ama o da sahiden yenecek bir nesne değil” dedi. “Haklıyım o konuda.”

Sonra yine o meraklı ve sevimli haline büründü. Örneğin, öfke duyup duymadığımı sordu. Gülümseyerek, böyle bir duyguya sahip olmadığımı söyledim. Sonra aradı arkası kesilmeden kıskançlık, nefret, korku, intikam, merhamet, gurur gibi şeyler duyup duymadığımı sordu, ben de hepsini “Hayır” diye yanıtladım. O zaman iyice ciddileşti, gözlerini gözlerime dikip, yüzüme bir trajedi kahramanı gibi bakarak “Peki aşk?” dedi. Yine “Hayır” dedim.

Bir dakika sessizlik oldu, gözlerimin içine baktı. “Galiba sizde ego yok” dedi.

“Yok!” dedim. “Doğru bildiniz.”

“Şimdi size küfür edip, şu kaynar kahveyi başınızdan aşağı döksem ne yaparsınız?” diye sordu.

“Önce kendimi korumaya çalışır, sonra da saçma bir hareket yaptığınızı düşünürüm” dedim.

“Bana kızmaz mısınız?”

“Hayır!”

“Çok ilginç.” Uzunca bir zaman düşündükten sonra tekrarladı: “Çok ilginç.” Aklı karışmış gibiydi. “Hayvanların bile egosu ve duyguları var” dedi. Sonra kendi kendine mırıldanarak ekledi: “Duyuları olan ama duyguları olmayan bir adam, kimseye dokunamıyor, aşk ve nefret duyamıyor, egosu yok ve hayvanlarla konuştuğuna inanıyor. Bu hikâye, cinayetten daha ilginç bir hale geldi.”

“İkisi birbiriyle bağlantılı” dedim. “İnsanların duyguları olmasaydı cinayet de olmazdı. Habil Kabil’i öldürmezdi. Katil her kimse o da Arzu’yu öldürmezdi.”

“Sizce bu bir aşk cinayeti mi?” Aklı tekrar cinayete ve gazeteciliğe kaymıştı anlaşılan.

“Olabilir” dedim. “Ya aşk ya da nefret, büyük bir olasılıkla ikisi birden. Çünkü katil öldürmekle yetinmemiş, öfkesini dindirmek için durmadan bıçaklamış ölü bedeni.”

“Hiç kimse Ali’den kuşkulandı mı?”

“Niye kuşkulansın ki?”

“Ne bileyim. Arzu İstanbul’a eski sevgililerine gidiyormuş, birçok kişiyle sevişiyormuş falan. Belki de kıskançlık nöbetine girmişti.”

“Sanmam” dedim. “Ali korkaktır, kızsız bile yapamaz öyle şey.”

“Sizce Arzu niye yapıyordu bunu, kocasını sevmiyor muydu?”

“Yoo, bana her gelişinde Ali’yi ne kadar sevdiğini anlatırdı. Bayılıyorum bu adama, çok şanslıyım derdi.”

“O zaman niye başka erkeklere gidiyordu?”

“Bilinmez ki” dedim. “İnsanların cinsel davranışları çok karmaşıktır, hele güçlü duygular işin içine girince.”

Söylediklerim aklıma bir şey getirdi; eski bir hikâye.

Kız hemen fark etti bunu. “Ne oldu? Niye sustunuz?” diye sordu.

“Aklıma bir şey geldi” dedim. “Eski bir hikâye.”

“Cinsellik ve güçlü duygularla mı ilgili?”

“Evet!”

“Eee, niye sustunuz?”

“Anlatmam uygun kaçar mı kaçmaz mı ölçemiyorum” dedim. “Hissedemediğim için...”

“Anlatın ne olur!” dedi.

“Peki” dedim.

Yıllar önce bir gece Beyaz Rusya’nın başkenti Minsk’te bir otelin barında karşılaştığım şoförü anlattım ona.

Mihail'in hikâyesi ve evde geceleleyen ilk kadın

Dedim ki:

O sıralarda Minsk'e yakın bir bölgede inşaat yapıyorduk. Bazı geceler, karlar altında bir masal dünyası gibi görünen şehrin meyhanelerine kaçıyordum. Bir gece, kaldığım otelin barında otururken yanıma iriyarı, sarı bıyıklı bir Rus geldi, oturdu. Üzerinde dışarının soğuğu vardı. Heyecanlı görünüyordu, üç kadeh votkayı arka arkaya dikti, sonra bana dönüp Rusça bir şeyler söyledi.

Şimdi senin sürekli sorgulayan aklına niye benim gibi esmer bir insanla Rusça konuşsun diye bir soru takılmıştır. Ama bilmediğin şey, Sovyetler Birliği yurttaşlarının çeşitli ırklara mensup olduğu; o şoför, hay Allah, şoför dedim, oysa daha hikâyenin burasını anlatmamıştım sana, ama evet bir şofördü adam, şimdilik bu kadarını söylemiş olayım... O şoför beni Çeçen'e de benzetmiş olabilirdi, Abhaz'a da. Gözlerim çekik olmadığı, tam tersine iri olduğu için Kazak, Kırgız, Özbek yakıştırmaları yapamazdı ama Sovyetler'in karmakarışık ırklarından birine mensup olabilirdim. Üstelik bunların hepsi Rusça konuşurdu.

Neyse, adam bana Rusça bir şeyler sorunca o dili bilmediğimi söyledim, İngilizceye geçti. Havaalanından

turistleri alıp otellere getirir, bazen de onlara rehberlik yapıp kenti gezdirmiş. Avucunun içi gibi bilirmiş bu raları, çünkü doğma büyüme Minskliymiş. Karısı evde onu bekliyormuş bu saatte, üç çocuğu varmış.

Adam durmadan konuşuyor, bana hayatı hakkında bilgi veriyordu. Ben de onca içkiden sonra, tam kalkmak üzereyken gelen bu adamın hayatını dinlemek istemiyordum. Yüz ifademden bunu anladı herhalde, ciddi bir ifadeyle bana bir şey anlatması gerektiğini söyledi. Beni tanıımıyordu ki, ne anlatacaktı? Olsun, dedi. Bu gece eve gitmeden önce bu hikâyeyi mutlaka birine anlatmam lazım, diye adeta yardım ister gibi konuşuyordu. Yoksa patlayacakmış. Karısına anlatmasını söyledim. Acı acı güldü, ona anlatamayacağı bir şey olduğunu söyledi. Karısını çok severmiş, Maşa'sıyla, bu arada Maşa, Maria'nın kısaltmasıdır, Maşa'sıyla her sırrı paylaşmış ama bunu anlatamazmış işte. Dünyada anlatabileceği en son kişiymiş.

Adamın elinden kurtulamayacağımı anlayınca, peki dedim, anlat bakalım bu müthiş hikâyeyi.

Kim bilir kaçınıcı kadehi başına diktikten sonra, o akşam havaalanından Danimarkalı bir çift aldığını söyledi. Daha önceden seyahat şirketinden ısmarlamışlar arabayı, iki gün boyunca da gezdirecekmiş. Başlangıçta her şey çok sıradan görünüyormuş. Elinde isimlerinin iri harflerle yazılı olduğu kartonla beklediği çift, sarışın, uzun boylu, genç ve çok güzel insanlarmış. Hele kadın bebek gibiymiş ama adam da film artisti gibiymiş doğrusu.

Bagajlar arabaya yerleştirilmiş, sonra Minsk merkezine doğru yola çıkmışlar. O sırada genç kadınla adam müthiş bir kavgaya tutuşmuşlar. Belki de uçakta başla-

yan, belki de daha öncesinden beri sürüp giden bir kavgaymış bu. Danca konuştukları için Mihail –adının Mihail olduğunu söylemişti bu arada– tek kelime bile anlamıyormuş ama ses tonlarından birbirlerini öldürmek üzere olduklarını tahmin ediyormuş.

Dikiz aynasından kızın yüzünü görüyormuş sadece. Bu zarif, güzel, kalkık burunlu, mavi gözlü yüzde gördüğü öfke ve şiddete şaşırılmış. Araba karanlıkta yol alırken bir süre susup kendi köşelerinde oturmuşlar, sonra kız yine bağırıp çağırmaya başlamış, bu sefer adamın ses tonundan alttan aldığı anlaşılıyormuş ama kızın laf dinleyecek hali yokmuş. Neyse, böyle tuhaf bir yolculuktan sonra otele varmışlar; bizim barın bulunduğu beş yıldızlı otele. Orada adam inmiş, bagajları da indirmişler ama genç kadın inmemiş, adama bir şeyler söylemiş, adam yukarı çıkmış. Genç kadın öne geçip şoförün yanındaki koltuğa oturmuş, ilerideki karanlık yolu işaret edip oraya gitmelerini istemiş.

Otelden yüz metre kadar gitmişler ki, kadın ıssız cadede kenara çekmesini istemiş arabayı. Mihail dediğini yapmış. Sonra genç kadın hiçbir şey söylemeden onun kucağına doğru eğilmiş... Eee, barda iki erkek arasında anlatılabilen ama kibar insanlar arasında ağza alınması pek doğru olmayan, hele genç bir kıza hiç anlatılamayacak bazı hareketlerde bulunmuş. Zavallı Mihail'in hayretten açılan gözleri önünde her şey bir dakikada olup bitmiş. Sonra kadın işaret ederek otele dönmelerini buyurmuş. Giriş kapısında inip kendinden memnun, cakalı bir tavırla otele girmiş.

Mihail ne yapacağını şaşırılmış, arabayı park yerine çekip buz gibi havada sigara içmiş, başına gelenlere anlam vermeye çalışmış ama verememiş. O vaziyette

eve gidemezmiş, çünkü daha önce Maşa'sını hiç aldatmamış, onun yüzüne bakamazmış. Hem de o, Mihail'in bu heyecanlı halinden kuşkulıymış. Otelin barına gelip iki kadeh içmeye karar vermiş. Yaşadığı hikâyeyi bu gece birisine anlatmazsa ölmüş. Kusura bakmama-lıymışım, dinlemekle ona çok büyük bir iyilikte bulunmuşum. Şimdi o, karısını aldatmış sayılır mıymış, sayılmaz mıymış?

"İşte hikâye bu!" dedim.

Kız Amerikalıların yaptığı gibi "Wow!" dedi. "Müthiş bir şey ya... Zavallı!"

"Kim zavallı?" dedim. "Mihail mi, genç kadın mı, oda-ya çıkmış olan kocası mı, yoksa evinde kocasını beklemekte olan Maşa mı?"

"Bence hepsi zavallı" deyip aceleyle sordu: "Peki o Danimarkalı kadın niye yapmıştır böyle bir şeyi sizce?"

"Belki" dedim, "kocasını onu aldatmıştı, onun için kavg ediyorlardı. Veya başka bir nedenle çok kızmıştı."

"İntikam almak istemişti yani."

"Öyle görünüyor" dedim. "Belki de otele girer girmez hemen yukarı çıktı ve kocasına sarılıp öptü, böylece evliliklerini kurtarmış oldu. Neyse tuhaf konular bunlar... Ertesi gün ne yaptım biliyor musunuz? Ben de o gece otelde kaldığım için sabah işe gitmeden önce lobide bekledim Danimarkalı çifti. Bir süre sonra el ele çıktılar asansörden, gerçekten alımlıydılar ve çok mutlu görünüyorlardı. Arabanın yanında bekleyen Mihail'le selamlaştı ikisi de, Mihail arabanın kapısını açtı, genç kadın bindi, kocası da yanına geçerek ona sarıldı, şehri gezmeye gittiler."

"Ve böylece üçü de muradına ermiş oldu demek ki" dedi kız. "Masallardaki gibi."

“Galiba öyle” dedim. “Minsk masal kentidir dedim ya!” Sonra ekledim: “Ama iki ihtimal daha var.”

Merakla yüzüme baktı.

“Belki de” diye devam ettim, “Mihail o hikâyeyi uydurdu. Böyle bir şey hiç olmadı.”

“Öteki ihtimal?”

“Ya da bu hikâyeyi ben uyduruyorum şimdi; Mihail de yok, Danimarkalı çift de!”

Yine “Wow!” dedi

“Gördüğünüz gibi her şey bir hikâyedir” dedim, “ve nereye kadar gerçek olduğunu bilmemize imkân yoktur. İnsanlar birbirine durmadan yalan söyler.”

“Siz de söyler misiniz?”

“Gerekirse söyleyebilirim ama o zahmete girme gereği duymam.”

“O zaman bu anlattığınız Mihail’in hikâyesi doğru.”

Güldüm. “Evet, doğru!” dedim. “Olmasaydı hayal kırıklığına uğrayacakmış gibi bir haliniz var.”

“Bu hikâyeyi Arzu’yla nasıl bağdaştırdınız?”

“İnsanlar delidir!” dedim. “Neyi niçin yaptıklarını bilmezler. Beyinlerinde bir diktatör vardır, onları hormonları yönetir ama bunun farkında olmazlar, kendi iradeleriyle davrandıklarını sanırlar. Belki Arzu’nun durmadan kocasını sevdiğini söylemesi, kendini ikna gereğinin bir sonucuydu. Belki de nefret ediyordu adamdan. Belki öyle bir adamla evlenmiş olduğu için başkalarına giderek cezalandırıyordu onu. Dedim ya insanlar delidir.”

Kızın yüzünde çok ilginç, masum, dürüst, düşünceli bir ifade vardı. Söylediklerimi önem vererek dinlediği, üzerinde düşündüğü belliydi. Altdudağı her şeyi ele veriyordu. Sonra dalgınlıktan sıyrıldı, gülümsedi ve “Si-

zin gibi birinin insanlara deli demesi de ayrıca tuhaf!” dedi.

“Evet... Tuhaf olabilir” dedim, “ama söylediklerim doğru. Zaten gerçekler hep tuhaftır.”

Saatime baktım, 12’yi geçmişti. Ona pansiyondan yer ayırtıp ayırtmadığını sordum, ayırtmamış, unutmuş ama zaten evin karşısında değil miymiş, hemen gidermiş. Gidemeyeceğini söyledim ona. “Gece yarısından sonra bakkal kapanır, herkes uyur” dedim. Pencereden baktık, iki katlı bina karanlığa gömülmüştü. Biraz te-
laşlandı.

“İstersen” dedim, “sana verebileceğim bir oda, bir çekyat ve bir banyo var. Eğer rahatsız olmazsan orada...”

Telaşla sözümü kesti: “Yok, yok! Olmaz” dedi. “Ben burada kalamam, pansiyonun zilini çalarım, duyarlar nasıl olsa.”

İsrar etmedim, eşyalarını toplayıp gitti. Pansiyon hemen bahçe duvarının dışında olduğu için sokak kapısına dayanarak onu izledim. Demir bahçe kapısını açtı, pansiyona gitti, zili çaldı, sonra bir daha çaldı, sonra bir daha. Zil sesleri gecenin sessizliği içinde uğursuz bir baykuşun ötüşü gibi bana kadar geldi. Hiçbir şey olmadı, kapı açılmadı. Bunun üzerine kapıyı yumrukladı, iki adım geri çekilip üst katın pencerelerine baktı ama orada da hiçbir hareket, hiçbir ışık yoktu. Sonunda, canının çok sıkıldığını belli eden yorgun bir yürüyüşle geri döndü.

“Nerde bu adamlar yaaa?” dedi. “Sağır olsalar duyarlardı.”

“Belki yakın köylerdeki akrabalarına gittiler, belki bir düğündeler. Bilemiyorum ama eğer bütün aile toplu bir cinayete kurban gitmediyse...”

Birden irkildi. “Ne cinayeti?” dedi soluğu ağzından taşarak. “Yoksa onlar da mı öldürüldü?”

Güldüm. “Ne bileyim” dedim. “Bu köyde cinayetler işlenmeye başladı ya bir kere, belki devamı da gelecektir.”

Yüzüme garip bir ifadeyle baktı; biraz korku da var mıydı acaba bakışlarında, emin olamadım. Sonra “Madem pansiyon kapalı, bu durumda iki ihtimal kalıyor geriye” dedim.

“Neymiş onlar?” diye sordu.

“Ya Kerberos’un kulübesinde yatacaksın” dedim, “ya da evde. Merak etme sana vereceğim odanın sağlam bir kilidi var.”

Yaptığım şakaya hiç gülmedi, uzun uzun düşündü, yakında başka pansiyon olup olmadığını sordu; sonra hiç istemeden “Peki” dedi. “Galiba başka çarem yok. Yalnız size rahatsızlık vermekten çekiniyorum.”

“Ashında haklısın” dedim. “Bu evin çatısı altında, Mehmet hariç, henüz benden başka hiç kimse uyumadı. İstemem böyle bir şeyi ama...”

“Ama derken...” Merakla yüzüme baktı.

“Şu anda gerçekten başka bir çare görünmüyor” dedim. “Sen de insanı rahatsız edecek bir tipe benzemiyorsun.” Bu sözü söyledikten sonra birden fark ettim ki, çoktandır “siz” den “sen”e geçmişim ama o buna aldırmış gibi görünmüyordu.

Şimdi iş kızın kalacağı alt kattaki odada biraz hazırlık yapmaya kalmıştı. Beraberce oraya indik, çekyayı açtık. Yukarıya çıkıp, Hatice Hanım’ın itinalı elleriyle yıkayıp ütölediği, düzgünce katlayıp dolaba yerleştirdiği, çarşaf ve havlulardan aldım. Tekrar aşağı indim. Kız, çekyatın üstüne oturmuş, kollarını iki yana sarkıtmış, düşünüp duruyordu. Ne düşündüğünü sordum.

Mihail'i düşünüyormuş, acaba onun bana anlattıkları doğru muymuş, doğruysa kadın bunu kocasına niye yapmış?

"Bence Mihail doğru söylüyordu" dedim. "Heyecanlı halinden bu anlaşılabilirdi. Danimarkalı kadının bunu neden yaptığını ise ancak onların hikâyelerini dinleyerek öğrenebiliriz ki artık buna imkân yok. Yine de belli olmaz, hikâye nerede biter, gerçek nerede başlar bilinemez."

Büyük çantasından bir iPad çıkararak evde internet bağlantısı olup olmadığını sordu. "Var" dedim. Şifresini öğrenip öğrenemeyeceğini sordu.

"Tahmin et bakalım" dedim gülümseyerek. "Yabancıları içeri sokmamak için internetin kapısında kim bekleyebilir?"

Yüzü aydınlandı birden. "Kerberooooos!" dedi gülerek "Bildin" dedim.

Sonra Minsk'teki otelin adını sordu, hikâyenin geçtiği yerlere bakacakmış uyumadan önce.

"Harika bir dinleyicisin" dedim. "İyi geceler bebeğim."

"Bebegim demeyin bana" dedi. "Sinir oluyorum."

"Peki" dedim. "İyi geceler."

Odama çıkıp yattığımda, evde ikinci bir kişinin varlığını yadırgayacağımı sanırken, bundan hiç de rahatsız olmadığını fark ettim. İlginç bir durumdu bu benim için.

O gece iyi uyuyamamamın sebebi, alt katta yatan kız değil, Kerberos oldu. Çünkü yattıktan biraz sonra adına ve çok başlı atasına layık olmak istermiş gibi cehennem uğultularıyla havlamaya başladı, uzun süre de susmadı. Bir şey onu tedirgin ediyordu ama ne? Birkaç

kere camı açıp “Sussss!” diye bağırdıysam da fayda etmedi. Sürekli havlıyordu.

Bunun üzerine ne olduğunu anlamak için bahçeye çıktım ve bağlı olduğu kulübenin yanındaki alçak duvarda onu gördüm; yani Arzu’nun beyaz kedisini. Kerberos’a çok yakın ama onun zincirinden dolayı ulaşamayacağı bir yere oturmuş, dört ayağını altına almış, gözlerini çıldırmak üzere olan köpeğe dikmiş, öylece bakıyordu. Nasıl bir intikam duygusu vardı bu hayvanda böyle. Bu kedinin soğuk, zalim, kötücül bakışları bana birini hatırlatıyordu ama kimi? Çıkaramıyordum. Duvarın üstündeki sessiz, tehdit edici gerginliğiyle, ihanet eden ama bunu bütün zalimliği içinde gururla savunan bir kadına benziyordu.

Hayvanlar insanlardan beter diye düşündüm, bak-sana şu ego çatışmasına. Eve girip dolaptan koman-do bıçağımı aldım, yine sessizce bahçeye çıktım, çimenlerin üzerine yalınayak basarak, kedinin göremeyeceği bir açıdan belli bir mesafeye kadar yaklaştım. Kerberos’un ulumalarından hiçbir şey duyamazdı zaten. Bıçağı ucundan tutup kaldırdım, dengeledim, nişan aldım, müthiş bir hızla kediye doğru savurdum. Bıçak zıp diye gitti ve ne yazık ki kedinin kafasını sıyırdı sadece. Ama bu durum hain yarattığı yeterince korkutmaya yetmiş olacak ki hemen zıpladı ve karanlıklarda kaybolup gitti. Onu öldürmek istemiyordum aslında, bana bir faydası olmazdı ama o gece uyuyabilmenin tek çaresi buydu.

Gidip bıçağımı düştüğü yerden aldım, eve girerken kızın da kalkmış olduğunu gördüm. Elimde garip bir bıçakla bahçeden geldiğimi görünce şaşırdı, neler olduğunu sordu. Ben de anlattım her şeyi. “Uyuyamadığım

için kediye öldürmek istedim ama beceremedim” dedim.

“Bıçakla mı?” Yanıt alamayınca tekrar sordu: “Bıçak atarak...?”

“Evet” dedim. “Askerliğimi komando olarak yapmıştım. İyi bıçak attığımı sanırdım ama baksana unutmuşum. Hadi iyi geceler.”

O gece bir daha ses olmadı ve bu sayede beyaz bir kedinin tüyleri kadar yumuşak ve hafif bir uykuya dala bildim.

Su içen minareler, Sevgili'yle tanışma,
aşkın tehlikeleri, sahilde itiraflar

O sabah uyandığımda mor tavşanlar yoktu. Kim bilir nereye gitmişlerdi ama onun yerine, İstanbul'da "gül parmaklı" bir şafak vakti gördüğüm bir şey vardı. O uğursuz günlerde hiç uyuyamıyordum. Geceleri gözü-mü kırpmıyor, sabahlara kadar o cadde senin, bu meydan benim dolaşüyor, kalbi kırık bir zombi gibi oradan oraya sürükleniyordum.

O günlerden birinde, sabaha karşı Ortaköy'e geldim. Güneşin dünyaya yolladığı ilk ışıklarla ortalık hafifçe aydınlanmaya başlamıştı. Boğaziçi'nin güçlü akıntılarla bir nehir gibi hareket eden suları kızarıyor, gecelerdir uykusuz kaldığım için zaten kıpkırmızı kesilmiş olan gözlerimi biber sürmüş gibi yakıyordu. Ortalıkta kimse yoktu; ne bir kişi, ne bir tekne, hatta gariptir ne bir kuş, ne bir kedi. Dünya donmuş gibiydi.

İşte o zaman gördüm göreceğimi. Boğaz'ın kıyısına yapılmış olan Ortaköy Camii'nin iki minaresi hafifçe kıvrıdayıp yana doğru eğildiler, boynunu uzatan bir kuğu gibi yumuşak hareketlerle tepelerini denize daldırıp su içtiler. Böyle eğilmeleri caminin kubbесinin yanında çok zarif iki kavis oluşturunuyordu. Minarelerin hareketleri birbiriyle çok uyumluydu. Bana, Bolşoy'da seyrettiğim *Kuğu Gölü Balesi*'nin son sahnesini hatırlattı.

Karşı kıyıya baktım, sahildeki bütün camilerin minareleri suya eğilmişti. Alemleri, şerefelerine kadar su içine girmişti. Demek ki kimse görmeden, böyle su içiyordu minareler. Deniz kıyısında olanlar denize eğiliyor, boyları uzuyordu ama içerlerde olanlar ne yapıyordu acaba? Herhalde onlar da havuzlardan veya nehirlerden içiyorlardı sularını.

Ortaköy Camii'nin minareleri, bir süre sonra yine yavaş ve uyumlu hareketlerle doğruldular, silkindiler, eski hallerine geldiler. Sonra da kıpırtısız kaldılar. Alemleri, tepeleri ıslaktı, pırıl pırıl olmuşlardı ama doğan güneş hızla kuruttu onları. Ortalık kalabalıklaşınca hiç kimse böyle bir olayın farkında olmadı.

O günden beri bazı sabahlar, mor tavşanlar kadar sık olmasa da onları görürüm uyanır uyanmaz. Çok daha ender olarak da o simsiyah, parıldayan at gelir gözümün önüne. Öyle iri ve güçlüdür ki, parlak derisinin altındaki olağanüstü kasların bağımsız birer hayvan gibi kendi başlarına hareket ettiğini görürüm.

Bunların hiçbirisi düş değildir, düş görmem ben. Bunlar birer görü mü desem, vizyon mu, başka bir şey mi, bilemem ve uyanır uyanmaz daha gözlerimi açmadan gelirler.

O gün minarelerin su içmeleriyle uyandığımı kıza anlatmaya niyetim yoktu. Çünkü böyle şeyleri anlayacak biri değildi; kendini “gerçekçi, ayakları yere basan” bir kız olarak görüyordu. Zaten kafası, anlattığım hikâyelerle allak bullak olmuştu. Sanki bir önemi varmış gibi, neyin doğru neyin yanlış olduğunu anlamaya çalışıyordu durmadan. Gece Minsk'teki otelin resimlerine bakmış, kendi deyimiyle “o tuhaf olayların” geçtiği yerleri, şık lobiyi, döner kapıyı, üniformalı bekçi-

yi, otelin yanındaki sokağı falan görmüştü. Bütün bunlar Mihail'in hikâyesini daha iyi anlamasını ve gözünde canlandırabilmesini sağlamıştı. Öyle demişti. Anlatıcısıyla iletişim teknolojisi el ele vermiş ve onu “hayal âlemine uçurmuş”, bunun için bana ne kadar teşekkür etse azmış.

O sabah kızın üzerinde garip bir hal vardı: Sanki banna birden daha nazik davranmaya başladı, kafasında bir şeyler çeviriyor gibi. Planının ne olduğunu anlamıyordum ama mutlaka bir isteği vardı benden. Yoksa bu sevimli ama aksi kızıdan birdenbire bu nezaket fışkırmaması, bu anlayış, bu övücü sözler neden çıksındı?

Asıl isteği, çok geçmeden kahvaltı sofrasında anlaşıldı: “Sizden bir şey rica edebilir miyim?” diye sordu.

“Tabii” dedim. “Hayatım dahil her şeyi isteyebilirsiniz.”

“Dalga geçmeyin lütfen” dedi. “Ben ciddiylim. Sizinle gazete için bir söyleşi yapmak istiyorum. Çok ilginç bir insansınız. Sizin gibi bir insan ve anlattığınız hikâyeler okurların epeyce ilgisini çeker. Örneğin, Mihail'in başına gelen tuhaf olayı ve anlattığınız diğer hikâyeleri de bu söyleşiye katmak isterim.”

Ona o kadar kesin bir tavırla “Hayır!” dedim ki böyle bir şeyi başaramayacağını hemen anladı, daha fazla ısrar etmedi. Gazete bile okumayan ben, niçin hayatımı gözler önüne serecek de huzurumu kaçıracaktım. Beni “ilginç” bulabilirdi ama insanların beni ilginç bulması benim ilgimi çekmezdi. Deli değildim herhalde, şöhret merakım ise hiç yoktu.

Sanırım bu kız bebekliğinden beri, istediği bir şey olmayınca dudağını büküyordu. Bir ağlama öncesi davranışı gibiydi bu, iyice yerleşmiş bir alışkanlıktı, belki de ağlamasına engel olan bir mimikti. Dudağında yine

o küskün ifade belirdi. "Peki!" dedi. "Anladım tamam... Ama yayımlamamak üzere size bazı sorular sormama izin verin o zaman. Çünkü kafam çok karıştı."

Neden yle söylediğimi bilmeden bu isteğine olumlu cevap verdim. Belki cevabımın sertliğini yumuşatmak için, belki de altdudağındaki bükülmeyi artırmamak için; ne bileyim.

Sonra düşünceli bir tavırla bana çok ilginç bir şey sordu: "Arada bir bellek yitimi yaşıyor olabilir misiniz?"

"Bellek yitimi yaşayan biri, bunu nereden bilsin?" dedim. "Adı üstünde, bellek yitmiş. Zaten bunu hatırlasa, belleğini yitirmiş olmayacak."

"Yani" dedi, "bazen günün hatırlamadığınız saatleri falan oluyor mu? Ne yaptığının farkında olmadığınız..."

Sözünü kestim. "Ne gibi?" dedim. "Biraz daha açık söyle ne düşündüğünü."

ekine ekine "Mesela" dedi, "Arzuların evindeki partiden çıktığınız anı hatırlamıyor olabilir misiniz?"

"Haaa" dedim, "şu mesele. şimdi anladım; müthiş gazeteci işbaşında. Dün gece beni elimde komando bıçağıyla görünce sandın ki..."

Hemen telaşla atıldı: "Vallahi bir şey sanmadım, emin olun. Hiç sizden kuşkulanır mıyım? Aklıma bile gelmedi."

Öyle bir telaşla ve beni inandırmak için konuşuyordu ki bu kadar abartması, inkâr ettiği her şeyin doğru olduğunu ele veriyordu.

"Bak bebeğim" dedim bu sefer kızmayacağını bile rek, çünkü gönlümü almaya ve beni konuşturmaya çalışıyordu. Tahminimde yanılmadım, kızmadı, kızdıysa bile belli etmedi. "Belki de hafızamda boşluklar vardır, hiç kimse kendisi hakkında bu konuda kesin bir şey

söyleyemez. Sen bile söyleyemezsin. Nedenini biraz önce anlattım. Ama Arzuların evinden çıkarken böyle bir boşluk, bir bellek yitimi yaşamadığımı adım gibi biliyorum. Çünkü her şey en ufak ayrıntılarıyla aklımda. Dolunayın durumu, her şeyi toparlayıp gitmiş olan ikram şirketinin çimenlere düşürmüş olduğu bir çatal, sahile vuran dalga sesi... Yok, hayır; kesin olarak cevabım şu: Bellek yitimi yaşamadım.”

Bunun üzerine hafif hayal kırıklığına uğramış bir halde başka bir soruya geçti: “Her gün spor yapar mısınız?”

“Hayır!” dedim. “Nereden çıktı bu soru şimdi? Anlattığım hikâyelerle ilgili bir tarafı yok ki bunun.”

“Evet” dedi, “hikâyelerle ilgisi yok. Zaten ben de asıl sorularımı sonraya bıraktım ama sabah kalkınca banyoyu ararken bir odanın kapısını açtım. Koltuk mu, yatak mı, spor aleti mi ne olduğunu anlayamadığım bir şey gördüm. Haftada üç gün spor salonuna giderim ama buna benzer bir şey ne gördüm ne de duydum. Çok acayip bir şey.”

“Benim gibi yani” dedim, güldüm. “Tuhaf adamın tuhaf spor aleti olur diye düşündün. Gel aşağı inelim.”

Bu kıza evimi açmakla, sorularını cevaplayacağımı söylemekle kalmamıştım, onu bir de hiç kimsenin bilmediği, Hatice Hanım’ın bile sık sık tozunu aldığı halde tuhaf bir çekyat olduğunu sandığı Sevgili’yle tanıştırmaya götürüyordum. Niye yapıyordum bunu acaba?

“İşte” dedim odaya girince. “Bunun adı Sevgili.”

“Sevgili derken...”

“Adı bu” dedim. “Bu aleti ben imal ettiğim için adını da ben verdim.”

“Yani siz dalga geçmiyorsunuz değil mi?” dedi. “Bu tuhaf şeyin adı gerçekten Sevgili mi?”

“Evet” dedim. “Gerçekten Sevgili.”

“Peki, nedir bu?”

O zaman ona “kucaklama makinesi”ni anlattım. Bunun görüldüğü kadar garip bir şey olmadığını, dünyanın birçok yerinde tedavi amaçlı olarak kullanıldığını söyledim. İsterse iPad’inden bakıp bu alet hakkında daha çok bilgi alabilirdi. Bu örneği ben imal etmiştim ama aslında o kadar da zor bir şey değildi. Birtakım metal ya da ahşap plakaların üstünde hidrolik pistonlarla hareket eden yastıklar gibi düşünmesi gerekiyordu bunu. “İstersen otur şimdi, ne işe yaradığını göstereyim” dedim.

“Aman” dedi, “korkarım ben; bilmediğim bir şeye oturamam.”

“Ama” dedim, “benden her şeyi istiyorsun; hikâyeleri, açıklamaları, cevapları. Bunun karşılığında ben bir şey istediğim zaman reddediyorsun. İlk anlaşmamızı hatırlıyor musun, hani ben de sana sorular soracaktım.”

Boynunu büktü, “Ama benim o kadar ilginç bir hayatım yok ki” dedi. “Ev, gazete ve spor salonu arasında geçen basit bir hayat işte. Sizinki gibi değil.”

Bir yandan, benim hayatımın onunkinden de basit olduğunu düşünürken, “Güvenip her şeyi anlatmamı istiyorsan, senin de bana güvenmen gerekir!” dedim. “Söz veriyorum, çok hoşuna gidecek, otur hadi. Yoksa hiçbir soruna cevap vermeyeceğim, hiçbir hikâye de anlatmayacağım.”

“Yapmayın!” diye inledi ama bu yalvarmanın benim üzerimde bir etkisi olmayacağını biliyordu. Son bir gayretle “Önce siz yapın göreyim” dedi.

Bunu kabul etmem gerekiyordu artık. Sevgili’nin kolları arasına uzandım, makineyi çalıştırdım; şefkat-

li kollar beni sarıp sarmalamaya, bedenimin her noktasında hoş basınçlar oluşturmaya başladı. Sonra kalktım. “İşte, bu kadar basit” dedim. “Çok hoşuna gideceğine eminim.”

İster istemez kabul ettiğini gösteren bir boyun eğmeyle “Ne yapacağım şimdi?” diye sordu.

“Şuraya uzanacaksın” dedim. “Sonrasını bana bırakacaksın. Çok hoşuna gidecek.”

Ürkek bir tavırla makineye yaklaşırken adının niye Sevgili olduğunu sordu. Onu da birazdan anlayacağını söyledim. Bir Bengal kaplanının kafesine girip üstüne binmesini istemişim gibi korkudan titreyerek, makineye uzandı. Bu kızda korku ve merakın at başı gittiğini düşündüm ama merak çoğu zaman baskın çıkıyordu. Yoksa kim yapardı böyle bir deliliği. Cinayeti, beni, Podima’yı, kediye, Kerberos’u, Ali’yi, soruşturmayı, Sevgili’yi; her şeyi merak ediyordu. Galiba kişiliğinin en önemli özelliği idi merak. Bu da ileride çok iyi bir gazeteci olacağını gösterir herhalde diye düşündüm.

Makinenin kollarını çekerek ona yasladığımda titredim. Durmadan “Şimdi ne olacak?” diye soruyordu. Makineyi çalıştırdığım anda nefesi durur gibi oldu, onu sarıp sarmalamış olan yumuşak yastık kollar harekete geçti, gövdesine baskı yapmaya başladılar. Kollar hareket eder etmez küçük bir çığlık attı, sonra sustu. Metalden yapılan ama yastıklarla kaplanmış olduğu için yumuşak olan kollar onun genç ve ince bedenini bir sevgili gibi şefkatle sarıp sarmalıyor, özenle baskı uyguluyordu. Bir süre gözlerini kapattı, kendini bu duyguya bıraktı. Sonra açtı, gülüyordu. “Çok hoş bir şey bu” dedi.

“Hem şefkatli hem güçlü bir sevgili gibi değil mi?” de-

dim. “Bir erkek kadar güçlü, bir kadın kadar sevecen. Zor bulunan, çok değerli bir sevgili.”

“Şimdi anlıyorum!” dedi ve büyük olasılıkla her insanın yapacağı gibi, sarılıp sarmalanıp, kucaklanıp sıkıştırılırken kendisini bu yoğun hazzı bıraktı. Dereceyi biraz daha yükselttiğim zaman yüzündeki hoşnutluk duygusu da bununla orantılı olarak arttı. Gözlerini kapatmış, kucaklama makinesinin tadını çıkarıyordu. Bir süre sonra düğmeye basarak makineyi durdurduğumda, nerdeyse devam etmemi isteyecekmiş gibi bir hali vardı. Bir masaj yatağından kalkar gibi doğrulup keyifle gerindi. “Sizin sevgiliniz bu mu şimdi?” dedi.

Kollarını başının arkasına doğru uzatıp ellerini birleştirdi, esneme hareketi gibi bir şeyler yaptı. Bu hareketler beyaz bluzun altındaki göğüslerini daha da belirginleştiriyordu.

“Dünyada insanlara dokunamayan tek kişi ben değilim” dedim. “Birçok kişi yaşıyor böyle, mesela otistikler. Ama sarılmak bir ihtiyaçtır, hem sizin sarılmanız, hem de karşınızdakinin size sarılması, harika bir şeydir. Bu yüzden, Sevgili sizi rahatlatır, tedavi eder, ağrılarınız varsa dindirir ve sizden hiçbir şey talep etmez. Ne zaman ihtiyaç duyarsanız o zaman gidip kucağına sığınacağınız bir sevgili gibi.”

“Bir ara basınç arttı, ayan mı var?”

“Evet!”

“Peki, en üst ayara getirirseniz ne olur?”

Güldüm. “Ne olacak!” dedim. “İnsanı daha büyük bir aşkla kucaklar ve o güçlü kollar şefkat duygusu içinde kemikleri kırar. Herhalde iç kanamadan falan ölüme neden olur. Aynen çok güçlü bir aşk gibi.”

“Aşk gibi derken...”

“Aşk dünyadaki en tehlikeli, en öldürücü duygudur” dedim.

Her genç insan gibi aşk konusu çok ilgisini çekiyordu, aşkı mutlulukta ulaşılacak en son nokta olarak görüyordu ama sözlerim aklını karıştırmıştı. Bu düşünceyi biraz daha açıp açamayacağımı sordu.

“Bir fikrim var” dedim. “Bugün hava çok güzel, benim külüstürle sahile gidelim, denize, orada kıyıya oturup konuşalım. Sakin bir koy biliyorum, nefis bir yer.”

Duymayı beklediğim itiraz cümlelerini ardı ardına sıraladı hemen. Bu sefer onu ikna etmek için epey dil dökmem gerekti. Aslında ne evimde kalmaya niyeti vardı ne plaja gitmeye ne de benim bu tuhafılıklarım ile uğraşmaya. Ama iki şey onu buna zorluyordu: Gazetecilik hırsı ve kişisel merakları. Ağzımdan laf alarak “Podima Cinayeti”ni bir zafer öyküsüne dönüştürmek istediği belliydi. Aklınca gizli bir plan uyguluyor, diğer gazetecileri atlatıyordu ama bunun için benim tuhaf isteklerime uymak zorunda kalıyordu. Bu fikirden nefret etmesine rağmen, benimle sahile gelmesi de herhalde bu nedene dayanıyordu.

Bir saat sonra o sakın koyda, turkuaz denizin kıyısında otururken, köyün çıkışındaki turistik mağazaya uğrayarak aldığımız siyah ve ona biraz bol gelen mayosunun içinde çok beyaz, aşırı beyaz göründüğünü düşündüm. Belli ki hiç güneşe çıkmıyordu. Zaten o koyda da güneş altında kalmaktan hoşnut değildi, durmadan gerideki kayalıkların serin gölgesine gitmemizi öneriyordu. Elbette istediği oldu, gölgede oturduk. “Önce bir kitaptan, küçük bir bölüm okuyacağım” dedim. “Bak dinle.”

Çantamdan kitabı çıkardım ve sonra ona şu bölümü okudum: “Aşk denen şey bazen yürür, bazen uçar; ba-

zen koşar biriyle birlikte; bir başkasıyla ölümcül yürüyüşe çıkar; üçüncüyü buzdan heykele çevirir; dördüncüyü atar alevlerin içine. Birini yaralar; öldürür ötekini. Aynı anda çakıp sönen bir şimşeğe benzer. Geceleyin saklar şafakta zapt edilecek olan kaleyi. Çünkü dayanacak güç yoktur karşısında.”

“Ne garip bir metin” dedi. “Kim yazmış bunu?”

“Cervantes” dedim. “Yazdığı her şey doğru, fazlası yok, hatta eksigi var.”

Sonra ona küçük bir edebiyat seansı yapmaktan kendimi alamadım. Bilgiçlik taslamıyordum, aşk denen duygunun gerçek yüzünü görmesini istiyordum.

“Aşklarına karşılık bulamadıkları için intihar eden kadınlar ve erkekler mi istersin, Kıbrıs kralı gibi içini yiyip bitiren yersiz kıskançlık krizleri sonunda çok sevdiği karısını elleriyle boğup öldürenleri mi, hapse düşenleri mi, toplu katliam yapanları mı, güzel Helena yüzünden çıkan büyük savaşı mı, düelloda ölenleri mi, işkencede sevgilisinin adını söylememek için dişleriyle dilini koparıp atanları mı, delirenleri, tımarhaneye düşenleri mi, bütün itibarını ayaklar altına alanları mı, yok olan servetleri mi?.. Daha sayayım mı?”

“Ama bunların hepsi edebiyat kahramanı anladığım kadarıyla” dedi. Uydurma şeyler demek istiyordu, hayal ürünü kişiler.

“Daha iyi ya” dedim. “Edebiyat gerçekten daha gerçektir. Ayrıca günlük hayatta bunlar olmuyor mu sen-ce? İntiharlar, cana kıymalar, İngiltere Kralı Edward gibi aşk yüzünden tahttan vazgeçmeler, Puşkin gibi düelloda öldürülmeler, Clinton gibi ufak bir macera için başkanlığı tehlikeye atmalar, Oscar Wilde gibi hapse düşmeler...”

“Doğru” dedi, gülümsedi. “Bu açıdan bakınca çok tehlikeli bir şeymiş aşk.”

“İnsanın iradesini elinden alır da ondan. Seni yönetmeye başlar, mantık kaybolur, doğru dürüst düşünemezsin bile. Birine âşık olmak, gözü bağlı olarak, bir uçuşumun kıyısında yürümek demektir. Başına neler geleceğini hiçbir zaman bilemezsin. Sonu ölüm de olabilir, cinayet de, intihar da.”

“Offff!” dedi. “Bu kadar şeyi nereden biliyorsunuz siz ya?”

Gülümsedim. “Buna gerçekten yanıt beklemiyorsun herhalde” dedim.

“Evet, biliyorum” dedi. “Her gün on saat kitap okursa böyle oluyor demek ki insan. Hem de bunca uzun zamandır.”

Aslında aşk kelimesini hiç sevmediğimi, günümüzde bunun bir pazarlama aracına dönüştüğünü söyledim. Aşk dendiğinde sanki küçülüyordu her şey. O zaman gerçek aşka ne ad verdiğimi sordu.

“Karasevda” dedim.

“Karasevda?”

“Evet!” dedim. “İşte insana o çılgınlıkları yaptıran duygunun adı budur. Karasevdayla aşk farklıdır birbirinden. Asıl tehlikeli olan da karasevdadır. Araplar buna *garâm* der.”

Bir süre sessizlik oldu aramızda. Eline geçirdiği dal parçasıyla kuma anlamsız bir şeyler çiziktiriyordu. Gazete okumadığım için belki farkında değilmişim ama her gün ne haberler çıkıyormuş bir bilseymişim; aşk ve cinayet kelimeleri hep yan yana geçiyormuş. Geçenlerde yaşlı bir adam, komşusunun çocuk yaştaki kızına âşık olduğu için kızın bütün ailesini öldürmüştü, tam

on iki kişiyi. Bunları düşününce galiba hak veriyormuş bana.

“İnsan duygularının en tehlikelisi aşktır” dedim. “Hiçbir şeyle kıyaslanamaz.”

“O zaman en tehlikesiz aşk, sizin şu Sevgili” dedi gülerek.

“İşte anladın” dedim. “Hadi biraz denize girelim.”

Sanki üstüne gelen hafif dalgalardan ürker gibi, ayaklarını soktu suya. Her dalga ayaklarımızın altındaki kumları oyuyor, bu da hafif bir gıdıklanma hissi veriyordu. Kız gülüyor, sıçırıyor, dalga yükseldiğı zaman gülerek sahile kaçıyor, yüzmek isteyen bir genç kızdan çok, suyla oynayan bir çocuk gibi görünüyordu. Göğsüne kadar yükselen köpükleri iki eliyle yakalamak ister gibi bir hareket yapıyordu. İsrar etmeme rağmen daha ileri gitmedi, hep kıyıda oynadı. “Saçlarımın ıslanmasını istemiyorum” diye açıklıyordu bunu.

Öyle diyordu ama belli ki sudan korkuyordu. Zaten her korktuğunu yapmak, korku yolunda aşama aşama ilerlemek bir alışkanlık olmuştu onda. Sanki sürekli bir cesaret sınavına giriyor gibiydi. Birkaç kez daha denize gelsek, mutlaka derinlere gitmek için zorlardı kendini.

Denizden çıkınca sahildeki balık lokantasında oturduk. Çevremizde bira içen, balık yiyen, arkadaki açık duşta, üstlerindeki kumu yıkayıp gelen insanlar vardı. Tanıdığım garson delikanlıya önce soğuk bira söyledim, sonra balıkları saymasını istedim. Garson, çeşit çeşit Karadeniz balığını sayarken, kalkan balığı da olduğunu söyledi. Ama sadece bebek kalkan varmış, çünkü mevsimi değılmiş. Kız hiç kalkan yememiş, onun nasıl bir şey olduğunu sordu.

“Fois gras’nın denizden çıkan hali” dedim.

Dalga geçtiğimi anladı, güldü ama biraz sonra gelen bebek kalkanı da beğenmedi. “Yenecek bir yeri yok ki bunun!” diye yüzünü buruşturdu. “Her yeri kemik.”

Ne kadar zor beğenen bir kız bu dedim içimden, annesine kök söktürmüş herhalde çocukluğunda, şimdi de çektiyordur; her şeye dudak büküyor.

Lokantadan kalktık, arabayla eve giderken bir büfe vardı, oradan ıslak hamburger aldık. Kız, peçete içindeki hamburgeri iki eliyle tutarak, yüzüne yayılan mutluluk gülümsemeleriyle yedi. Çok acıkmış olduğu belliydi. Müezzin ikindi ezanını okumaya başladığında, bir şey hatırlamış gibi başını kaldırdı. “Geç oluyor!” dedi. “İstanbul’a gidecek bir dolmuş, otobüs falan bulmam lazım.”

“Ashna bakarsan” dedim, “seni İstanbul’a bu külüstür arabayla bırakabilirim, daha rahat olur ama...”

Sustu, ne diyeceğini bekledi.

“Eğer” dedim, “bu akşam kalırsan sana dünyada duyuyabileceğin en büyük aşk hikâyesini anlatırım.”

“Yok!” dedi. “Kesinlikle olmaz. Zaten ailem merak ediyor, yarın da gazeteye gitmem gerekiyor. Olmaz.”

“Peki” dedim. “Çantanı, iPad’ini falan evden alalım, seni götüreyim.”

Bir süre hiç konuşmadık. Evin önüne geldiğimizde, tam kapıyı açarken “Kimin hikâyesi bu?” diye sordu hafif bir sesle.

Kardeşimin hikâyesi olduğunu söyledim.

“Hani şu ikiziniz olan” dedi. “Hani hiç anlatmak istemediğiniz? Ne geçti ki onun başından?”

“Neler geçmedi ki!” dedim.

Merakla, heyecanla yüzüme bakıyordu.

“İnsan soyunun dayanabileceğinden daha ağır şeyler

yaşadı karasevda yüzünden” diye devam ettim. “Zaten bir daha da kendine gelemedi.”

“Ölmedi ama değil mi?” diye sordu.

“Ölmedi” dedim. “Sana anlatmıştım, kendini dünyanın o köşesinden bu köşesine atıyor. Bana e-postayla gittiği yerlerin resimlerini yolluyor. Son olarak Hint Okyanusu’ndan yazdı, yakında döneceğini, bana uğrayacağını söylüyor.”

“Neden öyle uzaklara gidiyor hep? Kimseyi öldürmedi herhalde?”

“Hayatta insanların başına gelebilecek en kötü şeylerin ölmek ve öldürmek olduğunu mu sanıyorsun? Mehmet ölmeyi çok diledi, bir kurtuluş olacaktı onun için ama...”

“Ama derken...”

“Başka bir şey geldi başına, intihar bile edemeyecek kadar kötü bir şey.”

Düşünceli düşünceli odasına gitti, çantasını topladı, ben de bu arada kapıda bekledim. Yanıma geldi, yüzüme acı çeker gibi baktı. “Kalmam şart mı?” dedi. “Yolda giderken anlatsanız olmaz mı?”

Bunun mümkün olmadığını, kardeşimin başına gelenleri ayaküstü sohbetlerde harcayamayacağımı söyledim. Onun çektiği acılara büyük bir saygısızlık olurdu.

Bu sefer altdudağını, daha önce görmediğim kadar acı bir biçimde büktü, yüzünü astı, arabaya bindi ve kapıyı sertçe çarparak kapattı.

Kerberos, kulübesinin önüne dikilmiş, “Ne oluyor?” diyerek bakıyordu. “Sen işine bak!” dedim. Sonra arabaya binip motoru çalıştırdım. Ormanlar arasından giden delik deşik yollara daldım. Hiç konuşmadan beş-on dakika gittik.

Sonra “Sana bir ilginç haber daha” dedim. “Svetlana tam olarak aklanmamış, soruşturma devam ediyormuş, çünkü o evde Feriha’yı gören olmamış hiç. Sadece ikisinin ifadesi var, bir de Svetlana’nın Arzu’dan izin almış olduğu iddiası. Arzu da öldüğüne göre, iki kızın anlatıkları dışında hiç tanık yok.”

Yüzüne aniden yerleşen o saf ve masum şaşkınlık ifadesi karşısında az daha gülecektim ama tuttum kendimi.

“Tanrım, hiç sonu gelmeyecek mi bu hikâyenin?” diye inledi. “Bunu da nerden öğrendiniz?”

“Hatice Hanım’dan tabii ki. Köyde ondan habersiz kuş bile uçmaz.”

Bir süre daha gittik, sonra kız birden elini ön panele sertçe vurdu. “Allah kahretsin!”

Ne olduğunu anlamadım, hafifçe frene bastım.

“Allah kahretsin, Allah kahretsin!”

Ne olduğunu sordum ama aslında sorumun yanıtını tahmin ediyordum. Öyle aniden elini öne vurup bağırınca önce yolla veya arabayla ilgili bir sorun mu var acaba diye tereddüt etmiştim ama hemen sonra, gitme kararından vazgeçtiğini anlamıştım. Nedense pek memnun olmadım bu karardan. Oysa böyle olması için uğraşıp duruyordum.

“Hadi dönelim” dedi. “Eğer şimdi gidersem Svetlana haberini kaçıracağım. Feriha’yı bulup konuşturabilir miyiz acaba?”

“Herhalde buluruz” dedim.

Hiç de içimden gelmiyordu Feriha’yı bulmak. Bu cinayet haberi işi anlamsız gelmeye başlamıştı. Sonra birden, bir şey fark ettim: Kızın kalmasını istememin köydeki bu gelişmelerle bir ilgisi yoktu. Kardeşimin hikâyesiyle ilgiliydi...

“Ama bir şey daha var” dedim.

“Nedir o?” dedi merakla.

“Sizin gibi meraklı bir hikâye dinleyicisi, şimdi çekip giderse ömrü boyunca kardeşimin hikâyesini merak eder” dedim.

“Dönelim de anlatın bari!” dedi ama sesinde öfke vardı. Aslında kardeşimin hikâyesini dinlemek istediğini söylemişti bana kaç kere. Şimdi böyle öfkelenmesi, sanki istemediği bir şeyi mecburen kabul etmiş gibi davranması biraz çelişkiliydi. Asıl öfkelenme nedeni, hikâyeyi dinlemek zorunda kalması değil, bunu istediğini çok açık belli etmesiydi herhalde. Aynı sesle devam etti: “Ben zaten başından beri katilin kardeşiniz Mehmet olduğunu düşünüyorum” dedi. “Ama çok acımasız biri olduğunuzu da bilin, sürekli şantaj yapıyorsunuz yaaa... Sürekli şantaj.”

“Kerberos sevinecek şimdi” dedim.

“Aman” dedi, “o iğrenç köpeğiniz sevinse ne olur, sevinmese ne olur? Herhalde deliyim ki şantajınızı kabul ediyorum, eve geliyorum sizinle. Ailem de merak edecek. İşim gücüm var ama ben tutmuş Podima’da çılgın hikâyeler dinlemek peşindeyim. Sahiden bir çatlaklık var bende ya! Sahiden var.”

Bıraktım sinirini iyice boşaltsın. Buna ihtiyacı vardı, çünkü kendini yenik hissediyordu, bu da onun iddialı, gururlu kişiliğine hiç uymuyordu.

Eve gidince annesine telefon etti; bu akşam da kalması gerektiğini söylediğinde annesinin sesi yükseldi, bana kadar geldi ses ama kız “Tamam anneeee, gelince anlatırım, ne yapayım gazete görev verdi” diye bir sürü sözü peş peşe sıralayarak telefonu kapattı.

Bu kez, daha geniş olan Aşk Odası’na götürdüm onu.

Bir şişe kırmızı şarap açtım, eline kadehi tutuşturduğumda nasıl olduysa itiraz etmedi. Sonra dizüstü bilgisayarı getirip açtım, kucağına koydum. Ekranı uçsuz bucaksız sahili olan tropik bir deniz, batan bir güneş ve koyun kıvrılan ucunda upuzun hindistancevizi ağaçları görülüyordu. Neresi olduğunu sordu.

“Mehmet’in son e-postasından” dedim. “Andaman Denizi’ymiş burası. Orman içindeki bungalovlarda kalmış, her gün saatlerce çıplak ayakla suyun içinde yürümüş, baharatlı yemekler yemiş, karides yemekten içi dışına çıkmış ama artık oradaki günleri bitmiş, başka bir yere geçecekmiş, bu arada da Podima’ya uğrayıp beni görecekmış.”

Bir tıkla resmi kapattım, Mehmet’in mesajını okuttum ona.

Bana benzeyip benzemediğini sordu.

“İkiz olduğumuz için biraz benziyoruz ama o benden daha zayıf, dört santim de daha uzun” dedim.

Dizüstünde bir dosyaya girdim, Mehmet’in resmini bulup gösterdim. Yüzü çok zayıftı, gözleri iyice derine kaçmıştı, siyah sakalları göğsüne kadar iniyordu, saçları da omuzlarını örtüyordu, gözlerinde dehşet ifadesi vardı.

“Bu hali ne böyle?” dedi.

“O korkunç olayları yaşadıktan sonraki ilk resmi bu” dedim. “Zavallı!”

“Onu seviyorsunuz galiba!” dedi.

“Galiba” dedim.

“O zaman” dedi, “bu durum sizin duygulara mesafeli olduğunuz iddiasıyla bağdaşmıyor. Sevgi duyabiliyorsunuz demek ki.”

Bir açığımlı yakalamış olduğu için çok memnundu,

hırsı hâlâ geçmemişti, hep iğneleyerek ve küskün bir tavırla konuşuyordu.

“Ama aile başka” dedim. “Hayatta kalan tek yakınım Mehmet. Hem görsen sen de seversin, ilginç bir insandır.”

Acı acı güldü. “Ona ne şüphe!” dedi. Resme şaşkınca bakmaya devam ediyordu. Çok yıpranmış, acı çekmiş bir görünüşü olduğunu söyledi.

“Öyle” dedim.

“Ama oldukça genç.”

“Yıllar önceki fotoğrafı bu.”

“Yeni fotoğrafı yok mu?”

“Yok. Fotoğraf çektirmeyi sevmez. Aslında ben de sevmem.”

“Neden?”

“Bilmem. Herhalde fazlasıyla geçmişe yönelik bir şey fotoğraf.”

“Sizin gibi kültürlü, sanatla ilgili biri böyle mi düşünüyor?”

“Sanat fotoğrafçılığından söz etmiyorum ki! İnsanların anılarını biriktirmek, dönüp dönüp eskiye bakmak merakından söz ediyorum.”

Sözlerimi ilginç bulduğunu belli eden bir kaş işareti yaptı. Bir yandan da ekrandaki fotoğrafa dalmış, gözlerini oradan ayırmıyordu. “Size hem benziyor hem benzemiyor!” dedi.

“Evet” dedim, “çok benzer ama bambaşkadır.”

Şarabından bir yudum aldı, oturduğu koltuğa iyice yerleşti; meydan okuyan tavırla yüzüme baktı. “Hadi anlatın bu harika kardeşinizi!” dedi. “Bakalım bir gece daha kaldığıma degecek mi?”

MEHMET

Trafik kazası, üniversite yılları ve Beyaz Rusya

Dedim ki:

O zamanlar ultrasonla bakıp, anne karnındaki bebekleri göremiyorlardı elbette ama annemin ikiz doğurması hiç kimseyi şaşırtmamış. Çünkü onun annesi de ikiz doğurmuş, anneannesi de. Genetik bir özellikmiş bu. Ama annemin ikiz kardeşi yaşamamış, doğumdan hemen sonra, daha adı bile konamadan ölmüş.

Annem bizi hastanede doğurmuş; Ahmet ve Mehmet koymuşlar adlarımızı. Ben 2.200 gram, 49 santim doğmuşum, Mehmet ise 2.700 gram ve 51 santim. Benden biraz daha iri bir bebekmiş yani.

Çocukluk dönemimizde ikiz olmak hiç garip gelmezdi bana, hatta diğer çocukların niye ikiz olmadığına şaşardım. Öylesine doğal bir şeydi benim için bu. Ama birçok tek yumurta ikizinde rastlandığı gibi biz o kadar da aynı değildik onunla; aynı şeyleri hisseden, neredeyse bütünleşmiş ikizlerden değildik. Yine de hem fiziksel hem ruhsal olarak benzer yanlarımız çoktu elbette.

O zamanlar mühendis olmak çok modaydı. Aileler mühendis koca arardı kızlarına, annemle babam da bu akıma kapılmışlardı ve biz daha küçücükken büyüdüğümüz zaman ikimizin de mühendis olacağını hayal ediyorlardı. Öyle de oldu ama bunu göremediler ne yazık ki.

Dedem maliyeden emekli olmuştu. Son görev yeri olan Ankara'da, iki katlı, bahçesinde ıhlamur ağacı olan bir evde oturuyorlardı. Tatillerde ya biz onlara giderdik ya da onlar bize gelirdi. Yine bir kurban bayramı öncesi, sabah daha gün ışımadan babamın emektar Opeliyle yola çıktık.

Babam yola geç çıkmayı hiç sevmez, trafiğin kalabalıklaştığını söylerdi. Bu yüzden arabayı bir gece önceden doldururduk. Bavulları yükler, yolda yiyeceğimiz kurabiye, fındık fıstık, kuru üzüm, dut kurusu gibi yol-lukları torbalara koyup götürür, arabayı yola çıkmaya hazır hale getirirdik.

O gün de öyle oldu, sabah karanlığında yola çıktık. Babam arabayı çok dikkatli kullanırdı. İstanbul-Ankara arasında otoyol yok o zaman, iki şeritli dar bir yol var. Babamla annem öndeydi, biz de Mehmet'le arkada bazen el kol şakası yapıyor, bazen, ancak özel günlerde okumamıza izin verilen Teksas, Tommiks, Baltalı İlah Zagor ciltlerine gömülüyor, bazen de annemin önden uzattığı leblebi şekerlerini yiyorduk.

Şehirlerarası yolda giderken gün ağardı, iki yanımızdaki tarlalar kızıllaştı, erken kalkmış olduğumuz için benim üstüme bir uyku çöktü. Ne kadar uyudum bilmiyorum, bir süre sonra korkunç bir gürültüyle sıçradığımı hatırlıyorum. Sanki gök başımıza çökmüştü, karanlıktı, içinde bulunduğumuz araba yolun dışına tarlalara doğru sürükleniyordu. Çığlıklar duyduğum kalmış aklımda, galiba ben de bağıırıyordum. O korkunç gürültü bir türlü kesilmiyordu, sanki arabayı yırtıyordu birileri.

Bayılmışım; gözümü açtığımda tanımadığım beyaz üniformalı insanlar gördüm başımda. Koluma bir iğne ve bir hortum takılmış olduğunu fark ettim. Başımı ya-

na çevirdiğimde **Mehmet'in** de koluna bir hortum takılmış olarak yattığını **gördüm**. Mehmet demek istedim ama boğazımdan bir ses çıkmadı, yine bayılmışım.

Birkaç saat sonra **kendime** geldiğimde, Mehmet de ayılmıştı. Ağlıyordu, niye ağlıyor acaba diye düşündüm. Üstüme eğilen beyaz kepli hemşireye nerede olduğumuzu sordum. Bolu Devlet Hastanesi'nde olduğumuzu fısıldadı. Bir kaza geçirdiğimizi ama Mehmet'in de, benim de iyi olduğumuzu söyledi, dinlen dedi, dinlen yavrum, iyice dinlen diye başımı okşadı ama benim başım çok ağrıyordu.

Nedense annemi **babamı** sormak aklıma gelmedi, Mehmet'in niye ağladığına takılmıştım. Herhalde çok ağrısı var diye düşündüm, uzun bir uykuya daldım yine. Verdikleri ilaçların etkisiyle sürekli uyuyordum.

Uyandığımda anneannemin üzgün yüzünü gördüm; gözlerinin altında mor halkalar vardı. Ankara'ya geldik mi diye düşündüm, sonra hastanede olduğumuzu hatırladım ve anneannemin de ağlamakta olduğunu fark ettim. Köşedeki koltukta, pencereden giren ışığın önünde dedem oturuyordu. "Sizi almaya geldik yavrum" dedi anneannem. Ancak o zaman annemle babamı sormak aklıma geldi. Sordum, anneannem, dedem, hemşire hepsi sustular. Mehmet "Ölmüşler!" dedi. Mehmet'in ne demek istediğini anlayamadım. Niye böyle acayip bir şey söylediğini düşündüm. Her zamanki gibi pis bir şaka yapıyor sandım.

O gece bir ara babamı gördüm odada; beyaz önlük vardı onun da üstünde, olduğundan daha uzun görünüyordu. "Baba" dedim, "ölmemişsin, ölmemişsin işte." "Bilemezsin ki bunu" dedi, "daha çok küçüksün aklın ermez ki." "Ama" dedim, "seni gördüğüme göre demek

ki ölmemişsin.” “Beni sen görüyorsun, ben kendimi görmüyorum, belki de sana göre ölmedim, kendime göre öldüm” dedi. Uyumuşum.

Ertesi gün dedemlerle bir otobüse binip, İstanbul’a gittik. Yolda bütün arabalar üstüme geliyor gibiydi, bize çarpacaklar diye korkuyla büzülüyordum, Mehmet hiç korkmuyordu. Bir süre önce annemle babamla beraber geldiğimiz yoldan geri gidiyorduk ama onlar yoktu. Dedem, anneannem, bir de Mehmet; bu durum çok tuhaf geldi.

Mehmet’le pek konuşmadık, başında sargılar ve benim gibi yüzünde morluklar vardı. Ondaki morluk alnından gözlerinin altına kadar inmişti; simsiyah görünüyordu. Sonra cenaze töreni yapıldı, cami avlusuna iki tabut konmuştu. Bazıları tanıdık olan yüzler bize üzüntülü gözlerle bakıyor, arada bir gelip başımızı okşuyorlardı. Annemle babam yeşil örtülerin altında kalmıştı, onları göremiyorduk. Bu işler bitince bir otobüsle Ankara’ya dedemlere gittik, artık evimiz orasıydı. On yaşındaydık.

Lafa dalıp yemeği unuttuk, kusura bakma; hem kal diye ısrar etti hem de aç bıraktı diyeceksin. Bir hamburgerle duruyorsun, saatlerdir. Bir saniyede bakkala gidip geliyorum ben. İtiraz etme; gece boyunca aç kalacak değilsin ya. Hem kendim için de bir şeyler alacağım. Sen bu arada dizüstündeki resimlere bak. Bütün aile albümünü olduğu gibi tarayıcıdan geçirip buraya aktardım. Kimin kim olduğunu tahmin edersin herhalde; annem, babam, anneannem, dedem ve öteki akrabalar. Bizim çocukluk resimleri de var. Şarap da al kendine, ben hemen geliyorum. Bu arada Kerberos’un yemeğini de vermem gerekiyor. Onu da unuttum; hem bağlı

kalmaktan, hem açlıktan geberiyordur şimdi.

... Baktın mı resimlere? Tamam, devam ediyorum:

Dedem ve anneannem kıt kanaat emekli maaşıyla bizi okutabilmek için her şeyi yaptılar, bunu anneme babama karşı bir borç olarak görüyorlardı. İkimiz de TED Koleji'nde okuduk, sonra ODTÜ sınavlarını kazandık. Dedem ikimizi de mühendislik bölümlerini seçmeye yönlendirdi. Çünkü annemle babamın rüyasını gerçekleştirmek zorundaydık. Ben inşaat bölümüne girdim, Mehmet elektrik.

Elektrik bölümünü kazanmak biraz daha zordu. Zaten o, benden daha çok okurdu; tam bir kitap kurduydı diyebilirim. Lise yıllarındayken eline Nikola Tesla'yı anlatan bir kitap geçmiş, bana günlerce bu "Sırp asıllı elektrik dâhisi" ile ilgili bilgiler vermişti. Bugün dünyayı pırıl pırıl aydınlatan lambaları gördükçe herkesin bunu Edison'a mal etmesinin yanlış olduğunu söylemişti. Aydınlatma da dahil, dünya genelinde kullanılan enerjinin çok büyük kısmının alternatif akım sayesinde yaygınlaştığını ve alternatif akımı Tesla'nın icat ettiğini heyecanla anlatmıştı. Ayrıca, gelecekte insanların gündelik hayatta bile kablosuz aletler kullanarak birbirleriyle konuşacaklarını, ses ve görüntüleri çok daha gelişmiş şekilde aktaracaklarını, bütün bunların da Tesla'nın buluşları sayesinde gerçekleşeceğini ileri sürmüştü.

Zaten Mehmet'in böyle aşırı tutkulu bir kişiliği vardı. Bu bakımdan biraz dalgacı olan, hayatı hafif yaşamayı seven benden epey farklıydı. Tesla'ya âşık gibiydi, aynen onun gibi elektrikle mucizeler yaratmak istiyor, evde durmadan deneyler yapıyordu. Beraber kaldığımız oda bakır telli sarma makaralarla, küçük motorlarla, ölçü aletleriyle, kablolarla doluydu. Arada bir kü-

çük çarpılmalar yaşasa bile bana da bu tutkuyu aşıl-maya çalışıyor, artık benim izleyemez olduğum bir ter-minolojiyle gece gündüz üzerinde çalıştığı projeleri an-latıyordu. Anneanneme doğum gününde, kendi imal et-tiği bir elektrikli ısıtıcı hediye ettiğini hatırlıyorum. Hem çok az elektrik harcıyormuş, hem de daha çok ısı veriyormuş söylediğine göre. Sevincinden zıp zıp zıplı-yordu; elektrikli ısıtıcı çirkin bir şeydi ama çok etkili-ydi doğrusu; tek kusuru ertesi gün bozulup, bir daha dü-zelemeden bir dolabın üstüne kaldırılması oldu. Çünkü icat tamamlandıktan sonra Mehmet ona duyduğu ilgiyi kaybetmiş, ODTÜ’de okutulan bazı kitaplardaki yanlış-ları bulmaya adanmıştı kendini. O kitaplardaki hataları düzelterek, kendisi yeni bir kitap yazacaktı ve tarihte ilk kez bir öğrenci, okuduğu bölümün ders kitabını ya-yımlamış olacaktı.

Bu arada günlerimiz sadece okumayla yazmayla geç-miyordu elbette. O dönemin Ankarası’nda öğrenci par-tisi diye bir kavram yoktu, sadece bazı varlıklı ailele-rin verdiği çay davetleri vardı. Kızlarla buluşabilmenin tek yolu o “çay”lara gitmek ya da seninle gelmeyi kabul edecek bir kız bulursan pastaneye, muhallebiciye da-vet etmektir. Gerçi o ucuz yerlere bile paramız pek yet-mezdi bizim; mecburen sıraya bindirirdik. Bir cumarte-si ben çıkarsam, ertesi cumartesi Mehmet’e gelirdi sıra. Kitap, yol parası, kantinde yaptığımız ufak tefek harca-malar... Dedemin verdiği harçlık ancak buna yetiyordu ama şunu da eklememe izin ver: Kız arkadaş bulmak-ta ikimizin de pek zorluk çektiği yoktu. Eh eline yüzüne bakılır tipler sayılırdık, iyi bir eğitim görüyorduk, ge-leceğimiz parlaktı; kız anneleri için “gözde bekâr” sayı-labilecek bütün özelliklere sahiptik. Ne var ki Mehmet

bir kızla çıktığı zaman çok açılır, pastaneye borç takar, ertesi hafta benim sıramı ona vermemi istemekte sakınca görmezdi.

Bu konularda... bencil demeyeyim ama biraz düşüncesizdi galiba. Her konuda aşırı tutkulu olduğu için, kızlar konusunda da aşırı gider, birine tutuldu mu dünyayı unuturdu. Cumartesileri benim sıramı alması ve para meselesi yüzünden birkaç kez kavga ettik onunla. Ciddi ciddi kavga; hatta birinde iş yumruklaşmaya kadar vardı da zavallı anneannem iki misli boyundaki torunlarını ayırabilmek için kendini feda edip tartaklanma pahasına aramıza girdi.

Evet, evet; dünyanın en acıklı aşk hikâyesine geliyorum; sabırsızlanma, unutmadım ama durumu tam olarak anlayabilmen için önce bunları anlatmam şart.

İşte Mehmet böyle biriydi: arada bir itişip kakışmamıza rağmen iyi geçindiğimiz söylenebilir. Üniversite yıllarımız, siyasi kargaşanın doruğa çıktığı yıllardı. ODTÜ'nün de hâlâ devam eden bu konudaki ününü duymuşsundur. Okulda sık sık direnişler, polisle çatışmalar yaşanıyordu. Mehmet bu konuda da benden farklıydı, kendisini sol grupların içine atmıştı. Bazı geceler eve gelmiyor, vaktini üniversite yurdunda arkadaşlarıyla birlikte bildiri hazırlamakla, siyasi toplantılar yapmakla geçiriyordu.

Okul yıllarımız böyle yarı itiş kakış, yarı anlayış içinde geçti. O yıllarda dedem öldü. Anneannemle birlikte üç kişi kalmıştık, onun da sağlığı bozuktu zaten. Ufak tefek, sürekli dizleri ağrıyan, yüksek tansiyon sorunları olan, sık sık çarpıntı tutan, böyle anlarda Passiflora şişesine sığınan bir kadındı. Çok uzun süre birlikte yaşayan çiftlerde görüldüğü gibi, kocasının ölümünü, ken-

di ölümünün de yaklaştığı yolunda ilahi bir işaret olarak yorumluyordu.

Mehmet pek yakın değildi anneanneme, benim aram daha iyiydi, zaman zaman oturup dertleşirdik. Ankara'nın o meşhur kış gecelerinden birinde yatmış, uykuya dalmıştık. Ev iyi ısınmıyordu, kömür pahalıydı, onun için geceleri sobayı yakınıyorduk. Bunun yerine erkenden yatağa girip, yorganın altında kendi nefesimizle ısınmak en iyisiydi. Bir süre sonra sıcacık oluyordu yatağın içi. Tek zorluk tuvalete kalktığın zaman katlanmak zorunda olduğun, dişlerini zangırdatan soğuktu.

Neyse, ne diyordum; bir gece anneannemle erkenden yataklarımıza girdik. Mehmet yoktu yine, yurttan kalmıştı. Saat 3'e gelirken kapı ziline ısrarlı bir biçimde çalındığını duyarak uyandım. Aklıma ilk gelen, Mehmet oldu; başına bir şey mi gelmişti acaba? Soğuk koridora çıktım, baktım, anneannem de sırtına hırkasını almış, kapıya gidiyordu. Kimdir acaba der gibi birbirimizin yüzüne baktık. Kapıyı açtım ama hiç kimseyi görmedim. Üç gündür aralıksız yağmakta olan kar evin önünde epey birikmişti, kapının önünde lekesiz bir kar birikintisi uzanıyordu ve üstünde hiç ayak izi yoktu. Tertemizdi, basılmamıştı; bırak ayak izini, bir pati izi bile yoktu. Anneannemle ürperdik. Bunun ne anlama geldiğini anlayamadık, çünkü zili birimiz duysak, herhalde yanıldık der geçerdik ama ikimiz de duymuştuk.

Anneannem o gece, "Deden geldi, beni çağırdı" dedi. "Benim de gitmem yakındır. Zaten istediğim de bu. Kızıma kavuşurum orada, ölüm bana kurtuluş gibi geliyor; bunca yıldır kızımın emanetlerini büyütmek için yaşadım ben, siz olmasanız çoktan ölürdüm ama artık gözüm arkada değil. Bu noktaya kadar geldiniz, gele-

cek yıl ikiniz de mühendis çıkıyorsunuz, erkeksiniz, nasıl olsa başınızın çaresine bakarsınız. Benim gibi zavalılı, hasta bir kadının sizin için yapabileceği hiçbir şey yok artık.”

Sonra biraz durdu, hüzünlenerek, “Aslında senin için hiç korkmuyorum” dedi. “Ama Mehmet’in aklı pek başında değil. Kendini belanın içine atmak için fırsat kolluyor. Maceraperest o çocuk, maceraperest, hayalhanesi de çok geniş, hayatta başına neler gelecek kim bilir? Ama sana vasiyetim, ömür boyu ona göz kulak olman, kollayıp gözetmen. Çünkü içimde öyle uğursuz bir his var ki; başı çok derde girecek bu yavrumun.”

Öyle de oldu gerçekten, anneannem o olağanüstü sezgisiyle geleceği okumuştı. İki ay sonra öldü, doktorlar “çoklu organ bozukluğu”ndan öldüğünü söylediler. Herhalde yaşlılıktan ölmenin tıbbi açıklamasıydı bu. Son nefesini verirken Mehmet’le ben başındaydık, küçücük kalmıştı. Can denilen şey, çekilen bir deniz gibi uzaklaşıp gidiyordu yüzünden; son bir gayretle bana güçbe-la verdiğim sözü hatırlatmak için çırpındı. “Tamam” dedim, “anladım, yorma kendini söz veriyorum.” Mehmet ne konuda söz verdiğimi anlamadı elbette.

Ama gözlerin kapanıyor senin, deniz, güneş ve üstüne üç kadeh şarap çarptı herhalde. Benim de başım ağır-laştı biraz, uyku geldi mi karşı koymak mümkün değil elbette, anneannem insanın gözkapaklarına on Arap oturur derdi, niye Arap hiç anlamadım ama gerçekten bu durumda insanın gözünü açık tutması zordur.

Derken okul kazasız belasız bitti. Mehmet’in öğrenci eylemleri, okul işgalleri gibi tath çılgınlıklarını, birkaç gün polis tarafından gözaltına alınmasını falan saymazsak elbette. Okuldan sonra ben hemen askere git-

tim, bu engeli aradan kaldırmak istiyordum; acemi eğitiminden sonra boyuma posuma bakarak komando aldılar beni. Burdur'daki komando bölümünde sıkı bir eğitimden geçtim; her türlü silahı kullanmayı, ipe tırmanmayı, vahşi doğa koşullarında yaşamayı öğrendim. İlk başlarda çok zordu ama zamanla alışıyor insan.

Mehmet askere gitmedi; bir Amerikan firmasında iş buldu, çalışmaya başladı. “Erteleyebileceğim kadar erteleyeceğim bu işi” diyordu. Çünkü askere gitme fikrinden hiç hoşlanmıyordu ama bir süre sonra kaçırması gereken bir fırsat doğdu. Kısa dönem askerlik diye bir şey çıktı. Mehmet’e bu fırsatı kaçırmaması için yalvardım yakardım, sonunda ikna ettim. Kısa süre askerlik yapacak sonra dönüp aynı işte çalışmaya devam edecekti. Firma yetkilileri de Mehmet’i seviyordu, onu tekrar işe alacaklarına söz verdiler; o da bu kadar ısrar ve olanak karşısında daha fazla dayanamadı ve askere gitti.

Askerliği bitirdikten sonra işine geri döndü. Ben de birkaç iş değiştirdim. O yılları sıkıcı biçimde geçirdik.

Sonra üniversiteden, aynı dönemden bir arkadaş bana Rusya’dan bahsetti. Orada Türk firmalarının dev inşaatlar yaptığını hepimiz biliyorduk elbette ama Sedat (o arkadaşım) koşulların çok iyi olduğunu, yüksek maaş alınıp o ucuz ülkede para biriktirildiğini, iş bulmanın da zor olmadığını söyleyince benim içime bir Rusya kurdu düşürmüştü. Hele kızlarının çarpıcı güzelliğini de ballandıra ballandıra anlatınca, bekleyecek halim kalmadı. Hemen ertesi gün gidip, Sedat’ın da referansıyla ENKA şirketine başvurdum. Şirket Sovyetler Birliği’nin geniş coğrafyasında o kadar çok iş yapıyordu ki önceleri beni nereye göndereceklerini şaşırdılar ama

sonra en acil işin Beyaz Rusya'da Minsk yakınlarındaki Borisov'da olduğuna karar verdiler.

O sıralarda Doğu Bloku yıkılıyordu, Kızıl Ordu Afganistan'dan büyük kayıplar vererek çekilmişti, Doğu Almanya'daki taburlar da geri çekiliyordu. Oradan dönen binlerce subaya lojman gerekiyordu. Borisov'da zaten bir askeri garnizon ve subay evleri vardı; şimdi oraya yeni gelen subaylar için yepyeni bir şehir kurulacaktı. Bir gün elimde Sovyetler Birliği'ne giriş için gerekli olan bir vize kâğıdı, pasaportum ve dolara çevirttiğim üç beş kuruş paramla uçağa binip Minsk'e gittim.

Bahar aylarıydı, ortalık yemyeşildi. Bu bakımlı, güzel, temiz ve alabildiğine romantik şehre neredeyse âşık olmuştum. Memleketteki onca karmaşadan, gürültüden, kalabalıktan sonra burası asude bir kuş yuvası gibi geliyordu bana. Borisov kente yaklaşık bir saat uzaklıktaydı. Ak kayın ağaçları arasında, güzel, küçük bir yerd. Orada ilk göze çarpan şey Kızıl Ordu subayları ve her sınıftan Türklerdi. Mühendisler, mimarlar, kalfalar, çıraklar ve Anadolu'nun her köşesinden gelmiş işçiler. Herkes mutlu görünüyordu.

İşçilerin eline ayda 500 dolar geçiyormuş, bunun 100 dolarını tutup, geri kalanı memlekete yolluyorlarmış. SSCB başkanının maaşının 40 dolar olduğu düşünülürse, kendilerini milyoner gibi hissetmeleri doğaldı. Geniş barakalarda kalıyorlardı ama bazıları garnizondaki Kızıl Ordu subaylarının evine "içgüveysi" girmişlerdi, daha çok orada yatıp kalkıyorlardı. Şaşkınlıkla bunun ne anlama geldiğini sorduğumda sustular, "mühendis bey"den utandılar sanırım, ben de üstelemedim. Gerçeği, şirketten bir arkadaş anlattı: Yıkılmakta olan Rusya'da herkes gibi subaylar da maaş alamıyormuş;

zaten alsalar da karaborsa dışında bir şey bulabilmek zormuş. Bizim “milyoner” işçiler o ailelerin güzel kızlarıyla arkadaş oluyor; elleri kolları yiyecek içeceklerle, votkalar, çikolatalarla dolu olarak evlerine ziyarete gidiyor, geceleri de orada kızla kalmaya başlıyorlarmış. Bir çeşit ikinci evlilik gibi oluyormuş bu. Anadolu’daki eşleri para geldiği için memnun, Borisov’daki genç kızlarla resmi olmayan evlilik de güzel... Bu konu açıldığı zaman yüzlerine yayılan gülümsemenin ve suskunluklarının nedeni buymuş. Hatta kendi aralarında bu konuyla ilgili şakalar bile geliştirmişler: “Rus kızı votka gibidir” diyorlarmış, “tek başına içilir, hiçbir şey istemez ama Türk kızı rakı gibidir. Yanında meze ister, peynir kavun ister, ister oğlu ister.”

Vay be, dedim içimden, hayata bak; sonra mühendislerin, yöneticilerin hayatını sordum. Onların arasında da böyle yaşayanlar varmış ama bu kızlardan birine âşık olup evlenen de çokmuş. Türk-Rus evliliklerine pek sık rastlanır olmuş artık.

Oradaki sistemin sosyalizm olmasının bu ahlak çöküntüsüyle hiçbir ilgisi olamaz. Hangi rejim olursa olsun, çökerken böyle altüst oluşlar yaşanır. Hatta rejimlerin çökmesi de gerekmez, İkinci Dünya Savaşı sırasında büyük yıkıma uğrayan bazı Avrupa ülkelerinde yaşanan onca dramı herkes biliyor. Ne yazık ki, kadınlar her seferinde ilave acılar çekiyorlar.

Ama hikâyemizle ilgili olmayan konulara girmeyelim. Devam ediyorum:

Fazla çalışmanın dışında hayat rahattı doğrusu Borisov’da. İhale uluslararası firmaların elinden, biraz da çabuk bitirme şartı konarak alınabildiği için, başımızda miğfer, gece gündüz şantiyede çalışıyorduk. Hafta

sonlarında arkadaşlarla çevreyi geziyorduk. Bu konuda bize firmada çalışan, çevirmenlik yapan, Rus makamlarıyla her işimizi halleden Ludmilla adlı genç bir kız yardımcı oluyordu.

Saçları siyah ama teni olağanüstü beyazlıkta, uzun boylu, gözlüklü bir kızdı Ludmilla. Moskova Üniversitesi'nde Yabancı Diller Fakültesi'nden mezun olmuştu, İngilizcesi akıcıydı. Ama her gün sıkı sıkı bağladığı topuzu, yeşile çalan gözlerini gizleyen bağa çerçevesi gözlüğü, her zaman dimdik duruşu ve herkesle arasına mesafe koyan ciddiyetiyle, kimsenin aklına başka bir şey gelmiyor, disiplinli bir iş arkadaşı gibi düşünülüyordu.

Bazen pazar günleri, ormanın bir kıyısına Borisovlu yaşlı kadınlar, genç kızlar gelir, çoğunlukla evlerinden taşıdıklarını sandığım ilginç şeyler satarlardı. Yere serili bir örtünün üstüne yerleştirilmiş bir ikona, birkaç şamdan, sallayınca kar yağın cam kürelerin içinde kilseler, bez bebekler, matruşkalar, aynalar, işlemeli örtüler, masa saatleri, guguklu duvar saatleri, gümüş çerçevesi aile fotoğrafları, hatta eski uniformalar, askeri madalyalar, nişanlar... Hepsi kullanılmıştı bunların. Zaten o sıralarda çöken rejimin mallarından üç beş kuruş elde etmek için Rusların çoğu birbiriyle yarışıyor.

Sana daha önce sözünü ettiğim otelde bir akşam, sigara içmek için kapının önüne çıktığımda, karanlıkların arasından ürkek tavırlı, zayıf bir oğlan süzülerek gelmiş ve anlaşılması zor bir Tarzan İngilizcesiyle, saat alıp almak istemediğimi sormuştu. Belli ki evden ya da başka bir yerden yürütülmüş bir saatti bu. Nasıl bir şey olduğunu merak ettiğim için göstermesini istediğimde oğlan, etrafa kuşkulu bakışlar atarak lacivert montunun altından tuhaf bir şey çıkardı. Saat ola-

mayacak kadar büyük, ağır ama üzerinde ibreler, göstergeler olan bir şeydi. Bunun ne olduğunu sorduğumda MiG 25 savaş uçağına ait bir saat olduğunu söyledi. Dondum kaldım; demek ki artık savaş jetlerini de söküp parça parça satıyorlardı. Kaç para olduğunu sordum, çocuk korka korka on dolar dedi; hani ısrar etsem üçe, beşe de inecekti ama on doları verip saati aldım; odamda bu ilginç aleti uzun uzun inceledim. Bunun İstanbul'da ilginç eşyalar toplayan bir arkadaşım için hoş bir hediye olacağını düşündüm. Sahiden de çok hoşuna gitti ama sonradan ne kadar büyük bir tehlike atlatmış olduğumu düşününce sırtım ürperdi. Öyle ya; Sovyetler Birliği havaalanlarındaki onca KGB ajanı ve buz bakışlı gümrük polisi arasından, bir MiG 25 saati geçirmiştim. Arama yapıp da bu aleti üstümde bulsalarlardı işim bitikti. Cehalet işte.

Kış yaklaşırken sonbahar renkleri Borisov çevresini daha da güzel bir hale soktu. Ağaçlardaki yapraklar kırmızı, göl kıyıları nefes kesici renklere bürünmüş, kayın ağaçları karanlık kuzey ormanlarının temiz yürekli, aydınlık evlatları olarak geceleri de parıldar olmuştu. Her şey iyiydi, temizdi, hoştu, dünyada insanın sevdalanmayı ve çocuk yapmayı bile düşünebileceğı bir cennet bulmuştum, çok da mutluydum ama aklım Mehmet'teydi. Ondan çok seyrek haber alabiliyordum, kim bilir ben yokken ne çılgınlıklar yapar diye kaygılanıyordum. Bu yüzden bir gün bizim yöneticiyle konuştum, iyi eğitilmiş bir elektrik mühendisine her zaman ihtiyaçları vardı zaten, kardeşimin özgeçmişini verdim; olur, gelsin dediler.

İş Mehmet'i ikna etmeye kalmıştı. Ona buradaki dünyaya cennetini, doğayı, kızların akıl almaz güzelliğini an-

latan uzun bir mektup yazdım; her şeyi çok ballandır-
mıştım ama ondan gelen mektup, bu satırlarımın değil
de mektuba tesadüfen eklediğim küçük bir cümlenin işe
yaradığını gösteriyordu. “Rejim yıkılmak üzere olduğu
için her şey büyük bir altüst oluş içinde, bu yüzden de
çok ucuz” yazmıştım. İyi ki de yazmışım, çünkü onu bu-
raya gelmeye ikna eden şey “sistemdeki bu altüst olu-
şu yakından gözleme imkânı” olmuş. Neyse, ne sebep-
le olursa olsun geliyordu; bunun için seviniyordum ama
başımıza gelecekleri bilsem sevinmekte acele etmezdim
doğrusu.

İyi ama uyumuş bu kız; başı omzuna düşmüş, gözleri
kapanmış, dalıp gitmiş derin uykulara. Hadi sen şimdi
yatağına git. Hikâyenin asıl vurucu yerlerine yeni geli-
yoruz, kalanını yarın anlatırım. Hadi iyi geceler, iyi uy-
kular.

İtiraz etmiyor, aslında beni tam olarak duymuyor bi-
le, gençlik uykusu, bastı mı basıyor işte, ne güzel; uyku
sersemi sallana sallana alt kata iniyor.

Hadi iyi geceler, iyi uykular.

Genç kızın öfkesi,
hasta oğlanın ateşi, Kerberos'un kıskançlığı,
yani normal bir gün daha

Ertesi gün bir kavga koptu ki aman Allah, meğer ne kadar sert olabilirmiş bu narin kız böyle. Gözlerinin çakmak çakmak bir bakışı, kaşlarını bir çatışı vardı ki inanmak mümkün değildi. Böylece bir yönünü daha öğreniyordum, öfkesini kontrol edemediği halini görüyordum. Kızdığı zaman dilinin endazeşi kalmıyordu; ağzına geleni sayıyordu. Vay efendim ben onu kandırmışım da, hani hayatında duyduğu en acayip aşk hikâyesini anlatacakmışım da, gece kalması için yalan söylemişim de, aile hikâyesinden başka bir şey duymamış da, ona neymiş benim ailemden de kardeşimden de, hayal meyal Rusya falan diye bir şeyler duymuş, onu da doğru dürüst dinleyememiş de, içkisine ilaç falan mı koymuşum, sabaha kadar sızıp kalmış da... Buna benzer bir sürü laf yedim. Hepsini de sükûnetle, ayakta ona kahve fincanı uzatırken dinledim, yüzümden gülücük hiç eksik olmadı ama bu onu daha mı çok kızdırıyordu bilmem.

Sonunda kahveyi kabul ettirebildim, altdudağı sarkmış, küs bir ifadeyle “ver şu lanet olası şeyi” der gibi aldı, içmeye başladı, sonra ilk yudumunu püskürttü. Allah kahretsin, bu kadar sıcak kahve olur muymuş, ağzını yakmak için mahsus mu yapmışım, benim derdim onunla oyun oynamak mıymış, nereden uydurmuşum

dünyanın en acayip aşk hikâyesini falan, hani nerdeymiş o hikâye, nerdeymiş ha, nerdeymiş!

Allahtan tam o sırada aşağıdaki kapının kilidinde bir anahtar döndü, Hatice Hanım “Ben geldiiiiim!” diyerek içeri daldı da kızın salvolarından biraz kurtulabildim.

Aşağıya Hatice Hanım’a seslenip bir misafirimiz olduğunu söyledim, acaba iki kişi için kahvaltı hazırlayabilir miydi?

“Tamam” dedi.

Benim garip huylarıma alışkın olduğu için, beklemediği durumlarla karşılaşmak onu şaşırtmıyordu. Daha önce hiç rastlamamış olmasına rağmen bir misafirimizin olması da tuhafına gitmedi.

Kıza da Hatice Hanım’dan çekinmesine gerek olmadığını, beni bildiği için hiçbir şeyi yanlış anlamayacağımı söyledim.

“Zaten neyi yanlış anlayacak?” dedi.

“Hani” dedim, “senin burada gecelemeni falan.”

“Ne var bunda?”

“Yani” dedim, “aramızda bir şeyler olduğunu falan düşünmez, demek istiyorum.”

Sen salak mısın der gibi yüzüme hayretle baktı. “Niye öyle bir şey düşünsün, aramızdaki yaş farkını görüyor mu herkes?” dedi.

“Doğru, görüyor tabii” dedim. Sonra kıza onu kandırmadığımı, gerçekten büyük bir hikâye anlatmakta olduğumu ama onu iki cümlede özetleyemeyeceğimi söyledim. “Ayrıca uyku ilacı falan da koymamıştım içkine, kendin uyudun” diye ekledim.

Nereden itibaren uyuduğunu bilmediğim için, hikâyeyi nerede kaybettiğini kestiremiyordum. Rusya’ya gidişimi falan duymuş muydu mesela.

“Evet” dedi biraz daha sakın bir sesle. “Oradaki işçileri anlatıyordun. Rus kızlarını falan. Onların evine yerleşiyorlarmış seninkiler içgüveysi olarak.”

Onun da benimle konuşurken “siz” den, “sen”e geçtiğini fark ettim birden. Daha önce hiç sen demiş miydi acaba? Galiba dün... Yok, hatırlayamadım, emin olamadım. “İyi” dedim. “O bölümleri dinlediysen çok bir şey kaybetmemişiz, Ludmilla’yı, Mehmet’in Rusya’ya gelişini falan... Onu da bu akşam anlatırım.”

Birden ayağa fırlayıp gözlerini kocaman kocaman açtı. “Ne akşamı yaaa! İşte buradayız, anlatın olup bitsin” dedi, yine “siz”e geçerek.

“Hatice Hanım bize servis yaparken mi anlatacağım?” dedim. “O kadar kolay bir şey değil bu. Bir aile sırrı ilk kez sana açılıyor, nasıl bu kadar hafife alıyorsun?”

“Tamam da, Hatice Hanım akşama kadar kalacak değil ya, gidince anlatırsınız.”

Başımı olumsuz anlamda salladım. Bütün hayalleri yıkılan bir insan gibi baktı yüzüme. Öfkeden çok, kederli bir ifadeyle. Bunun üzerine daha yumuşak bir sesle devam ettim: “Kasabada işlerim var, bankaya, tapu dairesine falan uğrayacağım. Sen de bu arada Feriha’yı bulmaya çalış, köydekilerle konuş, belki Hatice Hanım sana yardımcı olur. Akşam burada buluşuruz.”

“Çok insan gördüm de hayatımda sizin gibisini görmedim” diyerek bu sefer de bilgiç bir kişiye dönüştü. Sanki uzun bir ömür sürmüş de çok kişi tanımış gibi. “Aklınız fikriniz kandırmakta” diye devam etti. “Akşam falan kalamam ben, çekip gideceğim, annem meraktan çıldırmak üzere, gazetedeekiler de ne oldu bu kıza diyorlar. Olmaz, kesinlikle olmaz. Sadece şu Feriha’yı bulup onunla konuşmak istiyorum.”

“Tamam. Seni zorla tutacak değilim” dedim. “İstediğin an gidersin.”

O arada Hatice Hanım **kahvaltı** tepsisini getirdi. Bademli un kurabiyesi ve **kahve**. Kız bunlara bakıp yüzünü buruşturdu. Bu evde **doğru dürüst** kahvaltı bile yok, tam bir tımarhane **diye düşünüyordu** mutlaka, ama acıkmış olmalı ki ses **çıkarmadan** uslu uslu yemeye başladı. Kurabiyeden **bulaşan** un, dudaklarının kenarına minicik beyaz bir **bulut** gibi yerleşti. Orada durması hoşuma gittiği için **hiçbir şey** söylemiyordum.

Bu arada tekrar **aşağıya inmiş** olan Hatice Hanım’a seslendim ve kızı Feriha’ya **götürüp** götüremeyeceğini sordum. Son günlerde **epey önemli** bir kişi olmaya başladığını hisseden Hatice Hanım **mutlu** bir sesle yanıt verdi. “Tabii! Bize yakın **oturuyorlar** zaten. Ne zaman isterseniz **götürürüm** güzel kızımı oraya.”

Kız yine aksi aksi **konusarak**, o uyuduktan sonra ne anlatmış olduğumu sormaya başladı.

“İşçilerin ikili hayatını, **Ludmilla’yı**, Mehmet’i Borisov’a gelmeye ikna ettiğimi anlatmıştım. Ama bir süre sonra, Mehmet’i **çağırarak** hayatımın hatasını yaptığımı anlayacaktım. **Trajedi Borisov’da** başlayacaktı.”

Ağzı doluyken (yapışır da bu meret un), sabırsızca sordu: “Kiminle başladı? **Ludmilla’yla** mı?”

“Hayır” dedim. “**Hikâyede henüz** sözünü etmediğim bir kişi var. O hayatımıza **girdikten** sonra başlayacak trajedi.”

“Peki kim? Meraktan **çatlatmayın** insanı.”

“İnsanlık tarihinin **gördüğü ve görebileceği** en güzel yaratık. Adını ve kim olduğunu, Mehmet’le nasıl tanıştıklarını, bu tanışmanın **kardeşimi** nasıl mahva sürüklediğini **akşam** anlatacağım.”

“Hıh!” diyerek küstah bir tavırla omuz silkti. Kalkıp eşyalarını toplamaya başladı. Bir yandan da söyleniyordu: “Akşam anlatacakmış. Çok beklersiniz akşamı. Elinizde olsa beni buraya bağlayıp esir tutacaksınız.”

Hatice Hanım’la birlikte çıktılar. Kapıda onu uğurlarken “Alışmıştık birbirimize. Seni çok arayacağım” dedim.

Öfkesinden hiç taviz vermedi. “Şu iğrenç köpeğinizle avunun siz” dedi. “Olmazsa aşağıda sevgiliniz var ya; o ne güne duruyor, güzel güzel sohbet edin, sarmaş dolaş olun. Bana ne sizin hayatınızdan!”

Bir şey demeden içeri girdim. Nedense böyle öfkeli olması, bana ilginç geliyordu.

Biraz sonra Hatice Hanım döndü; kızı Ferihalara götürüp gelmiş. “Ahmet Bey” dedi, “bu gazeteci kız niye durmadan insanlarla görüşmeye çalışıyor, neyi araştırıyor?”

“Svetlana’yı herhalde!”

“Ben eminim bu işi o gâvur karısının yaptığından.”

Herhalde itiraz edip etmeyeceğimi anlamak için bir süre sustuktan sonra devam etti: “Bak dediydi dersin, en sonunda o karı çıkacak bu işin altından. Ah, mahkeme beni dinlese...”

“Oğlun nasıl oldu Hatice Hanım?” diye sordum. “Ateşi düştü mü?”

Ateşin üstüne bir de öksürük başlamış, yataktan çıkamıyormuş, fena üşütmüş herhalde. Doktora gösterip göstermediklerini sordum.

“Bi dolu para ister doktor” diye yakındı.

Bir şey söylememi bekler gibi yüzüme bakınca akşamüstü onlara uğrayacağımı söyledim.

Kasabada işlerimi bitirdikten sonra eczaneye uğra-

yıp birkaç ateş düşürücü, ağrı kesici ve öksürük dindirici ilaç aldım. Podima'ya dönünce, Hatice Hanımların yıkık bahçe duvarlı, bir kenarına ambar yapılp kışlık odun yığılmış, bahçesinde üç beş tavuğun gezindiği bakımsız evlerine gidip, kararmış tahta kapının yanındaki çingırağı çaldım. Kapıyı Hatice Hanım açtı ama daha önce geleceğimi söylemiş olmama rağmen bir telaşlandı, bir telaşlandı, görmelere değerdı. Ev dağınıkmış, kusuruna bakmamalıymışım, yemek yapıyormuş, herif kahveye gitmiş, şimdi çayımı kahvemı hazır edermiş.

Girdiğim odanın tam ortasında, üzerine yeşil beyaz kareli muşamba çakılmış kare bir masa duruyordu. Masada yarısı ayıklanmış, yarısı ayıklanmak üzere olan taze fasulyeler vardı. Zahmet etmemesini, hemen gideceğimi söyleyip Muharrem'i sordum.

"İçeri odada yatıyor yavrucuk" dedi.

Oraya gittiğimde oğlan uyuyordu. Üstündeki çarşafı atmış, şekilsiz vücuduna dar gelen bir atletle zırlı zırlı terliyordu. Yüzü de kıpkırmızıydı. Çocuğun yüzüyle orantısız biçimde geniş olan alınına baktım; boncuk boncuk terlemiş ve kızarmıştı, alev alev yandığı belliydi. Onu uyandırmadan öteki odaya geçip ilaçları Hatice Hanım'a verdim, nasıl kullanacaklarını tarif ettim. "Ama böyle olmaz!" dedim. "Bu çocuk çok hasta, ilaçsız doktorsuz nasıl düzelecek zavallı? Eğer bu ilaçlar da işe yaramazsa alıp hastaneye götürmekten başka çaremiz kalmaz."

"Allah razı olsun, ne muradın varsa versin" dedi.

Dualarla uğurlanarak çıkıyordum evden ama ne muradım olacaktı ki benim. Bir murat da beklemiyordum, dua da. Sadece Hatice Hanım bana daha çok bağlansın da evimi iyi çekip çevirsin diye uğraşıyordum.

Eve geldikten sonra Kerberos'u alıp sahilde uzun bir yürüyüşe çıkardım. Bana küskün bir hali vardı. Ne olduğunu sorunca, yok bir şey diye geçiştiriyordu. Epey uğraştıktan sonra, kızı kıskandığını anladım. Son günlerde kızla çok vakit geçirdiğim için küsmüştü bizimki. Gönlünü almak istiyordum, dokunabilsem başını okşayacaktım ama bunun imkânsız olduğunu o da biliyordu.

"Neyse" dedim, "üzülme, bitti bu iş zaten, kız gitti."

"Görürsün" diye homurdandı. "O arsız kız bir yere gitmez. Sana numara yapıyor."

Akşam, son olayların sarsıntısıyla ara verdiğim okumalarım döndüm yine. Genç kızlar üzerine kitaplar okumaya başladım. Birinden bir pasaj, ötekinden bir paragraf; böylece saatler geçip gitti. Tolstoy, genç bir kızın ağzından, yani birinci tekil şahıs, uzun bir hikâye yazmış, çok güzel. Kızın bir adama âşık olmasını, evlenmesini ve sonra kocası olan adamın yaşattığı hayal kırıklıklarını anlatıyor. Et yemeyerek peygamber olmaya çalışan ve bir ömür boyu karısıyla kavga eden o ak sakallı kontun, kendisini genç bir kız yerine koyup, onun duygularını bu kadar iyi anlatabilmesi ilginçti doğrusu. Demek ki kendini genç bir kız gibi hissedebilmişti. Belki de edebiyatçılık, anlatmaktan çok, bir anlama uğraşına dayanıyordu.

Ebedi koca

Bu bölüm başlığını sara hastalığından mustarip Petersburglu bir yazardan ödünç aldığımı gizleyecek değilim, ama bu kıt yeteneğimle, o sabah önce telefon edip, sonra kapıma dayanan Ali'nin ruh durumunu daha iyi anlatmama olanak yok. Çünkü kendisini hâlâ bir "koca" olarak hissediyordu; tam bir koca sorumluluğu, koca sahiplenmesi, koca şefkati taşıyordu. Ne var ki, bir karısı yoktu artık. Karşımdaki koltukta oturmuş, kederli gözlerle bana bakıyordu.

"Dayanamıyorum" diyordu. "Belki sana gelmemem gerekirdi, bundan hoşlanmayacağını tahmin ediyorum ama ne yapayım ki elimde değil. Arzu'yu tanımış, onunla sohbet etmiş, onun hatıralarını taşıyan herkesle konuşmadan, onu yâd etmeden duramıyorum. Sana çok sık geliyordu, ben hiç gelmedim, merak da etmedim ama şimdi o... nasıl desem... o yokken, bu evi görmek geldi içimden."

Bir şeyler söylemek için kelime arıyordum. Neyse ki sözlerine devam etti:

"Ne olur bana onun hangi koltuğa oturduğunu göster. Kahve severdi biliyorum, herhalde ona kahve ikram etmişsindir; bana onun kahve içtiği, dudaklarının dokunduğu fincanı göster. Geceleri uyuyamadığımı söylemiş-

tim, dayanamayıp da biraz daldığım zaman her şey daha korkunç oluyor. Çünkü onun hâlâ yaşadığını sanıyorum. Sanki rüyamda Arzu'nun öldüğünü görmüşüm de bir an önce uyanırsam oh diyecekmişim gibi hissediyorum. Sonra da gerçek, o sivri uçlu hançerini kalbime batırıp içinde çeviriyor.”

O böyle durmadan konuşurken ne yapacağımı düşünüyordum. Sakinleştirici bir iki söz mü söylemeliydim, yoksa hep böyle susmalı mıydım? Bilemiyordum. Sadece bu son sözleri üzerine Stendhal'in *İtalya Hikâyeleri*'nde anlattığı bir şey aklıma geldi. Hikâyedeki katil, bıçağı kadının göğsüne sokuyor ve ona soğukkanlılıkla bıçağın ucunun kalbine dokunup dokunmadığını soruyordu. Hem de büyük bir merakla, birkaç kez tekrarlayarak. En azından Arzu'ya böyle bir şey so-
ran olmamıştı.

Bu hikâyeyi anlatsam ve Arzu'nun başına böyle bir şey gelmediği için biraz teselli bulmasını söylesem doğru olur muydu acaba, yoksa çok mu tuhaf kaçardı? Durumu tam olarak ölçemediğim için susmayı tercih ettim.

Bir süre sonra bana bir soru sormakta olduğunu algılayabildim. Benim Arzu'yu sevip sevmediğimi sorduğunun farkına varabildim. Biraz bocaladıktan sonra elbette sevdiğimi söyledim. Geldiği zaman bu evde, bu odada neler konuştuğumuzu sordu.

“Hiç... Daha çok o anlatırdı, ben dinlerdim” diye cevap verdim.

“Neler anlatırdı?”

“Ne bileyim, ondan bundan işte.”

“Benden söz eder miydi hiç?”

“Ederdi elbette” dedim.

“Ne derdi?”

“Seni çok sevdiğini söylerdi.”

“Tam olarak hangi kelimelerle söylerdi bunu.”

“Tanrım, ben bu adamı ne kadar çok seviyorum diye üst üste tekrarlardı.”

Yüzüne yayılan ifadeyi görünce, mutluluğun insanı biraz aptal gösterdiğini düşündüm.

“Peki” dedi, “sana İstanbul’da buluştuğu insanları da anlatır mıydı?”

“Hayır!”

“Lütfen Ahmet! Çekinmene gerek yok. Ben Arzu’nun arada bir İstanbul’da başkalarıyla buluştuğunu biliyordum ama her şeyi içime atıp susuyordum.”

Niye böyle yaptığını sordum.

“Onu kaybetmemek için elbette” dedi. “Ne de olsa benim karımdı ve dönüp dolaşıp bana geliyordu. Ama ben şimdi İstanbul’da kimlerle buluştuğunu öğrenmek istiyorum. O kişileri bulacağım.”

“Niçin?”

Gerçi hiç kişiliğiyle bağdaşan bir şey değildi ama belki de intikam almak isteyebileceği aklıma geldi.

“Onlarla Arzu’nun anılarını paylaşmak için” dedi. “Ne de olsa onlar da Arzu’nun bedenine sarıldılar, onun kokusunu içlerine çektiler, terleri birbirine karıştı ve mutlaka Arzu’dan bir iz kaldı onlarda. Bu durum hepimizi yakınlaştırıyor. Bu kadar derinden âşık olmayan insanlar kendilerini kıskançlığa kaptırır; sevdiğinin, bir başka bedenden zevk almasını istemez ama bu, aşk ile sahip olmanın birbirine karışmış halidir. Sahip, sevdiği insan mutlu olacaksa bile bunu bir başkasıyla yapmasını istemez. Hatta bu durumda sevdiğinin ölmesini tercih eder. Ama bir de aşkın en yüksek noktası var. Nedir o biliyor musun?”

“Nedir?” diye sordum **ama** sormasam da anlatacağı belliydi.

“Kıskanmayı bile **unutmak**. Onu mutlu eden her şeyi ve herkesi sevmek. O noktada sahiplenmek biter, saf aşk kalır.”

Acaba, insanları **anlayamadığım** için mi tuhaf geliyordu bu durum, yoksa **sahiden** bu adamda bir tuhafılık mı vardı? Duyguları **tanımadığım** için Ali’nin söylediklerini anlayamıyordum.

Adam Arzu’nun **seviştiği** erkekleri bulup, onlarla uzun uzun onu **konusmak**, sarılıp onun bedeninin izlerini bulmak istiyordu. **Acaba** gerçek bu muydu ya da onların adreslerini **saptayıp** teker teker öldürmek niyetinde miydi? İntikam almak aşk acısını azaltabilir miydi ya da tam tersine, **çoğaltır** mıydı? Okuduğumuz kadarıyla Othello sevgili karısını boğduktan sonra huzura kavuşamamış, **yaptığı işe pişman** olmuştu ama acaba kadının kendisini **gerçekten** aldattığını bilse her şey daha mı farklı olurdu?

Açıkçası, insanlar niye, **adına** aşk dedikleri bilmeceyi **çözemiyorlardı**. **Bunca** acıya, bunca cinayete, bunca intihara değer miydi bu **ruh hali**? Çünkü aşk fizikseldi, kimyasal değil. **Peygamberlere** “Tanrının Sevgilisi” diyorlardı ama kadınlar onları Tanrı’dan değil, diğer kadınlardan **kıskanıyorlardı**. Demek ki, peygamber olmak bile aşk konusunda **temel bir farklılık** yaratmıyordu.

Bir de bana tuhaf **diyorlar** diye düşündüm; her insan tuhaf.

Ali’yi uğurladıktan **sonra dönüp** defterimi açtım. Onu dinlerken aklıma **birçok düşünce** hücum etmişti. O anda not alabilseydim, kim bilir defterime ne güzel sözler yazardım?

Ali'yle konuştuklarımızı düşünürken, tekrar Stendhal'in *İtalya Hikâyeleri* geldi aklıma. Bir süre sonra düşüncelerim iyice Stendhal'e ve onun, zabıt kâtibinin üslubunun en iyi yazma biçimi olduğu sözüne kaydı. O sözü yazdım defterime ve devam ettim:

Bu durumda adliyedeki kâtibe kız, herkesten daha mı iyi yazıyor? Hayır olamaz, o metinleri kimse tat alarak okumaz. Ama savcılıktaki yazmanlar kendi düşüncelerini, kendi sözlerini yazmıyorlar ki. Sanığın veya tanığın sözlerini de yazmıyorlar. Savcının dikte ettiği sözleri yazıyorlar. O metinlerindeki ifade sorunları, Stendhal'i haksız çıkarmaz. Yani adliyedeki o kızcağızı kendi haline bıraksalar, eminim okunacak sözler yazar. Aslında Stendhal'in söylediğini, biraz farklı biçimde Montaigne de söylemiş: "Ah, keşke Paris'in sebze çarşısında kullanılan sözcüklerle konuşabilsem!" Ama bu konu değildi, defterimi elime almamın sebebi. Ali'nin anlattıklarını, o aşk anlayışını, Arzu'nun sevdiği erkekleri aramayı istemesini düşünenecektim. Yazarken düşünenecektim bu konuyu, ama daha yazmadan anlamsız geldi. İnsanlar neden durmadan bu konuyu düşünür ki? Duyguları olanlar için korkutucu, çok korkutucu olması gerekmez mi? İyi ki benim böyle dertlerim yok.

Yine savcının kravatı,
simit yiyen kız ve hikâyeler

Ertesi sabah, evin tatlı sükûnetini önce Kerberos'un haykırışları bozdu, sonra da ısrarla çalan kapı zili. Zaten son zamanlarda, bu uzak köşede kendime kurduğum, mağarasına çekilmiş keşiş yalnızlığı, her gün kalabalık banyosu yapmaya meraklı bir politikacı hayatına benzemeye başlamıştı.

Kapıyı açınca karşımda yine o jandarmaları gördüm.

"Savcı bey tekrar görüşmek istiyor" dediler. "Bir zahmet adliyeye kadar gideceğiz."

Yine SMS gönderip göndermediklerini sordum. Evet, göndermişler. Demek ki artık telefonu her gün kontrol etsem iyi olacaktı. Eğer mesajı görsem adliyeye kendi başıma giderdim. Oysa hep jandarmalarla gitmek zorunda kalıyordum.

Mecburen yine giyindim ama bu sefer savcı beyin sinirini bozmamak için kravat takmadım. Tıraş losyonu da sürmedim.

Aşağı inince, kapıdaki jandarmaya kendi arabamla gitmek istediğimi söyledim. Kıbarca telefonumdaki mesajlara baksaydım zaten öyle gidebileceğimi hatırlattı. Onları boşuna meşgul ettiğim için biraz bozulmuştu galiba. Yanıt vermek için bir süre düşündükten sonra, yol kenarında bekleyen pikaba gitti, diğer jandarmay-

la bir şeyler konuştu. Aracın içinden çıkan iki jandarma da katıldı onların konuşmasına. Sonra şoför olan, yeri ne geçerken, içeriden çıkan diğeri bana doğru yürümeye başladı. Geri kalan ikisi pikabın arkasına geçip karşılıklı oturdular.

Yanıma gelen jandarma, benim arabama binecekmiş, onun için göndermişler onu. Böylece pikabın peşinden yola çıktık. Çok yavaş, adeta dura kalka ilerleyen aracın arkasından giderken, kasasında karşı karşıya oturan jandarmaların yüzlerini profilden görüyordum. Zaman zaman da yanımda oturmakta olana göz atıyordum. Onların yüzünü incelemek için iyi bir fırsattı bu. Nedense askerlik çağına gelen bu köylü çocuklarının bazılarında özel bir sertlik oluyor. Sanki Tanrı, dalgın ve dikkatsiz bir anında eline kör bir balta almış da bunların alınlarını, burunlarını, çıkık çenelerini yontmuş gibi. Başka dikkat çekici bir ayrıntı da, hepsinin enselelerinin ve bileklerinin kalın olması. Her birinin yüz hatlarında, henüz anlatılamamış birer hikâyeye gizli olduğunu düşünerek oyalandım ve ilçeye geldik.

Adliyeye girip çıkan bir sürü insanın, yarısına kadar koyu renk boyanmış koridorların ve “filan oğlu filanca” diye bağırان mübaşirlerin arasından geçip, savcı beyin odasına ulaştık. İçeride birisi vardı herhalde ki bir süre beklettiler beni; aşağı yukarı kırk beş dakika kadar.

İnsan bu binaya hiçbir suçu olmadan gelse bile, çevredekiler ona acıyan gözlerle baktığından mıdır nedir, kendini suçlu konumunda buluveriyor. Sanık tanık fark etmiyor.

Savcı beni alınca, kravatının bu sefer daha da çarpık olduğu dikkatimi çekti. Herhalde kravat bağlamayı yanlış öğrenmişti bu genç adam. Tek taraftan ilmek atı-

yor olmalıydı ama bana neydi bundan? Ellerinin yarısına kadar düşen gömlek manşetleriyle, durmadan turruncu dosyalardaki kâğıtları imzalıyordu. Bana eliyle oturmamı işaret etti, oturdum. Önünde bilgisayar olan kirli sarı saçlı, solgun benizli zayıf kız da ürkek bir bakış attı bana. Sonra kafasını eğip yazmaya devam etti. Çok sıkıcı bir yerdi bu adliye.

Savcı bey, işlerini bitirince bana Svetlana hakkındaki sorular sordu; onunla ilgili “tahkikatı derinleştiriyorlarmış.” Önce onun hakkındaki izlenimlerimi tekrar duymak istermiş, nasıl birisiymiş, şüphe uyandırıcı bir davranışına şahit olmuş muyum falan filan. Ona, Svetlana’yı pek tanımadığımı, birkaç kez Alilerde gördüğümü ama bana hep aklı başında, düzgün, eğitilmiş, işini iyi yapan, soğukkanlı biri olarak göründüğünü anlattım.

“Yani soğukkanlılıkla birini öldürebilir mi?” diye sordu.

“Daha önce kimseyi öldürmediğim için” dedim, “bu işin soğukkanlılıkla mı, öfkeyle mi yapıldığını bilmiyorum. Bu sorunuza cevap veremeyeceğim için kusura bakmayın.”

İşte sonunda adamı yine sinirlendirmeyi başarmıştım; hem de hiç niyetim yokken. Geçen sefer mahkemenin beni tutuklamamış olmasına da kızdığını tahmin ediyorum. Sinirlendiği zaman elini saçına götürdüğünü, arkaya doğru düzelttiğini gözlemlemiştim. Yine öyle yaptı. Sonra bana uzun uzun cinayet akşamının ayrıntılarını sormaya başladı.

Ne zaman gitmiştim, kimleri görmüştüm, kimlerle konuşmuştum, Svetlana’yı görmüş müydüm, ayrılırken dikkatimi çeken bir şey olmuş muydu? Ben de ona bütün ayrıntılarıyla geceyi anlattım. Arzu’nun arkadaşlarını, onlarla şakalaşmalarını bile aktardım. O geceyi

gözünde canlandırması için iyi ve yasalara saygılı, adli kurumlara yardımcı olmaya çalışan bir yurttaş edası takınarak uğraşıp durdum.

Bazı soruları tekrar tekrar soruyordu. Araya birkaç soru girdikten sonra verdiğim yanıtları unutuyor muydu acaba? Belki de yanıtlarımın tutarlılığını kontrol ediyordu. Çok da önemsemiyordum niyetini. Ne isterse anlatıyordum. Gecedен ve kalabalıktan sıkıldığım için Ali'nin çalışma odasında oturduğumu, Alvar Aalto'yla ilgili bir kitap okumaya daldığımı da söyledim.

“Kim dediniz kim, kiminle ilgili imiş kitap?”

“Finli bir mimar.”

“Alto mu adı?”

“Öyle okunuyor ama iki a ile yazılıyor.”

“Peki, devam edin. O a-a'lı yazarın kitabını okuyordunuz, sonra?”

“Bir ara Svetlana'nın odasından çıktığını ve bir süre sonra geri döndüğünü gördüm.”

“Nereye gidip geldi?”

“Bilmiyorum.”

“Bir tahmininiz yok mu?”

“Tuvalete gitmiştir.”

“Nereden biliyorsunuz?”

“Tahmin ediyorum.”

“Hımın, peki, Feriha'yı gördünüz mü?”

“Hayır. O kızı hiç tanımiyorum zaten.”

“Peki, tanısaydınız?”

“Efendim?”

“Neyse, Svetlana bir daha çıktı mı odasından?”

“Hayır, bildiğim kadarıyla çıkmadı.”

“Nasıl, bildiğiniz kadar?”

“Benden sonra çıktıysa bilemem.”

Aslında hiçbir umurumda değildi bunların. Sorgudan fena halde sıkılmıştım ama bunu belli etmeye hakkım yoktu. Bir saate yakın zamanım, bu sorularla, cevaplarla, “Yaz kızım”larla geçti. Çünkü savcı, bir yandan bana sorular sorarken, bir yandan da bu konuştuklarımızı nasıl yazacağını kâtibeye söylüyor, benim anlatma kabiliyetim yokmuş gibi cümlelerimi değiştirerek yazdırıyordu. Ama anlam değişmediği için itiraz etmedim. Bu boğucu yerden bir an önce kurtulup, evimin sükûnetine ve hiçbir gürültü yapma ihtimali bulunmayan kitaplarıma kavuşmaktan başka bir isteğim yoktu.

Sonra çok şükür her şey bitti. Savcıya nazikçe bir baş selamı verip çıktım. Anlaşılan Svetlana’nın başı fena halde dertteydi.

Binadan çıktığımda saat 11’i geçmişti. Midem, o sabah kahvaltı yapmadığımı hatırlatıyordu. Önüne birkaç masa atılmış bir büfeye yöneldim ve daha yönelir yönelmez onu gördüm. Kız, üç arkadaşıyla birlikte, basit tahta masalardan birine oturmuştu. Elllerinde simitler, önlerinde ince belli bardaklara konmuş demli çaylar vardı. Kız bir yandan gülerek bir şeyler anlatıyor, bir yandan da iştahla simidini yiyordu.

Yanlarına yaklaştığımda beni gördü; önce düzgün yüzünde bir şaşkınlık oluştu, sonra ayağa kalkıp yanıma geldi, elini uzattı. Ama yaptığı hatayı derhal fark ederek elini çekti. Bu sefer kot giymediği dikkatimi çekmişti; dar siyah bir eteği tercih etmişti; üstünde de belli belirsiz gri çiçek desenleri olan kolsuz bir bluz vardı. Aslında ne yaptığımı biliydi ama yine de orada ne yaptığımı sordu. Savcının beni sorguya çektiğini anlattım.

“Hangi konuda?” diye sordu.

“Svetlana!” dedim.

“Evet” dedi. “Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderildi. Artık cinayetin asli faili aşağı yukarı belli gibi.”

Baktım; davayı izleye izleye “asli fail, ferî fail” gibi deyimleri, yani adli terminolojiyi de öğrenmiş. Ne diyeceğimi bilemedim, bir sessizlik oldu. Sonra ben sormadan masadaki grubu gösterdi: “Gazeteci arkadaşlarla gelişmeleri izlemeye geldik” dedi.

“İyi” dedim, “pek güzel.”

“Bizimle oturamaz mısınız biraz?”

Yeni insanlar tanımaya, onların sorularını yanıtlamaya tahammülüm yoktu. Kusura bakmazsa eve gitmek istediğimi söyledim.

“Tabii” dedi, “kitaplarınız sizden epey ayrı kaldılar, özlemişlerdir sizi.”

“Evet özlemişlerdir. Ben de özledim.”

“Bir de Kerberos var elbette.”

Evet anlamında başımı salladım.

“Sevgili’yi de unutmayalım” dedi.

Anlaşılan lafı uzatmaya niyetliydi. Orada oyalanmayı bırakarak, hafif bir baş selamı verip yola doğru yöneldim. Külüstür arabamı, adliyenin yan sokağına park etmiştim. Tam yanına varmıştım ki arabanın ön camına, benim görüntümle birlikte kızın yüzünün de yansıdığını gördüm. Arkamda duruyordu. Geri döndüm, yüzünde tuhaf bir ifade vardı. Acı mı çekiyor, utanıyor mu, yoksa bambaşka bir duyguyla mı sarsılıyordu, anlayamadım. Yine sessizlik oldu aramızda. Baktım ki konuşmuyor, ne istediğini sordum; savcının neler dediğini mi merak etmişti yoksa.

“Hayır!” dedi duyulur duyulmaz bir sesle, sonra ağzının içinde bir şeyler yuvarladı; ne dediğini anlamadım. Sonra birden kafamın içi aydınlanıverdi.

“Sebeup hikâye değıl mı?” dedim. “Mehmet’in hikâyesini merak ediyorsun.”

Yüzünde görmeye çok alıştığım o küskün ifadeyle başını salladı. “Öyle bir yerde bıraktınız ki” dedi, “günlerdir dünyanın en güzel yaratıldığını ve kardeşinize ne yaptığını merak ediyorum. Nasıl dünyanın en güzel kadını yani? Resmi var mı sizde?”

“O zaman gelin gidelim” dedim. “Hikâyeyi anlatmaya devam edeyim. Yalnız daha önce Hatice Hanımlara uğrayıp oğlunun durumuna bakmam lazım.”

Bunu söylememi beklermiş gibi hemen arkadaşlarının yanına koştı, onlara bir şeyler söylediğini, sonra o kocaman çantasını kapıp bana doğru geldiğini gördüm. Âlem kızdı doğrusu; doğuştan dinleyiciydi, her konuda irade sahibiydi ama merakına yenik düşüyordu hep.

Hatice Hanımların evine vardığımızda, kız arabada beklemek istedi, ben de tamam dedim, çünkü Muharrem’in iyileşip iyileşmediğine bakacaktım sadece. Ama o sırada bahçeye çıkan Hatice Hanım arabada bekleyen kızı gördü ve imkânı yok bir ayran içmeden bırakmayacağını söyleyerek, itiraz edilmesi mümkün olmayan yumuşak bir diktatör davranışıyla kapıyı açıp kızı da kolundan tuttuğu gibi eve götürdü.

Bu sefer nasıl olup da kahveye gitmekten vazgeçtiyse kadının kocası da evdeydi. Hiç çalışmazdı bu adam, yani para getiren bir işte çalışmazdı. Ormandan dallar toplar, kurutur, onları istifler, tavuklara bakar, yemler, yumurtalarını alır, bahçeye ektiği zerzevatla uğraşır, kısacası evin ısınması ve mutfığa giren yiyeceklerden sorumlu tutardı kendisini. Arada bir de “İstanbululların” evine, bahçe işleri yapmaya gider, oğlu Muharrem’i de budama falan gibi işler için yanına alırdı. Yüzü hep

gülerdi; babası Muharrem de ona benzerdi, kırmızı yakanaklı bir Bulgaristan göçmeniydi; geçen yıl sessiz sedasız ölmüş, köy mezarlığına gömülmüştü. Adını taşıyan torunu Muharrem'in kendisinden küçük iki kardeşi daha vardı; biri kız, biri oğlan. Onların zekâları ve görünüşleri normaldi ama Muharrem böyle olmuştu işte.

Hatice Hanım'ın –pek de bir şeye benzemeyen– ayanını içerken, bir yandan bana ettiği dualardan oğlanın bugün daha iyi olduğunu öğrendik. İlaçlar işe yaramış, ateşi düşmüş. Daha sonra yan odaya geçtiğimizde sahiden Muharrem'in daha iyi olduğunu gördüm. Hastata ve halsizdi, boyuna terliyordu ama bir gün önceki gibi baygın değildi. Beni, yanımda yabancı bir kızla görünce çok telaşlandı, karşımızda boylu boyunca yatıyor olmaktan utanarak doğrulup ayağa kalkmaya çalıştı ama onu bir el işaretiyle durdurdum. Zaten utanmış olan çocuk, karşımızda rahat edemiyordu bir türlü, renkten renge giriyordu.

“Hadi yat” dedim. “Biz gidiyoruz, dinlen iyice.”

Odadan çıkarken bize bir şey söylemek istediğini fark ettim, sesi pek çıkmıyordu ama ağzının içinde bir şeyler geveliyordu. Ne istediğini sordum, birtakım hırıltılar çıktı boğazından; epey uğraştıktan sonra “Kırbaş nasıl?” dediğini anlayabildim.

“İyi” dedim. “Sadece seni özledi.”

Dili dönmediği için bizim Kerberos’a “Kırbaş” dedi ama hayatta onun en iyi dostuydu diyebilirim. Derslere geldiğinde bahçede uzun uzun Kerberos’la sarmaş dolaş olur, görenlerin yüreğini ağzına getirecek kadar vahşi oyunlar oynarlardı. Sözüm ona dövüşüyor gibi yaparlardı; Kerberos (yani Kırbaş) bir hamlede onun kolunu kuvvetli çeneleri arasına alır ve bırakmazdı. Hay-

van biraz güç verse kolaylıkla parçalayacağı, kemiklerini un ufak edeceği kolu öyle hassas bir dengeyle tutardı ki ne kol incinirdi ne de Muharrem ondan kurtulabilirdi. Galiba zekâ düzeyleri birbirine yakın olan iki can-lı arasında işler böyle yürüyordu.

Dönüş yolu hafif bir tepeden geçiyordu, Karadeniz o noktadan harika görünürdü. Arabayı tam tepede durdurdum; kıza, akşamüstü güneşini, dünyanın en parlak aynası gibi yansıtan Karadeniz'i gösterdim. Gökyüzünde bir tek bulut yoktu, hava o kadar berraktı ki sanki karşı Bulgaristan kıyıları seçilebiliyordu.

Bu tepeden Karadeniz'in bir insan gibi değişen, kılıktan kılığa giren hallerini izlemeye gelirdim. Bazen öfkelenir, bitmek bilmeyen bir enerjiyle sahildeki kayalıklara kafa atardı, bazen kıyı çizgisini diliyle nazlı nazlı yalardı, ender olarak da bir göl gibi kıpırtısız kalır, içine kapanırdı. Karadeniz'i bir roman kahramanı gibi ruhsal gelgitleri, öfkeleri, sevdaları, umutları ve mutsuzluklarıyla tanımayı öğrenmiştim. Uçsuz bucaksız bir ayna gibi görünen denize dalıp gitmişim ama "rasyonel" kızımız o havalarda değilmiş meğer. Zaten beklenmezdi de. Bana Muharrem'in niye öyle "anormal" göründüğünü sordu.

"Gayet basit" dedim. "Çünkü anormal! Bebek kalbi taşıyan, son derece iyi niyetli, merhametli bir çocuk. Bence köyün en şefkatli insanı ama gel gör ki böyle bir kafa ve gövde yapısına sahip olmuş."

Meraklı kız, ziyaretimiz sırasında bir ara gördüğü Muharrem'in kardeşlerinin de öyle olup olmadığını sordu.

"Hayır" dedim. "Zuhal de normal, Ercan da. İkisi de düzgün."

"Eee, bu niye böyle olmuş?"

“Akraba evliliği.”

“Ötekiler akraba evliliğinden olmamış mı?”

“Hayır” dedim, “çünkü bu çocuk bir tecavüz sonucu doğmuş. Dayısı Hatice’ye tecavüz etmiş, bu çocuk olmuş ama o gördüğün adam, yani Hatice’nin kocası, Muharrem’i evlatlığa kabul etmiş, hatta babasının adını vermiş. Köyde herkes bilir.bu hikâyeyi ama kimse anlatmaz. Yani Muharrem bir çeşit Smerdyakov.”

“Kim, kim?”

“Smerdyakov.”

“Bu da mı bir roman karakteri?”

“Evet.”

“Pes vallahi. Ağzınızı her açışınızda bir roman kahramanını anıyorsunuz.”

“Bir zararı var mı?”

“Yok!”

“İşte böyle” dedim. “Her evin bir sırrı var ama köylülerle İstanbulluların sırları birbirine hiç karışmıyor. Herkesin sırrı kendine.”

“Peki, siz bunları nereden biliyorsunuz?”

“Cevabı biliyorsun aslında” dedim. “Benim için hayat bir roman, herkes de roman kahramanı.”

“Bu durumda haklı olduğunuzu kabul etmek zorundayım galiba.”

İstemeye istemeye böyle dediği sesinden anlaşılıyordu. Bunu söylemeye neden gerek duyduğunu sordum.

“Svetlana konusunda haklı çıktınız ya” dedi. “Uydurduğunuz hikâyeler gerçek oluyor.”

“Sana hep söylüyorum, inanmıyorsun ki bana. Yetersiz bilim adamları gibisin.”

Biraz çekinerek, tereddütlü bir sesle konuştu: “Beni de bir roman karakteri gibi görüyorsunuz o zaman.”

“Şüphen mi var?” dedim. “Hem de başrollerdeki kahramanlardan biri.”

“Anlatın bakalım o zaman; nasıl biriymişim, beni ne kadar tanıdığınız?”

Deneyimlerime göre bütün insanlar kendilerinden söz edilmesine bayılırlar; bu kız da öyleydi elbette.

“Ba'k” dedim, “öyle uzun uzadıya anlatacak bir şey yok zaten. Sağlıklı bir kızsın; beynin durmadan hormon salgılıyor ve bu yaşta yoğun biçimde bu hormonların etkisi altındasın. Bu da çok normal. Sen özgür olduğunu, kararlarını kendinin aldığını sanıyorsun ama mutlak bir kölesin aslında. O küçük bir soğana benzeyen organın kölesi.”

Önce yanlış anladı; suratı asıldı birden.

“Yooo” dedim, “beyindeki hipofiz bezinden söz ediyorum.”

Kızma belirtileri, yerini hafif bir alaya bıraktı: “Anlatın o zaman bu bilmem ne hormonu beni nasıl yönetiyormuş.”

“Neslin devamı için sana çocuk yaptırmak istiyor” dedim. “Bunun için de çiftleşip çocuk yapacak uygun bir erkek arayışı içindesin. Yana yakıla bebek istediğini sanıyorsun ama aslında isteyen sen değilsin; o.”

Tekrar sinirlendi. “Bütün kadınlar çocuk sahibi olmak ister” diye itiraz etti.

“Doğru, ama belli bir yaşta. Sonra o ihtiyaç ortadan kalkıverir. Bebeği yaptıktan sonra da hipofiz, seksten çok, besleme, koruma, sahip çıkma talimatları yağdırır. Ta ki menopoza kadar...”

“Ya sonra?”

“O zaman diktatör talimatlarını yine değiştirir ve artık kadının bencilleşmesini, kendi rahatına bakmasını

emreder. Zaten doğa açısından yaşamasıyla yaşamaması birdir artık. Çünkü görevini yerine getirmiş, neslin devamını sağlamıştır. Bu yüzden şimdi sen çocuk yapacak uygun bir erkek arayışındasın. Nasıl, bildim mi?”

Çok sıcak bir gündü, rengi atmış lacivert külüstür Opel, bir metal topu gibi alev alev yanıyordu. Çok eski bir model olduğu için klima yoktu, bu da kızı çok rahatsız ediyordu elbette. İkide bir çantasından özenle kâğıt mendil çıkarıp, terleyen boynunu siliyordu. Gururunun incinmiş olduğunu görebiliyordum. Yaralı bir aslan gibi mutlaka bir pençe atacaktı ama uygun anı bekliyordu. Koyduğum tanıların doğru olduğunu yüreğinin kökünde hissetse bile bu sözlerin altında kalacak biri değildi. Kolayca yaralanıveriyor, kendini korumak için pençelerini çıkarıyordu ama birden saldırıya geçmedi. “Konuyu biraz değiştirebilir miyim?” dedi. “Savcıya hiç kızmadınız mı?”

“Yoo, niye kızayım?” dedim.

“Sizden kuşkulandı, tutuklanmanızı istedi ya.”

“Görevini yaptı” dedim. “Ayrıca bir ara sen de kuşkulandın, unutma. Az bağırıp çağırmadın bana.”

Doğru olmadığını bile bile “Ben sizi denemek istemiştim” dedi. “Sinirleriniz nereye kadar dayanıyor diye.”

“Bunun sınırı yok. Canıma zarar vermediği sürece hiçbir şeye aldırmam ben. Çünkü insanları yöneten o diktatörü, yani egoyu yendim.”

Yine bilmiş bir eda takınarak bana inanmadığını söyledi. “Bence yalan söylüyorsunuz ya da kendinizi kandırıyorsunuz” dedi. “Gördüğüm kadarıyla o kadar duygusuz bir insan da değilsiniz, sadece saklıyorsunuz kendinizi.”

“İster inan ister inanma ama ben doğru söylediğimi biliyorum” dedim.

“Yani” dedi, “beni ve bütün insanları beynimizdeki diktatör yönetiyor, bir tek size sözü geçmiyor öyle mi?”

“Öyle!” dedim.

“Hayret valla!” dedi. “Bu kadar özgüven kimsede görmedim ama size inanmıyorum gerçekten. Bu soğukkanlı görünüşü bozmanın mutlaka bir yolu vardır; mutlaka vardır.”

“Yoktur!”

“Vardır!”

“Yoktur diyorum sana!”

“Ben de vardır diyorum size!”

Bu son sözleri bağırarak söylüyor, sinirlerimin bozulmasını, benim de ona bağırmamı istiyordu ama ben buz gibi soğuk bir tavırla ve alçak sesle fısıldıyordum. Güneşten yanan arabanın içinde biri haykıran, biri fısıldayan iki insan durumuna düşmemiz komik bile geliyordu. Arabayı çalıştırdım, köye doğru yokuş aşağı inmeye başladık.

Bunun üzerine kız inanılmayacak bir şey yaptı; gözü kara olduğunu biliyordum ama bu cüreti beklemezdim doğrusu. Birden avazı çıktığı kadar “Yaşlı bunak! Serse-ri! Kart zampara!” diye haykırdı bana. Sustum, ona bakmadım bile; çatlak bir tarafı olduğunu anlamıştım zaten.

“Kimseye dokunamamanı anlıyorum, çünkü para vermeden kim yaklaşır senin gibi bir moruğa!”

Yine sustum. Bunun üzerine dozu artırdı ve yüzüme tükürdü. Evet, evet, yüzüme tükürdü; tükürük yanağıma geldi. Hiçbir şey söylemedim, bırakın kızmayı, gülmedim bile, arabayı kullanmaya devam ettim. Zaten aklım, nasıl olduysa içeri girmiş, camda vız vız eden yeşil sineğe takılmıştı, evde de arabada da sineklere hiç tahammül edemem; ya üstüme konarlarsa diye hep te-
tikte dururum.

Eve yaklaşıyorduk artık. Bir süre sessiz ve şaşkın halde oturdu. Arabayı bahçenin demir kapısından içeri sokup park ettim. Arabadan inmedi, ben de inmedim. Kerberos ayağa dikilmiş, kuyruğunu oynatıp duruyordu. Çok ilginç bir kızdı bu; arabada öylece beklerken ne yaptı, biliyor musunuz? Çantasını kaldırıp kafama indirmeye kalktı. Son anda durdu, o kadar ileri gitmedi ama bu da ona göre deneyin bir parçasıydı. Bunun üzerine onu uyardım: “Bunu sakın bahçede yapmaya kalkma.”

Sonunda sinirlerimi bozmayı başardığını düşünerek sevinçle güldü. “Gördünüz mü?” dedi. “Demek ki sizin de sabrınızın bir sınırı varmış.”

“Hayır!” dedim sakın bir sesle. “Sebep bu değil, sağlığımıza zarar verecek derecede olmadığı sürece ben aldırmam. Ama Kerberos bana vurduğunu görürse sana düşman kesilir ve mutlaka intikam alır. Bana göre hava hoş ama sonucun senin için hiç iyi olmayacağını söyleyebilirim. Bir Podima vakası daha yaşanır. Sizin gazetenin birinci sayfasına çıkarsın.”

Gerçekten korkmuştu galiba, yüzü kâğıt gibi bembeyaz oldu, altdudağı titremeye başladı, yan gözle Kerberos’a bakarak fısıldadı: “Sizce görmüş müdür?”

“Bilemem” dedim. “Belki de hissetmiştir. Her şeyi görmesi şart değil ki.”

“İyi ama” dedi, “benim kötü bir niyetim yoktu ki. Sadece bir test yapmak istedim. Hani kör olduğunu iddia edenlere bir şey fırlatırlar ya, sahiden kör mü değil mi anlamak için... Benimki de öyle bir şey işte. Özür dilerim, çok özür dilerim, bir delilik yaptım.”

“Hayır” dedim, “yapmadın, çünkü kimse bana kötülük yapamaz.”

“O kadar terbiyesizce saldırmama, hatta size vura-
cak olmama niye aldırmadınız?”

Güldüm, niye güldüğümü sordu, hiç dedim, geçiş-
tirmeye çalıştım, aklıma bir şey geldiğini ama bunun
önemsiz olduğunu söyledim. Ama bu kızın, istediğini
elde edene kadar tutturma huyunu unutmuştum: “Ta-
mam” dedim, “söyleyeyim ama bundan, sana hakaret
ettiğim gibi bir anlam çıkarmayacaksın.”

“Çıkarmam!”

“Söz ver!”

“Söz.”

“Peki o zaman, sen bana hakaret ederken aklıma Sok-
rates geldi.”

“Sokrates’e mi güldünüz yani?”

“Hayır, onun sözlerine. Sokakta birisi Sokrates’e ha-
karet etmiş, bir de tekme atmış. Sokrates hiç aldırma-
dan yürüyüp gitmiş. Durumu görenler niye bir tep-
ki göstermediğini sormuşlar. O da, ‘Bir eşek beni ısırsa
onu dava mı etmeliyim sizce?’ demiş.”

Kız başını önüne eğdi, ne diyeceğini bilemedi. Ben de
ne diyeceğimi bilemedim. Becerebilsem, beyaz, ince ko-
luna dokunup bu sözlerle onu incitmek istemediğimi
söyledim ama...

Arabadan indiğimizde Kerberos yüzümüze hayretle
bakıyor, neler olduğunu anlamaya çalışıyordu. Bu ara-
da kız biraz öncekilerden daha korkunç bir şey yaptı ve
“deneylerini” bağışlatmak istercesine aniden elimi tut-
tu. Ben sarsıldım, altüst oldum, her tarafımı bir titre-
me aldı. Kerberos deli gibi havlamaya başladı, zinciri-
ni kopardı koparacaktı. Kız korkudan titriyordu, don-
muş kalmıştı.

Çok uzun yıllardan beri ilk defa bir insan bana do-

kunuyordu ve ben buna hazır değildim; başım dönüyor, kanım çekiliyor; damarlarım büzüşüyor, yer ayaklarımın altından kayıyordu. Bir süre sonra korkunç bir sesle haykırmakta olduğumu fark ettim. Herhangi bir şey söylemiyor, sadece haykırıyordum. Köşedeki bakkal koşup gelmişti. “Ne oldu Ahmet Bey, ne oldu?” diye bağııyordu. Adam hem merak ediyor hem de delirmiş gibi görünen Kerberos’tan ödü koptuğu için bahçeye giremiyordu. Haykırmamdan büyük bir tehlike altında olduğumu sanan Kerberos, hayvanüstü bir çırpınmayla kendini kurtarmaya çalışıyor, gırtlğından yüzlerce kiloluk bir aslaninkini andıran korkunç sesler çıkarıyordu. Sonunda zinciri kulübeye bağlayan demir, bu olağanüstü güce dayanamadı ve yerinden çıktı. Çıkar çıkmaz da Kerberos yıldırım gibi fırlayıp bize doğru geldi, bir hamlede kızı altına aldı. Gazeteci kızın o narin gırtlğının parçalanması an meselesiydi. O sırada bakkal kaçıp gitti mi ne yaptı bilmiyorum. Kerberos’a bağırdım; kesin bir sesle ayağı kalkmasını söyledim. “Bırak!” dedim. “Bıraaaak, hemen şimdi! Kalk, kaaaaalk!”

Sesimdeki değil ama kafamdaki kararlılığı anlamış olmalı ki birden kızı bıraktı, kalktı. Gazeteci kız, tazının ağzındaki yarı canlı av kuşu gibi tir tir titriyor, şok geçiriyordu. Dünyadan korkarak ana rahmine geri dönmüş siyah eteklikli bir cenin gibi büzülmüştü. Hafif hafif inliyordu, yüzünü kapattığı ince kolundan hiçbir şey görmesi mümkün değildi. Kerberos’a kulübesine dönmelerini emrettim, hiç hoşlanmasa bile gitti, kulübenin önüne yattı ama gözleri bizdeydi, homurdanıp duruyordu. Yere, kızın yanına çömeldim; yumuşak bir sesle korkmamasını, tehlikenin geçtiğini anlatmaya çalıştım ama geçirdiği şoktan dediklerimi anlamıyordu galiba.

“Şşşşşşş” diyordum. “Sakin ol, şşşşşşş, geçti, hiçbir tehlike kalmadı, Kerberos burada değil, aç gözünü bak, benden başka kimse yok. Hadi eve gidelim, şşşş, korkma artık, doğru söylüyorum, Kerberos kulübesinde yine, sana hiçbir zarar veremez. Önce bir bak etrafa, çek hadi kolunu gözünden.”

Kızın ince vücudu seğiriyor, titriyor, ağzından sadece iniltiler dökülüyordu. Sonunda ortalığa çöken sessizlik, Kerberos’un sesinin duyulmaması ve benim fısıltılarım bir işe yaramış olacak ki, ince beyaz kolunu hafifçe kıpırdattı, tek gözüyle etrafa baktı. O tek gözde müt-hiş bir korku ifadesi vardı. Sonra elini tamamen çekti, Kerberos’un kulübesine ürkekçe baktı ve doğruldu.

“Hadi eve gidelim” dedim “Bir şeyin yok. Sadece korktun biraz o kadar.”

Hâlâ şokta olduğu için bana inanmakta güçlük çekiyordu ama orada öylece yatmasına da imkân olmadığını kavıyordu. Hem ev daha güvenliydi. Korkunun verdiği bir kıvraklıkla sıçradı, seke seke eve doğru koştu. Kerberos havladı, susması için bağırdım ona, kapıyı açtım. Hâlâ tir tir titremekte olan kız içeri girer girmez, ılık bir yaz yağmuru gibi aniden boşanan damlalarla hüngür hüngür ağlamaya başladı. İki kolunu, korumak ihtiyacıyla karnında kavuşturmuş, iki büklüm olmuş, sarsıla sarsıla yüksek sesle, bir bebek gibi ağlıyordu. Ben de başında ne yapacağımı bilemeden kazık gibi dikilip duruyordum. Ona susmasını bile söyleyemiyordum, bir teselli cümlesi bile çıkmıyordu ağzımdan. Bir süre sonra bir şey söylemeyi akıl edebildim: “Kaldığın odada banyo var, biliyorsun” dedim. “Sıcak su iyi gelir. Havlular falan temizdir merak etme.”

Yüzüme sitemle baktı sonra odaya doğru yürümeye

başladı; o sırada fark ettim topalladığını. Bahçeden eve koşarken can havliyle kendini atmıştı ama şimdi sol ayağının üstüne zor basıyordu. Düşerken olmuştu herhalde ya da Kerberos'un o mitolojik ağırlığı altında ezilmişti. Hemen koşup ecza dolabından tentürdiyot, sarıgı bezi, adale eziklerini iyileştiren bir krem getirdim; kapısının önüne bıraktım, bunlarla ayağını sarmasını söyledim. Ne gündü böyle bu.

Kız o gece ortalarda görünmedi, herhalde beni görmek istemedi. Banyo için makul bir süre geçtikten sonra ona çay ve sandviç götürdüğümde kapıyı çaldım, ses vermedi. Ya uyuyordu ya da bilerek sesini çıkarmıyordu. Tepside çay, sandviç ve aspirin olduğunu, kapının önüne bıraktığımı söyledim, iyi geceler dileyip yukarı çıktım. Sonra da kitap okumaya dalıp, bu olayı tamamen unutmaya çalıştım ama itiraf etmeliyim ki unutamadım.

Yıllar sonra ilk kez çok hafif bir temas da olsa, bir canlı bana dokunmuştu. Gerçi belli belirsizdi; ne olduğunu bile tam anlamamıştım ama yine de bir dokunmuştu bu. Benim için bir devrim sayılırdı, ağır bir travma geçirmiştım. İyi ki gerçek bir dokunuş, bir sarılma, bir iç içe geçme hali değildi. Kendimi ikna etmeye, bütün olup biteni, beynimin, bilgileri değerlendirme filtresi olan frontal lobumdan geçirmeye, düşüncelerin daha derin noktalara gitmesine izin vermemeye çalıştım.

Baktım ki başaramıyorum, adalelerimde birikmiş olan laktik asidi atabilmek için alt kata indim, Sevgili'nin kolları arasına yerleştim, derecesini biraz yükselttiğim makineyi çalıştırdım. Pistonlar harekete geçti, bedenimin her noktasına ağır bir baskı uygulamaya başladılar. Hani, tansiyon ölçülürken kolunuza bağladıkları şey pompayla şişirilir ve bu insanın hoşuna gider ya, onun

belki de yüz misli bir rahatlama sağlıyordu Sevgili. Kolları, gövdeyi kaplayacak kadar büyük ve kahındı. Sarılırken o müthiş gücünü hissediyor, gevşiyordum. Yarım saat kadar Sevgili'nin koynunda yattım, sonra kalkıp sıcak bir duş yaptım. Bu sayede gecem sakin ve huzur içinde geçti, rahat bir uyku çektim.

Ertesi sabah yine mor tavşanlarla uyanacağımı sanıyordum ama bu sefer çok ender yaşadığım bir görü belirdi: O korkunç iri, müthiş adaleli, derisi pırıl pırıl yanan siyah aygır, devasa bir koşu bandının üstüne çıkmış, dört nala gidiyordu. Koşu bandının ayarı en yüksek hıza getirilmiş olmalıydı ki, aygır, modern lokomotifleri kısıktandıracak bir süratle koşuyor, havayı ritmik olarak döven ayakları zorlukla görülebiliyordu. Sağrısı terden parlayan bu muhteşem yarattığı hayranlıkla seyrettim. Nallanmış ayakları koşu bandında o bildiğimiz dört nala sesi çıkarıyordu. Ön ayaklarla arka ayaklar öyle bir armoni içindeydi ki, dünyada bundan daha uyumlu bir şey olamaz diye düşünüyordu insan. Müzik gibiydi, hatta daha mükemmeldi. Bu koşu, Ravel'in *Bolero*'sunun aşırı hızlandırılmış bir icrası gibi geliyordu bana. Simsiyah aygırın burun deliklerinden cehennem dumanları çıkıyordu.

Kerberos'un dişleri, kuduz aşısı vesaire

Sabah kızın kapısını çaldım, birazdan geleceğini söyledi. Yaşadığı sarsıntıyı azaltabilmek için alıştığı gibi Türk usulü bir kahvaltı yapmasını istedim; bakka-la gidip beyazpeynir, zeytin, reçel gibi kahvaltılık malzemeler aldım. Kır bıyıklı bakkal kızın nasıl olduğunu sordu.

“İyi” dedim.

“Zavallı” dedi. “Korkudan ölmediğine şükretmek lazım.”

Herhalde bir karşılık vermemi bekledi ama bir şey söylemeyeceğimi anlayınca devam etti:

“Benim bile aklım başımdan gitti. Bu Kırbaş bela bir hayvan, köpekten başka her şeye benziyor. Neye kızdı öyle biliyor musunuz?”

“Bilmiyorum.”

“Kim bilir?” dedi, sormakta ısrar edercesine.

“Hayvan işte, neye kızacağı belli mi olur? Ama her şey yolunda merak etmeyin.”

“Bence o demiri, zinciri falan sağlamlaştırsın siz” diye uyardı. “Baksanıza mübarek hayvana hiçbir şey dayanmıyor. Ejderha gibi bir şey.”

Eve gelip kahvaltı hazırladığım sırada kız topallaya topallaya mutfığa geldi. Biraz kendini toplamış görü-

nüyordu, rengi yerine gelmişti. Ayağı sargı bēziyle gevşekçe sarılmıştı.

“Hafif bir burkulmadır herhalde” dedim. “Kısa zamanda iyileşir.”

Artık yüzünde görmeye çok alıştığım o öfkeli ifadeyle tersler gibi konuştu:

“Ne burkulması!”

Sargıyı açıp ayağını uzattı. Bileğinin üstünde vişneçürüğü ile mor arası iki diş izi vardı. Şaşırdım. Demek ki Kerberos kaşla göz arasında kıza iki diş atmıştı.

“Dün akşam söyleseydin” dedim, “antiseptik bir krem getirirdim. Yarayı oksijenli suyla yıkardık.”

“Yıkardık değil yıkadın demeniz gerekir” diye düzeltti. “O pek kıymetli ellerinizin bu pis yaralara dokunması ne mümkün? Sahi neydi o feryatlar, çıldırmalar? Alt tarafı hafif bir teşekkür tokalaşması yapmak istemiştım. Daha önce yaptığım terbiyesizlikleri bağışlatmak için...”

“Kusura bakma” dedim. “İnan ki bağırdığının farkında değildim; ne oldu anlamadım.”

“O kadar hakaret etmeme sesinizi çıkarmadınız ama bir dokunmanın cezası çok ağır oldu, neredeyse canımdan oluyordum be. Şimdi bir de başıma doktor, kuduz iğnesi falan belaları çıktı.”

“Merak etme” dedim. “Kerberos’un aşıları tamamdır, hiçbir tehlike yok.”

“Ben bu tehlikeyi göze alamam. O... O, normal bir mahluk değil ki.”

“Doktoru çağırayım” dedim, “ama aşı raporlarını görünce o da bana hak verecektir.”

“Çağırın hadi” dedi. “Bir an önce çağırın doktoru.”

Sonra inlemeye başladı:

“Ben bu halde eve nasıl gideceğim, ne diyeceğim onlara?”

“Olanı biteni anlatırsın” dedim. “Bir şey yok ki burada.”

“Sizin gerçekten birkaç tahtanız eksik galiba” dedi. “Ne diyeceğim: Babama telefon açıp, Podima’da hilkat garibesi bir adama dokundum diye yine hilkat garibesi olan köpeği bana saldırdı, ayağımı ısırıldı. Ölümünden döndüm, şimdi de o tuhaf adamın evindeyim mi diyeceğim? Vallahi babam avcı tüfeğini kaptığı gibi gelir buraya; şuradan mı istersin, buradan mı?”

İşaretparmağıyla alnını ve sağ şakağını gösteriyordu.

“Bari buradan olsun” dedim. “Hiç olmazsa frontal lobu zedelemeyelim.”

“Neyi, neyi?”

“Frontal lobu... Sonra anlatırım. Bu arada babanın eski bir komando ile karşılaşacağını da hatırlatmak isterim sana. Kerberos da çabası.”

“Dalga geçmeyin” dedi. “Ciddi söylüyorum, bu durumda eve gidip olan biteni açıklayamam. Bir yalan bulmam lazım.”

“Dün gece nasıl idare ettin?” dedim.

“Mahkemenin uzadığını söyledim. Yalancının biri olup çıktım ben yahu. Şimdi sessiz olun.”

Sonra telefonunu çıkarıp evi aradı. Anlaşılan bu sefer o kahraman babası çıkmıştı telefona. Kızın zaman zaman kabalaşabilen öfkeli sesi bir anda masum bir çocuk sesine dönüşüverdi; sevimli mi sevimli bir sese. Filiz ve Büşra’yla Podima’dalarmış ama hava çok güzelmış burada, uygun da bir pansiyon bulmuşlar; birkaç gün kalıp dinlenseler olur muymuş acaba? Pansiyon sahibi yaşlı başlı tonton bir bakkal amcaymış, ken-

dileri de aynı binada oturuyormuş. Yok yok, her şey yolundaymış, merak edecek bir şey yokmuş. Hem birkaç gün dinlenir hem de davanın ayrıntılarını öğrenirlermiş. Annesi iyi miymiş, ya kardeşi. Tabii canım, sık sık ararmış; parası da varmış, merak etmesinlermiş.

O çocuk sesiyle “Hadi öptüüüüüm!” dedikten sonra sesi ve yüz ifadesi yine sertleşti. Nasıl da rol yapıyor bu genç kızlar böyle? Acaba Tolstoy bunu biliyor muydu, ya da Montherlant? Biraz önce diş yaralarını bana gösterirken de böyle masum bir kız çocuğu ifadesi yerleşmişti yüzüne. Hiçbir şey söylemiyor ama haliyle tavırlıyla sanki “Bak, uf oldu!” diyen küçük bir kız çocuğunu andırıyordu. Bütün aksiliğine, öfkesine rağmen, çocuk-kadın sevenlerin, yani erkeklerin çoğunun bayılacağı bir tipti bu kız.

Kahvaltıdan biraz sonra doktor geldi. Kızın bileğini muayene etti, Kerberos’un aşı kâğıtlarına baktı, bir tehlike olmadığını söyledi. Diş izlerinden daha önemlisi bilekteki burkulmaymış. Bu yüzden birkaç gün o ayağının üstüne basmaması, istirahat etmesi ve yazacağı reçetedeki merhemle ovması iyi olurmuş; ağrı kesici de verecekti. Bir de şoku atlatması ve rahat uyuması için hafif sakinleştirici bir şurup.

Kız yüzünde endişeli bir ifadeyle “O hayvan kuduza benziyor!” diyerek yaşlı doktoru güldürmeyi başardı.

“Doğru” dedi doktor, “benziyor ama değil.”

Sonra hem yakınır hem eğlenir bir havada sözlerini sürdürdü. Ayrıca ortalıkta o köpekten daha çok kuduza benzeyen birçok insan olduğunu söyledi. Hepsıyla başa çıkmak imkânsızmış. Zaten bu yüzden dünyadan elini eteğini çekip bu sakin yere kafa dinlemeye çekilmiş. Ama baksana şiddet buralara kadar gelmiş artık.

O Arzu gibi nefis kıza kıyılır mıymış hiç? Svetlana denen kadının Allah bin belasını versinmiş.

Adamın çenesi bir açıldı ki kapanır gibi değil. Nazikçe onu hastalarından alıkoymanın haksızlık olduğunu söyleyerek uğurladım. Kıza da, kasabaya eczaneye gidip onun reçetesini yaptıracağımı söyledim.

Evden ayrılmadan önce onu Aşk Odası'na rahatça oturttum. Ayağını aşağı sarkıtmadan uzatabileceği bir puf koydum önüne; bir bardak çay getirdim, sonra kitaplıktan seçtiğim bazı ciltleri yanındaki sehpanın üstüne yerleştirdim.

“Bunlar ne?” diye sordu.

Hiç teşekkür falan ettiği yoktu, bu kelimeyi pek duymamıştı galiba. Kendisine yapılan her hizmeti gayet doğal karşılıyor, sanki herkes zaten ona böyle davranmak zorundaymış gibi, lütfen kabul eder bir havaya giriyordu.

“Ben yokken bir göz at istersen” dedim. “Canın sıkılmasın. Hani sahilde konuştuğumuz şeyler; aşkın tehlikeleri falan. Bak bu *Anna Karenina*, aşk yüzünden intihar; bu Bovary o da aşk yüzünden intihar; bu Werther, o da aynı şekilde; bu *Othello*, aşk yüzünden cinayet; bu Fuzuli'den *Leyla ile Mecnun*. Öteki kitapların da sayfalarını çevir. Onlarda da delirmeler, toplu katliamlar, intiharlar, cinayetler göreceksin. Söylüyorum sana, dünyanın en tehlikeli duygusu aşktır. İnsanları felakete sürükler.”

Daha epey kitap vardı kitaplığımda; *Kerem ile Aslı*, *Tahir ile Zühre*, *Romeo ile Juliet*, *Ferhat ile Şirin* ama hepsini önüne yığmadım. Zaten yan gözle, bir böceğe bakar gibi süzüyordu onca kitabı.

Kasabada reçeteyi hazırlattım: Eziklere iyi gelen bir

merhem, antiseptik krem, güçlü bir ağrı kesici, bir de sakinleştirici şurup. Kızın yeni giysilere ihtiyacı olabileceğini düşünüp, bir mağazaya girdim ama onca giysi arasında beğeneceği bir şey bulmanın zorluğu elimi kolumu bağlayıverdi. Sonra da aklıma ne yatıyorsa onlardan aldım. En küçük bedenlerden şort, tişört; bana göre çocuk giysisi gibiydi hepsi ama gördüğüm bütün gençler öyle, el kadar şeyler giiyorlardı.

Parayı öderken oralarda koltuk değneği satan bir yer olup olmadığını sordum. Yokmuş. Bunun üzerine eve döndüğümde bahçeden bir dal seçip yonttum, kıza bir baston yaptım. “Hem bununla gezersin hem de bana kızdığın zaman kafama vurur, deney yaparsın” dedim.

Hiç gülmedi. Giysileri çıkarıp gösterdim.

“Belki bunlara ihtiyacın olur, en azından hepsi temiz” dedim.

Ama anlaşılan kız yemek konusunda olduğu gibi giysi seçiminde de aşırı titizdi. Hiçbirine bakmadı. Bastonu ve ilaç torbasını aldı; bir şey söylemeden, yüzüme de bakmadan kalktı, topallaya topallaya aşağı inip odasına gitti. Akşama kadar da ortalarda görünmedi.

Ben de dışarı çıkıp Kerberos’un yemeğini verdim, sonra onu uzun bir yürüyüşe çıkardım. Kesik kulaklı canavar arada bir yüzüme bakıyor, onu suçlayıp suçlamadığımı anlamaya çalışıyordu.

Akşam kızın kapısının açıldığını ve baston tıkırtılarını duydum. Hemen aşağı indim.

“Bak ne düşündüm” dedim. “Bu ayakla yürümen, mutfığa gidip gelmen iyi olmaz. Sana sandviç yaptır-dım; odana getireyim, burada kal. Ayağını zorlama. Doktor da zorlamamanı söyledi.”

Bu sefer yüzüme minnetle baktı. Bir fincan çayla iki

sandvici götürdüğümde yatağa uzanmıştı, tepsiyi kucağına koydum.

“İyi geceler!” dedim. “Sabah gelir bakarım duruma.”

“Hayır, gitme şimdi” dedi. Yine “sen”li konuşmaya geçmişti. “Söz vermiştin, hikâyenin devamını anlatacaksın. Zaten onun yüzünden başıma bunca bela geldi ya. Bence dünyanın en tehlikeli duygusu aşk değil.”

“Ya neymiş?” dedim.

“Merak.”

Güldüm. Odadaki küçük koltuğu ona doğru çevirip oturdum. Anlatmaya başladım.

Dünya dışı bir varlığa âşk olmak

Dedim ki:

Şantiyenin başında, görmüş geçirmiş, herkesin sevgisini saygısını kazanmış Mimar Dinç Abimiz vardı. Bütün idari işler ona bağlıydı, hangimizin bir derdi olsa ona başvururduk. Ben de Mehmet işini ona açtım. Bugüne kadar onunla hiç ayrılmadığımızı, ayrıca çok yetenekli bir elektrik mühendisi olduğunu, işimize yarayabileceğini anlattım. “Tamam” dedi, “söyle hazırlıklarını yapıp gelsin.”

Mehmet’i Minsk havaalanında karşıladım. Terminalde onu uzun boyu, esmer, yakışıklı yüzüyle görünce çok doğru bir işi yaptığımı bir kez daha düşündüm. Ayrılmamalıydık. Duygularını fazla belli etmez, hatta hafif bir alaycılık perdesi altına gizlerdi ama iyi tanıdığım için onun da memnun olduğunu anlayabiliyordum.

Borisov’a gittik, lojmanına yerleşti, iş arkadaşlarıyla tanıştı, pek fazla yabancılık çekmeden duruma hemen uyum göstererek çalışmaya başladı. Akşamları Ruski Standart içip politika konuşuyorduk. Derken o hafta sonu olanlar oldu.

“Ne oldu?” diye araya girdi kız. Gözlerini yüzüme dikmiş, büyük bir merakla dinliyordu.

“Sabırlı ol” dedim, “oraya geliyorum işte. Hani sa-

na pazar günleri orman yolu kıyısına açılan pazardan söz etmiştim ya, orada uyumuş muydun, yoksa duydun mu?”

Kızın yüzündeki ifadeyi görünce, hatırlatmam gerektiğini anladım.

“Hani Borisov’un yerlileri, hatta subayların eşleri, anaları evde buldukları her şeyi getirip, yaygıların üzerinde sergileyerek satmaya çalışıyorlardı. Mehmet’e oradan söz etmiştim.”

Hatırladığını işaret edercesine başını salladı. Ben de hikâyeye devam ettim:

Bir pazar günü, nasıl olsa iş güç yok diye oyalanmak için oraya gitmiş Mehmet. Sergilenen eşyaları incelemiş. İçlerinde Lenin resimleri, Kızıl Ordu yıldızları, şeref madalyaları bile varmış. Bir iki ufak hatıra eşyası alıp gezmeye devam etmiş, ta ki o kızı görene kadar.

Onun önüne gelince donup kalmış, kıpırdayamamış, gözlerini yüzünden alamamış. Daha sonra bana “Hayatımda böyle bir şey başıma gelmedi” diye anlattı o anı. “Sanki dünya silinmişti ya da ben başka bir dünyaya ışınlanmışım. Karşımdaki yüz, ilahi bir ışıkla aydınlanmıştı. Güzellik falan değildi bu, çok daha fazla bir şeydi. Hiçbir dilde bunu anlatacak bir kavram, bir kelime olduğunu sanmıyorum. Sanki gökyüzünden Borisov’a bir ışık huzmesi içinde indirilmişti. Yüzü güneşle değil de, içindeki bir ışık kaynağıyla aydınlanıyor gibiydi.” Bizimkinin kalbi çarpmaya başlamış, ne bir ses çıkarabiliyor ne hareket edebiliyormuş. İsa’nın dirildiğini gören bir Hristiyan mümini gibi dili tutulmuş bir halde bakıp duruyormuş.

Sonra kız, Rusça bir şeyler söylemiş, önündeki yaygıyı işaret etmiş. Mehmet cebindeki bütün parayı çıkar-

mış, ruble dolar ne varsa kıza uzatmış. Kız, Mehmet'in avucundan paraları seçerken ilk kez birbirlerine değmişler. Ağlamak gelmiş bizimkinin içinden. Aslında bunları söylüyorum ama Mehmet hakkında yanlış bir izlenime kapılmanı istemem. Böyle şeyler söyleyebilecek bir 'ip değildir o, ama akli başından gitmiş bir kere. Bütün kontrolünü kaybetmiş.

Kız, Rusça bir şeyler söylüyor, sattığı eşyaları ve parayı gösteriyormuş. Mehmet el yordamıyla sergiden bir şey almış (sonradan gördük, pembe ve yeşil renkli, porselen bir çoban ve koyun biblosu), oradan sarhoş gibi uzaklaşmış. Kız arkasından bir şeyler söylüyormuş ama bakmamış bile.

Alelacele ofise gelmiş. Pazar günü kapalı olan ofisteki nöbetçiden Ludmilla'nın telefonunu bulmuş. Onu arayıp şantiyeye gelmesini rica etmiş. Evet, pazar olduğunu biliyormuş, onun tatilini zehir etmeye de hakkı yokmuş; hepsi tamammış ama bu bir ölüm kalım meselesiymiş. Sonunda o kadar yalvarmış, dil dökmüş ki Ludmilla şantiyeye gelmeyi kabul etmiş. Mehmet'in halini, heyecanını ve isteğini öğrenince de gülmeye başlamış. Pazardaki bir kız için mi kendisini buralara getirttiğini sormuş.

Mehmet "Hayır" demiş, "pazarda eşya satan bir kız değil, bir mucize. Gördüğün zaman anlayacaksın, bu dünyaya ait değil o."

"Yani çok mu güzel?" diye sormuş Ludmilla.

"Hayır" demiş Mehmet. "Birçok güzel kız var ama o, güzellikle çirkinlikle ilgisi olmayan bir varlık, başka bir şey; anlatılamıyor. Hadi bana bu iyiliği yap, gidip konuşalım şu mucizeyle."

Herhalde Ludmilla da bu "varlığı" merak etmiş ol-

malı ki, Mehmet'in ısrarına dayanamamış ve orman kıyısındaki geçici çarşıya gitmişler. Akşam olmak üzereymiş, pek az sergi kalmış ortalıkta. Olanlar da her şeyi topluyorlarmış. Kızın yeri ise Mehmet'in kalbine ağrı-lar saplatan bir ıssızlıkla bomboşmuş. Bunun üzerine Ludmilla'ya tekrar yalvarıp yakarmış ve oradaki ka-dınlara, o kızın kim olduğunu sormasını istemiş. Ludmilla birkaç kadına sormuş, yeri göstermiş, kızı tarif etmiş. Tanıyan çıkmamış kızı, çünkü oralara ilk kez geliyormuş.

Birkaç talihsiz denemeden sonra nihayet bir kadın kızın adını bilmiş: "Olga" demiş, "bir subayın kızı ama başka bir şey bilmiyorum hakkında." Tahmin edeceğin gibi Mehmet bu sefer de Ludmilla'ya, subay evlerine gitmeleri için tutturmuş. Bu soruşturma ve Olga'yı bulma karşılığında büyük paralar teklif etmiş.

Kızı bu işe daha çok para ikna etmiştir sanıyorum, çünkü dediğim gibi o sırada Rusya yoksulluğun pençesinde kıvranıyordu. Kimse maaş alamıyor, yiyecek bulamıyor, herkes hayatta kalmanın çarelerini araştırıyordu. Ludmilla İngilizce bilmesi sayesinde bizim şirkete kapağı atıp canını kurtarmıştı ama kim bilir ailesi, yakınları ne zor koşullarda yaşıyordu. Bu yüzden para dedin mi akan sular duruyordu o günlerde Rusya'da.

Ben de o bomboş günde yapacak bir şey bulamayıp uzun süre kitap okumuş, akşama doğru da bir yürüyüşe çıkmıştım. Nefis bir sonbahar kokusu vardı havada, insanın yüreğini hafifletiyordu. Kızaran yaprakları seyretmeye doyamıyordum. O sırada Mehmet'e uğramak düştü aklıma, belki akşam yemeğini birlikte yer, Russki Standart içerdik.

İşe bak ki tam bunları düşünürken, parkın ortasın-

daki güzel yolda Mehmet'le Ludmilla'nın geldiğini gördüm. Doğrusu ilk anda aklımdan, bizimki hiç vakit kaybetmeden güzel kızı kapmış diye geçti ama telaşlı telaşlı yürüyüşlerinde hiç de akşamüstü gezintisine çıkmış iki âşık havası yoktu.

Ne olduğunu merak ettim; hele Mehmet'in söyledikleri merakımı daha da artırdı. Birini bulmaları gerekiyormuş, subay evlerine gidiyorlarmış, istersem ben de katılabiliyordum onlara, yolda anlatırmış.

Üçümüz birlikte yürümeye başladığımızda Ludmilla bana bir göz kırptı ve "Yıldırım aşkı!" dedi. "Sizinki fena çarpılmış. Bu saatte ev ev bakıp Olga adlı bir kız arayacağız."

Mehmet'e bir şeyler söyleyecek oldum, sonra halini görünce susmamın daha doğru olacağını anladım. Böyle durumlarda çok ters cevaplar verebilirdi çünkü.

Kirli sarı bloklardan oluşan, bakımsız bir mahalleye geldik. Ortalıkta pek kimse görünmüyordu. Ludmilla şimdi ne yapacağımızı sordu, ona kalırsa geri dönüp bu araştırmayı bürokratik yoldan sürdürmek daha doğrudu. Kayıtlara falan bakmaya çalışırlardı ama Mehmet hem heyecanından hem de kural falan dinlemeyen Akdenizli karakterinden ötürü, hiçbir şey duymak istemiyordu.

Nitekim en yakındaki binaya gitti, rastgele bir zile bastı; ses gelmeyince ısrarla bir daha bastı. Sonunda bir kadın sesi cevap verdi, Ludmilla da mecburen diyafona eğilip Rusça bir şeyler söyledi. Bir tek Olga sözünü anladık tabii. Mehmet heyecanla kadının ne dediğini sordu. "Bu mahallede çok Olga var" demiş kadın. "Soyadını bilmezseniz nasıl bulursunuz ki?"

Gerçekten de kocaman bir mahalledeydik, bütün su-

bayların kapısını çalıp Olga adlı bir kızları olup olmadığını soramazdık ki. Yine de Mehmet'in aşırı ısrarı yüzünden birkaç zili daha çaldık. Cevap hep olumsuzdu.

Mecburen lojmana döndük. Mehmet hem çok heyecanlı hem çok mutsuzdu. İnan bana onu ilk kez böyle görüyordum. O gece çok içki içti, yalnız o gece değil bütün hafta içti, işleri aksattı, Dinç Abi'ye durumu anlatmak zorunda kaldım. "Sabır" dedi, "gençlik delilikleri bunlar, geçer nasıl olsa."

O haftayı epeyce zor geçirdik ve ertesi pazar Ludmilla'yı da alarak erkenden, orman kıyısındaki yolu boyladık. O kadar erken gitmiştik ki, daha hiçbir kadın gelip eşyasını sermemişti. Bir iki saat sonra teker teker sökün etmeye başladılar. Yaşlılar, gençler, başına çiçekli başörtüsü takmış olanlar, zayıflar, şişmanlar ellerinde hurçlarla geldiler, yaygılarını yayıp evden getirdikleri, kim bilir hangi mutlu ve acılı günlerin izini taşıyan eşyalarını yerleştirmeye başladılar. Aile albümleri, sert bakışlı kalpaklı dedeler, dudaklarına halden bilir gülümsemeler yerleştirmiş neneler, evlilik fotoğrafları, cam biblolar, lambalar, köstekli saatler, işlemeli yastıklar, madyalar, askerlik fotoğrafları, düğün fotoğrafları, ressam Şişkin'in resimlerinin işlendiği kutular, hüznü bir aile tarihçesi oluşturarak teker teker, özenle yerlerine kondu, alıcı beklemeye başladı ama burada bizim şirkette çalışanlardan başka kim vardı ki bunları satın alsın?

Biz ortalığı izlerken Mehmet'in gözü yoldaydı. Kızın gelme ihtimali olan yola gidip gidip dönüyordu. Ne var ki kız gelmedi; öğlen oldu, saat ilerledi yine gelmedi.

Bunun üzerine Mehmet, Ludmilla'dan oradaki herkese tek tek sormasını istedi. Geçen hafta işte şuraya, şu böğürtlen kümesinin önüne yaygısını seren kız kim-

di? Bilen, gören, tanıyan var mıydı? “Para teklif et” diyordu, cebinden bir tomar para çıkarıp Ludmilla’nın eline tutuşturuyordu. O saate kadar pek bir şey satamamış olan güngörmüş ama halden düşmüş kadınlar da bu manzarayı meraklı gözlerle izliyorlardı.

Ludmilla bir iki kadına sorup da yine “Niet” cevabını alınca sonunda çareyi bir anons yapmakta buldu. Yol boyunca sıralanmış kadınların tam ortasında durdu; önemli bir bildiri okuyan parti komiseri edasıyla bağırarak bir şeyler söyledi. Böylece bu güzel kızın çok da gür bir sesi olduğunu öğrenmiş olduk.

Biraz sonra genç bir kız bize doğru geldi, mavi gözlerini Ludmilla’ya dikerek bir şeyler söyledi. Ludmilla sevinç içinde bize döndü ve İngilizce “Bulduk!” dedi. “Meğer bu kız, aradığımız Olga Pavlovna’nın kardeşiymiş.”

Mehmet neredeyse sarılıp ikisini de öpecekti. “Hadi, hemen gidelim” diye tutturdu, sonra lojmana uğrayıp öyle gitmemizi söyledi. Ne dediyse yapıyorduk, çünkü itiraz etmek mümkün değildi.

Dördümüz önce şantiyeye gittik, Mehmet şirket arabalarından birini aldı, oradan lojmana uğradık. Bana “Sen de gel” dedi, gittim. Biraz sonra bunun da sebebi anlaşıldı; ondaki ve bendeki bütün yiyecekler, içecekler, torbalara doldurulup arabaya taşındı. Russki Standart Premium votkalar, şişe şişe Chivas Regal viskiler, ithal çikolatalar, peynirler... ne varsa arabaya dolduruldu.

Sonra o mahalleye gittik. Akşam olmak üzereyken, adının Oksana olduğunu öğrendiğimiz kızın gösterdiği kapıyı çaldık. Ve kapıyı gerçekten de mucize kelimesinden başka hiçbir şeyin tanımlayamayacağı bir “varlık” açtı. Evet evet, inan bana, gözlerimle gördüm. Böyle bir şeyi aklından bile geçiremez insan, bugüne kadar

hiçbir ressam çizemedi, hatta hiç kimse rüyasında bile göremedi.

Tuhaf bir varlıktı bu. “Varlık” diyorum, çünkü insan diyemeyeceğim kadar değişik, bambaşka bir şeydi. Koridorda yanan loş ışığın altında, Olympos Dağı’ndan biraz önce inmiş bir tanrıça gibi ışıldıyordu. Yuvarlak floresan lambanın altında duruyor, başının üzerinde hale bulunan bir Hıristiyan azizesi gibi görünüyordu. Bana öyle geldi ki, o koridor ışığına da gerek yoktu. Her yer zifiri karanlık olsa da bu “varlık” kutsal ışığıyla yine ışıldatacaktı ortalığı. Kendisi de çok güzel bir kız olan Ludmilla’nın öylece kalakaldığını söyleyeyim de anla artık.

Gazeteci kız çekyatta doğrulunca, anlattığımı hikâyenin etkisinden kurtulup odaya döndüm. Galiba hikâyenin en çok bu bölümü kızın ilgisini çekmişti. Gözleri parlıyordu.

“Nasıldı yani?”

“Olağandışıydı.”

“Olağandışı derken...”

“İşte öyle.”

“Tamam da, nasıl bir şeydi, uzun boylu mu, kardeşi gibi mavi gözlü mü, saçları uzun mu kısa mı, biraz anlatın. Neden hepinizi çarptı böyle, hangi özelliğiyle?”

“İşte bu sorularına cevap vermem mümkün değil” dedim, “çünkü bilmiyorum, anlatamıyorum. Evet, sarışın, uzun boylu ve koyu lacivert gözlü olduğunu söyleyebilirim ama bu hiçbir şey demek değil. Rusya’da böyle binlerce kız var. Mesele orantı, renk, boy falan değildi, başka bir şeydi. Neydi bilmiyorum ama yüzüne bakınca insanın içinden ağlamak geliyordu.”

“Neden ağlamak geliyordu?” diye sordu kız heyecan-

lı bir tavırla. “Güzel bir şeye bakınca ağlar mı insan?”

“Ağlarmış demek ki” dedim. “Buna güzellik mi diyeceğiz, başka bir şey mi bilmiyorum ama bu kadarı insan yüreğine ağır geliyor, kaldıramıyorsun. Ona bakarken Mevlânâ’nın dizeleri gelmişti aklıma: ‘Bu aşka ilahi diyemem korkarım / İnsani diyemem utanırım.’”

Bu gazeteci kızın yüzü de kaşlarını çattıkça güzelleşiyordu. Değişik, kendine özgü bir yüzdü. Ben Olga’nın güzelliğini anlattıkça kızın kaşları daha da çatılıyordu. Kendisi bunun farkında değildi ama bu ifade yüzünü çok hoş bir hale getiriyordu. Belli ki bebekliğinden bu yana, güzel olduğu söylenerek yetiştirilmiş, ailesinden, çevresinden hep iltifatlar duymaya alışmıştı. Bu yüzden Olga’nın güzelliğinin bu derece yoğun anlatılmasına kızıyor, hatta anlayamıyordu. Ama işte mesele tam da buradaydı. Olga Pavlovna’nın güzelliği, bir kadının güzelliği değildi. Hatta bu dünyaya ait bile değil gibiydi. Zaten öyle olduğu da bir süre sonra ortaya çıkacaktı, hem de çok acı bir şekilde.

“Öyle bir anlatıyorsunuz ki bu Rus kızını” dedi, “duyan da ona kardeşinizin değil, sizin âşık olduğunuzu sanacak.”

“Yanılıyorsun bebeğim” dedim. “Olayları kardeşimin gözünden aktarmaya çalışıyorum sana. Hem de bu olayın gerçek boyutunu kavramanı, basit bir kadın erkek ilişkisi gibi yorumlamamanı istiyorum.”

“Nasıl?” dedi. İyice kızdığı belli oluyordu. “Kaç yaşındaydı bu kız?”

“Yirmi ikiymiş, sonra öğrendik.”

“Eeee, ne oldu sizin o hipofiz soğanı teorilerinize? O da aynı biyolojik kurallara bağlı değil miydi? Bilmem ne hormonu salgılamıyor muydu?”

Yüzüne uzun uzun kaygıyla baktım.

“Kızacaksın ama değildi” dedim. “Daha doğrusu ben o zamanlar öyle sanıyordum. Bir meleklerle karşılaştığıma o kadar emindim ki böyle şeyler hiç aklıma gelmiyordu.”

Bunları dinlemek istemiyormuş gibi yanağını eline dayayıp hafif yan döndü, biraz uykusu gelmişti herhalde.

“İyi, tamam” dedi. “Siz devam edin anlatmaya.”

“Sen de çok güzelsin” dedim. “İnan bana, güzel bir kızsın, hem de çok!”

İnatçı bir tavırla “Hayır!” dedi. “Güzel değilim ben.” Sonra bir süre ara verip daha hafif bir sesle ekledi: “Ama kendimi güzel yapıyorum.”

Bununla ne demek istediğini, yaptığı hafif makyajı mı, yoksa yüz ifadesini mi kastettiğini hiç anlamadım, soramadım da. Belki de Olga’nın güzelliğini tapınır gibi tasvir etmeme kızmıştı, kim bilir! Hikâyemize devam ettim:

Sonra Oksana, ablasına bir şeyler anlattı, hep birlikte içeri girdik. Harap bir evdi, her tarafından yoksulluk akıyordu; küçük, muşamba kaplı masada, iskelet hali- ne gelmiş, avurdu avurduna geçmiş, tek bacaklı ve tek kollu bir adam oturuyordu. Önünde kötü bir votka şişesi vardı. Adama kırık dökük Rusçamızla “Dobriy večer” dedik, yani iyi akşamlar, sonra lojmandan getirdiğimiz ne varsa teker teker masaya yığdık. Adamın sırtında eski bir üniforma ceketi vardı, bizi birlikte içmeye davet etti. Artık hayatta hiçbir şeye şaşırmayan bir hali vardı. Mahvolmuş bir adamdı. Mehmet’le ben, bir de Ludmilla sofraya oturduk; getirdiğimiz votkaları içmeye koyulduk, Ludmilla viskiye Coca-Cola kattı, iğrenç bir içki hazırladı kendisine. Bu arada bir yandan da tercümanlık yapıp, adamın Afganistan’dan dönmüş

bir albay olduğunu anlatıyordu. Kolunu ve bacağına o cehennemde kaybetmiş.

Bu sözleri söylerken kızın başının, iyice olgunlaştığı için ağırlığını taşıyamayan bir başak gibi yavaşça yastığa doğru kaydığını gördüm. Yastığa değer değmez karanlık derin sulara gömülür gibi, gençliğe özgü bir uykuya dalmıştı.

Aldığı ilaçların etkili olduğu belliydi. Bir süre orada oturup kızın uyuyuşunu seyrettim. Elini yanağından çekmiş, bebeklerin yaptığı gibi iki kolunu birden başının üstüne uzatmıştı. Nefes aldığı belli olmuyordu, sanki zaman nehrinin içinde eriyip gitmişti. Onu niye o kadar uzun süre izledim bilmiyorum. Kavabata veya ona özenerek bir kısa roman yazan Márquez gibi uyuyan kızları seyretme merakım yoktu ama epeyce kaldım orada. Sonra yavaşça kalktım, kapıyı örtüp çıktım.

Mona Lisa, unutkan inek ve gündelik olaylar

O sabah, uykuyla uyanıklık arasında, daha önce hiç başıma gelmeyen ilginç bir görüyle kar ıla tım. Usta-
ca aydınlatılmış, modern bir sergi salonu görüyordum. Duvarlarda hepsi aynı boy onlarca tablo asılmış, bu tablolar, üstlerindeki özel lambalarla aydınlatılmışlardı. Ama i in garip tarafı, tabloların tamamının *Mona Lisa* olmasıydı; onlarca *Mona Lisa* yan yana dizilmişti.

Gezmeye ba ladım. Resimlere yakından bakınca ilginç bir şey fark ettim. Resimler *Mona Lisa* olmasına *Mona Lisa*'ydı; sa lar, g l mseyi , ellerin birbirine kavu turulma biçimi, duruş, giysi, hatta arkadaki manzara tıpatıp aynıydı ama her tablodaki yüz ifadesi, başka bir kadını  a rı tırıyordu. Bu da tabloları farklıla tırıyor, hepsine ayrı bir ifade veriyordu. Da Vinci'nin *Mona Lisa*'sı en ba taydı. O resimden yayılan gizemli gülüm-
seme ve huzur, hemen yanındaki tabloda yerini bambaşka bir ifadeye bırakıyordu. Çünkü ikinci tablodaki yüz Hillary Clinton'ı akla getiriyordu. Onun yanında Rahibe Teresa, onun yanında İndira Gandhi, onun yanında T rk n  oray, sonra Marilyn Monroe, bir sonrak i Arzu, daha sonraki Tansu  iller, Hatice Hanım, Ludmilla, annem, Margaret Thatcher, onun yanında... saymakla bitmeyecek galiba, onun için burada bırakayım.

Her tablonun önünde durup uzun uzun bu kadınlara bakıyordum. Aynı resim ve aynı yüz olmasına rağmen altlarına değişik ifadeler yazmak gerekirdi: Mesela “huzur”, “hırs”, “şefkat”, “masumiyet”, “kötülük”, “utan-gaçlık”, “fettanlık”, “intihar eğilimi”, “nefret”, “gizem”, “iktidar açlığı”, “iyi niyet”... O sabah kalkmam çok uzun sürdü, çünkü bir türlü bu sergiden ayrılamadım. Her *Mona Lisa* beni kendine çekiyordu.

Gezerken, sergide iki kişinin eksik olduğunu fark ettim: Biri aşağıda yatan kızdı, öteki de Olga. Nedense bu ikisi yoktu sergide. Belki de resim altını yazmanın karmaşık olmasından, bir kelimeye indirgenememelelerinden kaynaklanıyordu bu durum.

Biraz sonra Hatice Hanım geldi, yukarıdan seslenip kıza kahvaltı götürmesini rica ettim. Aradan on dakika geçti geçmedi ki telaşla yanıma fırladı. Kızı o halde görünce çok merak etmiş, üzölmüş, vah garipçik, o koca Kırbaş'ın yanında el kadarmış zaten, o hayvan da hiç öyle yapmazmış, kendi Muharremiyle kardeş gibi oynarlarmış ama ne olmuş da acep kızcağızı perişan etmiş böyle.

Bir açıklamada bulunmadım, yüzüne de bakmadım, çünkü biraz önceki sergide gördüğüm Hatice Hanım iyi şeyler çağrıştırmamıştı bana. Bir fesatlık sezmiştim onun tablosunda; bir uğursuzluk, ne bileyim bir içten pazarlık hali. Gerçi kendisi öyle değildi şimdi; yüzü yine gepgergin, temiz havada yaşayanlara özgü elma yanaklar, parlayan bir cilt ve tabii o kadar hamur işinin, Rumeli usulü kolböreklerinin kaçınılmaz sonucu olan kilolar.

Bu börek lafını niye açtım biliyor musunuz; yemek kokusuna tahammöl edemediğim evime ille de birta-

kım yiyecekler sokma ısrarının sonucunda o gün de peynirli kolböreği getirmişti. Kız bayıla bayıla yemiş biraz önce, ben de bir tadına bakar mıymışım acaba? Harika bir şeymiş, Muharrem neredeyse bütün tepsiyi bitirecekmiş de dur oğlum yavaş demek zorunda kalmış, biraz da mühendis beye götüreyim. Bunun ısıtılacak bir şey olup olmadığını sordum. Isıtılmasa da olurmuş, soğuk da yenirmiş bu börek. Bunun üzerine hadi getir biraz bari dedim. Kahveyle beraber geldi; itiraf etmeliyim ki çok lezzetliydi.

O gün planım, yazmakta olduğum denemeye devam etmektir. Bu yüzden kızın odasına hiç uğramadım. Çünkü bir gidersem sorularının ardı arkasının kesilmeyeceğini biliyordum. Bıraktım, kendi kendine oyalansın.

Cinayet Odası'ndaki masama oturdum, defterimin kısas notlar aldığım bölümünü değil de daha kapsamlı yazılarımı yazdığım bölümünü açtım, son dönemlerde başıma gelen binbir olayla yarıda kalmış olan denememi yazmaya koyuldum. Nietzsche'nin "aktif unutmama" tezi üzerinde çalışıyordum. Ona göre hayvanlarla insanlar arasında temel bir tarihsellik farkı vardı. Hayvanların tarihselliği yoktu; dün ve bugün arasında bir fark hissetmezlerdi. Bu tarihsel bilinç insana özgüydü ve hayvanları kıskanmamız için bir sebepti. İnsanın geçmişini araştırması acı veren bir deneyimdi. Mutlu olabilmenin tek şartı "unutmama" başarabilmektir.

"Hayvanların yaptığı gibi neredeyse hafızasız yaşamak ve mutlu olmak mümkündür ama hiçbir şeyi unutmadan yaşamak imkânsızdır" diye yazmıştı. "Ya da konuyu daha basit bir biçimde açıklarsak; uykusuzluk, derin düşünceye dalmak, tarihselliği hissetmek, yaşayanlar için zararlı ve sonunda ölümcüldür. Bu 'yaşa-

yanlar' kavramının içine bir insan, bir halk ya da bir kültür dahildir."

Filozofun, hayran olduğu Kont Mirabeau için "Kendisine yapılan saldırıları ve aşağılık eylemleri affetmesi diye bir şey söz konusu değildi, çünkü zaten bunları unutmuştu" demesi de az şey değildi doğrusu.

Hayvanların pasif bir biçimde hatırlayamaması demek olan unutmak yerine; Mirabeau'nun "unutma"sı, hayata hizmet etmek için yaratıcı bir biçimde geçmişi yeniden biçimlendirme, zararları telafi etme ve aktif bir unutma eylemiydi.

Bu noktada Batılı filozoflardan ayrılıp bizim Doğu dünyasına yönelmek istedim. Şirazlı Sadi'nin insanı nasıl tarif ettiğini not ettim defterime: "Yek katre-i hunest ve hezar endişe", yani "Bir damla kan ve bin endişe." İşte unutmayı başaramayan insanın trajedisi bu sözlerde gizliydi. Ömrünü endişeyle tamamlamaya ve sürekli acı çekmeye mahkûm olan bir zavallı ruh.

Nietzsche'den yaklaşık altı yüzyıl önce Mevlânâ di-yordu ki:

Geçmişi unut
Koy bir kenara
Yeni bir sayfa aç
Kurtar benliğini dünden
Bugünün çocuğu ol
Bütün bilgeliği ve gülümseyişiyle gençliğini
Şu anı hiç terk etme ne olur
Sonsuza uzanan şu günü, terk etme.

Denemenin bitişinde vardığım sonuç tatsızdı doğrusu: Çünkü Nietzsche de, Mirabeau da yeni bir şey söyle-

memiştii, İslam mutasavvıfları onlardan yüzlerce yıl önce bulmuşlardı gerçeği. Ben de bunu söyleyerek düşünce dünyasına özgün bir katkıda bulunmuş sayılmazdım pek. En iyisi bu makaleyi de unutmaktı! Yazdıklarım bu kez de, daha yazar yazmaz gözümünden düşmeye başladı. Ama yine de içimde ufak bir teselli payı kaldı. Biz mühendisler bir yapıya parça parça değil bir bütün olarak bakma, taşıyıcı kolonlarını, statik hesaplarını yapma ve bütün detayları bir genel plana oturtma disiplinine sahip olduğumuz için, “UNUTMA ERDEMI” adlı değersiz denemem en azından böyle bir işlevi yerine getirmişti. Yeni düşünce geliştirmek kadar, veriler arasındaki bağlantıları belirlemek de önemliydi. Kimse görmeyecek olsa bile.

Böylece dalıp gitmişim; saati de, kızın varlığını da unutmuşum; zaten unutma üstüne değil miydi çalışma? Kalkıp kızın odasına gittiğimde akşam olmak üzereydi. Yatakta uzanıyordu yine, ben girince başını beni hiç fark etmemiş gibi öte yana çevirdi; ama bu davranış, beni fark ettiğini daha da belirgin bir biçimde ortaya çıkardı. Saçlarını savurma huyu vardır ya bu kızların, yerine göre öfke, yerine göre cilve, yerine göre şaşkınlık ifade eder, bu seferki savurma bir öfkeyi anlatıyordu.

“Kusura bakma” dedim, “bir deneme üzerinde çalışıyordum, dalıp gitmişim. Aptallık işte, ayağın nasıl daha iyi mi biraz? İlaçlar iyi geldi mi?”

Böyle konuşup sorular sormamın saçma olduğunu anlayıp sustum. O da uzun bir süre bana surat yaptı, sonra sitemle konuştu:

“Değdi mi bari saatlerce yazdığınıza” dedi. “Yine mi edebiyat?”

“Hayır” dedim, “bu sefer unutkan bir inek üstüne.”

Güldü; “İyi misiniz siz yaaa?” dedi. “Her seferinde şaşırmayayım diyorum ama yine şaşırtmayı başarıyorsunuz beni. Ne demek unutkan inek?”

“Bak” dedim ve ona şu hikâyeyi anlattım: “Bir inek düşün’ ne dünün anlamı var onun için ne de yarının. Sabah’tan akşama kadar yiyor, içiyor, sindiriyor, dinleniyor; ertesi gün yine aynı şeyleri yapıyor. O ana bağlı olarak yaşıyor. Ne hüznü var, ne merak, ne kaygı, ne de can sıkıntısı. Sorsan ineğe, desen ki, ‘Niye bana mutluluğundan söz etmiyorsun da öylece bakıp duruyorsun?’, sana der ki: ‘Ne söyleyeceğimi hep unutuyorum.’ Sonra bu cevabı da unuttur ve sessizliğe gömülür.”

Kız altdudağını büktü: “Aman ne ilginçmiş” dedi. “Bu mu felsefe dediğiniz?”

“Evet” dedim.

“Kim söylemiş bunu?”

“Nietzsche.”

Sıkılmış gibi iç geçirdi: “Bu sözde ne var şimdi Allah aşkına?” dedi. “Niye okuyorsunuz bu adamı?”

“Deli de ondan!” dedim.

“Siz de delisiniz” dedi.

Karşılık vermedim, sadece güldüm.

“Niye bu kadar meraklısınız deli olmaya peki?”

“Çünkü en büyük akıl delinin aklıdır” dedim.

Sonra “Hikâyeyi anlamadın galiba” diye devam ettim. “Kerberos sana saldırdığını hatırlamıyor, vicdan azabı çekmiyor, kulübesinde mutlu bir şekilde yatıyor ama sen belki de ömrün boyunca, yanından bir köpek geçse ürpereceksin, kâbus göreceksin. Ama bir unuta-bilsen...”

Gözlerini kısarak “O hayvanı uyutmak lazım” dedi. “Kesin lazım. Başka birinin de canını yakacak.”

O zaman dediklerimi hiç düşünmediğini anladım, sözü değiştirdim.

“Eeee, sen ne yaptın bütün gün bakalım?”

Ne yapacaktı, can sıkıntısından hep kendini trenin altına boşu boşuna atan Anna ile yine boş yere zehir içen Emma denilen kadınla uğraşıp durmuş. Ona göre iki kadın da ruh hastasıymış. O Vronski denen adam da, Rodolphe denen, Leon denen adamlar da bu kadınların öldüğüne değmezmiş, amma da saçmalamışlar; iki romanı da hiç inandırıcı bulmamış. Saçma sapan hikâyelermiş bunlar; eski modaymış, küflüymüş.

Bir gün içinde iki romanı da okumuş olmasına şaşıtm doğrusu, bunu da söyledim.

“Okumak derken...”

“O kitapları demek istiyorum, onların birini bile bir günde okuyamaz insan.”

“Onca sayfa okunur mu hiç ya? Özetlerine baktım.”

Bunları söylerken kucağındaki iPad’i işaret ediyordu. O zaman hayatı, aşkı, ölümü, felsefeyi, edebiyatı 140 karakterlik tweet’lerle ifade eden bir kuşakla konuştuğumu daha derinden kavradım. Aramızdaki uçurum kapanmayacak cinstendi.

Birden gülümsedi, muzip bir edayla iPad’de bir şey daha bulduğunu söyledi.

“Neymiş?”

Aleti elime tutuşturdu.

“Kendiniz bakın!”

Binbir Gece Masalları’nın desenli bir özeti vardı ek-randa. Kapağını çevirdikçe karşına Doğu minyatürlerini hatırlatan güzel çizimler çıkıyordu.

“Yani” dedi gülerek, “erkek bir Şehrazad’la karşılaşacağım hiç aklıma gelmezdi ama o da oldu. Hadi anlat

bakalım Şu Olga hikâyesinin devamını.”

Bu genç kuşanın hiç kül yutmadığını düşündüm. Yüzeysel de olsa online dünyalarında bütün bilgiler ellerinin altındaydı ve hiçbir Şeyi atlamıyorlardı. Bizim eski dünyanın bilgileri, yanıp mahvolan İskenderiye Kütüphanesi’nin külleri gibi havaya savrulmuştu.

“Hikâye biterse sabah öldürecek misin beni?” dedim.

“Belli olmaz” dedi. “Hikâyenin değip değmeyeceğine bağlı. Şehrazad gibi ilginç Şeyler anlatırsan ben de sultan gibi kelleni bağışlarım. Dün akşam bıraktığında kardeşin, Ludmilla, Olga’nın babası votka içiyordunuz. Hadi oradan devam et bakalım.”

Minsk'teki otel, dans eden piyano ve bir sorun

Dedim ki:

Pavel, yani kızların babası Afganistan'dan bahse-
derken hâlâ ürperiyordu. Sanki kolundan ve bacağı-
ndan daha önemli şeylerini bırakmıştı orada, yüreğine
bir daha çıkmamacasına bir korku yerleşmişti. Mücahit
kelimesini telaffuz ederken bile sarsılıyordu.

Pavel askeri hastaneden **çıktıktan** sonra garnizonda-
ki evine gelmiş, iki kızıyla yarı aç yarı tok yaşamaya
çalışıyordu. Karısı yıllar önce ölmüştü. Bina sadece la-
hana ve patates kokuyordu, belli ki bütün subay ailele-
ri sürekli bunları haşlayıp yiyorlardı.

Adam bize Rusya'nın korkunç kaderini anlatıyordu.
Birinci Dünya Harbi'nde üç milyon ölü, ihtilalden sonra-
ki iç savaşta milyonlarca ölü daha, İkinci Harp'te yirmi
altı milyon ölü, Afganistan Harbi, şimdi de perestroika-
nın, glasnostun açıktan ölmeye mahkûm ettiği insan-
lar. Yani 1900'lerde doğmuş bir Rus erkeği hiç gün yü-
zü görmemişti; kadını da yoksulluk ve korku içinde ya-
şamıştı.

Artık bu adamın beklediği hiçbir şey yoktu hayat-
tan. Öksürdüğünde ciğerleri dışarı fırlayacak gibi olu-
yor, yarım vücudu acıyla kıvranıyordu. Belli ki bu ha-
yata ancak votka ve birbiri ardına sardığı ucuz tütünle

dayanıyordu. Ve masanın üstündeki Lenin ile Stalin resimlerine saygıyla bakıyordu. Galiba hayatında en çok övündüğü şey Stalingrad Muharebesi ve iki kızıydı.

Zaten onlar için yaşıyormuş, ne olacaklarını da bilemiyor, her gece kaygılar içinde sabaha kadar düşünüyormuş. Bu yüzden Olga'yla Mehmet'in arkadaşlık kurmasını kötü karşılamadı. Hatta karşılarına böyle (ona göre) zengin bir mühendis çıktığı için kendini çok şanslı sayıyordu. Bunların kimini kendi söylüyor, kimini de Ludmilla kendi yorumu olarak aktarıyordu. Hatta bir ara adamın Oksana'yı da bana yamamaya çalıştığından kuşkulandım ama daha çok küçüktü kız, ben de pedofil değildim çok şükür.

O ilk gece gayet dostça geçti. Dönüş yolunda Mehmet sevinçten aklını oynatacak gibiydi. Sarılıp sarılıp beni ve Ludmilla'yı öpüyor, teşekkür üzerine teşekkür yağırdırıyordu.

"Anladığım kadarıyla o zamanlar insanlara dokunabiliyordun" diyerek araya girdi kız. "Öyle olmasaydı Mehmet seni öptüğü için kıyamet kopardı."

Bu konu üzerinde hiç durmadım, kıza haklı olduğunu belirten bir baş işareti yapıp hikâyeye devam ettim:

Ertesi gün Mehmet şirket arabasıyla Minsk'e gidip küçük bir lokantayı dolduracak kadar yiyecek ve içki aldı. Akşam yemeğini yine Pavellerde yedik. Bu kez ziyafet sofrasına hepimiz oturmuştuk. Hani Tolstoy, *Anna Karenina*'ya "Bütün mutlu aileler birbirine benzer" diye başlar ya, o ilk cümleyi okudun mu bilmem, işte biz de o mutlu aileler gibi olmuştuk. Gündüzleri, işi zamanında teslim edebilmek için deliler gibi çalışıyor, akşamları hep birlikte votkalı havyarlı, neşeli yemekler yiyorduk.

Ruslarda bir atasözü varmış "Beyaz ekmek, siyah

havyar!" diye. Ludmilla durmadan bu sözü söyleyip gü-lüyordu. Çorni'nin siyah demek olduğunu anlamıştık, çünkü yemekten sonra kafaları iyice bulup da söyledikleri şarkılarda "Oçi çorniye" geçiyordu hep; siyah gözler demekmiş.

Yalnız şunu belirtmem gerekiyor. Olga hiç bu şarkılara, eğlencelere katılmazdı. Kendi âleminde gibiydi. Odadaki varlığı, sanki bir ruh çağırmışsın da onu hissediyormuşsun gibi doğaüstü bir şeydi. Mehmet ise gözlerini bir saniye bile ondan ayırmıyordu. Gece yarısı lojmanlarımıza gidiyorduk ama her akşam aile sofrasında buluşur gibi o masaya oturuyorduk. Tek zorluğumuz onların tek kelime İngilizce bilmemeleri, bizim de tek kelime Rusça anlamamamızdı. En basit konuşmada bile Ludmilla'ya muhtaçtık. Bunun ne kadar zor bir durum olduğunu anlayabiliyor musun? Karşılıklı tek kelime edememek, her şeyi Ludmilla'ya bakarak anlatmak, sonra cevabı da yine onun yüzüne bakarak beklemek. Çok güzel ve hızlı çeviri yapıyordu doğrusu ama yine de karşılıklı konuşamamak çok tuhaf bir duyguydu. Hele Mehmet'le Olga için. Bakışıp duruyordu garipler.

"Peki bu arada kardeşinle Olga arasında hiçbir gelişme olmadı mı?" diye sordu kız.

"Oldu" dedim. "Ben de oraya geliyordum. O hafta sonu Mehmet, Minsk'e gitmemiz fikrini ortaya attı. Herkesin hoşuna gitti bu. Oksana babasıyla kalacaktı, dördümüz başkente gidecektik. Öyle de yaptık. Akşam kadar şehrin güzel parklarını, yeni evlenen çiftlerin mutlaka ziyaret ettiği şehitler anıtını falan gezdik, akşam sana daha önce anlattığım o güzel otelde yemek yedik ve sonra içki içmek için bara geçtik."

"Bar derken... Hani Mihail'le karşılaştığın bar mı?"

Doğru hatırlıyordu kız. Hiçbir şeyi unutmadığı için ona bir iki övücü söz söyleyip hikâyeye devam ettim:

Bir de piyanist başlamıştı orada, genç bir adam; çeşitli dillerde şarkılar çalıp söyleyerek herkesi eğlendiren komik biriydi. Hatta hiçbir yerde görmediğim bir icat çıkarmıştı; piyanonun bir ayağına yay koydurmuş herhalde, hareketli parçaların en heyecanlı yerinde diziyile kocaman çalgının bir ucunu kaldırveriyordu. Deyim yerindeyse bu dans eden piyano Olga'nın çok hoşuna gitti. Hele Paolo Conte'nin "Via Con Me" parçasını çalmaya başlayınca, yüzünde belki de ilk kez gördüğümüz bir mutluluk belirdi. Belli ki bu parçaya bayılmıştı.

Piyanist İtalyan aksanıyla "It's wonderful, it's wonderful" derken sallanarak piyanoyu havalandırıyor, bizim gruba keyifle göz kırpyordu. Durmadan içki içiyorduk. Mehmet bir ara bana Türkçe "Sen çaktırmadan gidip üç oda ayırtsana" dedi. "Bu gece burada kalalım."

"Tamam" dedim, bir süre sonra kalktım, resepsiyona gidip üç odanın anahtarlarını aldım. Döndüğümde piyanist kim bilir kaçınıcı kez "Via Con Me" şarkısını çalıyor, Mehmet de adama durmadan bahşiş veriyordu. Ona bir göz kırptım, işin tamam olduğunu anladı. Bana sen söyle diye işaret etti. Uygun anı bekledim, çünkü Mehmet'le Olga, piyanistin söylediği romantik Slav parçalarıyla yanak yanağa dans etmeye başladılar. Biz de Ludmilla'yla içki içmeye devam ettik.

O sırada kız bana "Siz dans etmediniz mi?" dedi; sonra ekledi: "Ludmilla'yla?"

"Hayır" dedim, "etmedik, konuşmadık da, sadece içtik."

"Neden?"

"Bilmem" dedim, "öyle oldu."

Sonra Mehmet'le Olga dönünce çok içtiğimizi, bu geç saatte yola çıkmanın iyi bir fikir olmadığını söyledim; neden otelde kalıp da ertesi sabah dönmüyorduk? Ludmilla bu sözlerimi Olga'ya çevirdi. Bu fikri herkes uygun buldu. "Odaları ayırttım bile" dedim, sonra asansörle üçüncü kata çıktık. Her katta bir görevli oluyordu bu otellerde. Üçüncü katta da, koridorda şişman bir Rus kadın oturmaktaydı. Ona neşeli bir selam verdik ama sebepsiz yere gülmekten yerlere yıkılan bizim gruba sert sert bakmakla yetindi.

Hepimiz sallanıyorduk. Anahtarları çıkardım, birini Ludmilla'ya verdim, "Bu senin" dedim. İkinci anahtarı salladım, "Bu da benim." Üçüncü anahtarı da Olga'ya uzattım, "Bu da sizin." Olga odada yalnız kalacağını sandı galiba ama ben "Mehmet'le sizin" diye ekledim. Ludmilla bu sözleri çevirdi. Bir şaşkınlık oldu, kısa bir süre hepimiz sustuk, sonra Olga güldü ve anahtarı aldı, sanırım içkiye pek alışık olmadığından fena halde çarpılmıştı, rüyada gibiydi, ne olduğunun da pek farkında değildi.

Hepimiz odalarımıza çekildik. O kadar sarhoştum ki biraz ayılmak için banyoda yüzüme soğuk su çarptım, sonra soyunmadan kendimi yatağın üstüne attım, hemen sızdım galiba. Ne kadar uyuduğumu bilmiyorum, sonra odanın telefonu çaldı.

Kız "Bir dakika" dedi. "Nasıl oldu da sizin Ludmilla'yla aranızda hiçbir şey geçmedi? Pek normal değil bu durum."

"Onu tanısan normal olduğunu anlardın" dedim ve devam ettim:

Buz gibi bir kızdı, içmemize, eğlenmemize rağmen, resmi ilişki biçimini hiç bozmuyordu. Beyaz teniyle

kontrast oluşturan koyu renk, uzun saçlarının güzelliğini sıkı bir topuzla, gözlerinin güzelliğini ise siyah bağa çerçeveli gözlükle saklardı. Hiç kadınsı bir halini görmediğim için aklıma öyle şeyler gelmiyordu. Yalnız benim değil, şantiyede kimsenin aklına gelmiyordu. Sadece iş arkadaşydık.

Neyse... Aradan ne kadar geçtiğini bilmiyorum, telefon sesiyle uyandım. Mehmet arıyor, Ludmilla'nın oda numarasını soruyordu. "Bir şey oldu" diyordu. Ne olduğunu sordum, "Sonra anlatırım, sen şimdi Ludmilla'nın numarasını söyle" dedi. Söyledim, bir şey demeden kapattı ama benim aklım takıldı bu olaya. Kapıyı aralayıp baktım, biraz sonra sabahlık giymiş Ludmilla odasından çıktı. Ne olduğunu sordum, "Bilmiyorum" dedi, "bir sorun varmış galiba, şimdi anlarız." Mehmetlerin oda kapısını çaldı, içeri girdi. Ben de kapının önüne gidip biraz içeriye kulak verdim. İçerden Olga'nın sesi geliyordu. Ağlıyor muydu, şikâyet mi ediyordu, bir şey mi anlatmaya çalışıyordu anlayamadım. Sonra Ludmilla'nın sesini duydum, hangi dilde konuştuğunu ayırt edemiyordum. İçkiden başım dönüyordu, odaya dönüp kendimi yatağa bıraktım, uyudum.

Bu arada benim dinleyicimin gözleri kapanmaya, başı önüne düşmeye başladı yine. Uyumamak için direniyordu ama ilaçların gücüne karşı gelmesi giderek güçleşiyordu. Mahmur bir sesle sordu:

"Ne olmuş acaba?" dedi. "Bu hikâye giderek garipleşmeye başladı."

"Ertesi sabah hiçbir şey olmamış gibi kahvaltıda buluştuk" diye anlatmaya devam ettim.

Sonra arabaya binip Borisov'a döndük. Arabayı ben kullanıyordum, Ludmilla önde oturuyordu. Mehmet'le

Olga da arkada. Mehmet'e gece ne olduğunu sormak istiyordum ama kızların önünde soramıyordum. Türkçe konuşsak bile olmazdı bu, böyle şeyler yabancı dilde de olsa anlaşılırdı. Zaten dikkatimi yola vermiştim, sabahın o erken saatinde ortalığı sis basmıştı. Rüya gibiydi her şey. İki yanımızdaki kayın ormanları sisle sarmalanmıştı, bir büyü âlemine dalmıştık.

Çok uykun geldi. Hadi uyu, yarın devam ederiz.

Kızın gözleri kapanıyor, başı önüne düştükçe silkinip kendine geliyordu.

"Hayır" dedi, "uyumak istemiyorum."

Bu sözleri söyler söylemez başı yavaşça yastığa doğru kaydı, soluk alışı değişti, yüzüne bir huzur ifadesi yerleşti, derin bir uykuya daldı. O gece de bir süre daha oturdum başucunda. Huzurlu uykusunu izledim. Onun derin uykusunu izlemek beni sakinleştiriyordu, onunla birlikte ben de dinleniyordum.

Yine aşk cinayetleri ve intiharlar üzerine konuşuluyor

Ertesi sabah kızı oldukça canlı gördüm. Yarım kalan bir cümleye devam eder gibi, fikrini değiştirdiğini söyledi. Hangi konudan söz ettiğini anlamadım elbette. “Anna ve Emma adlı kadınlar konusunda” diye açıklarken elindeki iPad’i uzattı bana.

“O kadar da modası geçmemiş bu hikâyelerin. Şuna baksana” dedi.

iPad’de bir gazete haberi açılmıştı, okudum: Derince ilçesinde genç bir kadınla genç bir adam, sabah erkenden deniz kıyısına gitmişler. Su derinmiş orada. Ellerini birbirine dolayıp sıkıca bağlamışlar ve denize atmışlar. Olayı uzaktan görenler olmuş, kurtarmaya çalışmışlar ama ikisi de boğulmuş. Üstlerinden çıkan kimliklerde, adamın da kadının da başka kişilerle evli olduğu anlaşılmış. İkisinin de çocukları varmış.

“Ne tuhaf bir intihar biçimi” dedim. “Bileklerini birbirlerine bağlayarak, birinin ölüp ötekinin kurtulması ihtimalini ortadan kaldırmışlar. Akıllıca ashında.”

“Sadece bu değil” dedi kız. “Şu başlıkları sadece son bir ayın haberlerinden seçtim.”

iPad’de başka bir sayfa açıp alt alta sıralanmış haber başlıklarını gösterdi:

İstanbul'da akıl almaz yasak aşk cinayeti!

Bağcılar'da karşılıksız aşk cinayeti: 4 ölü.

İzmir'de sevgisine karşılık alamayan genç, pompalı tüfekle dehşet saçtı.

Katili, sevgilisi çıktı.

Sevdiği kızıdan karşılık göremeyen genç cinnet geçirdi.

Kızı vurduktan sonra, intihar etti.

Üç ayrı şehir, üç aşk intiharı: Mersin, Antalya, Düzce'den intihar haberleri geldi.

Polis memuru, sevdiği kız evlenmeyi reddedince beylik tabancasını kalbine dayayıp ateşledi.

“Bu ne ya?” dedi kız. “Haklıymışsın vallahi; aşk haberleriyle, cinayet ve intihar at başı gidiyor sanki. Herkes de aşkı iyi bir şey sanır; daha önce hiç böyle düşünmemiştim.”

“Son bir ay diyorsun” dedim “ve sadece Türkiye’de. Bir de dünyayı ve insanlık tarihini düşün. Kim bilir kaç yüz milyon kişi aşk delirmesinden öldü.”

“Doğru vallahi” dedi. “Böyle bakınca...”

Hem kahve içiyor hem konuşuyorduk. O sabah odasında kalmamış, yukarı çıkmıştı. Yine bastonu kullanıyordu ama artık çok daha rahat yürüyebiliyordu görebildiğim kadarıyla.

“Bugün kaçmak yok!” diyordu. “Anlatacaksan anlat şu hikâyeyi de bitsin artık. Akşamı falan bekleyemem, hem uykum geliyor, kayıp gidiveriyorum.”

“Peki” dedim. “Nereye kadar hatırlıyorsun hikâyeyi.”

“Olga ağlıyordu, galiba Ludmilla’yı çağırmışlardı odalarına. Derdi neymiş?”

“Tamam” dedim. “Ertesi sabah erkenden kalktık, kahvaltıdan sonra yola çıktık. Arabayı ben kullanıyor-

dunı, Ludmilla yanımda oturuyordu. Mehmet’le Olga da arkada.”

“Peki, ne olmuş?”

“Arabada soramadım tabii, ancak şantiyeye varıp da Mehmet’le yalnız kalınca sorabildim.”

Kızın böyle merakla dinlemesi, hikâye anlatmayı da güzelleştiriyordu.

Tercüman aracılığıyla aşk, Kerberos'un kulübesindeki parlak sarı şey

Dedim ki:

Ne olduğunu Mehmet de pek anlamamış. Olga'yla yalnız kalınca... işte tahmin ettiğin gibi olmuş. Sarılmalar, öpüşmeler falan ama sonra iş ciddileşince, yani nasıl desem... o aşamaya gelince, kız paniklemiş, çırpınmaya başlamış, Rusça bir şeyler söylüyormuş, aralıksız konuşup duruyormuş. Yataktan kalkmış, yerdeki halıya kapanıp ağlamaya başlamış, kriz geçirir gibiymiş.

Mehmet çaresizlikten bana telefon etmiş ve Ludmilla'yı çağırmış, Olga'nın ne dediğini sormuş. Düşünebiliyor musun durumu? İki kişinin en mahrem anında bir tercüman!

Ludmilla önce Olga'yla konuşmuş uzun uzun, sakinleştirmek ister gibi yatıştırıcı tonda bir şeyler söylemiş. Olga yatışmış, gözyaşlarını silmiş. Ludmilla, Mehmet'e "Korkuyor, onun için sinirleri bozulmuş, yok bir şey" demiş ve çıkıp gitmiş.

Burada sustum; kız yüzüme soru sorar gibi bakıp durdu ama ben yine sustum. Çok garip bir gerginlik oldu aramızda. Sonunda merakı, aramızdaki mesafeyi bir çırpıda aşiverdi:

"Yani..." dedi.

"Ne yanisi?" dedim.

“Mehmet ne anlattı sonrası için?”

Akıllıca bir sorma biçimi dedim içimden, kızı takdir ettim. Ben de böyle akıllıca bir cevap vermeliydim.

“Kardeş kardeş, yan yana yatmışlar” diyerek devam ettim hikâyeye:

Ama Mehmet çok mutluydu, sabaha kadar gözünü kırpmadığını, yine de hayatının en güzel gecesini geçirdiğini söylüyordu. Uyuyan kızın kokusunu içine çekmiş, ipeksi saçlarını yüzünde hissetmiş, Olga’nın tenini kendi teninde biriktirmeye çalışır gibi sabaha kadar ona sarılıp durmuş. Sanki ibadet ediyormuş. O gün şantiyede birikmiş işleriyle uğraşırken bile mutluluktan titrediğini, başının döndüğünü hissedebiliyordum.

Onca yıl içinde Mehmet’i hiç o günlerdeki gibi görmedim; sanki daha da zayıflamıştı, gözleri baktığı şeyi görmüyordu, aklını işine veremediği için birkaç kez büyük hatalara neden oldu. Bu durum Dinç Abi’nin de dikkatini çekmeye başladı. Bir gün konuştu benimle, Mehmet’i uyarmam gerektiğini, bu işin böyle gitmeyeceğini söyledi. Doğu Almanya’daki Kızıl Ordu birliklerinin gelmesine çok az kalmıştı, inşaatı bitirmek için neredeyse saatlerle yarışıyorduk. Böyle bir durumda Mehmet’in yaptıklarına göz yummak mümkün değildi.

Dinç Abi Boşnak asıllı, uzun boylu, sarışın yakışıklı bir mimardı, halden anlayan, babacan biriydi. Ona durumu olduğu gibi anlattım. Bir süre gözleri daldı ve bu anlattıklarımın sıradan bir şey olmadığını söyledi. “Aşk değil bu, karasevda düpedüz” dedi. “Hastalık gibi bir şey; Allah korusun, bir terslik olursa bu çocuk mahvolur.”

Mehmet de bana aynı şeyi söylüyordu: Olga’yı hemen İstanbul’a götürüp evlenme planları yapıyordu. “Eğer

bir aksilik çıkarsa beni öldü bil” diyordu. Giderek daha da yakınlaşmışlardı, gözlerini birbirlerinin gözlerinden alamıyorlar, büyülenmiş gibi birbirlerine bakıyorlardı.

Mehmet sık sık onlarda kalmaya başladı, bazı geceler de Olga lojmana geliyordu.

“Gecelerini beraber geçirdiklerine göre...” dedi kız, sustu.

“Bilmiyorum” dedim. “Belki.”

“Hiç konuşamadan ha?” dedi.

“Evet” dedim, “hiç konuşamadan. Mehmet deli gibi Rusça öğrenmeye, kelimeleri Rusça sözlükten bularak onunla anlaşmaya çalışıyordu ama o kadar kısa sürede ne yapabilir ki insan? Daha Kiril alfabesini bile sökmemişti.”

“Yani aşk sözcüklerini bile Ludmilla mı çeviriyordu?”

“O kadar değildir herhalde!” dedim. “Öyle bir iki cümle öğrenmiştir ama ciddi hiçbir şey konuşamıyorlardı. Bu yüzden de Ludmilla olmadan yaşamaları mümkün değildi. Doğrusu, bazen yanlarında Ludmilla yokken daha iyi anlaştıklarını düşündüğüm oluyordu ama onsuz uzun süre zaman geçiremezlerdi. Lojmanda ya da lokantada, baş başa bir akşam yemeğine oturamıyorlardı. Bu yüzden üçlü bir yaşam başladı aralarında. Mehmet Ludmilla’ya bu iş için para ödüyordu. Hem de iyi para; mühendis maaşının yarısı. O da vaktinin çoğunu onlarla geçiriyordu.”

“Tercüman aracılığıyla aşk!” diye güldü kız. “Pek tuhaf bir şeymiş doğrusu. İki sevgili...” Durmadan gülüyordu. “Hayatımsın, canımsın falan diyor biri, çevirmen devreye giriyor, öteki cevap veriyor, sen de benim aşkımsın, canımsın; çevirmen yine devrede. Hiç bu kadar komik bir şey duymadım.”

“Komik değil, trajik” dedim.

Yüzümdeki ciddi ifadeyi görünce durakladı.

“Trajik derken... Yani bu dil engeli yüzünden ayrıldılar mı?”

“Keşke öyle olsaydı” dedim. “Bu işin nasıl bir trajediyle sonlandığını tahmin etmene imkân yok. Meğer zavalı Mehmet hiçbir şeyin farkında değilmiş. Ben de öyle.”

O zaman kızın yine kaşları çatıldı, o düşünceli hal geldi üstüne, ciddileşti.

“Peki, çatlatmayın insanı da anlatın ne olur” dedi. “Gerçekten merak ettim.”

Ve ben o gün akşama kadar anlattım:

Mehmet’i uyarmaya çalışıyordum ama laf dinleyecek hali kalmamış, deli gibi bir şey olmuştu. Bakışları bile değişmişti. Olga’nın yanında olmadığı saatlere, dakikalara dayanamıyordu. İşten çıkar çıkmaz onun yanına koşuyor, Ludmilla’yı da peşinden sürüklüyordu.

Olga bir Kızıl Ordu subayının kızı olmasına rağmen, inanmış bir Ortodoks’tu. Belki de annesinden geçmiş olan derin bir inançtı bu. Bazen esrik bakışlarında, bu dünyaya ait olmadığını sezdiren dalıp gitmeler görülüyordu. Mehmet din farkının, evlenmelerine engel olmasından korkuyor, bir paranoyak gibi Olga ile Ludmilla’nın bazen gizli gizli bunu konuştuklarını sanıyordu. Böyle bir olasılığı ortadan kaldırmak için Ortodoks olmaya karar verdi ama danıştığı kişiler bunun o kadar da kolay bir şey olmadığını anlatmışlar ona. Uzun bir eğitimden ve sınavlardan geçmesi gerekiyormuş ama daha Rusça bile okuyamadan nasıl başara-caktı bu işi? Bunun üzerine “kalbi Hıristiyan olmak” diye bir kavram olduğunu öğrendi ve ona dört elle sarıldı. Olga’ya sık sık tekrarladığı gibi “kalbi bir Hıristiyan”dı

artık, ilerde de tam Hristiyan olacaktı.

Bu arada Pavel'in durumu her gün kötüleşiyor, adamın boğazından can çekişir gibi hırıltılar geliyordu. Sabah kalkar kalkmaz votka ve sigaraya başlıyor, gece yarısına kadar bir şey yemeden sadece içiyordu; geceleri de kâbus görüyor, çığlıklar atıyordu. Olga'da da bir tuhaflık vardı doğrusu, zaman zaman o içten aydınlanan kutsal ışığı sönüyor gibi geliyordu bana. Derin bir umutsuzluk ifadesi kaplıyordu yüzünü. Sonra birden ışık yeniden parlıyordu. Arkasından hemen bilemediğimiz bir derdin karanlığı vuruyordu yüzüne. Karadeniz'in bir güneşli, bir bulutlu havası gibiydi. Derdinin ne olduğunu anlayamıyorduk, Ludmilla'ya sordüğümüz zaman o da bir şey bilmediğini söylüyordu. Olga bazen gerçekten bir ruha dönüşüyor, bedensel varlığı siliniyordu. Hani hologramlar olur ya, veya kiliselerde müminlerin gördüğü hayaller tasvir edilir... Olga zaman zaman aynen onlara benziyordu.

Ludmilla her zamanki gibi soğuk, mesafeli, hatta duygusuz bir biçimde işini yapıyordu. Pavel, Oksana, Olga, ben ve Mehmet arasındaki tek ortak nokta oydu. Onsuz bir hiçtik artık, ona bağımlıydık. Bir akşam sofrada yemek yerken sanki çok sıradan bir şey söyler gibi, elindeki çatalı bıçağı bırakmadan "Pavel yarın ya da öbür gün ölür!" dedi, yemeğe devam etti. Mehmet önce sersemledi, yanlış duyduğunu sandı, sonra "Ölecek mi? Öyle görünüyor doğrusu ama bunu niye söyledin şimdi?" diye sordu.

"Ne yapacağınıza bir an önce karar verin diye" dedi Ludmilla. "Pavel ölünce Olga'yı ve Oksana'yı bu lojmandan çıkarırlar. Nereye gideceklerini düşünmeleri lazım."

O akşamdan sonra Mehmet daha da çılgınlaştı. Olga'yı hemen İstanbul'a götürmek için çırpınıyordu ama ortada engeller vardı: Her şeyden önce Olga, henüz Pavel'i ve Oksana'yı bırakamazdı. Mehmet'in de sözleşmesi olduğunu, süresinin henüz dolmadığını durmadan tekrarlamak zorunda kalıyordum.

Bazen Olga'yla Ludmilla'nın hararetli hararetli bir şeyler konuştuklarını duyuyorduk. Sanki Ludmilla, Olga'yı bir şeye ikna etmek ister gibiydi. Anladığımız kırık dökük birkaç Rusça kelimeyle bunlardan bir anlam çıkarmaya çalışıyorduk: Pajalsta, sto, gavari, davay vs. Ama bunlar hiçbir işe yaramıyordu elbette. Sadece "Dva çay pajalusta" (iki çay lütfen) demeyi öğrenmiştik.

Dedim ya, o sırada ülke kaynıyordu; hükümet darbe-leri, parlamentonun topa tutulması, cinayetler derken; Sovyetler Birliği yıkılıyordu. Ama Mehmet'i ilgilendirmiyordu artık bunlar.

Derken bir sabah Pavel yatağından kalkamadı. Öksürükleri kesilmiş, sakın bir şekilde ölüme kayıvermişti. Aslında bir kurtuluş olmuştu bu iş, hem kendisi için hem de çocukları için. Hüzünlü cenaze törenine biz de katıldık. Askerler havaya saygı ateşi açtı falan.

Artık Pavel engeli de ortadan kalktığına göre Mehmet'in Olga'yı, hatta Oksana'yı alıp İstanbul'a götürmesi için tek yapması gereken onlara pasaport çıkarmaktı. Dinç Abi'ye durumu açıklayarak şirketten ayrılmayı, gerekirse yalvarıp yakarmayı planlıyordu. Nasıl olsa kendisini anlarlardı.

Sarsılmakta olsa bile hâlâ Soğuk Savaş koşullarında yaşayan Sovyetler Birliği'nde pasaport çıkarmak pek kolay bir iş değildi. Belki Moskova'daki Türkiye Büyükelçiliği yardım edebilirdi.

Bu arada Mehmet'in aklına bir şey geldi: Babasının ölümüyle daha da solgunlaşan Olga'yı Karadeniz kıyısındaki sayfiye kenti Soçi'ye götürecekti, ona dertlerini unutturacak harika bir hafta sonu yaşatacak ve resmi evlenme teklifini de orada yapacaktı. Minsk'ten pırlan-ta yüzük bile almıştı, cebinde saklıyordu.

Bana da gel dedi ama benim pek keyfim yoktu. İşle-rin yoğunluğu ve inşaatı bir an önce bitirme telaşı, ne tatil yapacak hal bırakmıştı bende ne de istek. Şanti-yede "hummalı" dedikleri cinsten bir çırpınma dönemi başlamıştı. Mehmet'in umurunda değildi bunlar ama ben, biraz da onun durumunu affettirebilmek için gece gündüz çalışıyordum.

Bir cuma günü Mehmet, Ludmilla, Olga ve Oksana havaalanına gittiler. Moskova'da uçak değiştirip Soçi'ye devam edecekler, pazartesi günü de döneceklerdi ama öyle olmadı. O seyahat bu aşkın da, Mehmet'in de sonu-nu getirdi.

Bu son sözlerimden sonra sustum. Çünkü anlatma-nın en zor olduğu yere gelmiştim ama kız heyecan için-de oturuşunu dikleştirdi.

"Ne oldu? Ne oldu?" diye ısrarla sordu

"Kalanını yarın anlatsam, çok yorulдум" dedim, ama dinletemedim.

Güneş alçalmış, pencereden kızın heyecanlı yüzüne camlardan akşamüstünün kızılığı vurmaya başlamıştı, bu ışıktaki çok güzel görünüyordu.

"Peki" dedim. "O zaman izin ver Kerberos'u yürüyüşe çıkarayım. Dönüşte de bir şeyler alır gelirim. Hem bi-raz soluklanmam lazım."

İster istemez razı oldu. Dışarı çıktım, Kerberos ku-lübesinin önünde bir şeyi kemirmekle meşguldü. Beni

görür görmez sıçramaya başladı. Uzun süre bağlı kalmak canına okumuştı besbelli. Onu çözdüm ve bahçede biraz koşturmasına izin verdim. Kulübenin orada durup iyice kurtlarını dökmesini bekledim. O sırada gözüm Kerberos'un kemirmekte olduğu şeye takıldı. Parlak sarı bir şeydi, eğilip aldım ama hayvanın kemirdiği bu nesnenin orada bulunmasına bir anlam veremedim. Mendille silip, evde incelemek üzere cebime koydum.

Sonra Kerberos'la sahilde yarım saat kadar yürüdük. Sular koyulaşıyor, hava kararıyordu. Deniz lacivert bir sükûnet içindeydi. Yürürken, kardeşimin hikâyesini kıza niye anlattığımı düşündüm. Kimsenin bilmediği aile hikâyemizi niçin tanımadığım bir kıza anlatıyordum acaba? Mehmet'ten ve çektiği acılardan ona neydi? Ama kendi kendime sorduğum soruların cevabını bulamadım. Bir şekilde, iş buraya gelmişti, artık durmak mümkün değildi. Hem kızın bir suçu da yoktu. Onu meraklandıran, hikâye dinleme tutkusunu kışkırtan bendim ama bunu niye yaptığımı bilemiyordum. Hikâye anlatmak, belki de insan türünün en ayırt edici özelliği idi.

Dönüşte bakkaldan sandviç aldım. Kır bıyıklı bakkal "Kız hâlâ sizde mi?" diye sordu.

"Evet. Ayağının üstüne basamıyor, iyileşene kadar kalır herhalde. Yani bir iki gün daha."

Adam sitemli bir ifadeyle "Burada da kalabilirdi ama" dedi, "sizdeki kadar rahat ettiremedik herhalde."

Laf çaktırmasını anlamazdan geldim.

"Sizde kalmak istedi ama yoktunuz. Gece zilinizi çalıp durdu, açan olmadı."

"Tüh!" dedi bakkal. "Yassıca köyüne kaynımın düğününe gitmiştik, orada kaldık. O gece gelmiş olmalı. Kaynım maşallah pek bi güzel düğün yaptı."

Bakkalın kaynının düğününü dinleyecek halde değildim, sözü değiştirdim; cinayet soruşturmasıyla ilgili bir şey duyup duymadığını sordum.

“Valla artık her şey belli galiba” dedi. “Bulgar kadının davası ağır cezada görülecekmiş. Ama vah gidene... O kadıncağızı geri getirmez ki bu. Ne ceza verirlerse versinler; giden gittiğiyle kalıyor.”

Bu kadar komşu gevezeliği yeterdi, eve döndüm. Sandviçlerimizi yedik. Ben kırmızı şarap içmek istedim, bizim yörede çok güzel yerli şaraplar üretiliyordu, çok da ucuzdu. Kıza da ikram ettim ama istemedi, zaten ilaçlar onu serseme çeviriyormuş, şarabı da içerse hemen sızar kalırmış; oysa o akşam uyumamaya, hikâyenin sonunu öğrenmeye kararlıymış. Bu yüzden hemen anlatmaya başlamalıymışım.

Şeremetyevo Havaalanı'nda olup biten garip işler ve Mehmet'in kayboluşu

Dedim ki:

Moskova'nın büyük bir havaalanı vardı, adı Şeremetyevo. Gümrük polisleri çok sertti, KGB ajanları cirrit atardı orada. Sovyetler Birliği kolayca gidilip gelinen bir yer değildi.

Mehmet ve üç kız, Moskova'da aktarma yapacak Soçi uçağına binmek üzere işte bu havaalanına gitmişlerdi. Önce Ludmilla geçmiş polisin kimlik kontrolünden, sonra Oksana, onun arkasından da Olga Pavlovna. Sıra Mehmet'e geldiğinde pasaportunu uzatmış. Polis uzun uzun incelemiş ay yıldızlı pasaportu, Mehmet'in yüzüne bakmış, sonra tekrar pasaporta bakmış, iş uzadıkça uzuyormuş. Kızlar öteki tarafa geçmiş, son yolcuyu bekliyorlar ama Mehmet bir türlü geçme izni alamıyormuş. Buz bakışlı polis birtakım evraklar açıp, incelemiş, sonra bir yere telefon etmiş. Bu telefondan hemen sonra iki sivil gelmiş, kızların şaşkın bakışları altında Mehmet'i alıp götürmüşler.

Daha sonra "O adamlar herhalde KGB ajanlarıydı" dedi bana Ludmilla; öyle bir görünüşleri varmış. Mehmet itiraz etmeye çalışıyor, dönüp dönüp geriye, kızlara bakıyormuş ama elinden bir şey gelmiyormuş elbette. Kızlar korkmuş. Kendilerini de alıp götürürler diye

Ludmilla onları hemen uzaklaştırmış oradan. Geri dönemeyecekleri için mecburen Soçi'ye gitmişler, hafta sonu için ayırtılmış olan otelde o geceyi geçirip ertesi gün dönmüşler.

Daha doğrusu döndüler; çünkü onları Minsk Havaalanı'nda ben karşıladım. Soçi'ye vardıkları gece Ludmilla, saatlerce bekledikten sonra bağlatabildiği telefonda bana olan biteni anlatmıştı. Mehmet yoktu ortada. Hemen Dinç Abi'ye haber verdim, o da şirketin patronunu aradı, patron Moskova'daki tanıdıklarının yanı sıra Türkiye Büyükelçiliği ile de telefonla konuştu ama hiç bir sonuç elde edemedi. Mehmet'in akıbeti hakkında en ufak bir bilgi alamıyorduk.

Olga perişan olmuştu, ağlayıp duruyordu. Hepimiz çırpındık, bütün olanakları kullandık, hatta ben bizzat görüşmek amacıyla Moskova'ya gittim. Başkente vardığımda mesai saati bitmişti, büyükelçinin rezidansında olduğunu söylediler. Güçbela adresi alıp yola koyuldum. Şirketin Moskova ofisi bana yardım ediyordu. Onların verdiği şoförlü Lada ile büyükelçilik rezidansını buldum.

Çarlık Rusyası'ndan kalma güzel bir konakta oturuyordu büyükelçi. Muazzam bir ahşap merdivenden ikinci kata çıktık. Büyükelçinin konukları vardı ama adamcağız halimi görünce ilgilendi, Sovyet Dışişleri ile temas kurdu, sorular sordu.

O da hiçbir sonuç elde edemedi. Beni o merdiven sahanlığında uğurlarken merak etmememi, bu işi unutmayacaklarını ve "mühendis beyin akıbetini" öğrenmeye çalışacaklarını söyledi. Anlayışlı ve üzgün bir hali vardı.

Oradan Şeremetyevo Havaalanı'na giderken şoför beni biraz oyalayabilmek için o konağın ilginç hikâyesini

anlattı. Çarlık döneminde zengin bir şeker tüccarı, konağı metresi için yaptırmış. Yapım süresince kadının hiç haberi olmamış bundan. Çünkü şeker tüccarı ona büyük bir sürpriz olarak düşünüyormuş bu saray yavrusunu. İnşaat bitip de konak bütün haşmetiyle ortaya çıktığında metresini alıp götürmüş, ona bir sürpriz yapmak istediğini söyleyerek ipek bir mendille gözlerini bağlamış. Kadını o şekilde üst kata çıkarmış ve orada gözlerini açmış.

Metres ise, ya adama kızgın olduğundan ya da başka bir nedenden dolayı dudak bükmüş, “Bu ne çirkin şey böyle” demiş. Bunun üzerine yıllarca bu anı bekleyen şeker tüccarının kan beynine sıçramış, “Nankör şey!” diyerek kadına bir tokat atmış. Kadın dengesini kaybederek merdivenlerden aşağı yuvarlanmış ve boynu kırılarak orada ruhunu teslim etmiş.

İşte bir aşk cinayeti daha! Bence metresin o güzel evi beğenmemesine imkân yoktu ama herhangi bir nedenle kızgın olduğu adamın canını yakmak için bilerek böyle yapmıştı. Ne var ki sonunda asıl canı yanan kendisi olmuştu.

Tamam tamam, konudan ayrılmıyorum, sadece çok ilginç bir ayrıntı olarak aktardım. Kızma, kaşlarını çatma hemen...

Şeremetyevo Havaalanı'na gidip soruşturmalar yaptık ama hiçbir şey elde edemedik. Mehmet'ten haber yoktu, kaybolmuştu, izi bulunamıyordu. Evet, çok tuhaftı, ama aynen böyle oldu.

Böylece aylar geçti; Borisov'daki inşaat söz verilen tarihte bitti. Subay lojmanları iki ülkeden gelen üst düzey insanların katıldığı bir törenle teslim edildi. O toplantıya gelen Türk ve Sovyet bakanlara da konuyu an-

lattık, yardım istedik ama yine sonuç alamadık.

Bu sırada aniden kış bastırmış, kayın ormanları, binalar, Borisov şehri, bahara kadar kalkmayacak bembeyaz bir örtüyle kaplanmıştı. Şantiye kapandı, ben de mecburen herkesle birlikte Türkiye'ye döndüm.

Vedalaşırken Olga'nın çok değiştiğini fark ettim. Sanki başka bir insan olmuştu, benimle konuşurken bile beni görmüyor gibiydi. Şantiye kapandığı için Ludmila da Moskova'ya gideceğini, orada iş arayacağını söylüyordu. Böylece herkes dağıldı.

"Olacak iş değil" dedi gazeteci kız. Gözleri hayretle açılmış, soluğu kesilmişti. "Olacak iş değil, olacak iş değil. Olga öylece kaldı ha?"

"Onu ve Oksana'yı İstanbul'a götürmeyi önerdim ama kabul etmedi, akrabalarının yanına gideceklerini söyledi. Epey zorlayarak bir miktar para kabul ettirebildim ancak. Sonra vedalaştık. Olga'yı bir daha hiç görmedim."

"Vay be!" dedi kız. Uzun bir süre düşünceli düşünceleli önüne baktı, sonra gözlerini kuşkuyla yüzüme dikti.

"Bunları siz uydurmuyorsunuz değil mi?"

"Hayır" diye cevap verdim. "Keşke öyle olsaydı."

"Ne bileyim, emin olamıyorum bir türlü. Durmadan kitap okuyorsunuz ya, bu da o çılgın Rus romanlarından alınmış bir hikâye mi acaba diye aklıma geldi."

"Hayır!" dedim. "Tamamı gerçek ama geri kalanını yarrın anlatacağım, bugünkü bu kadar yeter. Yoruldum."

İtiraz edecek oldu, yalvardı yakardı; Mehmet'e ne olduğunu öğrenmeden o gece uyku tutmayacağını söyledi ama öylesine kararlı bir tutum takındım ki, çaresizce durumu kabul etmek zorunda kaldı. Bastonuna dayana dayana odasına indi.

Odada yalnız kalınca Kerberos'un kemirmeye çalıştığı şeyi çıkardım cebimden. Evet, yanlış görmemiştim, çamura bulanmış altın bir kolyeydi bu. Altın bir zincir ve ucunda yine altından küçük bir kuş motifi vardı. Bu kolyenin köpek kulübesinde ne aradığını sordum kendi kendime.

Sonra aşağı inip kendimi yarım saat kadar Sevgili'nin şefkatli masajına bıraktım, çünkü adalelerim çok gerilmişti. Sevgili, her zaman olduğu gibi gevşetti beni, kollarıma, bacaklarıma sarıldı, beni göğsünde sıktı, ısıttı, rahatlattı. Kalkıp odama çıktım. Uyudum.

Bir süre sonra bir şey uyandırdı beni. Vakit gece yarısını geçiyor olmalıydı. Aşağıdan tıkırtılar duydum, sanki kilitte bir anahtar döndü, sokak kapısı açıldı. Bunu içeri giren taze havadan da anlayabiliyordum. Bir an acaba kız uyanıp bahçeye mi çıktı diye düşündüm ama böyle bir şey mümkün değildi, gece karanlığında Kerberos'un bulunduğu bahçeye adımını atamazdı. Bu saatte Hatice Hanım'ın gelmesi de akıl dışıydı. Gelen her kimse anahtarı vardı, ayrıca Kerberos, gece vakti ona havlamıyordu. Tek bir kişi olabilirdi bu ve şimdi merdivenleri çıkıyordu. Yataktan kalktım, kapıyı açtım:

"Hoş geldin Mehmet!" dedim.

Andaman Denizi, Rahip Porfirio ve kadınsız dağ

Zayıf gövdesiyle içeri süzüldü. Sanki gözleri daha da derine kaçmıştı, sakalları uzamıştı.

“Nerelerdesin, bu sefer çok uzun sürdü” dedim.

“Evet” dedi Mehmet, “ama sana hep haber verdim nerede olduğumu. Kaybolduğum zaman merak ettiğini bildiğim için buna özen gösterdim. Hatta sana gittiğim yerlerin resimlerini gönderdim.”

“Doğru” dedim. “Sağ ol, haberlerini aldım ama yine de bu sefer çok uzun sürdü. Zaman akıyor durmadan.”

Yüzündeki ekşi ifadeyi bozmadan acı acı gülümsedi:

“Akıyor, doğru” dedi. “Zaman bana da bir nehir gibi geliyor. O nehirde yüzüyorum. Sular akıyor ama hangi damla arkamda, hangisi önümde; nehir mi daha hızlı akıyor, ben mi; su önüme mi geçiyor, arkamda mı kalıyor anlayamıyorum. Gerçek olan tek şey sonsuz bir akış.”

“Ama ömür diye bir süre var. Sınırlı bir süre.”

“O da görece!” diye cevap verdi. “Bazı kelebek türlerinin bir günlük ömrü, hücre bölünmesinin hızlı olmasından dolayı, insanın 80 yılına denktir. Bu durumda 70 yaşında ölen bir insan mı daha uzun yaşar, 25. saatini gören bir kelebek mi?”

“Sanki konuşacak hiçbir şeyimiz yokmuş gibi hemen

zaman konusuna daldık” dedim. “En iyisi geçmiş ve geleceğin inatçı bir illüzyon olduğu sözüyle buna son verelim.”

İnsanlara dokunmama huyumu bildiği için Mehmet de dokunmuyordu bana. Aramızda tokalaşma sarılma falan hiç olmazdı. Pencerenin yanındaki koltuğa oturdu. Işığı açacaktım, istemedi:

“İstemez, böyle iyi!”

Ben de yatağın üstüne oturdum. Bahçeden vuran lamba ışığında, yüzünün sol yanı aydınlık, sağ yanı gölgeliydi. Konuşmaya başladık.

Son resimleri gönderdiği Andaman Denizi’nde Similan diye dokuz adadan oluşan bir yere gitmiş. (Zaten o dilde dokuz anlamına geliyormuş bu kelime.) Tropik ormanlar, yere paralel biçimde onlarca metre uzayan ağaçlar, maymunlar, filler arasında yaşamış. Koylarda barakudalarla, kaplumbağalarla, nemo denilen palyaço balıklarıyla yüzmüş.

Bazen gündelik turist tekneleri geliyormuş. O zaman ormanın içlerine kaçıyormuş ama akşam olup el ayak çekilince adalar sadece Mehmet’e kalıyormuş.

“Ne yiyip ne içtin oralarda?” diye sordum.

“Ooo, yiyecek bol” diye cevapladı. “Lezzetli hindistan-cemizleri, tropik meyveler, balık kaynayan koylar... Orada aç kalmak istese de kalamaz insan.”

“Peki, geceleri ne yapıyordun?”

“Adalar milli park ilan edildiği için betonarme bina veya çelik yapı bulunmuyor ama bazı bungalovlar yapmışlar, onlarda kalıyordum. Adaların birinde de mace-raperest bir turistin bırakıp gittiği küçücük bir çadır buldum. Uyku tulumunun iricesi... Orada yattım.”

“İyi de, niye gittin dünyanın öbür ucuna?”

Mehmet güldü. “Aslında sebebini biliyorsun” dedi. “İnsan yok diye.”

Biliyordum elbette.

Ona kahve ikram etme önerimi geri çevirdi. Zaten biraz kalıp gidecekmiş; dışarıda bir taksi bekliyormuş. Kısaca görmeye gelmiş beni.

“Ondan önce de ilginç bir yerdeydin sen” dedim. “Bana resimlerini göndermiştin. Manastırlar galiba.”

“Evet” dedi. “Athos Dağı’ndaki manastırlarda kaldım. Yani Aynaroz’da. Önce sahildeki Ksenophondos Manastırı’nda, sonra da dört saat tırmanarak çıkılabilen bir tepede, kayanın başına kurulmuş Simonopetra Manastırı’nda.”

Yine merak dürttü beni.

“Manastırlara niye gittin peki?”

“Bunun da cevabını biliyor olman lazım” dedi gülerrek. Sonra ekledi: “Çünkü kadın yoktu.”

Athos Dağı’na yüzlerce yıldır bir tek kadın ayağı basmamış. Yasakmış kadınların o bölgeye girmesi. Hatta keşişler dişi hayvanların bile Athos’a giremediğini söylüyormuş. Mesela tavuk sokmuyor, horoz besliyorlarmış ama bu bana biraz mantıksız göründü. Hadi büyükbaşları, evcil hayvanları anladık da dağa gelen yaban hayvanlarını, uçan kuşları nasıl engelleyeceklerdi?

“Sahiden hiç kadın yok mu o dağda?” diye sordum.

“Yok” dedi “Gerçekten yok.”

Öyle bir dünyada yaşamak ilginçmiş; insan bir süre sonra kadın denen bir canlı türünün varlığını unuttuyormuş. Sadece erkeklerden oluşan bir insanlığı düşlemek çok zormuş ama orada o tuhaf duygu yaşıyormuş. Dağdaki keşişlerle ahbap olmuş. O çilekeş insanlar Mehmet’e “kalos anthropos”, yani “iyi insan” diyor-

larmış. Hepsiyle dostluk kurmuş ama içlerinde en çok Keşiş Porfirio ile anlaşmış. Onunla sabahlara kadar sohbet edip başından geçenleri anlatıyormuş.

“Ama sen bunları hiç kimseye anlatmazsın ki!” dedim.

Bu arada alt katta yatan kıza Mehmet’in hikâyesini anlatmakta olduğum aklıma geldi. Bunu bilse herhalde çok kızardı. Sırlarının ve başından geçen o tuhaf olayların hiç kimse tarafından bilinmesini istemezdi çünkü. Bana bile bir kez anlatmıştı, sadece bir tek kez. Sonra ağzını sonsuza kadar mühürlemişti ama şimdi gelmiş, bir keşişe her şeyi anlattığını söylüyordu. Garip bir şeydi bu. Keşiş çok mu güvenini kazanmıştı da anlatmıştı, yoksa Aynaroz’daki keşişlerin bir sessizlik yemini mi vardı?

Manastırın kapıları sabah beşte açılıyor, akşamüstü saat beşte kol demirleri vurularak kapatılıyormuş. O saatten sonra manastıra girip çıkmak olanaksızmış. Keşişler günde iki kez yemek yiyormuş. Biri sabah sekizde, ikincisi de akşamüstü beşte. Bu yemeklerde konuşulmuyormuş. Kimsenin kimseyle göz göze gelmesi kuralı varmış. Herkes başını önüne eğip, başrahibin “başla” komutu vermesini bekliyormuş. Ondan sonra yine göz göze gelmeden, müthiş bir süratle yemeklerini bitiriyorlarmış. Bu sırada bir keşiş, eski metinlerden son derece mide bulandırıcı, tiksindirici hikâyeler okuyormuş. Bunun amacı da keşişlerin yemekten zevk almalarının önüne geçmekmiş. Her yemekten sonra kiliseye koşup bedensel bir zevklerini tatmin ettikleri için Tanrı’dan af diliyorlarmış.

Simonopetra o kadar yüksek bir kayalığın tepesindeymiş ki insan aşağıda kayalıklara vuran denizi ve

uçan martıların sırtını görüyormuş. Mehmet'e bir misafir odası vermişler; orada kalmış.

Mehmet'in bu kadar yakınlaştığı Porfirio'yla ilgili biraz bilgi almak amacıyla, "Porfirio da mı böyle yaşıyordu?" diye sordum. "Onunla birlikte mi yemek yiyordunuz?"

"Kıskanmış gibi bir halin var birader!" dedi yine gülererek ve devam etti: "Hayır, Porfirio onlardan biri değildi, çünkü hiç yemek yemiyordu. Yemek de yemiyor, kiliseye gidip dua da etmiyordu."

"Nasıl olabilir bu?"

"Olmuş işte" dedi.

"Ama bir insan böyle yaşayamaz ki?"

"Yaşamıyordu zaten."

"Nasıl yaşamıyordu?"

O manastırlarda bir âdet varmış; içlerinden bir keşiş ölünce onu dualarla toprağa gömüyor, üç yıl sonra kemiklerini çıkarıyor, şarapla yıkıyorlarmış. Yıkandığı zaman beyazlaşan kemikler o kişinin günahsız olduğu anlamına geliyormuş. Bunun üzerine kemikleri, "osteofilakon" yani kemik deposu denen bir yere koyuyor, kafatasını da bir rafa yerleştiriyorlarmış. Yüzlerce kafatası varmış raflarda. Gelen konuklara da onları isimleriyle tanıtıyorlarmış, "Bu Rahip Dimitri, bu Rahip Petro, bu Rahip Evangelos" diyerek. Mehmet de hepsine "Memnun oldum, onur duydum" gibi cevaplar vermiş.

Onların içinden niye Porfirio'yu seçtiğini sordum.

"Bilmem" dedi. "Bana en yakın görünen oydu. Çok sempatikti, iyi niyetli bir ifadesi vardı."

"Yani sen hikâyeni geceler boyu kurukafalarla dolu raflara mı anlattın?" diye sordum.

"Evet. Ne var bunda?" Neden şaşırdığımı anlamıyor

gibi bakıyordu. “O rahipler çok iyi insanlar, hiçbir zararları dokunmazdı bana. Bunları bırakalım da, sen neler yapıyorsun onu anlat?”

“İyiyim” dedim. “Gördüğün gibi... Değişen bir şey yok. Kerberos’la yaşayıp gidiyoruz.”

“Evet, gördüm” dedi. “Daha da irileşmiş canavar, bir o kadar la çirkinleşmiş.”

“Seni hemen tanıdı değil mi?”

“Evet, daha görmeden kokumdan anladı, ayağa kalkıp kuyruk sallamaya başladı. Ama sen niye böyle fısıltıyla konuşuyorsun? Evde biri mi var?”

“Evet” dedim, “var!”

“Eeeee?” dedi. “İlginç. Kimmiş bu?”

“Bir kız, İstanbul’dan gelen bir gazeteci. Geçenlerde burada bir cinayet işlendi; medyanın yakından tanıdığı bir kadın öldürüldü. Bir sürü gazeteci doluştu buralara. Kız da onlardan biri. Beni konuşturmaya çalışıyor. Ama geçen gün Kerberos ona saldırdı, ayağı incindi. İyileşene kadar burada kalmak zorunda.”

Mehmet düşünceli bir tavırla yüzüme baktı. Yandan vuran loş ışıktaki gözleri merakla parlıyordu.

“Hepsinin bu kadar olduğundan emin misin?” diye sordu. “Yani bu kıza bir ilgi duymuyor musun? Burada kalması hoşuna gitmiyor mu? Sadece mecburiyetten mi katlanıyorsun bu duruma?”

“Evet” dedim. “Bence öyle, hem çok yaş farkı var aramızda. Böyle şeyler aklıma bile gelmedi.”

“Bildiğim kadarıyla sen yalnızlığını kolay kolay bozmazsın. Kimsenin hayatına karışmasını istemezsin.”

Gözlerinde şüpheyle baktı bir süre. Söyleyecek bir şeyler arıyordum ki, o devam etti:

“Oysa bu kızın varlığından rahatsız olmuş gibi bir ha-

lin yok. Sanıyorum kendi kendini kandırıyorsun, kızın burada mümkün olduğu kadar uzun kalması için her şeyi yapıyorsun.”

“Ne gibi şeyler mesela?”

“Ona ilginç hikâyeler anlatmak gibi.”

Dondum kaldım! Mehmet bu kıza hikâyeler anlattığını nereden bilebilirdi? Ondan bir şey gizleme konusunda çok çaresiz olduğumu düşünüyordum.

“Belki benim hikâyemi de anlatıyorsundur” dedi kısık bir sesle.

Bunun üzerine kalbim çarpınır gibi çarpmaya başladı. Yine o devam etti:

“Çünkü senin anlatma merakını bilirim. Kızın başını döndürmek istiyorsun bence. Sana hayran olmasını istiyorsun. Hep sürprizlerle karşılaşmasını, seni, dünyada tanıdığı herkesten daha ilginç bulmasını falan arzu ediyorsun.”

Bakışlarında artık öfke vardı.

“Seni bilirim Ahmet, bilmediğimi iddia edemezsin. Hadi söyle, benim başımdan geçenleri anlattın mı, anlatmadın mı?”

Mehmet’e hiç yalan söylememiştim, şimdi de söylemeye niyetim yoktu. Başımı önüme eğdim.

“Evet” dedim, “anlatıyorum. Her gün bir bölümünü.”

“İşte” diye bağırды, “tahmin ettiğim gibi! Benim hikâyemle kızın ilgisini çekmek, onu burada mümkün olduğu kadar uzun süre tutmak istiyorsun. Bu kıza karşı içinde bir şeyler var ama bunu kendinden saklıyorsun. Ayrıca beni de bu amaca alet ediyorsun!”

Onun hikâyesini anlatmamdan çok, kıza yakınlık duyuyor olmamdan şüphelendiği için öfkeleniyordu sanki.

“Hayır, Mehmet” dedim. “Bilirsin sana yalan söyle-

mem, söyleyemem. Kıza karşı bir şeyler duyduğum doğru değil. Böyle duygularım yok benim. Ama belki de sadece onunla oyun oynamak hoşuma gidiyordur. Ne de olsa başka bir dünyadan, gençlerin dünyasından geliyor. Çok hoş bir saflığı ve tazeliği var. Arada bir itişip kakışıyoruz ama yine de ilginç günler geçirmekte olduğumu saklamayacağım senden.”

Mehmet ikna olmamıştı.

“Sen bal gibi bu kıza âşık olmuştun Ahmet!” dedi. “Bunu kabul et, rahatla. İnsanın en kötü yalanı, kendine karşı olanıdır.”

“Aşkın, gözü kapalı uçurum kıyısında yürümek olduğunu bilen biri âşık olur mu hiç?” deyip sustum.

Bir süre sessizlik oldu, sonra lafı değiştirmek için karşı atağa geçtim. Şöyle tuhaf bir konuşma geçti aramızda.

Ben: “Hâlâ yüreğin sakinleşmedi mi? Yine aynı düşünceler yiyip bitiriyor mu seni? Hâlâ onu mu düşünüyorsun?”

Mehmet: “Bahçedeki çitlembik ağacı epey büyümüş.”

Ben: “Ne zaman kurtulacaksın bu azaptan?”

Mehmet: “Kerberos çiftleşti mi hiç?”

Ben: “Dünyanın bir o köşesine vuruyorsun kendini, bir bu köşesine. Ama oralarda farklı bir şey yok ki.”

Mehmet: “Aynı hızla okumaya devam ediyor musun?”

Ben: “Aradığın cevap Andaman Denizi’nde veya Ay-naroz’da değil, senin içinde.”

Mehmet: “Hep evde oturduğün halde sen de kilo almamışsın. Spor mu yapıyorsun?”

Ben: “Ne denir bilirsin: Denizler ötesine giden kişi yalnızca iklimi değiştirmiş olur, aklını değil. Senin ihtiyacın olan sürekli gezmek değil, kaplanın sırtından

inmek. Hatırlıyorsun değil mi; hani bir adam kaplanın sırtına binmiş, bir türlü inemiyormuş. Çünkü sırtından indiği zaman hayvanın kendisini yiyeceğinden korkuyormuş. Ama bir insan ömür boyu kaplanın sırtında oturamaz ki! Artık kaplandan inmen, her şeyle, özellikle de geçmişinle yüzleşmen gerekiyor. Sana o zamanlar bir psikiyatra gidelim diye çok ısrar ettim ama beni dinlemedin.”

Mehmet: “Aktif unutmanın yararları hakkındaki nutku sen anlatmamış mıydın bana? Hani insan her şeyi unutarak yaşayabilirdi ama her şeyi hatırlayarak yaşayamazdı. Hani unutmak, insan soyunun en büyük şıfasıydı.”

Ben: “Doğru ama...”

Mehmet: “Doğru ama ne?”

Ben: “Aklım karıştı sanırım; bu konuyu değiştirmek iyi olacak.”

Mehmet: “Bilen insan bilmiyormuş gibi yaşayamaz!”

Sesim çıkmıyormuş gibi kalakaldım.

Mehmet zafer kazanmış gibi baktı yüzüme: Çocukluğumuzdan beri yaptığımız itiş kakışların bedensel olanlarını ben, zihinsel olanlarını ise o kazanırdı. Tabii ben insanlara dokunmayı bırakana kadar.

Yandan gelen soluk ışıktaki Mehmet’in yüzü öteki dünyaya ait bir yaratık gibi görünüyordu. Ama gözlerinin canlı, hatta delice parlaklığı, solgun yüzüyle bir çelişki oluşturunuyordu. Zaferinin tadını iyice çıkardıktan sonra tekrar konuştu:

“Peki, annemle babamın mezarını hiç ziyaret ettin mi?”

Bu soru beni zımk diye durdurdu.

“Hayır” dedim sessizce.

“Niye?”

“Çünkü ben zaten oradayım” dedim.

Ama niye böyle söylediğime anlam veremedim, öylesine ağzımdan çıktı. Belki mezarlık ziyareti yapıp, annemle babamın hatıralarına gereken saygıyı göstermediğim için, belki de... ne bileyim, bambaşka bir sebepten. Ne demek istediğimi anlamış gibi sustu, bir şey söylemedi.

“Biliyor musun” dedim, “geçen gün bir e-posta geldi. Bizim Borisov’daki mimar Dinç Abimiz vardı ya, hani o iyi abimiz...” Daha sözümü bitirmeye kalmadan Mehmet’in kalkıp kapıya yürüdüğünü gördüm. Arkasından gittim, merdivenleri hızlı hızlı inerken ona yetişmeye çalıştım. Bir yandan da “Affedersin” diye bağıırıyordum. “Dur gitme. Ağzımdan kaçtı, özür dileirim, oradan bahsetmeyeceğim, Borisov’dan söz etmeyeceğim, hiç ağzıma almayacağım ama gitme, daha yeni geldin.”

Beni dinlemedi, yüzüme de bakmadı, sokak kapısından yıldırım gibi çıkıp gitti. Onun bahçeye çıktığını gören Kerberos kalkmış, sevilme ister gibi kuyruk sallıyordu. Mehmet ona da bakmadı. Demir kapıdan çıkarken dönüp sert bir sesle, “O deftere öyle saçma şeyler yazmayı da bırak!” dedi, beklemekte olan taksiye bindi ve uzaklaştı. Arkasından bakakaldım. Sanki bir hikâyenin içindeydim, kendimi dışarıdan izliyor gibiydim. Keşke öyle olsaydı diye düşündüm, keşke bir kitabın içinde olsaydı bütün bunlar; önceki sayfalara dönüp bakardım, düşüncelerimi yazdığım defterden ne zaman söz etmişim Mehmet’e? Nereden biliyordu bunu?

Bir süre sonra bir sesle kendime geldim. Kız kalkıp yanıma gelmişti.

“Gecenin bir vakti sokak kapısını açmış neyi bekliyorsun?”

Ona döndüm ama yanıt vermedim.

“Sesler duydum” diye devam etti. “Mehmet diye bağırıyordun, neler dönüyor?”

“Mehmet geldi” dedim, “ama ne yazık ki kaçırdım onu. Yanlış bir şey söyledim, o da çekip gitti. Bir daha gelmez belki de.”

“Gelir!” dedi kız. “İkiz kardeş olmak kolay değil, mutlaka gelir.”

Gözlerinden uyku akıyor, sendeliyordu. Gömleğinin düğmelerini yanlış iliklemiş olduğunu fark ettim. Ayrıca bu gömlekte en ufak bir kırıskılık yoktu. Demek ki giysilerini çıkarıp iç çamaşırlarıyla yatıyor, kalkınca giyyiyordu.

Çayırdaki garip hayvanlar, küskün kuzu ve savcı bey

Sabah uykuyla uyanıklık arasında Mehmet'i düşüneceğimi sanırken bambaşka bir görüyle uğraşıyorum. Yol kıyısında geniş, yeşil bir çayır var, ötesi de deniz. Ben yolda durmuşum, çayırdaki binlerce hayvanı izliyorum. Bir arada görmeye pek alışık olmadığımız hayvanlar bunlar. Karmakarışık duruyorlar; alacalı inekler, danalar, öküzler, buzağılar, kıvırcık tüylü koçlar, koyunlar, kuzular, yabani keçiler, zıp zıp zıplayan oğlaklar, birkaç domuz, bir at, yüzlerce tavuk, horozlar, ördekler, kazlar; tavşan, geyik, keklik, bıldırcın, sülün gibi av hayvanları, hatta bir iki eşek. Çayırılığın ötesindeki denizde balıklar; kefaller, mercanlar, levrekler, hamsiler, barbunyalar, suyun yüzeyinde dolaşan irili ufaklı, her boydan binlerce balık; kalamarlar, ahtapotlar, midyeler, deniztarakları, pavuryalar...

Sürüye doğru yürüyorum. Beni fark edince otlamayı, eşinmeyi, geviş getirmeyi kesiyor, yüzüme bakmaya başlıyorlar. Hayvan yüzünde anlam olmaz sanırdım ama bunlar basbayağı ciddi bir bakışla süzüyorlar beni. Bazıları düşmanca, bazıları öfkeyle, çoğu da sitemli bir ifadeyle bakıyor. En yakınımda küçücük, bembeyaz, kıvrır kıvrır tüylü bir kuzucuk duruyor. Hayvanlarla dostça bir ilişki kurabilmek için kuzunun önüne çöme-

lip ona güzel sözler söylemeye çalışıyorum. Kuzu meleyerek kaçıyor, annesinin yanına gidiyor, ona sokulup ağlıyor. Hayvanların hepsi kendi dillerinde homurdanmaya, huysuzlanmaya, tepinmeye başlıyorlar.

“Neden böylesiniz?” diye soruyorum onlara. “Size bir kötülüğüm dokunmaz ki. Dostunuzum ben, kuzu niye kaçıyor?”

Kuzunun annesi “Çünkü sen onu yedin” diyor.

Şaşıyorum “Nasıl yedin?” diye soruyorum.

“Yedin işte!” diyor koyun. “Pirzolalarını, küçük butlarını yedin, hatta ciğerlerini, böbreklerini silip süpürdün.”

O zaman durumu biraz anlamaya başlıyorum, düşmanca bakışların anlamını kavırıyorum. Bir ineğin açıklamasıyla yanılmadığım ortaya çıkıyor:

“Biz senin bugüne kadar yediğin hayvanlarız” diyor. “Hepimizin etini yedin. En azından bir parçamızı yedin.”

“Şu atı da mı yedin?” diyorum.

“Evet” diyor at burnundan soluyarak. “Hani Rusya’da çalışırken arkadaşlarımla Kırgızistan’a bir gezi yapmıştınız; orada size yalkı eti yedirmişlerdi, hatırlıyor musun?”

“Galiba hatırlıyorum” diyorum.

“Hatta Kırgız geleneği olarak önce kulaklarımı sana ve arkadaşına ikram etmişlerdi.”

“Evet” diyorum. “İyice hatırladım şimdi. Çok sert bir kıkırdaktı, yemesi çok zordu ama herkes yüzüme bakıyordu sofrada, ayıp olmasın diye çiğnemek zorunda kalmıştım.”

At “İşte onlar benim kulaklarımdı” diyor gücenik bir ifadeyle.

“Emin misiniz?” diyorum. “Burada binlerceniz var. Hepinizi yemiş olamam.”

Görmüş geçirmiş bir manda “İnsanoğlu yer!” diyor. “Her insan ömrü boyunca iki bin, üç bin hayvan yer.”

O zaman önüme bakıyorum. “Özür dilerim, hepinizden özür dilerim” diyorum.

Doru at “Ama bunun bize bir faydası yok artık” diyor.

“Mesela ceza olarak siz de beni yiyebilirsiniz” diyorum.

Manda “İşte her şeyin püf noktası da burada” diyor. “Biz istesek bile seni yiyemeyiz, çünkü hepimiz ot yiyen hayvanlarız. Siz insanlar, et yiyen vahşi yaratıklar, kurtları, çakalları yemiyorsunuz. Onlar sizin kardeşleriniz” diyor. “Sana bir soru sorabilir miyim?”

Yemiş olduğum hayvana bir borçluluk duygusu içinde “Sor lütfen!” diyorum.

“Niye bizim gibi kimseye zararı olmayan, sadece otla beslenen hayvanları yiyorsunuz da et yiyenlere dokunmuyorsunuz? Aranızda bir anlaşma mı var? Avcı avcıya ilişmiyor mu? Kurt, çakal, kaplan, köpek, kedi niçin sofranıza gelmiyor?”

Önce itiraz etmek istiyorum ama düşününce anlıyorum ki haklı. Hatta Sümerlerden bu yana bütün kutsal kitaplarda “kesici dişleri olan hayvanları yememe” kurallı olduğunu hatırlıyorum hayal meyal. Bir yerlerde okumuştum; evet hatırlıyorum.

“Haklısın” diyorum mandaya. “Kusura bakma, cevabı bilmiyorum.” Sonra bir kez daha hepsinden özür dileyip gözlerimi açıyor, yatak odama geri dönüyorum. Hayvanlar aklımdan silinip gidiyor.

Hevesli bir hikâyeci olarak o gün neler yaptığımı anlatayım kısaca: Sabahın erken bir saatiydi, kız daha kalkmamıştı. Hazırlandıktan sonra ona bir not yazdım. Bir işimi halletmek için kasabaya gideceğimi, öğleden

sonra döneceğimi bildiren bir not. Uyanıp da bu mesajı alınca epey sinirlenecekti herhalde ama yapabileceğim bir şey yoktu. Aklıma takılan bir sorunun cevabını bul-mahydım.

Külüstüre atlayıp, kargacık burgacık yollardan kasa-baya doğru giderken, iki yanımdaki yeşil orman hızla geriye doğru kayıyordu. Parlak güneş gözlerime girdiği için siperliği indirdim.

Kasabaya vardığım zaman doğruca pembe rengi, ciddiyetiyle hiç bağdaşmayan adliyeye gittim. Kaleme uğ-rayıp savcı beyi görmek zorunda olduğumu söyledim. Podima cinayetiyle ilgili bir konuda onunla görüşmek istiyordum.

Benden hoşlanmadığımı bilmeme rağmen, bu iletinin, onu beni görmeye zorlayacağını tahmin ediyordum. Öyle de oldu. Odacının saygıyla açtığı kapıdan içeri girdim. Savcı bey makamında oturuyordu. Arkasında geçen seferden hatırladığım gibi, bordodan kırmızıya çalan, ahşap çerçeveli bir pano vardı; üstündeki Atatürk resmi yine “vatan mahzun, ben mahzun” der gibi üzgün bir ifadeyle bakıyordu.

Savcı bey kaşlarını çatarak baktı bana.

“Ne istiyorsunuz?” diye sordu.

Belli ki tutuklanmasını isteyip de başaramadığı baş belası adamı tekrar görmekten hoşlanmamıştı. Hatırlıyorum da, oturmam için yer göstermemişti, ben de ayakta durdum.

“Sayın Savcım” dedim, “Podima cinayetiyle ilgili önemli bir ayrıntı aklıma geldi ama önce bundan emin olmam lazım.”

Canı sıkılmış gibi arkasına yaslandı: “Neymiş bu ayrıntı?” diye sordu. “Hem nasıl emin olacaksınız?”

Zaten bunun için gelmiş olduğumu söyledim. Zahmet olmazsa cinayetten sonra jandarmanın olay yerinde çektiği fotoğrafları görmek istiyordum. Böylece bu ayrıntıdan iyice emin olacaktım. Bu bilgi sayın savcının da işine yarayabilirdi.

Bu sözlerim üzerine savcı sustu, ben de sustum. Güneş ışınlarının süzüldüğü pencereye doğru baktı, ben de oraya baktım. Bu tip görüşmeler için uzun sayılabilecek bir sessizlik oldu aramızda. Herhalde karar veremiyor, ne yapması gerektiğini düşünüyordu. Böyle, biri oturan, bir ayakta dikilen iki adamın hiç konuşmadan durması, odadaki sessizliği elle tutulur hale getiriyordu.

O sırada birdenbire odada “Sen Gelmez Oldun” adlı Azeri türküsünün duyulmasıyla ikimiz de irkildik. Çıngır çıngır bir grup çalıyor, bir kadın şarkıcı da “Sen gelmez oldun, sen gelmez oldun, sen gelmez olduun” diye arka arkaya tekrarlıyordu. Bu parçayı daha önceden duymuşluğum vardı ama savcı odasında duymak çok tuhaf kaçıyordu.

Savcı bey cebine davrandı, telefonunu çıkardı. Müzik sesi daha da yükseldi, sonra kesildi, çünkü savcı bir tuşa basarak “alo” demişti. Derken yüzünde bir gülümseme belirdi, ince bıyıkları üstdudağında iki yana doğru yayıldı, belli ki sevdiği bir arkadaşıyla konuşuyordu. Bundan sonraki birkaç dakika onun hal hatır sormasını, kendisinin iyi olduğunu, çoluk çocuğun da iyi olduğunu, ne yapsınlar, hayat gailesi işte, yuvarlanıp gidiyoruz durumunda olduklarını, o hafta sonu gelecek olan misafirleri (telefonda konuşan adamı) dört gözle bekleyeceklerini, Podima’ya ya da Çilingoz’a gidip balık yemeyi planladıklarını dinlemek zorunda kaldım. Belli

ki arkadaşı İstanbul'dan gelecekti, büyük bir olasılıkla meslekten bir tanıdığıydı, belki bir sınıf arkadaşı.

Savcı bey telefonu kapattıktan sonra bakışları bana takıldı, önünde beklemekte olan lüzumsuz adamı yenisinden hatırladı ve büyük bir ihtimalle, insani bir konuşma yapmış olmasının etkisiyle zile basıp odacıyı çağırdı. Zile ayağıyla basıyordu, kapının dışında çalan zil, odadan da duyuluyordu. İçeri giren odacıdan Arzu Kahraman dosyasını getirmelerini istedi.

Biraz sonra odacı dosyayı getirdiğinde savcı bey "Bak bakalım" dedi. "Ne çıkacağını bilmiyorum ama..."

Masaya yaklaştım, dosyayı aldım, açtım, bir zarf içindeki fotoğraflara baktım. Arzu'nun merdivenlere uzanmış kıvrak bedenine, yukarı sıyrılmış parlak elbisesinden fırlayan bacaklarının çarpık duruşuna, başının, boynu kırılmış gibi garip bir biçimde yana düşmüş olmasına, beyaz mermer zeminde göllenmiş kana baktım. Herhalde video da çekmişlerdi ama benim bunu görmeye ihtiyacım yoktu. Resimler bana yetmişti, göreceğimi görmüş, anlayacağımı anlamıştım. Her şey yeterliydi, başka bir delile ihtiyacım yoktu.

Bir an, emin olmadığım bu ayrıntıyı savcıyla paylaşıp paylaşmamayı düşündüm, karar veremedim. Evet, iyice hatırlıyorum kararsız kaldığımı.

"Eee" dedi savcı sabırsızlıkla. "Gördün işte, söyleyeceğin bir şey var mı? Hadi çabuk ol duruşmaya gireceğim."

"Yok" dedim, "yanılmışım, çok özür dilerim."

Yüzüme ters ters baktı.

"Hadi kardeşim hadi, işimiz var" diyerek kapıyı gösterdi.

Ben de odadan çıktım. Daha koridordayken onun da söylene söylene çıktığını, koridorun sağ yanına doğru

hızlı adımlarla yürüdüğünü gördüm. Herhalde çok kızmıştı, bana söyleniyordu ama bir önemi yoktu bunun. İstedığı gibi kızabilirdi.

Sokağa çıkınca, karşıdaki büfeye, daha önce gazeteci kızı arkadaşlarıyla görmüş olduğum yere gittim. Sucuklu ve kaşarlı iki tost, iki de ıslak hamburger paketlettim. Eve gidene kadar soğurdu bunlar ama belki de konuğumun, uyanıp da beni evde bulamamış olmasının kızgınlığını hafifletmeye yardımcı olurdu.

Dönüş yolu daha kısa sürdü sanki, çünkü kafam gördüklerime takılmıştı. Yani o altın kolyeye.

Eve döndüğümde kızın bana epeyce bağırıp çağırdığını hatırlıyorum. O da savcı gibi bana çok kızıyor olmalıydı. Nerdeymişim, onu bırakıp da gitmeye ne hakkım varmış, hem neymiş bu önemli iş falan filan. Son görüşmemizde benimle konuşurken “sen” diyen kızın bu azarlamaları “siz” diye yapması tuhafıma gidiyordu.

O bunları söylerken ben de insan ilişkilerinin aşamalarını düşünüyordum. Daha birkaç gün önce çekingen bir edayla kapımı çalan bu ürkek genç kızın, hangi aşamalardan geçerek bana bağırarak kadar yakınlaştığını merak ediyordum. İnsanların birbirini ilk tanıma anındaki mesafeyi yok eden şey neydi; konuşmak mı, bir arada zaman geçirmek mi, birbirini daha iyi tanımak mı? Siz’den sen’e geçiş gibi, ne zaman ve neden öyle olduğu anlaşılamayan bir şeydi bu.

Tost ve hamburger paketini uzatırken “Senden bir ricam var” dedim. “Uzmanlık alanında bir araştırma yaparak, cinayeti aydınlatmaya yarayacak bir şey bulmanı istiyorum.”

“Neymiş benim uzmanlık alanım?” dedi.

“İnternet!” diye cevap verdim.

“Ben de gazetecilik diyeceksiniz sandım bir an” dedi.
 “Boşuna umutlanmışım.”

“O da var ama” dedim, “şimdi yapacağımız iş senin
 şu alete ihtiyaç gösteriyor.”

“Hangi alete?”

“iPad’e.”

Merak uyandırmayı başarmıştım ama pek zor bir şey
 değildi bu. Zaten merak duygusunun çok gelişmiş oldu-
 ğunu daha önce söylemiştim. Ona istediğimi anlattım.
 O akşam Arzuların evindeki davette bulunan insanla-
 rın facebook sayfalarına girip, resim paylaşp paylaştı-
 rmadıklarına bakmasını “rica ediyordum.” Bu çok önem-
 liydi, çünkü belki de bizi bir delile ulaştıracaktı. O isim-
 lerden bazılarını hatırlıyordum. Tanınmış kişilerdi, fa-
 cebook sayfalarına ulaşmak kolay olurdu.

“Ama” diye itiraz etti, “çoğunun sayfası yabancılara
 kapalıdır, ulaşmak zor olabilir.”

“Ben bu işten anlamıyorum” dedim, “ama sen nasıl
 olsa bir çaresini bulursun.”

İsimleri söyledim. Narin parmakları iPad’in üstün-
 de müthiş bir süratle dolaşmaya başladı. Çok deneyimli
 bir piyanistin tuşlarda uçan parmakları gibi onunkiler
 de neredeyse görünmez hale geliyordu.

Benim gibi daktilo kuşağından gelen insanlar tuş
 alışkanlığıyla her harfin üstüne kuvvetle bastırırken,
 bu kuşak hafif dokunuşlarla yetiniyordu. Bu yüzden de
 daha hızlıydılar elbette. Ayrıca internet dünyasını, ev-
 leri, yatak odaları kadar iyi tanıyorlar, aynı anda üç
 beş kişiyle karıştırmadan mesajlaşıyorlar, istedikle-
 ri bilgilere anında ulaşabiliyorlardı.

Kız bir yandan tost yerken, bir yandan da tek eliyle
 iPad’i kurcalıyor, bilgilere ulaşmaya çalışıyordu. Zaten

araması da çok sürmedi, birkaç dakika sonra o akşam çekilmiş bir fotoğraf karşımdaydı. Renkli, net fotoğrafta hiç ölmeyecekmiş, dünyanın sonuna kadar yaşayacakmış izlenimi uyandıran Arzu ve dört arkadaşı gülerken görülüyorlardı. Ellerinde içki kadehleri vardı. Arzu sol eliyle yanında duran ince yüzlü adama sarılımıştı. Ve benim onda aradığım en önemli ayrıntı hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde boynunda parlıyordu. Altın kolyenin ucundaki kuş figürü her türlü yanılma olasılığını ortadan kaldırıyordu. Şu anda cebimde olan kolye, Arzu'nun narin boynunu süslüyordu ama jandarmanın çektiği resimlerde yoktu. Olay yeri resimlerindeki boyun, ürkütücü bir çıplaklık sergiliyordu.

Kolyenin Arzu'nun boynundan çıkıp önce Kerberos'un kulübesine, sonra da benim cebime uzanan macerası neydi acaba? Nasıl olmuştu da buraya gelmişti?

O zaman ilk kez, beni komando bıçağıyla gören kızın söylediklerini düşünmeye başladım. Acaba bir bellek yitimi mi yaşamıştım? Böyle bir şey mümkün olabilir miydi? Elimi ceket cebime soktum, orada dokunduğum serin nesne, olabilir diyordu ama aklım bunu kesin olarak reddediyordu. O evden çıkışımın her saniyesini büyük bir berraklıkla hatırlıyordum. Yola koyulmuş arabalar, gözümün önündeydi, evime yürürken yüzümü okşayan havanın hoş serinliği, sağ ayağımın küçük bir çukura girmesi, eve gelince Kerberos'un zincirini şıkırdatarak çılgınca zıplamaya başlaması gibi her ayrıntı aklımdaydı.

"Daldınız" dedi kız. "Ne düşünüyorsunuz, fotoğraf neyi hatırlattı size?"

Bir açıklama yapmamak tuhaf kaçacaktı. Bu yüzden işaretparmağımla Arzu'nun boynunu göstererek "İşte

sebebu bu kolye!" dedim. "Gördüğün gibi davet boyunca Arzu'nun boynundaydı ama bu sabah savcılıkta tekrar gördüğüm olay yeri fotoğraflarında yoktu."

Kızın düzgün yüzünü büyük bir şaşkınlık ifadesi kapladı.

"Demek ki" dedi kendi kendine konuşur gibi, "katil Arzu'yu öldürdükten sonra kolyeyi aldı."

"Evet" dedim. "Galiba öyle. Durum bunu gösteriyor."

Kolyeyi bulduğumu ve o anda cebimde durduğunu söylemedim. Neden söylemediğimi bilmiyorum. Bunun beni suçlu, en azından şüpheli durumuna düşürmesinden falan çekindiğim yoktu ama nedense söylemek gelmedi içimden.

Hevesle "Bunu gazeteyle yazabilir miyim?" dedi. "Fotoğrafları da koyarım. Harika bir şey."

Savcı bey gazeteyi okuyunca, bu bilgiyi sakladığım için bana yine kızacaktı ama bunun da bir önemi yoktu. Hatta tekrar mahkemeye başvurarak beni tutuklattır-sa bile önemi yoktu. Bugünle ve gelecekle ilgili en ufak bir kaygı duymuyordum, buna yeteneğim yoktu. Herkese, her şeye, her gelişmeye karşı derin bir kayıtsızlık içindeydim. İşte beni özetleyecek cümle ancak bu olabirdi: Kayıtsızlık durumu, katıksız özgürleşme.

"İstedğini yaz gazeteyle" dedim.

O sabah ben çıktıktan sonra Hatice Hanım gelmiş, hem iş yapmış, hem sohbet etmişler, hatta işe ara verdiğinde kendi elcağızıyla (öyle diyormuş) iki köpüklü kahve yapmış, evden getirdiği cevizli çöreklerden ikram etmiş, karşılıklı hem kahve içip hem oradan buradan konuşmuşlar. Çok tatlı bir kadınmış, onu epey güldürmüş. Bu arada Arzu Hanım'la ilgili de epey bilgi vermiş.

Hayatından memnun bir k... Hatice Hanım, tek şikâyeti oğlu Muharrem'in... Çok üzü-lüyormuş o çocuk için. Podima'da... hiçbir şey yokmuş, acaba gazetede Muha... bir getir gö-tür işi bulunabilir miymiş, yüreği parçalanıyormuş yav-rusunun yüzüne baktıkça. Allah kimsenin başına ver-mesinmiş böyle bir derdi, el âlemin haşarı çocukları zombur zombur koştururken bu zavallı yavrusu mela-ike gibi boynunu büküp bakarmış. Çünkü kanadı kırık bir kuş gibi hiç almazlarmış onu aralarına. Okulda da okumasına izin vermemişler zaten. Evlerden ırak; ge-ri zekâlılar okuluna gönder demiş o gâvur müdür. Allah gene Ahmet Bey'den razı olsunmuş, hiç olmazsa arada bir İngilizce öğretiyormuş masuma.

Bütün bu anlatılanlardan çıkardığım sonuç, mec-buren çocuğu haftada bir ders için çağırmam gerekti-ğiydi. Allah'la falan ilgisi yoktu bu işin, sadece Hatice Hanım'ın hünerleriyle ilgisi vardı ama bunları da söyle-medim kızı. Bilip de ne yapacaktı ki.

O akşam kendimi yine kızın karşısına oturmuş bir hikâyeci konumunda bulmam kaçınılmazdı ve aynen de öyle oldu. Yalnız önce, Mehmet'in neler söylediğini, niye gittiğini sordu. Olanı biteni özetledim; denizleri, ölü ra-hipleri falan anlattım. Sonra da Borisov sözü geçer geç-mez fırlayıp gittiğini ekledim.

"Her insan bedeninin çürüyeceğini bilir ve bundan korkar" dedim. "Ama çoğu insanın ruhu gövdesinden önce çürür; nedense bundan kimse korkmaz!"

"Bunu niçin söylediniz şimdi?" diye sordu.

"Kardeşim ve benim için" dedim. "Ama inan bana, in-sanların çoğunun ruhu, bedeninden önce çürür."

Ama kızın akli Mehmet'in Borisov sözünü duyar duy-

maz kaçıp gitmesine takılmıştı, hâlâ o noktadaydı.

“Demek ki hâlâ o günleri düşünmeye cesareti yok” dedi, büyük bir buluş yapmış gibi. “Zavallı adam. Ne aşkmış bu böyle? Artık Olga’ya kavuşma olanağı yok mu hiç?”

“Yok” dedim ve başladım anlatmaya.

Düşmanca bakan duvar, Amerikalı gazeteci

Mehmet dedi ki:

Önce basit bir kontrol gibi geldi her şey, fazla ciddiye almadım, nasıl olsa bir yanlışlık vardı; bir iki evraka baktıktan sonra özür dileyecekler, beni bırakacaklardı. Ben de hemen pasaport polisinden geçip Olga'ya yetişecektim. Kim bilir ne kadar endişelidir diye düşünüyor, sadece buna üzülüyordum. Yanımda şirketin bana verdiği kart, çalışma izni gibi belgeler vardı, onları gösterdiğim zaman mahcup olacaklardı, gişedeki genç memur bir salaklık yapmış olmalı diye düşünüyordum.

Ağırsıklet boksörlere benzeyen asık suratlı iki sivil adam kollarıma girerek havaalanının koridorlarında yürüttüler beni. Sonra bir odaya soktular, kapıyı üstümden kilitleyip gittiler. İtiraz etmeme, bağırıp çağırmama, hatta kapıyı yumruklamama bile cevap veren olmadı. O zaman bu işin daha uzun süreceğini anladım. Birkaç saat daha buradaydım anlaşılan ve uçağı kaçıracaktım.

Canım çok sıkıldı, beni gözetliyor, dinliyor olmalarını ihtimalini göz ardı etmeden –ki ihtimal değildi, kendisi– bağırıp çağırdım, duvarları tekmeledim, kapıyı yumrukladım ama hiçbir şey değişmedi. Ertesi sabaha kadar kapı açılmadı, gelen giden de olmadı. O gece hep Olga'yı, Soçi'ye gidip gidemediklerini düşündüm. Acaba

onlara da benimle beraberler diye bir kötülük yaparlar mıydı? İçim içimi yedi. Eğer ona bir kötülük yaparlarsa, sorumlularını bulup öldüreceğime yemin ettim.

Henüz direncim yerindeydi, öfke duyabiliyordum ama ileride bu duyguları arar hale getireceklerdi beni. Bazen insan o kadar eziliyor ki, öfke bile duyamaz hale geliyor.

Sabah kapı açıldı, içeri 60 yaşlarında, üniformasındaki işaretlerden yüksek rütbeli olduğunu tahmin ettiğim bir subay girdi. Arkasında bir gün önce beni alan siviller vardı. Ayağa kalkıp başımla selam verdim, İngilizce bilip bilmediğini sordum ve hemen mühendis olduğumu, Borisov inşaatlarında çalıştığımı, yanımda bunu belgeleyecek dokümanlar bulunduğunu, bir yanlış anlama sonucunda beni boşu boşuna burada bir gece tutmaya hakları olmadığını söylemeye başladım.

Bu telaşlı konuşmalarımı gözlerini kısarak dinledi, hiçbir şey söylemedi ve sonra ne yaptı biliyor musun? O kocaman sağ eliyle yüzüme korkunç bir tokat attı! Ama nasıl bir tokat; bu vuruştaki gücü sana anlatamam! Sadece büyük bir nefret ve intikam duygusu bu derece sert bir tokat attırabilir insana. Gözlerim kararlı, hiç beklemediğim bu darbe karşısında yere devrilmişim. Doğrultmaya çalıştığım da burnumdan kan damladığını gördüm. Sonra koluma girip beni ayağa kaldırdılar. O subayın gitmiş olduğunu gördüm.

Bileklerime takılan kelepçenin soğukluğunu hissettim, gözlerimi bağladılar ve bir körü sürükler gibi iki kolumdan tutarak beni bir yerlere götürdüler. Ayaklarım durmadan bir yerlere, bir şeylere çarpıyordu. Kusmak istiyordum ve galiba kustum da, çünkü bundan sonraki her şey kafamda birbirine karışıyor, ayrıntıla-

rı hatırlayamıyorum. Sadece merdivenlerden indirildiğim, yüzüme çarpan serin rüzgârdan açık havaya çıkarıldığım, sonra tekrar merdivenlerden çıkarılarak bir yere fırlatıldığım, ne olduğunu bilemediğim sert bir nesneye bağlandığım, galiba zincirlendiğim, sonra uçak motorlarının homurdanmalarına benzeyen sesler duyduğum, havalandığımızı hissettiğim kalmış aklımda.

Evet, bir uçaktaydım; gözlerim kapalı ve ellerim zincirli olarak hayvanlar gibi bir yere bağlanmıştım. Bunları ilk ve son kez anlatıyorum Ahmet. Çünkü beni onca zaman merak ettikten sonra neler olduğunu bilmeye hakkın olduğunu düşünüyorum. Ama bu konuda bir daha ağzımı açmayacağım. Hatta hiç kimsenin bu konuda konuşmasına izin vermeyeceğim.

Hani ikizler birbirlerinin yaşadıklarını hissederler diye bir laf dolaşır ya, alakası yok, neler olup bittiğini, maddi manevi ne işkencelerden geçirildiğimi, yüreğimin nasıl kıskaçlarla paramparça edildiğini, Olga'yı düşünmekten nasıl deliliğin sınırlarında dolaşmış olduğumu hissetmene imkân yok. Bu yüzden iyi dinle beni, sözümü kesme, soru sorma. Bırak kendi kendime konuşur gibi sana aktarayım her şeyi. Sonra da ebediyen unuttalım. Olga'yla evlenebilseydim eğer "İtirazı olan varsa şimdi konuşsun ya da ebediyen sussun" diyeceklerdi... İşte artık ebediyen susma zamanı, anlatacaklarım da bu hikâyeye vurulan kıpkırmızı bir mühür.

Mehmet nihayet anlatıyor olup biteni. Bunca zaman bekledikten ve artık umudumu kestikten sonra anlatıyor. Karşımdaki yüzde hiçbir duygu yok; mimiksiz, durgun, donuk bir maske konuşuyor sanki. Kimseyi acın-

dırmak, bakın başıma neler geldi demek istemiyor. Bir insan yüzü değil artık bu. Ne yapmam gerektiğini bilemiyorum. Çünkü aramızda hiçbir yakınlık kalmamış. Anlattığı dehşetli şeyler ile sakın ve donuk ifadesi arasındaki korkunç çelişki insanı fena yapıyor. Her şeyi anlamsız kılıyor, bildiğimiz dünya değişiyor, başkalaşıyor. İşte bunları hatırlıyorum.

Gözlerimi öylesine sıkı bağlamışlardı ki, açtıkları zaman her şey bulanık görünüyordu; buna rağmen ilk seçebildiğim gri bir duvardı. Uzun süre baktım ona, baktım baktım, sonra duvar da bana bakıyormuş gibi bir duyguya kapıldım.

Canlı, soluk alıp veren, zalim bir duvardı karşımdaki, düşman bir duvardı. Uçaktan indirip, açık havaya çıkardıklarında, sonra oradan oraya savrularak giden, kamyon sandığım bir şeyin kasasına atıldığımda yine kasmaya başlamıştım. Ne kadar gittiğimizi bilmediğim o yol boyunca o kadar çok kustum ki sadece safra çıkarıyordum herhalde ya da kuru kuru kramplar, kasılmalar yaşıyordum. Uçakta da, kamyonda da bir şey söylemeye kalktığımda gövdem her hangi bir yerine korkunç bir tekme iniyordu. Galiba bir seferinde dipçikle vurdular. Gözlerim bağlı olduğu için darbenin hangi yönden geldiğini, nereme vurduklarını anlayamıyordum. En kötüsü, darbenin ne zaman geleceğini bilememekti.

Duyduklarımdan daha çok, Mehmet'in sesindeki tekdüzelik, yüzündeki ifadesizlik dehşete düşürüyor beni. Bir şeyler hissetme özelliği kaybolmuş bir insan görüyo-

rum karşımda. Onu dinlerken duygularım ölüyor.

Sözlerini tamamlayınca kalkıp gideceğini anlıyorum. Onu bir daha görme umudum yavaş yavaş yitiyor. Bunu düşünüyorum sadece, duygusuz bir şekilde düşünüyorum. Ben de onun gibi, artık bir şey hissetmemeye başlıyorum. Öylece dinliyorum. Mehmet'in sesini duyuyorum. Bir de meltem rüzgârıyla kabaran Karadeniz'in hırçın hırçın kayalara vuruşunu, müezzinin okuduğu akşam ezanının yankılanmasını, Kerberos'un iniltilerini...

Odada hiç pencere yoktu. Köşede, aydınlatmaya yetmeyen zayıf bir ampul yanıyordu. O boşlukta, beni düşmanca süzen duvarın karşısında bir sedir olduğunu fark ettim. Tahta bir sedir; üzerinde ne bir şilte ne bir örtü vardı; kaba bir tahta. O sert tahtaya oturdum, sonra uzandım. Aklımı başıma toplamaya, olayları sıraya koyarak düşünmeye, bazı sonuçlara varmaya çalıştım. İki şey buna engel oluyordu: Biri sersemlemiş halim, ikincisi de Olga'ya ne olduğu sorusunun yarattığı yürek çarpıntısı.

Uçakla getirildiğime göre Moskova'ya çok uzak bir yerde olmalıydım. Kalın duvarlı hücrede hiç ses duymıyor, nerede olduğumu anlatacak bir işaret, bir konuşma, doğal bir ses yakalayamıyordum. Yalnızca, kalın duvarların bile engellemeye yetmediği uçak motorlarının gürültüleri geliyordu kulağıma. İnip kalkan uçaklar, durmadan inip kalkan uçaklar...

Bir havaalanı yakınında mıydım, yoksa uçakların geçiş yolu üzerinde miydim, gözaltına mı alınmıştım, tutuklanmış mıydım, esir miydim? Kim yapmıştı bunu ba-

na, kimlerin elindeydim? O Rus subayı bana tokat attığına göre Rus ordusu mu elinde tutuyordu beni? Neden, neden, neden?

Bu sorularla kıvranırken, mideme bıçak gibi bir sancı saplandı. Yirmi dört saati aşkın bir süredir hiçbir şey yemediğimi, içmediğimi düşündüm. Gri duvarlar arasında açlıktan ve susuzluktan öldürecekler miydi beni? Belki de. İyi ama böyle bir şeyi niçin yapsınlardı ki? Kendi halinde bir mühendisle kim uğraşırdı böyle? Se-dirde saatlerce kıvrandım, bunları düşündüm, eski güzel günleri, Olga'yı gözümün önüne getirmeye çalıştım ama bunun acıyı artırmaktan başka bir işe yaramadığını anladım.

. İstanbul'dayım, ucuz bir otelde kalıyorum. Galiba biraz kendimden geçmişim; bu kısacık uykudan karabasunlarla uyanıyorum yine. Vapur düdüklüleri kulaklarımı oyuyor, otelin kirli camlarından içeriye sabah güneşi doluyor. Kalkıp su içen minareleri görmeye gidiyorum ama o sabah denize doğru eğilmiyorlar, gökyüzüne yazı yazmaya hazırlanan uçları iyice sivriltilmiş kurşunkalemeler gibi dimdik ayakta duruyorlar. Demek ki bu sabah susamamışlar diye düşünüyorum.

Şirkette görüşüp işten ayrılacağımı söyleyeceğim. Artık çalışmam. Emeklilik yaşıma gelene kadar geçecek bekleme süresi için bir çare, karnımı doyurmanın bir yolunu bulmalıyım. Bulunur bir yol nasılsa, hiç de umurumda değil. Mehmet'i de aramıyorum, arayamıyorum, çünkü mümkün olabilecek her şeyi yaptım, her yere başvurdum. Falcılara bile gittim. Kimi kardeşimin ölmüş olduğunu, öbür dünyadan bana selam gönderdiğini söyle-

di, kimi bir kuyunun dibinde yattığını... Bir tanesi, dünyanın bütün kör kuyularını arayıp onu bulmam gerektiğini, yoksa ruhunun huzura kavuşmayacağını bildir-di, kimi üç vakte kadar geleceğini müjdeledi. Onu bekliyorum, evet, her gün, her an bekliyorum, ama tuhaf bir bekleyiş bu. Umutlanmadan, hatta sanki hiç önemsemeden bekliyorum. Bir üzüntü hissetmiyorum artık. Bu bekleyişin en önemli yönü, sürekli bir durum olması; düşüncelerimin, hayatımın doğal bir parçası gibi.

Bir gürültüyle uyandım. Böyle bir şeyi hiç beklemediğim için yüreğim küt küt çarpmaya başladı. Gürültünün nereden geldiğini anlamaya çalıştım. Tahta sedir, zaten dayakla tekmeyle örselenmiş kemiklerimi bal-yozla dövülmüş gibi ağrıtmıştı. Sonunda loşluğa alışan gözlerim demir kapıda açılmış küçük bir sürgülü pencereyi keşfetti. Bir el içeriye bir tepsi uzatıyordu, galiba yemek ve su vardı. Oraya doğru gittim. O sürgülü pencereden uzanan elin arkasında, yanakları ağzının kenarına bir buldok köpeği gibi yığılmış yaşlıca bir yüz seçtim. Gözleri vardı ama bakmıyor, görmüyor gibiydi.

“Neredeyim?” dedim. “Ne olur, yalvarırım konuşun, söyleyin neredeyim ben?”

Adam tepsiyi elinden bıraktı, tepsi ve üstündekiler şangır şungur beton zemine çarptı, sonra penceredeki demir sürgü şırrrrak diye kapandı, gri duvarın düşmanca bakışları altında yalnızlığım geri döndüm.

Gelmiyor Mehmet. Ayağımı nereye bassam sallanıyor. Iskeleler daha çok sallanıyor, midemi bulandırıyor bu

koca şehir. Kaçmak istiyorum ve işin en korkunç yanı, Mehmet'i unutmaya başlamış olmam. Eskiden her saniye Mehmet nerede, Mehmet nerede diye kendimi yer bitirirken, şimdi durumu kabul etmeye başlıyorum. İnsan, kendine kurallar koyulan bir hayvan gibi her duruma alışıyor.

Saatimi aldıkları için kaç olduğunu anlayamıyordum. Hiç gün ışığı olmadığı için günleri geceleri birbirine karıştırmıştım artık. Zamanı bilmek, kavramak ne kadar önemli bir şeymiş meğer. Zaman kavramın kayboldu mu, içindeki temel gerçeğe, uygarlığın çeşitli yöntemlerle değiştirmeye çalıştığı, yücelttiği halde içinde durmakta olan gerçek kimliğine, yani hayvan oluşa doğru adım adım alçalıyorsun. Bu yüzden tahta sedirden ağırlar içinde kalktım, dört ayak üstünde sürünerek demir kapının önüne gittim. Buldoğun yere savurmuş olduğu bulamaç gibi sulu şeyi, dilimle yalayarak yemeye başladım. Beton zeminde hafifçe göllenmiş olan suyu da yine dilimle yalayarak içtim.

Aradan ne kadar geçti bilmiyorum, bir saat mi, bir gün mü, bir hafta mı; kapıdaki sürgü yine açıldı, buldok suratlı adam yine bir tepsi uzattı. Bu sefer tepsiyi büyük bir minnet duygusuyla aldım. İnsanın gövdesini dev bir silindirle ezebilirler ama ruhunu daha da kolay ezebiliyorlar.

Ezilmiştim, günden güne hayvani özüme doğru alçalmamı sürdürüyordum. Odanın köşesinde ihtiyaçlarımı gideriyordum. Önceleri bir koku geliyordu, sonra azaldı, azaldı ve duş almaz oldu. Bir gün yemek verdikleri tepsiyi alıp, ampulün altına gittim. Tepsinin kararmış

metalinde yüzümü görmeye çalıştım. Görebildiğim soluk yüz, siyah sakalları göğsüne kadar uzamış bir hayaletle aitti.

Ampul, demir bir kafes içindeydi. İlk günlerde onu kırarak bileklerimi kesmek için çok uğraşmıştım ama demir kafes öyle sağlamdı ki kıpırdatamadım bile.

Benim adım ne, adım ne, adım ne; kimim ben? Olga diye bir sevgilim gerçekten var mı, yoksa hepsi yıllardır bu hücrede yatmış olan bir delinin hayali mi? Kurgu mu, gerçek mi? İstanbul'daki minareler kadar gerçek, evet evet, gerçek! Koşu bandındaki siyah at kadar gerçek. Ya öyle bir hayat olmamışsa, ya hepsi benim vurula vurula serseme dönmüş, bir zindanın dibinde yatan lanet olası kafamdan çıkmışsa, ya Borisov, Olga, Ludmilla birer kurguysa...

Bunun üstüne karşımda beni süzüp duran lanet duvara gittim, işaretparmağımı pürüzlü yüzeyine sertçe sürtmeye başladım. O kadar sürttüm ki parmağımın ucundaki deri inceldi, inceldi, sonra koptu ve kanamaya başladı. O kanla gri duvara kocaman bir OLGA yazdım. İçime sonsuz bir ferahlık yayıldı, canımın yanması, parmağımın feci sızlaması daha da çok hoşuma gitmeye başladı. Hiç olmazsa insan olduğumu hatırlatıyordu. Şimdi sedirde oturduğumda sürekli Olga yazısını görerek onu gözümde canlandırmayı başarıyordum. Hem de o duvarı yenmiştim. Olga adının altında ezilmişti. Sadece basit, pis, kaba, aşağılık bir duvardı artık, yüzüme bile bakamıyordu.

Yemek verdiler yedim, sedirde uyudum, köşeye gidip ihtiyaçlarımı giderdim, sonra yine yemek verdiler yedim, uyudum, köşede ihtiyaçlarımı giderdim, sonra yine yemek verdiler yedim, uyudum, köşede ihtiyaçlarımı

giderdim. Ve sonra yine, ve sonra yine, ve sonra yine... Böylece aylar mı, yıllar mı geçti, bilmiyorum. Sadece saçlarım omuzlarıma, sakalım göğsümün epey aşağısına inmişti. Zamanla ilgili tek ölçüm buydu.

Her uyku sözü geçtiğinde kızın gözlerinin biraz daha kapandığını görüyorum, uyumak üzere olduğunu anlıyorum, başı önüne düşüp duruyor. Nedense babaanne-min söylediği eski bir türkünün sözleri geliyor aklıma: Yüce dağ başında yatmış uyumuş / Ela gözlerini uyku bürümüş. Bu kızın gözleri ela değil, siyah ama yine de uyku bürümüş. Demek ki hikâye yarın tamamlanacak ama hayır, ne mümkün! Olağanüstü bir gayretle ayağa fırlıyor, "Bir dakika lütfen" diyor, banyoya gidip yüzüne su çarpıyor, iyice ayılıyor ve ikimize de birer kahve yaparak karşımdaki koltuğa yerleşiyor. Kararlı ve kendinden emin, gözleri de iyice açık.

Şirkete ayrılmak istediğimi söylüyorum, bu olanlardan sonra kendimde çalışacak güç bulamadığımı anlatıyorum. İyi davranıyorlar. Sanki kendileri işten çıkarmış gibi, çalıştığım yıllara karşılık gelen ihbar ve kıdem tazminatlarını ödüyorlar.

Ayrıca, ne var yok her şeyi satıyorum. Emekliliğe hak kazanmak için beklemem gereken süre boyunca giderimi karşılayacak ve eksik kalan emeklilik primlerimi yatıracak kadar parayı bir kenara koyuyorum. Resmen öyle değilsem de, kendimi bu şekilde emekliye ayırıyorum. Emekli inşaat mühendisi Ahmet Arslan olarak yaşamaya başlıyorum artık.

Kalan paramın bir kısmıyla elden düşme bir araba alıyorum, başlıyorum İstanbul'un çevresinde dolaşmaya. Önce Rumeli Feneri'ne, Garipçe Köyü'ne falan gidiyorum, sonra Şile taraflarına. Ama bakıyorum ki her yer İstanbullularla dolup taşmakta, en çok da hafta sonları. Hele balık lokantaları, insan kaynıyor.

Bir gün Rumeli Feneri'ndeki kayalıklara iniyorum, yosunlu kayaların üstünde oturup Karadeniz'e bakıyorum. Hava bozuyor, kara bulutlar kaplıyor gökyüzünü, deniz grileşiyor, sol yanımda, epey ileride bir şimşek çakıyor. Nedense bunu bir işaret olarak algılıyorum, Tesla'nın işareti. Arabama atlayıp o şimşegi bulmaya gidiyorum. Karadeniz'in Bulgaristan'a doğru uzanan kıyısı boyunca gidiyorum. Bazen yol içeri giriyor, sık ormanlar arasına dalıyor, bazen de gri denizin yaladığı kıyıya dönüyor.

Sonra birden Yalıköy diye bir tabela görüyorum, sağa doğru bir yol dönüyor. Oraya sapıyorum, delik deşik olmuş yollarda sallana sallana araba sürüyorum. Sonunda ulaştığım yer istediğim kadar ıssız, hırçın ve kuzeyli. Bir pansiyon soruyorum. Bakkalın üst katını gösteriyorlar, ertesi gün de karşıdaki harap evin satılık olduğunu öğreniyorum.

Dedim ya, bütün bunlarda bir işaret görüyorum ben. Demek ki buraya yerleşmem, burada kalmam, belki de burada ölmem, buraya gömülmem gerekiyor. Neden mi? Çünkü eski hayatımla hiçbir ilgisi yok. Bana Ay krateri kadar yabancı bir yer. Ne bir kişiyi tanıyorum ne de beni tanıyan biri var. Sorulardan, arkadaşlıklardan, toplumdan uzak, kendi içine dönen bir hayat. Bütün istediğim bu.

O evi alıyorum. Onarıyorum, İstanbul'dan kitaplar ısmarlayıp rafları ve odaları yeniden düzenliyorum ve

gördüğün hayatım başlıyor. Artık “Neredesin Mehmet?” diye sormadığım bir hayat. Ama Mehmet tekrar hayatıma giriyor.

“Nasıl, nasıl, nasıl?”

“Biliyorum merak ettiğini” diyorum, “ama daha oraya gelmemize çok var.”

Kızın “Size bir soru sormama izin verir misiniz” sorusu hafif bir alarm zili çaldırıyor kafamda. Çünkü artık samimi olduğu zaman “sen”, kızdığı zaman da “siz” diye hitap ettiğini öğrenmiş durumdayım. Bu sen ve siz farkı o kadar önemli ki!

“Siz” diyor, “insanlardan bu kadar kaçtığınıza, bu kadar... ne bileyim öğrendiğinize göre, kendinizi çok mu yüksek bir yerde görüyorsunuz? En temiz, en dürüst, en akıllı sizsiniz, kalan herkes ise aptal ve cahil, öyle mi?”

Gülüyorum. “İnsanların çoğunun aptal olduğu doğrudur” diyorum. “Özellikle zenginler. Sen bu yaşta bunu fark edemiyor olabilirsin, çünkü haklı olarak varlıklı bir adamla evlenmek, çocuğunu kucağına almak, güzel bir araba ve ev istiyorsun. Ama benim gördüklerimi görebilsen...”

“Neymiş onlar?” diye atılıyor. “Nedir göremediğim?”

“Zenginlik insana ait bir özellik değil” diyorum. “Para insanın doğal bir parçası değil; kaybolabilir, çalınabilir, soyut bir kavram, birtakım sıfırlar... Zaten hayatta anlamlı olan değerler parayla sahip olunamayanlar. Kitap, çalışacak insan, eşya alabilirsin; ama bunlar bilginin, dostluğun, paylaşma duygusunun yerini tutamaz. Oysa zengin aptallar paranın çok önemli olduğunu sanıyorlar, bu yüzden de servetlerinin kendilerine ruhsal bir ayrıca-

lık, özel bir mutluluk getirmesini bekliyorlar. Bu mümkün olmayınca, içleri de boş olduğu için can sıkıntısı başlıyor. Konuşacak bir şeyleri olmadığı için tavla, kâğıt oyunu falan oynayarak tahammül edebiliyorlar bu hayata ve de birbirlerine. Veya işkolik oluyorlar, sanki kıtlık koşullarından kurtulmaları gerekiyormuş gibi işlere dalarlar. Onların yerinde olsam intihar ederdim.”

“Peki, sizin ayrıcalığınız ne?” diye soruyor.

“Çok basit” diyorum. “Okumak, sadece okumak. Okuyan insan, dünyanın aklına yaslar sırtını. O zenginlerin arkadaşları birkaç finansçı, üç beş holding yöneticisi. Üstelik içtenlikten her zaman şüphe duyulan ilişkiler içindeler. Oysa benim dostlarım dünyanın gelmiş geçmiş en akıllı ve en yaratıcı insanları: Aristoteles, Platon, İbn Rüşt, Faulkner, Homeros, Nietzsche, İbn Haldun... Bunları hangi maddiyatla bir tutabilirsin?”

Tuhaf bir düşünce tarzım olduğunu söylüyor. Çok tuhaf bir insanmışım. Bu hafif saldırıyı, benim değil dünyanın tuhaf, hatta deli olduğunu söyleyerek savuşturmaya çalışıyorum. Ama benim gibi insanların zayıf yanının da her şeyi fark etmek olduğunu söylüyorum. Fazla bilmek mutsuzluk getiriyor. “Ne mutlu cehaletin koruyucu rahmi içinde bir cenin gibi büzülüp yatanlara” diyorum.

O akşam Arzulara gelen konuklardan bu yüzden mi hoşlanmadığımı soruyor.

“Bir sürü nedenden” diye yanıtlıyorum onu. “Bak bir örnek vereyim: Bunlar gösteriş sever değil mi? En pahalı araba, en büyük ev, en güzel giysi, en pahalı mücevher... Değil mi?”

“Evet” diyor sabırsızca, “öyle.”

“Ama diyorum aynı zamanda da nazar değmesinden

ödleri kopar. Hem gösteriş yapar hem de milletin gözü kalmasın diye kurban kesmek, kan akıtmak gibi pagan ayinlerine, nazar boncuğu takmaya, hatta kurşun dök-türmeye kadar başvurmadıkları rezalet kalmaz. Bu ka-dar zahmet yerine biraz daha alçakgönüllü yaşasalar, biraz daha ucuz araba kullansalar, buna karşılık kafa-larını zenginleştirseler olmaz mı?”

Valla haklıymışım, bu da bir bakış açıсыymış ama bu-nu arkadaşlarına anlatmasına olanak yokmuş, bu de-virde kimse anlamazmış bunları.

“İşte” diyorum, “cevabı kendin verdin. Bu yüzden ka-çıyorum aptal kalabalıklardan. Bana kızdın ama şimdi yavaş yavaş hak vermeye başladın galiba.”

Zaman ölçüsü olmadığı için ne kadar sürdü bu dö-nem bilemiyorum ama sonra bunu bile unuttum; kapı-dan uzatılan yemeği alarak ve sonra tepsiyi geri vere-rek yaşadım günlerimi. Ah, tepsi o kadar küt bir şey ol-masaydı, sivri veya keskin bir ucu bulunsaydı, kendimi öldürmek için kullanabilirdim onu. Ama bu mümkün değildi, meğer insanın kendi canını alması ne zormuş.

Böyle bir hücreye tıkıldığın için önce kızılıyorsun, öf-keleniyorsun, isyan ediyorsun, sonra yanlışlığın düzel-tilmesini bekliyorsun. Umud evresi epey uzun sürüyor. Daha sonra umut ışığı yavaş yavaş sönmeye başlıyor ve umutlanmaktan korkar hale geliyorsun. En sonunda uyuşuyorsun, belki de bilerek beynini uyuşturuyorsun. Hayatta kalmak dışında bir amacın kalmıyor. Uzun bir süre böyle gidiyor, sonra hayatta kalmanın da bir işe yaramadığını anladığın gün geliyor, ölümü her tür-lü acının ilacı olarak görmeye başlıyorsun ama kendi-

ni öldürmek için bir çare bulamıyorsun. Kendi boğazını sıkamazsın, verdikleri bir maşrapa suda boğulamazsın, bileklerini kesecek bir şey yok, kafanı duvara vura vura parçalayamazsın, olsa olsa yaralanır, bilincini yitirirsin, sonra daha büyük acılar çekmeye mecbur olursun.

Böylece o hücrenin bir parçası olup çıktım. Duvardaki Olga yazısı bile soluklaştı, silinmeye başladı. Yenisini yapacak gücü bulamadım kendimde. Dedim ya beynim uyuştu, mankurt oldum.

“Mankurt”u biliyor musun; hani eskiden Asya’daki kabilelerin bir düşman savaşçısını esir aldıkları zaman uyguladıkları yöntem. Adamın kafasındaki saçları kazırlarmış, sonra yeni kesilmiş bir koyunun ıslak içkembesini o çıplak başa sıkıca geçirir, savaşçıyı boğazına kadar toprağa gömer ve Asya güneşinin altında günlerce bırakırlarmış. Ölmesin diye yemek yedirirlermiş elbette. Bir süre sonra adamın saçları uzamaya başlayınca kuruyan, sertleşen içkembeyi geçemediği için kıvrılıp geri döner, adamın beynine doğru büyümüş. Korkunç acılar çeken adam bir süre sonra kimliğini, kişiliğini, her şeyi unutup mankurt haline gelirmiş. Bu savaşçıları kendi kabilelerine karşı dövüştürürlermiş. Gerçi benim saçım belime doğru geliyor geri dönmüyordu ama ben de yavaş yavaş o beyin uyuşukluğu içine giriyordum.

Bir gün o Amerikalı bir mucize gibi aynı hücreye atılmasa mankurt olmama çok az kalmıştı. Zaten önce durumu kavrayamadım. O demir kapının açılması ve içeri birinin girmesi, dünya kürenin tam ortasından ikiye bölünmesi kadar tasarlanamaz bir şeydi ama oldu, gerçekten oldu. Hücrenin köşesine büzülmüş titreyen, saç ve sakaldan görünmeyen adam bu mucizeye tanık oldu.

İçeri attıkları, benim gibi zayıf ama sağlıklı bir adam-

dı, spor giyinmişti; üzerinde birçok cebi olan bir yelek vardı. Kendisini içeri sokanlara itiraz ediyordu ve ben bu kelimeleri anlıyordum; Tanrım, anlıyorum diye düşündüğümü hatırlıyorum. Tanrım anlıyorum, ne büyük bir şeydi bu. Bir insanın ağzından çıkan sözcükleri anlamak, onları anlamlandırabilmek. Köşeden doğrulan bedenimle birlikte hayvanlıktan insanlığa doğru da bir yükseliş başlatmıştı o sözcükler bende. Konuşabilen bir yaratıktım.

Onu korkuttum herhalde; kapıyı sertçe kapayıp gittikleri zaman ona doğru yaklaşıp, dokunmak istemiştim, ellerimi öne uzatmış ona doğru yürüyordum.

“Dur!” dedi İngilizce. “Dur, daha fazla yaklaşma.” Sonra odanın öteki köşesine doğru çekildi. O zaman durdum, oturması için sediri gösterdim ve ona bir şeyler söylemeye çalıştım ama ağzımdan sadece homurtular çıktı.

Sonra ağzım alıştı, düzelmeye, kelimeleri şekillendirebilmeye başladı ve onca zamandan sonra kurabildiğim, söyleyebildiğim tek cümle şu oldu:

“Ben bir insanım.”

Bunu tek bir kez söylediğimi sanıyordum ama onun beni durdurmasından anladım ki, bu cümleyi tekrarlayıp duruyordum. Böylece konuşabilmenin, beyinde oluşan bir kavramın ses tellerini titretmesinin, ses çıkararak ve ona ağızla şekil vererek bir şeyler söyleyebilmenin insan olmak anlamına geldiğini anlatmış oluyordum galiba.

“Sus” dedi, “lütfen sus, benim de kafamı toplamaya ihtiyacım var.”

Bu değerli konuğumu kaybederim, küstürürüm korkusuyla sustum. Köşeye gidip oturdum, sediri ona bıraktım, elimle buyur, buraya otur işareti yaptım. Köşe-

me büzüldüm, gözlerimi sedire oturan zayıf adama diktim, öne arkaya sallanarak beklemeye başladım. Adamın çok üzgün olduğunu görüyordum, kendi sorunlarıyla uğraşmayı tercih ediyordu besbelli. Eğitimli bir yüzü vardı, konuşmasında üniversite okuyan Amerikalılara özgü bir şeyler vardı.

Öyle bir şey söylemeliydim ki benimle konuşmayı reddeden bu adamın ilgisini çekeyim. Yeteri kadar sabrettikten sonra birden “Nemo cogendus amicus!” dedim, sonra tekrarlamaya başladım: “Nemo cogendus amicus, nemo cogendus amicus.”

Sonunda dikkatini çekmeyi başarmıştım. Ne dediğimi sordu. “Nemo cogendus amicus” dedim tekrar. Anlaşılan bu suçlayıcı Latince ifadeyi, böyle bir hücrede duymayı beklemiyordu. Ama bizim zaten dost olmadığımızı söyledi. “Evet” dedim, “bu söz de onu söylüyor, kimseyi dost olmaya zorlayamazsın.”

Latince bilip bilmediğimi sordu; lisede ve üniversitede okuduğum kadar bildiğimi söyledim. Yani Latin dilini değil ama bazı ünlü Latince deyişleri biliyorum. Bunun üzerine biraz daha ilgilendi galiba. Ne de olsa hücrede karşılaştığı bu mağara adamı üniversiteden falan bahsediyordu.

Bu yumuşamadan yararlanarak “Ne olur” dedim, “iki soruma cevap verin, sadece iki basit soru, istemezseniz sizi bir daha hiç rahatsız etmem.”

Bu soruların neler olduğunu sordu.

“Gayet basit” dedim. “Çok basit... Neredeyiz ve hangi tarihteyiz?”

Cevapları beni dehşete düşürdü. Demek ki yaklaşık bir buçuk yıldır o hücredeydim ve Grozni'deydik, Çeçenistan'da Kızıl Ordu'ya ait bir üste.

Sonra ben sormadan o anlatmaya başladı. Tahmin ettiğim gibi Amerikalı bir gazeteciymiş, Çeçenistan'ın Sovyetler Birliği'nden ayrılma, bağımsız bir ülke olma yolundaki mücadelesini izliyormuş. Bu konuda geniş bir makale hazırlayacakmış. Bu amaçla Çeçenistan'da dolaşıyor, yetkililerle olduğu kadar direniş hareketi liderleriyle de görüşüyormuş.

Dün ormanda gizlenen bir gerilla lideriyle görüşmeye giderken aniden yolu kesilmiş, Rus ordusu onu gözaltına almış. Yazılarına, fotoğraf makinesine el koyduktan sonra onu buraya atmışlar ama fazla kaygılı değilmiş doğrusu. Çünkü Amerikan Büyükelçiliği durumu biliyormuş, elinde izin belgesi de varmış. Herhalde yarın bu yanlışlık düzeltilirmiş ama şimdi çok yorgunmuş, uykusu varmış (bunları esneyerek söylüyor, terbiyeli bir adam olduğu için esnerken ağzını kapatıyordu), sedirde yatmasına itiraz eder miymişim, çünkü başka yatacak yer yokmuş hücrede. Bir de tuvalet falan yok muymuş burada? O halde kendisinin de o köşeye gitmesinden başka çare kalmıyormuş. Ne ilkellikmiş bu böyle! Uluslararası anlaşmalara göre harp esirlerine bile asgari yaşama ve hijyen koşulları sağlanmalıymış. Tamam tamam, benim hikâyemi de dinleyecekmiş ama şimdi değil, lütfen şimdi değil. Olan bitenlerden yorgun düşmüş, gözleri kapanıyormuş, zaten söylediklerimi anlamazmış ama söz, ertesi sabah can kulağıyla dinleyecekmiş beni ve yine söz veriyormuş ki dışarı çıktığında –ki muhakkak öyle olacaktı– benim için yapabileceği bir şey varsa, bundan kaçınmayacak, yarıdımca olmaya çalışacakmış.

Böylece benim minnet duygularım ve dualarımla dolup taşan pis kokulu odada, tahta sedirin üstünde uyu-

du. Bense sabaha kadar onu seyrettim. Onca aydan sonra gördüğüm ilk medeni insan yüzünü bir mucizeye tanık olur gibi sabaha kadar izleyip durdum. Soluk alırken inip kalkan göğsüne, yüzündeki huzurlu ifadeye, bazen bir şeyler mırıldanarak sağa ve sola dönmesine, sanki Musa'nın Kızıl Deniz'i ikiye ayırışına şahit oluyormuşçasına baktım durdum. Bu gazeteci benim hayatla tek bağım olmuştu.

Amerikalı gazeteci huzurlu uykusuna daldığında bizim gazeteci kızın da koltukta başı yana kaydı. Soluk alış düzenli ve daha hafif hale geldi, uyudu. Başının altına bir yastık yerleştirdim, sonra ben de odama gidip yattım.

Uykuya dalmadan önce bütün dünyanın uyumakta olduğu gibi tuhaf bir izlenime kapıldım. Sakinleşmiş olan Karadeniz'in dibindeki balıklar, kıyıdaki sandallar uyuyordu. Kuruması için kıyıya serilmiş olan ağlar, kumlar arasındaki yengeçler, çağanozlar uyuyordu. Deniz dibindeki yuvalarında müren balıkları, ahtapotlar; caminin imamı ve müezzini, doktorumuz, Hatice Hanım, Muharrem, Ali ve köy mezarlığına gömülmüş olan Arzu, hepsi uyuyordu. Kerberos ve Arzu'nun burnu kanlı kedisi de uyuyordu. Kasabada savcı bey, mübaşir, hapishanede Svetlana uyuyordu. Amerikalı gazeteci uyuyordu.

Tek uyumayan Mehmet'ti. Gözlerini hayranlıkla, hücreesindeki bu beklenmedik konunun yüzüne dikmiş, onu seyrediyordu.

"İyi geceler düzenli dünya!" dedim ve rahat bir uykuya daldım.

Son gün

Mehmet dedi ki:

Işık geceleri de sönmediği için uyuyan adamın kolundaki saatten vakti kestirebiliyordum. Çok uzun süreden beri zamanı ölçme kavramıyla ilk kez ilişki kurmuştum. Saniyeleri, sonra dakikaları sayıyordum. Saat 4 oldu, sonra 5, sonra 6... Adam hâlâ uyuyordu ama ben korkuyordum. Kapı açılır da onu alıp giderler diye ölümcül bir korku vardı içimde. Bu yüzden hafifçe koluna dokunarak uyandırdım. Önce nerede olduğunu anlayamadı. Herhalde bu saçlı sakallı adamı da çıkaramadı ama ancak bir iki saniye sürdü bu. Fısıldayarak "Sabah oldu mister!" dedim. "Belki şimdi sizi alıp götürürler."

Saatine baktı, yüzünü buruşturdu, zorlukla doğruldu, gece boyunca sert tahtada yatmış olmaktan dolayı tutulan eklemlerini açmaya çalıştı.

Benden önce uyanmış olan kız, yatağımın kenarına oturmuş sesleniyordu:

"Uyan artık! Hadi uyan artık!"

Daha uykuyla uyanıklık arası hayallerime dalamadan uyandırmıştı beni.

“Bugün son günüm!” dedi. “Gerçekten son günüm.”

Gözlerimi açtığımda bana ürkekçe baktığını gördüm. Herhalde sinirleneceğimi düşünüyordu ki, böyle davranmasının nedenini açıkladı:

“Dönmek zorundayım, ailem zaten merak içinde, onları daha fazla oyalayamam, kalkar gelirler. Hem ayağım da iyileşti artık. Hadi n’olur Mehmet’in hikâyesini tamamla artık. Gerekirse gündüz de anlat, gece de anlat ama yarın sabah erkenden ayrılıyorum.”

Sonra bir an durdu ve kendisi de pek inanmayarak “Hikâye bitse de bitmese de!” diye ekledi.

Kendine iyice gelmiş, uykusu açılmış olan adam yine sedire oturdu, ben de karşısına çömeldim.

“Lütfen iyi dinleyin beni” dedim. “Yalvarırım iyi dinleyin. Çünkü dünyayla tek bağlantım sizsiniz. Bu garip hücreye atılalı bir yılı epey geçmiş. Neden dolayı atıldım, kim attı, burası neresi hiçbir fikrim yok. Belki de bu hücrede ölüme terk ettiler beni. Yalvarırım bana yardım edin. Sizi nasıl olsa çıkarırlar, dışarıdakilere –her kimse onlar– beni anlatın. Suçumun ne olduğunu sorun ve yalvarırım Türkiye Büyükelçiliği’ne burada olduğumu bildirin. Yalvarırım, yalvarırım, yalvarırım.”

Amerikalı gazeteci sakın olmamı söyledi. Durumun zorluğunu görüyormuş, kendisinin bir gün bile tahammül edemediği o pis hücrede bir yılı aşkın bir süre kalmak akıldışıymış gerçekten. Bu yüzden elinden geleni yapacakmış ama önce sakinleşmeli ve ona kim olduğunu, buraya nasıl düştüğümü anlatmalımıyım.

Her an kapı açılacak da tek umudumu elimden alıp götüreceklermiş gibi büyük bir korkuyla ama kalan azı-

cık aklımı da başıma toplamaya çalışarak durumu özetlemeye çalıştım.

“Adım Mehmet!” dedim. “Soyadım Arslan. Elektrik mühendisiyim. Borisov şantiyesinde çalışıyorum.”

Önce İngilizceyi nereden bildiğimi sordu. Ankara’da önce TED adlı İngilizce eğitim veren bir lisede, sonra da Middle Eastern Technical University’de okuduğumu anlattım.

“Demek Türk’sünüz!” dedi.

Başımı salladım. Düşünceli bir tavırla Türkiye’nin Müslüman bir ülke olarak Çeçenistan’ın bağımsızlık hareketine destek verdiğini, benim de belki bu yüzden... Hemen atıldım, Çeçenistan meselesiyle ilgilenmediğimi, son yıllardaki politik gelişmeleri izlemediğimi söyledim. “Ayrıca Müslüman değilim” dedim. “Nişanlımın gönlünü yapmak için Hristiyanlığa geçiş aşamasındayım.” Yani formaliteler için bir yıl daha beklemem gerekiyordu ama Borisov’da “kalbi Ortodoks” olmuştum.

Anlattıklarımın aklını daha da karıştırdığını, belki de bir meczupla konuşmakta olduğunu düşünüp benimle uğraşmaktan vazgeçme ihtimalinin belirdiğini görüyordum. Bu da beni delicesine bir korkuya sürüklüyordu. Amerikalı bir gazetecinin böyle bir davranışı delilik olarak yorumlayacağını bile bile adamın ayaklarına kaplanmak istiyordum. Sanırım yaptım da, ayaklarını geri çekti. Beni deli sanmamasını, her şeyi açıklayabileceğimi söyledim. Sonra mümkün olduğu kadar sakinleşerek başıma gelenleri özetlemeye başladım. Ama sözümü kesip dışarıda akrabalarımın veya beni arayan kimselerin olup olmadığını sordu. “Var elbette” dedim, bir kardeşim olduğunu söyledim. Aynı şirkette inşaat mühendisi olarak çalıştığın bilgisini verip seni anlattım. Adı Ah-

met Arslan dedim. İsimleri aklında tutup tutamayacağını sordum. Çünkü üzerinde kâğıt kalem bırakmamışlar, her şeyini almışlardı.

Tutabileceğini söyledi. New York'ta 2. Cadde'de gittiği bir Türk lokantasının sahibinin adı Mehmet'miş, bu yüzden unutmazmış. Ahmet de mesela Ahmad Jamal'den aklında kalsın dedim, hani ünlü cazcı. "Tamam" dedi, "doğru ya..."

"Ahmet beni herhalde deliler gibi aramıştır, sadece o değil, şirket de elçilik de aramıştır. Ayrıca nişanım ve şirket tercümanı da aramıştır ama demek ki izimi bulamamışlar" dedim. "Hâlâ burada olduğuma göre..."

"Bu hikâye Kafka'ya benzemeye başladı" dedi, kendi kendine mırıldanır gibi.

"Ama" dedim, "ortada ne şato var ne de bir dava. Sadece böceğe dönüşmüş bir adam olmamı Kafka'ya benzetebilirsiniz."

O zaman yüzüme dikkatle baktı; kaşlarını çattı, bir süre düşündü. O anda beni artık ciddiye almaya başladığını anladım. Hikâyemi özet olarak anlatmamı istedi. Ben de anlattım. Borisov'u, seni, Olga'yı, Ludmilla'yı, Hristiyan olma gayretlerimi, Soçi'ye gitme planımızı ve Şeremetyevo Havaalanı'nda başıma gelenleri özetledim. Hem sakın olmaya çalışıyor, hem de işe yarayacak hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmamaya dikkat ediyordum. Dışarıdaki dünyayla aramdaki tek bağı yormamaya, bıktırmamaya, sinirlendirmemeye dikkat ediyordum. Bir de zaman baskısı altındaydım elbette. Her an kapı açılabilir ve adının Henry olduğunu öğrendiğim gazeteci, beni orada sonsuza kadar yalnız bırakıp gidebilirdi.

O sırada kapıda bir anahtar döndü. İkimiz de irkil-dik, kendimizi hikâyeye öylesine kaptırmıştık ki bir za-man ve mekân kayması yaşadık, nerede olduğumuzu kavrayamadık. Aşağıdan Hatice Hanım seslendi.

“Günaydın, ben geldim” dedi. “Bir de misafir getir-dim.”

Bu misafir de nereden çıkmıştı şimdi? Kız endişeyle yüzüme baktı, ellerimi iki yana açarak benim de bilme-diğimi anlatmaya çalıştım. Sonra ikinci kat tırabzanın-dan aşağı baktım. Hatice Hanım, pabuçlarını çıkarıyor-du, yanında da oğlu Muharrem vardı. Demek ki misa-fır dediği oydu. Derslere tekrar başlamamızı istiyordu ama ben bugün çok meşgul olduğumu, Muharrem’in er-tesi gün gelmesini söyleyerek savdım onu.

Podima köylüleri için randevu almak, önceden gele-ceğini bildirmek falan gibi şeyler söz konusu olmadığı için Hatice Hanım’ın bu davranışı son derece doğaldı. Ama bugün Muharrem’e ayıracak vaktim yoktu. Hati-ce Hanım sessiz sedasız kendi işlerini yapabiliirdi ama Muharrem’e ders verecek olsam, kızın zaten taşmış olan sabrı nelere yol açardı kim bilir?

Oğlan sessizce gitti, Hatice Hanım bize kahve getir-di, sonra işlerine gömüldü, böylece ben de kardeşimin hikâyesini anlatmaya devam edebildim.

Amerikalının aklında kalabileceğini umarak her şeyi anlattım. Adamın pek de şaşırmadığını görebiliyordum. Ne de olsa savaş muhabiriydi, neler yaşamıştı kim bi-lir? Savaşlarda, devletlerarası çatışmalarda insanların sinek kadar değer taşımadığını biliyordu.

Anlattıklarım bitince bir süre düşündü.

“Bu durumda tahmin yapmam doğru olmaz” dedi, “ama ben yine de başınıza gelenlerin Müslüman olmanızla bir ilgisi olduğunu düşünüyorum. Siz ne kadar kalbi Hristiyanlık peşinde olursanız olun, pasaportunuzda İslam yazmıyor mu? Ayrıca esmersiniz, adınız da Müslüman adı.”

“Bütün bunlar suç mu?” diye sordum.

“Bence elbette değil” dedi, “ama demek ki bazı insanlar için suç ya da en azından kuşkulananmak için bir sebep. Yine de bu işin içinde bir tuhaflık var. Durun bakalım anlarınız herhalde.”

Dışarı çıkar çıkmaz beni unuttur diye bir korku kapladı içimi. Gözlerinin içine baktım:

“Ne olur unutmayın beni burada!” dedim.

“Söz veriyorum” dedi.

Öğlene doğru kapı açılıp da onu alıp götürürlerken bu sözü tekrarladı; gözlerimin içine bakarak “Söz veriyorum!” dedi. Sonra hücremin yalnızlığına geri gömüldüm. Henry gittikten sonra saatler daha zor geçmeye başladı. Çünkü insan hiçbir umut beslemediği zaman durumu kabullenebiliyor ama kapkara bulutlar arasından iğne ucu kadar kendini gösteren bir güneş ışını belirince bütün dünyası o ışığa bağlı oluyor. Ben de umutlanmışım ve bu bana iyi gelmemiştii. Hep kapıya yaklaşacak adımları bekliyordum ama ne yazık ki buldoktan başkası gelmiyordu.

Yine zaman kavramını yitirmeye başladım. Ne zaman gece, ne zaman gündüz anlayamıyordum; süratle hayvanlığa doğru alçalıyordum. Arada bir daldığım ateşli uykulardan sıçrayarak uyanıyor, Henry diye birinin hiçbir zaman gelmediği, her şeyin benim zihnimin içinde olup bittiği sanrısına kapılıyordum, hatta bun-

dan emin oluyordum. Böyle ne kadar geçti bilmiyorum, bir gün, hiç beklemediğim bir anda kapı açıldı, içeri o buldokla birlikte bir subay girdi. Rusça bir şeyler söylediler. “Davay davay” demelerinden ayağa kalkıp, onlarla gitmem gerektiği gibi bir şey çıkardım. Çünkü elleriyle açık kapıyı gösteriyorlardı.

Korka korka koridora çıktım, yürüdük, sağdaki bir başka koridora döndük. Bir süre sonra beni bir odaya soktular. Gözlerim binlerce jiletle kesilir gibi oldu. Çünkü odanın camlarından gün ışığı doluyordu içeriye. Hiçbir şey göremedim, ellerimle gözlerimi kapattım. Bir ses “Ağlama, her şey geçti artık” dedi. Oysa ben ağlamıyordum ki, sadece ışığa tahammül edemeyen gözlerimden yaşlar akıyordu.

Ama asıl şaşırtıcı olan bu değildi. Birisi bu sözleri Türkçe söylemişti bana. Onca zamandan sonra ilk kez Türkçe duyuyordum, bir süre bunu algılamakta zorluk çektim. Ellerimi gözlerimden usul usul çekerken karşımdaki silueti görmeye çabaladım. Genç, takım elbiseli, düzgün bir adamdı, elini uzatıyordu sıkmam için. Ben de titreyen elimi ona uzattım.

Sonra aydınlığa biraz alışan gözlerimle odanın diğer köşelerine baktım. Bir masanın arkasında iriyarı bir Rus subayı oturuyordu. Yandaki pencereden bir ışık vuruyordu yüzüne. Dışarıda bembeyaz pamuk gibi yumuşacık bir kar yağmaktaydı. Oda sıcaktı.

Türkçe konuşan kişi adının Nâzım olduğunu söyledi. Türk Konsolosluğu’nda mahalli memurmuş; durumu bildirmişler, bana yardım etmeye gelmiş. Rus subay masasının önündeki iki sandalyeye oturmamız için yer gösterdi. Oturdum. Çay söyledi, içtim. Anlattılar, dinledim. Rüyada gibiydim.

Nâzım Bey “Albayım sizden özür diliyor” dedi. “Bir yanlışlık olmuş.”

“Nasıl bir yanlışlık?” dedim.

“Biraz sonra buradan **çıkıp** gideceğiz, yolda anlatırın.”

Oradan bir an önce **çıkıp** gitme heyecanı, merakımı bastırdı. Çayı içtikten sonra bazı evraklar imzaladım, giysilerimi, cüzdanımı, pasaportumu geri verdiler. Bir başka odada giyindim. Ve o binadan çıktık.

Hava soğuk, temiz ve akıl almayacak kadar tazeydi. Çevredeki ormanların kar altında olduğunu görebiliyordum ama bulunduğumuz yer balçık çamurdu. Yerlerde tank paletleri izler bırakmıştı. Askeri araçlar gidip geliyor, yakında bir yerden uçaklar inip kalkıyordu. Nâzım Bey’in Lada arabasına bindik, garnizondan çıktık, karlı yollardan bir yere doğru gitmeye başladık. Nereye gittiğimizi sordum.

“Grozni’ye” dedi Nâzım Bey. “Sizi bu akşam orada misafir edelim, kendinize gelin, sonra yarın nereye isterseniz gidersiniz.”

“Yani tamamen özgür müyüm artık?” diye sordum.

Kalbimin çarpıntısından az daha yanıtı duyamayacaktım. O kısacık süreyi büyük bir heyecanla bekledikten sonra duydum:

“Tamamen özgürsünüz” dedi ve anlattı:

Çeçenistan’ın bağımsızlık mücadelesi çarlık döneminden beri sürüp gidiyormuş. O sıralarda da hız kazanmış, birçok Çeçen komutan bazı Arap köktendincilerin de yardımıyla örgütleniyor, Rus kuvvetlerine zarar verici gerilla faaliyetlerinde bulunuyorlarmış. Bunlardan biri de Muhammed Arslanov’muş.

“Muhammed Arslanov mu?” dedim hayretle.

“Evet” dedi. “Maalesef aynı isim, çünkü Rus istihba-

ratı Türklerin kullandığı **Mehmet** isminin aslında Muhammed olduğunu biliyor. İsimleriniz aynı, Muhammed Arslanov ama iş bununla da bitmiyor.”

İç cebinden bir gazete kupürü çıkarıp uzattı Nâzım Bey. Kiril alfabesiyle yazıldığı için bir şey anlamadığım yazıların arasında bir grup Çeçen komutanın resmi vardı ve sağdan üçüncü adam bana çok benziyordu.

“Bu mu Muhammed Arslanov?” dedim.

“Evet” diyerek başını salladı. “Talihsizliği görüyor musunuz, hem isminiz aynı hem de görünüşünüz çok benziyor.”

Aldığım her bilgi **kafama tokmak** gibi iniyordu; bu kadar basit miydi yani her şey? Sadece bir benzerlik yüzünden mi başıma bunlar gelmişti? Nâzım Bey’in anlattıklarına göre Şeremetyevo Havaalanı’nda beni Muhammed Arslanov sandıkları için almışlar, askeri bir uçakla sorgulamak için Grozni garnizonuna getirip hücreye atmışlar.

“Peki” dedim, “niye sorgulamadılar?”

“Gerek kalmamış.”

“Niye?”

“Çünkü sizi aldıktan aşağı yukarı bir hafta sonra Muhammed Arslanov, Rus komando birlikleri tarafından öldürülmüş.”

Bu sırada Grozni’ye yaklaşıyorduk, şehrin ilk evleri başlamıştı.

“Madem adam öldürülmüş, o zaman niye beni serbest bırakmamışlar?”

Nâzım Bey arabayı küçük, eski bir otelin önünde durdurdu, motoru susturdu, bana dönüp “Hayret edeceksiniz ama...” dedi, “unutmuşlar.”

“Nasıl?”

“Evet unutmuşlar. Galiba tutulduğunuz birimde bazı istihbarat yöneticileri de **değişmiş**, bir ara idari bir boşluk oluşmuş... Savaş ve **rejimin çöküşü** bir arada...”

Gerçekten açıklaması **zor bir durumdu**, Nâzım Bey hem neler olduğunu biliyor hem de bu inanılmaz durumu kelimelere dökmekte **zorlamıyordu**.

“Nasıl?” diyerek ben de **sürekli aynı soruyu soruyordum**.

“Neden dolayı orada **olduğunuz** unutulmuş, Arslanov dosyası kapanmış ve siz **hücrede** öylece kalmışsınız. O Amerikalı gazeteciden Allah razı olsun, yoksa belki de **ömrünüzün sonuna kadar kalacaktınız** orada.”

Bu sözler üzerine beni bir titreme aldı. Yaşadığım korkunç şeylere mi, yoksa **bunların** bu kadar saçma sapan bir sebep yüzünden **başıma** geldiğine mi yanayım bilemedim.

Şaşkın ve iyice **sersemlemiş** durumdayken Nâzım Bey beni aldı, o basit **otele kaydımı** yaptırdı, odaya çıkardı.

“Biraz dinlenin, **akşam yemeği** için gelip sizi alacağım” dedi ve gitti.

Basit eşyalarla **döşenmiş o otel odasının** gözüme cennet gibi göründüğünü **tahmin edersin**. Hem de ne cennet. Uzun süredir **yumuşak bir şeye** değmemiş olan ellerim yatağı, yastıkları, **perdeleri** okşuyor, unuttuğu bir hazzı tekrar yakalamak istiyordu.

Hapisten çıkarken verdikleri eşyalarımı, ilk kez görüyormuş gibi karıştırıp, aradığım telefon numaralarını buldum. Resepsiyonu aradım, telefon etmek istediğimi söyledim ama o sırada İngilizce bilen biri yoktu orada. Bunun üzerine **komodinin** üstünde duran küçük bloknota Borisov’daki **numaraları** yazdım. Senin, Dinç

Abi'nin, Ludmilla'nın numaralarıydı bunlar. Olga'nın evinde telefon olmadığı için onu aramam mümkün değildi. Aşağı indim, resepsiyondaki adama numaraları gösterdim, elimle telefon etme işareti yaparak birkaç kez "Telefon, telefon pajalusta, Borisov, Belarusya, spasi-ba" dedim.

Adam umutsuz bir ifade takınarak bir şeyler söyledi ama yine anlamadım ben tabii. Başını sallayarak bankodaki telefonun kadranını çevirdi, biraz bekledikten sonra Rusça bir şeyler konuştu, galiba verdiğim numaraları yazdırdı. Sovyetler Birliği'nde telefon etmenin kolay bir iş olmadığını, bazen saatlerce beklemek gerektiğini biliyordum ama başka çarem yoktu.

Tekrar odaya çıktım, banyoya girdim, ucuz beyaz fayanslarla döşeli o sefil banyo gözüme bir uzay gemisi kadar parlak görünüyordu. Soyundum, aynada kendime baktım; saçları omuzlarına dökülen, sakalı göbeğine kadar uzamış, kaburgaları sayılan, bu bir deri bir kemik adam benden çok Muhammed Arslanov'a benziyordu gerçekten. Sıcak suyla doldurduğum küvete girerken bütün bedenim, bütün hücrelerim sızlıyordu. Yeniden doğmak üzere ana rahmine gömülür gibi sıcak suyun şefkatine bıraktım kendimi ve o anda –hayır söylemekten çekinmeyeceğim– içim boşaldı, hüngür hüngür ağladım.

Bu duygu boşalması biraz iyi gelmiş olmalı ki, neler yapmam gerektiğini düşünmeye başlayabildim. İlk uçakla Borisov'a gidecektim elbette ve Olga'yı bulacaktım. İşaretparmağımın ucundaki nasırlaşmış yaranın ve hiçbir zaman nasırlanmayacak olan kalbimdeki yaranın sürekli hatırlattığı Olga'yı.

Saçlarımı ve sakalımı sabunla yıkadım. O kadar kir-

lenmişti ki önce sabunu köpürtemedim bile, üst üste üç kez yıkamam gerekti. Banyodan çıkarken sanki birkaç kilo hafiflemiş gibiydim. Küvetin suyu ise simsiyah kesilmişti. Küvetin deliğinden döne döne giden bu zifiri şey, belki de hayatımdaki en karanlık dönemin bittiğini müjdeliyordu. Banyoda iken kulağım hep telefon ziliyleydi ama çalmadı.

Kendimi yumuşak yatağa bıraktım. Bedenim alışıkanca bir deneyim yaşıyordu. Uyumuşum. Odanın telefonuyla uyandım, içim ürperdi, kendimi hücrede sandım birden. Sanki buldok, kapının sürgü penceresini çekiyordu, o yal gibi yemeği uzatacak ama karanlığa gömülmüş rahat otel odasında olduğumu anladım yatıştım.

Nâzım Bey arıyordu, lobide beklemekteydi beni. Bu iyi kalpli genç adam, dışarı çıkınca o korkunç Çeçen soğuşunda donmamam için bana evinden bir battaniye getirmişti. Kusura bakmamamı söylüyordu, çünkü boylarımız çok farklı olduğu için (benden yirmi santim kadar kısaydı) bana uygun bir palto, çocuk bulamamış evde. Şimdilik bu battaniyeyi omuzlarıma atarak idare etsem iyi olurmuş, çünkü o gece hava eksi 18 dereceymiş.

Kahverengi battaniyeyi bir pelerin gibi omuzlarıma attım, her şey için teşekkür borçlu olduğumu söyledim. Sonra arabasıyla beni bir lokantaya götürdü. Masaya oturmuş yemek yemekte olan, içki içen, konuşan, gülen temiz giysiler içindeki insanlara hayretle baktım. Biz de bir masaya oturduk. Nâzım Bey birçok yemekle bir şişe kırmızı şarap getirtti. Başımdan geçenlere çok üzülüğünü söyledi. O akşam, tahmin edebileceğin gibi dostça bir sohbetle, tadını unuttuğum lezzetlerle ve başımı döndüren şarabın yarattığı hoş atmosferle geçti.

Yalnız Nâzım Bey'in dilinin altında bir şey var da söylemiyor gibi geliyordu bana. Birkaç kez ağzından laf almaya çalıştım ama sözü ustaca çevirerek hep beni koşturmaya uğraştı. Nedense ona her şeyi anlatmak içinden gelmiyordu, gerektiği kadarını anlattım.

Masadan kalkmadan önce, ertesi gün Borisov'a en kolay nasıl gidebileceğimi araştırmasını rica ettim. Herhalde yine Moskova aktarmalı bir uçak olacaktı, ilk uçağa binmek istiyordum, acaba bana yardımcı olur muydu? Cüzdanımı geri verdikleri için param vardı, hatta bilet parasını şimdiden verebilirdim. İlk uçağı ayarlayacağına söz verdi, sabah havaalanı açılır açılmaz araştıracaktı.

“Belki de sabah siz tıraş olana kadar hallederim bu işi” dedi gülererek.

Tıraş olmayacağımı söyledim.

“Yani saçınızı sakalınızı kesmeyecek misiniz?” diye sordu. “Pasaportunuzda eski resminizi gördüm de... Daha iyiymiş sanki.”

“Hayır” dedim kesmeyeceğim. “Böyle çok tuhaf göründüğümü biliyorum, ama yine de kesmeyeceğim.”

“Sebebini sorabilir miyim?” dedi. “Hücrede çektiklerinizi hatırlatsın diye mi kesmeyeceksiniz? Ben olsam ilk iş bunlardan kurtulurdum.”

“Belki de haklısınız” dedim. Ama otelde aynaya baktığımda, o uzun saç ve sakalın beni ikonalarda görülen Hristiyan azizlerine benzettiğini fark etmiştim. Sanki sırtıma bir çuval geçirsem, elime de bir asa alsam tarihten gelen birine benzeyecektim. “Belki de bu halim, inançlı bir Ortodoks olan zavallı nişanlımın daha çok hoşuna gider. Ona soracağım” diye ekledim.

Bunun üzerine ürkek bir tavırla sordu:

“Nişanlınızın adını sorabilir miyim?” dedi.

“Elbette” diye cevap verdim. “Olga Pavlovna.”

Birden kalkmış olduğu sandalyeye geri oturdu.

“Ohh!” dedi.

Bunun şerefine bir konyak içmemiz gerektiğini, içmeden kesinlikle beni bırakmayacağını söyleyerek garsona seslendi. Büyük bir dertten kurtulmuş gibi bir hali vardı. Konyak kadehlerimizi tokuşturup Rus usulü kafamıza diktikten sonra neler olduğunu sordum. Olga der demez niye bu kadar memnun olmuştu?

İşte o zaman söyledi: Beni almak için askeri üsse gelirken komutana elçilik kontenjanından iki şişe halis viski götürmüş, albay da ona dostluk göstererek neler olup bittiğini anlatmış. Dolayısıyla bana söylemeye korktuğu bir şey daha biliyormuş ama bu bilgiyi gizli tutmuş. Aşırı derecede kırılmamdan, yaralanmamdan korkmuş ama nişanlımın adının Olga olduğunu öğrenince rahatlamış. Çünkü beni Moskova havaalanında Muhammed Arslanov olarak ihbar eden kişinin bir kadın olduğunu öğrenince, bu işi nişanlımın yaptığını düşünmüş. Ama çok şükür öyle bir durum yokmuş ortada.

Duyduklarımı anlamakta zorluk çekerek ve gerek içkiden, gerek olayların hızından kulaklarım çınlayarak “Peki kimmiş bu kadın?” diye sorduğumda aldığım cevap kanımı dondurdu. Çünkü Nâzım Bey “Ludmilla” dedi.

“Sizi Ludmilla adlı bir kadın ihbar etmiş. Ludmilla diye birini tanıyor musunuz?”

Daha önce hiç kalp krizi geçirmemiştım ama herhalde o anda hissettiklerim kalp krizi gibi bir şey olmalıydı.

Eğer o sırada Hatice Hanım bize yemeğin hazır olduğunu söylemek için seslenmese, karşımdaki kız da kalp

krizi deneyimi yaşayacak hale gelmişti.

“Ludmilla mı? Ludmilla mı? Demek Ludmilla ha! Vay be! Peki sebep neymiş? Niye yapmış! Neden yapmış?” diye tekrarlayıp duruyordu, yanaklarına kan hücum etmişti, sersemlemiş gibiydi.

“Sen bu hale geliyorsan bir de Mehmet’i düşün” dedim. “Aklını yitirmedişine şükretmek gerekir.”

Bir şey demeden, hak verdiğini belli edecek şekilde başını salladı.

“Bunları anlatmanın bana da ne kadar zor geldiğini anlayacağını umarım” dedim. “Yoruluyorum. Mehmet’in çektiklerini tekrar hatırlamak zor geliyor. Bu yüzden şimdi biraz ara verelim, yemek yiyelim, sonra devam ederiz.”

“Ama...” diye itiraz edecek oldu ve sustu.

Son gece

Mehmet dedi ki:

O gecenin büyük bölümünü dışarıda geçirdim, yağan karın altında dolaştım. Hem kapalı kaldığım onca günün karanlık anısı otel odasında içimi daraltıyordu hem de omuzlarıma biriken karlara, yerdeki buza, insanın ciğerine dolan soğuğa aldırmadan el etek çekilmiş تنها sokaklarda yürüyerek “Neden Ludmilla?” sorusunun cevabını arıyordum. Çığırından çıkmış hayattımda, soğuk bir Grozni gecesinde bu sorunun cevabını bulamayacağımı bile bile saatlerce yürüdüm.

Küçük otele geri döndüğümde ana kapı kilitliydi, zili çalmak zorunda kaldım. Gece nöbetçisi içeri almak istemedi beni. Haksız da sayılmazdı, çünkü karşısında uzun saçlı ve sakalı donmuş, gözleri içine çökmüş, son derece zayıf, kahverengi pelerinli, tuhaf bir yaratık duruyordu. Önce korktu adam ama söylediğim oda numarasını ve kimliğimi kontrol ettikten sonra beni içeri aldı. Anahtarı verirken de bana bir not olduğunu söyledi: Aramak istediğim telefon numaraları bağlanamamış, çünkü kapanmışlar. Bu konuda daha fazla bir şeyler öğrenmek için adamı sıkıştırdıkça o, hiçbir şey bilmediğini, gece nöbetini devraldığı zaman bu notu gördüğünü söyledi.

İnşaatın çoktan bitmiş olduğunu, şantiyenin de kapandığını tahmin edebiliyordum ama yine de bir umut kırıntısı vardı içimde. Belki ofisin küçük bir bölümü açık tutulmuştur falan cinsinden bir umut. Ama o da boş çıkmıştı. Borisov'a ulaşmadan bir şey öğrenmeme imkân yoktu. Ertesi sabah ilk uçakla Moskova'ya oradan da Minsk'e uçtum. Yol boyunca Olga'yı ve Ludmilla'yı düşündüm. Bir de aklımda sana ulaşmak, haber vermek vardı ama bunu nasıl yapabileceğimi bilmiyordum. Ya Türkiye'ye geri dönmüştün ya da şirketin Rusya'daki başka bir inşaatında çalışıyordun. Bunu da Borisov'da öğrenebilecektim. Bütün soruların cevabı oradaydı.

Minsk Havaalanı'ndan taksiye binip Borisov'a giderken Beyaz Rusya kışının gerçekten de bembeyaz olduğunu görebiliyordum. Yol takır takır buzdu, ormanlar karla kaplanmıştı, ovalar da öyle. Beyazdan başka hiçbir renk görünmüyordu, hatta sis basmış hava bile süt gibiydi. Yoğun sisin içinde hayalet gibi ilerledik. Minskli şoför çat pat İngilizce biliyordu.

Borisov'a ulaştığımız zaman ilk olarak eski subay lojmanlarına yönlendirdim onu. İçim sızlayarak sarı binaların arasındaki karla kaplı oyun parkının yanında indim, beni beklemesini söyledim, çünkü her ihtimale hazırlıklı olmak istiyordum. Olgaların oturduğu apartmana girdim, ikinci kata çıkarak zile bastım.

Apartman eskiden olduğu gibi lahana kokuyordu. Sanki o günden bugüne değişen hiçbir şey olmamıştı ama kapıyı tanımadığım bir kadın açtı.

"Olga? Olga?" diye bir şeyler söyledim.

Kadın da Rusça bir şeyler söyledi. Sadece "Niet, niet" dediğini anladım. Zaten bunu tahmin ediyordum, babası öldükten sonra Olga'nın subay lojmanında kalması

imkânsızdı elbette ama yine de onun izini bulabilmek için başka bir çarem yoktu.

Eşyalarımın arasında geri verdikleri İngilizce Rusça cümleler kitabını çıkardım ve işaretparmağımınla ona şu cümleyi gösterdim: Можете ли вы постояте.

Kitaba göre bu, “Bir dakika bekler misiniz?” demekti, umarım doğrudu ve yine umarım ben kadına yanlışlıkla “Bir porsiyon lahana verebilir misiniz?” falan dememiştim. Kadının şaşkın bakışlarına aldırmadan merdivenleri koşarak indim, şoförü alarak geri döndüm.

Yolda da ona derdimi anlattım. Olga Pavlovna’yı arıyordum, babası subaydı, eskiden o dairede oturuyorlardı. Zili tekrar çaldım. Kadın açtı, şoför dediklerimi çevirdi ama kadının başını iki yana sallaması ve olumsuz ifadesi, pek fazla umutlanmamam gerektiğini anlatmaya yeterliydi. Onlar buraya taşınalı bir yıl kadar olmuş, kocası yüzbaşıymış, daha önce oturanları tanımıyorlarmış, Olga’nın kim olduğu ve nerede bulunduğu hakkındaki da en ufak bir fikri yokmuş.

O mahalleden hayal kırıklığı içinde ayrılırken, beni daha da büyük bir hayal kırıklığının beklediğini tahmin ettiğim şantiye bölgesini tarif ettim. Doğru düşünmüştüm; şantiyenin, işçi lojmanlarının, barakaların yerinde kocaman, modern bir mahalle vardı artık, neredeyse küçük bir şehir kurulmuştu. Yine de şoförü, bol bahşiş vaadiyle, sorumlu birilerini bulup konuşması için ikna edebildim. Acaba inşaat şirketinden kimse kalmış mıydı, küçük bir ofis falan bırakmışlar mıydı?

Şoför yetkili birilerini aramaya gittiğinde ayaklarım bileklerime kadar kara bata bata binaların arasında yürüdüm. Onca emek verdiğimiz lojmanlara bakıtım, Olga’yla, seninle geçirdiğimiz mutlu günleri an-

dım. Ludmilla ise büyük bir bilmeceydi. Biraz sonra gelen şoför, hiç kimsenin, hiçbir şey bilmediğini söyledi.

O zaman yine o takır takır buz kesmiş yoldan sis perdelerini yara yara Minsk'e döndük. Artık buralarda yapacak bir şey kalmamıştı. Belki de bütün cevaplar Moskova'daydı, bir an önce oraya gitmeliydim ama işe bak ki o gün Moskova'ya gidecek uçak kalmamıştı. Geceyi mecburen Minsk'te geçirmeli, ertesi sabah kalkan uçağa binmeliydim. Perişan halime acımaya başlayan taksi şoförü beni, eskiden kaldığımız büyük otele götürdü.

Resepsiyon görevlisi de benimle Rusça konuşmaya başladı önce. Sovyetler'in din politikası çökünce birdenbire ortaya çıkan keşişlere benzetiyorlardı herhalde beni.

O gecem çok zor geçti Ahmet; tahmin edeceğin nedenlerden dolayı çok zor geçti. Otelin her köşesi, her koridoru, her yerine sinmiş olan özel kokusu bile bana o günleri hatırlatıyordu. 308 numaralı odayı istemiştim, Olga'yla ilk kez aynı yatakta yattığımız odayı.

Giriş katındaki barda oturup votka içtim. Piyanoyu dans ettiren şakacı müzisyen yoktu artık. O mevsimde bar sessizdi. Kimse "Via Con Me" şarkısını çalmıyordu.

Epey sarhoş bir durumda odama çıktım. İlk gecemizi, Olga'nın çırpınmalarını, sana telefon edişimi, Ludmilla'yı çağırmanızı düşündüm. Bu kadın neler karıştırmıştı böyle, beni ihbar edip hapse attıracak kadar nefret etmesinin sebebi neydi? Hangi amaçla yapmıştı bunu? Ve en önemli soru da şuydu: Acaba Olga'yla aramızdaki konuşmaları olduğu gibi çevirmiş miydi, yoksa istediği gibi yönlendirmiş miydi bizleri?

Ertesi sabah Moskova'ya uçtum, doğru bizim şirket merkezine gittim. Orada kimi buldum dersin? Ama pardon sen bunu zaten biliyorsun, çünkü oradan sana te-

lefon etmiştik ve sen yaşadığımı, ortaya çıktığımı o zaman öğrenmiştin.

Bazen olaylar kafamda karmakarışık oluyor, kusura bakma. Evet, Dinç Abi önce beni tanımadı, sonra da büyük bir sevinçle ayağa fırlayıp boynuma sarıldı. Zaten gözlerinin ne kadar sevecen baktığını bilirsin, ağlayacak gibi oldu.

“Neredesin be oğlum, neredesin? Mahvettin bizi!” dedi ve inanmayacaksın, gerçekten gözlerinden birkaç damla yaş süzüldü.

Borisov şantiyesi kapanınca merkeze atanmış. Şimdi şirketin Rusya’daki birçok şantiyesinin koordinasyonunu yürütüyormuş. Karısı Fin-Rus olduğu için o ülkeden ayrılmak istemiyormuş zaten. Böylesi daha iyi olmuş. Daha sonra her şeyi, ayrıntılarıyla anlatacağıma söz vererek Dinç Abi’ye başımdan geçenleri kısaca özetledim.

Şaşkınlıktan gözleri açılarak, sık sık “Allah Allah! Allah Allah!” diyerek dinledi beni. Niyetim merakını giderip Olga’yı, seni ve Ludmilla’yı sormaktı bu yüzden kısaca kestim. Ana hatlarıyla her şeyi anlattım ama bir tek Ludmilla’nın beni ihbar ettiğini söylemedim.

Dinç Abi, ben kaybolduktan sonra yaşananları, senin çırpınmalarını, elçiliğin ve şirketin beni arama çabalarını, benden umut kesilince senin İstanbul’a döndüğünü anlattı. Olga’nın nerede olduğunu bilmiyordu, Ludmilla da iş bitince ayrılmıştı.

Bu arada Dinç Abi, şirkete tanınan hızlı telefon ayrıcalığından yararlanarak İstanbul’daki genel müdürlüğü aradı, seni nasıl bulabileceğimizi sordu. İşte seninle ilgili bilgileri böyle aldık, işten ayrıldığını, bir yerde çalışmadığını, Podima’ya taşındığını anlattılar, telefon numaraları verdiler.

Telefonda sesimi duyduğun anda, içine düştüğün şaşkınlığı hatırlıyor musun? Bir süre cevap verememiştin.

Öyle şaşırmıştım, öyle heyecanlanmıştım ki, bir süre cevap verememiştim. Öbür dünyadan birisi telefon açmış gibi siyah ahize elimde kalakalmıştım. Ağzımdan bir merhaba bile çıkamıyordu, çünkü umudum tamamen tükenmişti. Aradan bu kadar uzun bir zaman geçtikten sonra Mehmet'i bulabileceğimizi düşünmüyordum. Büyük bir ihtimalle ölmüştü, mezarı bile belli değildi ama şimdi telefonda benimle konuşmaya çalışıyordu.

Neden sonra kendime gelebildim, ilk şoku atlattım ve nerede olduğunu sorabildim. Moskova'da şirkette Dinç Abi'yle birlikte olduğunu, yanlışlıkla tutuklandığını, isim benzerliğinden dolayı bir Çeçen gerilla lideri sandıldığını, sonra da hücrede unutulmuş olduğunu anlattı ama şimdi iyiydi, merak edecek bir şey yoktu, Olga'yı bulur bulmaz onu da alıp İstanbul'a gelecekti, acaba Olga'nın nerede olduğundan haberim var mıydı?

Ben de ona, o kaybolduktan sonra olup bitenleri özetledim; Olga'nın nerede olduğunu hiç bilmediğimi söyledim.

Telefonu kapatırken "İyi ki adını Ahmet koymuşlar!" dedi. "Mehmet olsaydın yanmıştın."

Bu sözü beni çok etkiledi.

Telefonu kapattıktan sonra Dinç Abi'den Olga'yı bulmak için yardım istedim. İnsanları bulmakta pek de başarılı olmadıklarının ortaya çıktığını söyleyerek "Yine de araştıralım" dedi. Olga'nın soyadını sordu. "Olga Pavlovna" dedim. O da bana Pavlovna'nın soyadı olmadığını,

baba adı olduğunu, Rusların kız ise baba adlarının sonuna -ovna, -evna; erkek ise -oviç, -eviç eki alarak anıldıklarını söyledi. Bu yüzden ben Olga Pavlovna dediğimde, Pavel kızı Olga demiş oluyordum ki herhalde böyle on binlerce kız vardı Rusya'da. Soyadını bilmeden bulmak olanaksızdı. Niye vaktiyle sorup öğrenmemiştim ki! Böyle sersemlik yapılır mıydı ama iş işten geçmişti artık.

O zaman Dinç Abi'ye Ludmilla üzerinden gitmeyi önerdim, "Ludmilla'yı bulursak Olga'yı da buluruz" dedim. Onun da soyadını bilmiyordum ama şirket kayıtlarında olmalıydı. Dinç Abi sekreterinden yardım istedi, beş dakika sonra şirket dosyalarından, Ludmilla Belinskaya adına ulaşmış olduk. Ama adresi belli değildi. Borisov'dan sonra ne yaptığı, nereye gittiği bilinmiyordu.

Dinç Abi'ye diğer inşaat şirketlerine sormasını rica ettim, "Belki de başka bir şirkette benzer bir iş yapıyor" dedim.

"Hem o şirketlere sorarım hem de bizim elçilikten yardım isterim" dedi. "Rus tanıdıkları da harekete geçiririm, hem böylece belki de seni bulamamış olmanın ayıbını biraz affettirmiş oluruz" dedi. Sonra beni yemeğe götürdü, otelin misafirlerini ağırladığı otelde, şirket hesabına kalmam için ısrar etti. Muhasebeyi arayıp bırakmış alacaklarımın hesaplanması ve ertesi gün ödemesi talimatını verdi.

"Ne alacağı?" dedim.

"Sen burada bulunmadığın süre içinde maaşın çalıştın" dedi. "İşine son verilmedi ki; istersen başka bir inşaatımızda çalışmayı sürdürebilirsin."

Ona teşekkür ettim ama ben de senin gibi işten güçten uzak bir hayat istiyordum artık. Yaşadıklarımın sonu Olga'yı bulmaktan başka hiçbir emelim kalmamıştı.

Dinç Abi beni, lobisinde saat başı öten bir horoz heykeli bulunan Mejdunarodnaya Otel'i'ne yerleştirdi. O gittikten sonra lobideki yüzlerce kızın yüzüne tek tek baktım. Beni kiralık kız arayan müşterilerden biri sanıyor, gülümsüyorlardı. Olga'yı da, Ludmilla'yı da müşteri bekleyen kızlar arasında bulma olasılığı yoktu, biliyordum ama ben yine de bakıyordum, çünkü çaresizlik kaplamıştı içimi, ne yapacağımı bilemiyordum.

Otelin lokantalarından birinde sıcak bir borç çorbası içtim. Sonra barda, kafamı bir an önce uyuşturmasını dilediğim votkaya sarıldım. Yaşlı barmen o kadar hızlı içmemem için uyardı beni ama dinlemedim; aradan ne kadar geçti bilmiyorum; kendimi soğuk havada kusarken buldum. O gece perişan bir halde geçti.

“Bu arada, borç çorbası deyince aklıma geldi; bizim de bir akşam yemeği yememiz gerekiyor herhalde” diyerek kızı daldığı hikâyeden çıkardım. “Hatice Hanım dolapta bir şeyler bırakmıştır. Bu akşam Mehmet'in şerefine biz de votka içelim olur mu?” Kaşlarını ve başını hafifçe kaldırarak, sevecen ifadeyle ama hayır anlamında bir işaret yaptı. “Bu hikâyenin sonu ancak soğuk bir Russki Standart'la noktalanabilir” diye ısrar ettim. “Hem de Mehmet'in Moskova'dan gelirken getirdiği şeyle. Bu son akşamın şerefine açılacak o şişe.”

“Ama ben hiç votka içmedim ki” dedi kız. “Çok mu sert?”

“O zaman” dedim, “ilk votkayı benimle içmiş olacaksın. Serttir ama sağlam bir içkidir. Merak etme bir iki kadehle Mehmet gibi olmazsın.”

Mehmet'in Moskova'dan getirmiş olduğu Russki Stan-

dart şişesi o günden beri buzdolabında bekleye bekleye gerçekten buz kesmişti. Şişeyi açtım, iki küçük kadehe doldurdum, sonra birini kıza uzattım.

“Neyin şerefine içelim?” dedi. Sonra ekledi: “Mehmet’le Olga’nın buluşması şerefine içelim mi?”

Gülümsedim.

“Kurnazca ağzımdan laf almaya çalışıyorsun ama hikâyenin sonunu öğrenmek için biraz daha sabredeceksin” dedim. “Bence bütün umutsuz aşklara içelim.”

“Neden ki?”

“Bilmem” dedim, “ağzımdan öyle çıktı. Beğenmediysen sayende kaç gündür ihmal ettiğim Kerberos’un şerefine içelim.”

“Aman olmaz olsun” dedi kız. “Ludmilla’nın şerefine içerim daha iyi.”

Kadehten, korka korka bir yudum alınca, gözlerini kocaman açtı.

“Offfff!!” dedi. “Hem buz hem alev gibi. Ne bu yaaa?”

Ertesi gün şehrin sokaklarını, Kızıl Meydan’ı, Lenin Mozolesi’nin önünü, eskiden Gorki Caddesi olarak bildiğim ama şimdi adı Tverskaya olan caddeyi dolaştım. Metro istasyonlarına, Gum denilen devasa alışveriş merkezine girdim.

Her kadının yüzüne bakıyor, milyonlarca kişilik Moskova’da iki kadın yüzü arıyordum. Akşamüstü ofise uğradım, bir sonuç yoktu henüz. Dinç Abi kendimi böyle harap etmememi, otelde dinlenip yitirdiğim gücü geri kazanmamı, tıraş olup temizlenmemi falan öğüt-lüyordu ama bunlar benim bir kulağımdan girip öbür kulağımdan çıkıyordu. Hiç kesilmeden yağan kar altın-

da, tipinin savurduğu uzun saçlarım ve sakallarım ile Moskova'yı arşınlayıp duruyordum.

Gum'dan, yerlere kadar uzanan, beni belki battaniyeden daha da garip gösteren siyah bir palto almıştım, papaz cüppesine benziyordu. Kızıl Meydan'da kar fırtınası paltomun eteklerini yelpirdetirken, turistler benimle resim çektirmek istiyordu. Olga beni bu halimle görünce çok şaşıracaktı herhalde.

Mehmet İsmailoviç diye düşünüyordum; Mehmet İsmailoviç. Demek Rus olsam adım böyle anılacaktı. İsmail oğlu Mehmet, yani Muhammed Arslanov değil. Böylece bir haftaya yakın süre geçti. Moskova sokakları, metroları, her genç kadının yüzüne bakmaya çalışan bu garip görünümlü hayalete alışmaya başladı. Sabah çıkıyor, akşama kadar dolaşıyor, akşamüstü yorgun argın otele dönüp bir çorba içiyor, sonra kendimi otelin barında merhametsiz votkayla uyuşturuyordum. Bu yüzden gündüzlerim de bir uyurgezer gibi geçiyordu.

Her şeyin bir sonu olduğu gibi bu dönemin de sonu geldi elbette. Bir akşamüstü otele döndüğümde oda anahtarımı alırken, ahşap bankonun arkasındaki mavi üniforma giymiş uzun boylu resepsiyoncu kız, bana bir not bırakıldığını söyledi ve elime bir zarf tutuşturdu. Ellerim titreyerek açtım zarfı, otelin antetli kağıdına Kiril alfabesiyle bir şeyler yazılmıştı. Kâğıdı resepsiyoncu kıza göstererek ne yazdığını sordum.

"Kusura bakmayın" dedi. "Mesaj telefonla gelmiş, yazan arkadaşımız da böyle not almış."

"Tamam" dedim, bunları bırakıp ne yazıyorsa onu söylemesini istedim.

"Bu bir adres" dedi kız. "Sizin için yazayım."

Başka bir kâğıt aldı önüne ve mesajı Latin harfleriy-

le yazmaya başladı. Önce L, sonra u, sonra d, sonra m, sonra i... Her harfi yazışında yüreğim atıyor, nefesim sıkışyordu. İsim ve adres tamamlanınca, o adresin uzak olup olmadığını sordum. Ural Dağları'nın ardında olduğunu söylese bile hemen yola çıkmaya hazırdım.

Mavi giysili kız, bu adresin Moskova'nın dış mahallelerinden birinde olduğunu söyledi. Yirmi-yirmi beş dakikada gidermişim. Otelin önünde bekleyen taksilerden birine bindim. Kiril harfleriyle yazılı olan adresi şoförün eline tutuşturdum. Buz tutmuş تنها Moskova caddelerinde hızla ilerlemeye başladık. Sonunda olmuştı işte! Ludmilla'yı bulmuştum ama beni, ondan intikam almak değil, Olga'yı bulmak ilgilendirdiği için bütün varlığım tatlı bir telaşla, sevince benzer bir duyguyla doluydu.

Bu arada kız üçüncü votka kadehini başına dikti. "Dikkat et, çarpılırsın, kötü yapar" uyarılarımı da dinlemedi. Gözleri hayretle açılmış, oturduğu koltukta öne eğilmiş, içine sürüklendiği amansız heyecanı saklamayı beceremeden, hatta arada bir anlatımımı hızlandırmayı deneyerek dinleyip duruyordu.

"Taksinin Mehmet'i götürdüğü adres, Moskova'da çok rastlanan büyük sarı binalarla dolu bir sosyal konutlar bölgesiymiş" dedim. "Akşam karanlığı çökmüş; sokaklarda kimse yokmuş."

Sarı sokak lambalarının kar birikintilerini aydınlatığı o ıssız sokakta 23 numaralı binaya girmeden önce içimi tuhaf bir ürperti kapladı. Belki Olga da oradaydı, belki de hayatımın aşkına, aklıma, ruhuma, düşün-

celerime egemen olan varlığa kavuşmama birkaç dakika kalmıştı. Merdivenleri çıkarken kaburga kemiklerimin altında bir yürek değil, bir el bombası atıyor gibiydi. Her an patlamaya, beni ve bütün Moskova'yı havaya uçurmaya yetecek güçte bir bomba.

Üçüncü kata çıktım. 12 numaralı kapının önünde durup biraz soluklandım, içeriden ses gelip gelmediğine kulak verdim. Diğer dairelerde açık olan televizyonlar duyuluyordu, bu yüzden içeriden ses gelip gelmediğini anlayamadım. Zili çaldım. Kapıda gözetleme deliği vardı, Ludmilla beni görmesin diye kenara çekildim. Hiçbir şey olmadı, kapı açılmadı. Bir daha çaldım, yine açılmadı. Üçüncü kez çaldığımda kapının arkasında bir hareket olduğunu hissettim. Dördüncü kez çalmadım, sadece bekledim. Bu arada apartmanın otomatik ışığı söndü, yakmadım, pusuya yatmış bir kedi sessizliğiyle karanlıkta kıpırtısız bekledim.

Bir süre sonra kapı açıldı, daireden vuran ışığın belli belirsiz aydınlattığı koridora bir kadın başı uzandı. Aşağı inen merdivenlere doğru baktı. O anda birden uzanıp sağ elimle ağzını kapattım, sol elimle de beline sarıldım. Çırpınmaya başladı, onu içeri soktum, kapıyı ayağımla iterek kapadım.

Minicik bir antreye girmiştik, salona açılan bir kapı vardı, ışık oradan geliyordu. Havayı döven bacaklarına aldırmadan kadını oraya doğru sürükledim. Basit eşyalarla döşenmiş, küçük bir oturma odasına girdik. Pencerenin önünde turuncu bir kanepe, yanında kirli yeşil bir koltuk duruyordu. Ortada kare biçiminde küçük bir yemek masası vardı. Üzerinde zevksiz, plastik bir avize sallanıyordu. Karşıda bir kapı daha vardı, kapalı duruyordu. Bunları bir anda gördüm, sonra sağ elimi yavaş

yavaş gevşettim. Çünkü kadının ağzıyla birlikte burnunu da kapatmış olduğumu fark ettim. Nefes alamıyordu; çırpınması, ayaklarıyla havayı dövmesi, paniğin yanı sıra nefes alamıyor oluşundandı. Biraz gevşettim; fazla değil, burnundan nefes almasına yetecek kadar. Bir yandar da kulağının arkasından “Şşşşşş, şşşşşş” diye bir atı sakinleştirir gibi sesler çıkarıyordum. Kalbinin atışlarını boynundan hissedebiliyordum. Direnci kırılacak kadar, başı dönecek kadar uzun bir süre beledikten sonra konuştum onunla:

“Şimdi elimi ağzımdan çekeceğim Ludmilla” dedim. “Ama bağırarak olursan boynunu kırmam işten bile değil. Anladın mı beni? İyice anladın mı?”

Başını evet der gibi salladı. Elimini biraz daha gevşettim, çığlık atmaya yeltenecek olursa hemen kapayabilecek kadar az ama nefes almasına yetecek kadar çok. Bağırmadı, çığlık atmadı. Biraz daha gevşettim, yine sessizliğini korudu. Bunun üzerine sağ elimi ağzından tamamen çektim ve iki elimle omzundan tutarak kendime döndürdüm.

Rengi solmuştu, şaşalamıştı, ölesiye korktuğunu görebiliyordum. Kendimi bir an onun yerine koydum. Koridordan gelen yabancı bir erkeğin yaşattığı şok ve sonra saçı sakalı uzamış, öbür dünyadan gelmiş gibi görünen Mehmet!

“Merhaba Ludmilla!” dedim. “Beni tanıdın mı?”

Başını yine evet anlamında salladı.

“Adımı söyle” dedim. Sustu, adımı söylemesi için üsteledim; parmaklarımı omuzlarına geçirdim. Yüzü acıyla buruştu.

Sonunda fısıltıyla “Mehmet” dedi.

“Soyadım ne?” diye sordum.

Bu cevabı alabilmek için de zorlamam gerekti.

“Arslan” dedi, yine fısıltıyla.

“Yani” dedim, “tam ismim ne oluyor?”

“Mehmet Arslan” dedi.

Göğsü heyecanla inip kalkıyordu.

“Hayır” dedim. “Bilemedin. Muhammed Arslanov.”

Gözleri korkuyla büyüdü, itiraz edecek gibi oldu. O zaman hayatımda ilk kez bir kadına el kaldırdım, nefretle yüzüne bir tokat attım. Yere yuvarlandı. Kapan-
dığı yerden doğrulurken çok yanlış yaptığımı anladım, çünkü bu tokadı atarak korkusunu öfkeye ve artık rahatlıkla açığa vurabileceği bir nefrete dönüştürmüştüm. Biraz önce ne yapacağı belli olmayan tekinsiz ve haklı bir adamken, şimdi öfkesini açığa vuran kızgın bir saldırgandım. Ludmilla gibi güçlü birisinin, hele ilk paniği atlattıktan sonra mücadele aşamasına geçeceğini tahmin etmek zor değildi.

Ludmilla yıkıldığı yerden, yanağını tutarak, zafer kazanmış bir ifadeyle doğruldu. Ayağa kalktı, karşıma dikildi, gözlerimin içine dimdik baktı.

“Rasputin’e benzemişsin” dedi.

“Beni bu sefer de Rasputin diye mi ihbar edecek-sin?” diye sordum. Sonra “Bak Ludmilla” dedim. “Belki ilk anda seni korkuttum, belki kendimi tutamayarak kaba davrandım ama inan ki niyetim senden intikam almak değil. Sadece sebebini merak ediyorum. Söylersen ne âlâ ama söylemezsen o bile çok büyük bir sorun değil.”

Soru dolu gözlerle bakıyordu. Ben devam ettim:

“Benim tek amacım Olga’yı bulmak. Bunu ya güzel-likle söylersen bana ya da seni ne pahasına olursa olsun konuştururum.”

Güldü, kendi kendine konuşur gibi “Hayat ne tuhaf!” dedi.

“Nedir tuhaf olan?”

“Canına okunmuş, mucize eseri ölümden kurtulmuşsun ama bunlar umurunda değil, Olga’yı istiyorsun.”

“Evet!”

“Onu bulmana yardım edersem beni bağışlayacaksın öyle mi?”

“Evet, yemin ederim evet. Hatta dizlerine kapanıp yalvarabilirim, elimdeki bütün parayı verebilirim, ne istersen yerine getirebilirim.”

“O zaman gerçekten içinde intikam duygusu yok.”

“Hayır, kesinlikle yok. Biraz önceki davranışım bir kazaydı, ne olur affet beni, ne olur affet. Hatta sen de bana vur, iki kere, üç kere vur, ödeşelim.”

Elini alıp kendi yanağıma iki tokat atmasını sağladım.

“Ne acayip şey bu?” dedi. “Canına kastetmiş, seni ölüme sürüklemiş bir insanın önünde diz çöküp yalvarabiliyorsun, af dileyebiliyorsun.” Yüzüme peş peşe tokatlar atarak devam etti: “Ve bütün bunları ne yaptırıyor sana? Aşk! Sadece aşk!”

Sakinleşti. Ben de ayağa kalkıp, karşısında onun gibi hareketsiz dikilmeye başladım.

“Evet” dedim. “Anla lütfen Ludmilla.”

Nasır tutmuş işaretparmağımın ucunu gösterdim.

“O zindan duvarına Olga’nın adını kanımla yazdım” dedim. “Ama bunun acısı yüreğimin acısının yanında hiçbir şeydi. Olga’yı bulmaktan başka hiçbir emelim yok. Yemin ederim yok! Ama onu bulamazsam aklımı oynatacağım. Lütfen söyle bana, lütfen söyle, Olga nerede?”

Yine güldü.

“Seni neden ihbar etmiş olabileceğimi düşündün mü hiç?” dedi.

“Önceleri bilmiyordum senin böyle bir şey yaptığını” dedim. “O cehennemden kurtulduktan sonra öğrendim ama o zaman da hiçbir anlam veremedim. Çok düşündüm, bir neden bulamadım. Biz seninle iyi dosttuk; ayrıca benden para kazanıyordun. Beni ihbar etmen için hiçbir neden yoktu.”

Yüzüne zeki ve kendine güvenen, esrarlı bir ifade yerleşmişti. Dudaklarının kıvrımlarında tuhaf bir biçimde hem hüznün hem alay sezdim.

“Demek ki seni ihbar etmekle elime geçecek hiçbir şey yoktu” dedi. “Hatta bu durum, kazandığım para ve yaşadığım hayat da göz önüne alındığında, kendi çıkarıma karşı gelmekti.”

“Evet” dedim, “böyle düşünüyorum. Sence de doğru değil mi?”

“Doğru” dedi. “Aynen dediğin gibi. O zaman istersen ikinci aşamaya geçelim.” Üstün konumuna yükselmiş gibi rahat tavırlarla devam ediyordu. “Bu dünyada bir insana kendi çıkarının tersine işler yaptıran duygu nedir?”

Biraz düşündüm.

“Bilmem. Nefret mi?”

“Hayır” dedi. “Senden nefret etmem için bir sebep yoktu. Biraz daha düşün.”

“Ajan falan mısın?” diye sordum.

“Ne ilgisi var?” diye güldü. “Kendi çıkarını baltalamaktan, kendine kötülük yapmaktan söz ediyorum ve... duygu diyorum. Hangi duygu insanın çılgınca işler yapmasına neden olur? Mesela sana bunları ne yaptırıyor ha, ne yaptırıyor?”

Sanki karşımda bir yılan tıslıyordu. Artık bütün üs-

tünlüğün ona geçtiğini hissediyor, şaşırıyordum. Çünkü bu hale gelmek ancak büyük bir amaçla, engel olmayacağını, önüne geçemeyeceğin bir tutkuyla gerçekleşebilirdi. Beni delilik sınırına getirmiş olan şey belliydi ama onunki ne olabilirdi ki? O soğukkanlı, dünyayı buzlucağın ardından izleyen, makine gibi yaratık nasıl bu hale gelebilirdi? Nasıl kendini gizlemeyi başarmıştı onca zaman? Kafam çatlayacak hale gelmişti, Ludmilla'dan ürkmeye başladığımı fark ettim, evet düpedüz ürküyordum, sanki suçlu olan o değil de benmişim gibi üstüme üstüme geliyordu.

“Bana soru sorup durma!” dedim. “Benim sana sormam gerekiyor. Hem benim durumum açık değil mi? Bura beni hangi tutkunun getirdiğini bilmiyor musun? Olga'ya duyduğum ölümcül aşk senin kelimelerle hayat bulmadı mı? Bunun en yakın tanığı sen değil misin?”

“Demek ki aşk cevabını veriyorsun!” dedi.

“Evet” dedim. “Ne yazık ki daha başka bir kelime olmadığı için şu âciz aşk kelimesini kullanıyorum, ama içimdekileri anlatmaya yetmiyor.”

Yüzünde esrarlı bir gülümseme belirdi.

“Peki, aşk sadece sana özgü bir şey mi?” dedi. “Senden başka hiç kimse âşık olamaz mı?”

O zaman biri başıma odunla vurmuşçasına sarsıldım.

“Sebep aşk mıydı?” diyebildim. “Senin sebebin de aşk mıydı?”

Hiçbir şey söylemedi. Gözlerindeki alaycı bakışla beni süzmeye devam etti.

“Hay Allah!” dedim. “Demek aşk ha? Ludmilla Belinskaya ve aşk! Ne kadar birbirinden ayrı kavramlar. Karayla deniz gibi, yeryüzü ve gökyüzü gibi. Sen sevebilir miydin?”

Yine bir şey söylemedi ama gözlerini gözlerimden ayırmadan öylece bakmaya devam etti. Sersemlemiştim. Bu kadın bana hiçbir sevecenlik göstermiş değildi. Onca zamandır aşkını içinde saklı tutmuştu demek ki. Hem de bizim Olga'yla karasevdamıza tanık olurken, en mahrem anlarımızı birlikte yaşarken, onun kelimeleri üstünden sevişirken. Bu nasıl olabilirdi? Hem madem âşıktı, niye beni o cehennemlere yollamıştı, sırf Olga'yla mutluluğumuzu bozmak için mi? Olga'yı kıskandığı için mi?

"Madem..." diye kekeledim. "Madem seviyordun... o zaman... niye âşık olduğun insanı zindana gönderdin?"

Gülümsemesi bütün yüzüne yayıldı, sonra gülümseme sesli bir gülmeye dönüştü, daha sonra da sanki çok komik bir şey duymuş gibi sarsıla sarsıla gülmeye başladı. Ve birden susup ciddileşti.

"İlk andan itibaren aptal olduğumu düşünmüştüm ama" dedi, "bu kadarına ihtimal vermezdim." Yine kıkır kıkır güldü. "Demek sana âşık olduğumu düşündün! Bunca olaydan çıkarabildiğin tek sonuç bu oldu." Tekrar öfkeli ifadeye geçti. "Egoist, kendini beğenmiş şey..."

"İyi ama âşık olduğumu söylemedin mi? Tam olarak bu kelimelerle olmasa bile..."

"Evet" dedi. "İnkâr etmiyorum zaten. Evet, âşığım, hem de çok, ama sana olduğumu kim söyledi?"

"Peki kime o zaman?"

Bunu sorar sormaz zehirli bir engerek beynime bir dil attı. O yılanı kovmaya, akıtacağı zehirden kurtulmaya çalışarak alnıma vurdum, ama kurtulmam mümkün değildi. Yılan bir kere zehrini bırakmıştı ve bu zehir hızla yayılıyordu.

"Yoksa?" dedim ve düşündüğüm şeyi kelimelere dökmeye korkarak sustum.

“Evet!” dedi Ludmilla.

“Ne eveti?”

“Düşündüğün şey.”

“Ne düşündüm ki?” dedim.

“Biliyorsun.”

Sendeledim, düşecek gibi oldum, turuncu kanepeye oturmak zorunda kaldım, gömleğimin yakasını gevşettim; her yanımdan ter fışkırıyordu. Ludmilla bana bir bardak su verdi, içtim. Yüzüme, bana acıdığını belli eden bir ifadeyle bakıyordu.

“Ne oluyor Ludmilla?” dedim. “Hiçbir şey anlayamaz oldum, kafam allak bullak. Ne olur anlat. Neler dönüyor?”

“Kabul etmek istemiyorsun ama gayet basit!” dedi Ludmilla. “İkimiz de aynı kişiye âşık olduk.”

Yılanın öldürücü ısırtığı attığını hissettim.

“Yani Olga’ya?”

“Evet” dedi.

“En başından beri mi? Yani ben onu pazaryerinde gördüğümde tanımadığın yalan mıydı, bana oyun mu yaptın?”

“Hayır” dedi. “Onu hiç tanıımıyordum. Seninle birlikte onu aramamız, bulmamız, sonra yakınlaşmanız, Minsk’teki otele gitmemiz, hiçbirinde en ufak bir yalan yoktu. Hatta bu ilişki hoşuma gidiyordu, senden her ay aldığım para da cabası. Çok hoş bir üçlü olmuştuk.”

“Peki sonra ne oldu?”

“Sonra... Ben de Olga’nın büyüüne kapılmaya başladım, nasıl olduğunu anlamadan kendimi senin yerine koyuyordum. Senin aşk sözlerini çevirirken, o sözleri ben söylüyormuşum gibi geliyordu. Dil garip bir şeymiş gerçekten; sözcüklerin insanın anadilindeki etkisi,

anlamından öte bir ağırlık taşıyormuş. Sen 'I love you' dediğin zaman, benim onu 'Ya tebya lyublyu' diye söylemem bir çeviri olmuyordu, çok daha fazla bir anlam taşıyordu. Bu söze belki de Rusya'nın tarihi, gelmiş geçmiş mutsuz aşklar, trajediler, şiirler katılıyordu. Aynı şeyleri ifade etmiyordu. Şişe sütüyle ana sütü arasındaki fark gibi bir şeydi bu."

Donup kalmış, ne diyeceğimi bilemeden bakıyordum. Kısa bir sessizlikten sonra açıklamaya devam etti:

"Önceleri senin sözlerini aktaran bir çevirmendim ama sonra o sözler benim sözlerim oldu. Hatta daha ileri gittim, çeviri de ortadan kalktı, ona aşkını anlatan kişi ben oldum. Senin söylediklerini çevirmiyor, kendi aşkımı anlatıyordum. Arada Yesenin'den, Puşkin'den ikimizin de bildiği ama senin bilemeyeceğin dizeler, deyimler kullanıyordum. Bana, dil üstünden âşık olduğumu söylersen buna itiraz etmem. Ayrıca Olga'nın insanlar üstündeki etkisini en iyi sen bilirsin; işte ben de de aynı etki oldu, ona tutuldum, onsuz yaşayamayacağımı anladım. Bir süre böyle gitti ama sonra onu senden ölürcesine kıskanmaya başladım. Hele Olga'yı İstanbul'a götürme planının beni çılgına çevirmeye yetti. Onu kaybedemezdim! Onsuz yaşayamazdım. Kendinden pay biç, sen neler hissediyorsan ben belki de daha güçlüsünü hissediyorum."

"Haklısın..." Telaşla Ludmilla'nın yüzüne baktım. Böyle bir kelime çıktı mı acaba ağızımdan? Oh, iyi, sadece içimden söylemişim. Ona haklı olduğunu söylediğime dair bir tepki gelmedi.

Koltuğa iyice gömüldüm. Bayılacak gibiydim, bana bir içki vermesini söyledim. Getirdiği Stolichnaya şişesini başıma dıktım. Bıraktığımda Ludmilla da başına

dikti. Bir o içiyordu, bir ben. Ölümcül ve utanç verici eylemlerini itiraf eden iki suç ortağı gibi fısır fısır konuşuyor, bir an önce votkayla beynimizi uyuşturmaya çalışıyorduk.

“Yani lezbiyen misin?” dedim.

“Hayır!” dedi. “Daha doğrusu Olga’ya kadar hiç böyle bir şey hissetmemiştim. Zaten bu iş nerede başlar nerede biter, insan ne zaman lezbiyen sayılır, hiçbir fikrim yok.”

“O gece Minsk’teki otelde yalnız kaldığımızda bir sinir krizi geçirmişti, hatırlıyor musun?”

“Elbette!”

“Ne demişti?” diye sordum, oturuşumu dikleştirerek.

“Seninle bir ilişkiye başlamasının doğru olmadığını, sana baştan gerçeği anlatması gerektiğini sayıkhıyordu.”

“Peki neymiş o gerçek?”

Ludmilla oturduğu yerden uzanıp elini omzuma koydu, gözlerimin içine derin derin baktı.

“Olga’nın annesinden geçen bir hastalığı var” dedi.

“Ruhsal bir hastalık. Zaman zaman kendisinin bu dünyaya ait olmadığına, öteki dünyadan gönderilmiş bir mesajcı olduğuna inanıyor.”

Bir şey söylemeden, sabırsızca yüzüne baktım.

“O anlarda transa geçiyor” diye devam etti. “Çevresinde uçuşan melekler gördüğünü, onlarla konuştuğunu öne sürüyor. Bu durumdan ayılınca da derin bir melankoliye sürükleniyor. Onun bu garip hallerini biliyorsun zaten.”

“Evet ama” dedim, “bu durumu, kederli olmasına, babasının hastalığına, sonra da ölümüne yormuştum.”

“Öyle değildi” dedi. “Olga hasta. Giderek ilerleyen bir hastalık bu, zaten annesi akıl hastanesinde ölmüş-

tü. Olga'nın da fazla zamanı kalmadı. Çok geç olmayar bir vakitte bir akıl hastanesine yatırılması gerekiyor. İlk gece sana bunları anlatmıştı işte. Daha fazla ileri gitmemek için seni uyarmaya çalışmıştı. Ben böyle bir haksızlık yapamam diye çırpınıyordu.”

“Ama sen çevirmedin...”

“Hayır!”

“Daha sonra söylediklerini de çevirmedin.”

“Hayır, çevirmedim, başka şeyler söyledim.”

“Niçin?”

“Çünkü sizin bu ilişkinizden iyi para kazanıyordum maaşının yarısını bana veriyordun, ayrıca eğleniyordum. Ta ki...”

Ludmilla sustu; konuşması için ısrar ettim. “Ta ki ne?” dedim. “Ta ki ne!”

O zaman o kalpsiz Ludmilla sessiz sessiz ağlamaya başladı.

“Ta ki ona âşık olana kadar!” dedi. “Birdenbire oldu bu aşk beni yıldırım gibi çarptı, onsuz yaşayamaz oldum, onu görmediğim an deliriyordum. Aynı odada nefes alıyor oluşumuz bile bir mutluluk kaynağıydı. Geceleri yüzü hiç gözümün önünden gitmiyordu. Onu sarıp sarmalamak, bu dünyanın bütün kötülüklerine karşı korumak, o saf ve incinebilir ruhunu kimsenin yaralamasına izin vermemek hayat amacım oldu. Bu duyguyu sana ancak sonsuz bir şefkat olarak anlatabilirim. Sonsuz, uçsuz bucaksız, içimi burkan, beni onun uğruna yakıp kül etmeye zorlayacak bir şefkat. Erkeklerin kesinlikle anlayamayacağı bir şefkat. Bir ananın, yeni doğmuş bebeği kucağına verildiğinde duyduğu sevgiden daha yoğun bir şefkat. Aştan da büyük bir şey bu, iki nehir gibi birbirine karışma, birbirinin içinde eriyip

yok olma ihtiyacı. Bunun için seni aradan çıkarmam lazımdı. Soçi seyahati de bana bu olanağı sağladı. Kusura bakma; sana kötülük yapmak istemedim, hiç istemedim ama buna mecburdum. Çünkü Olga'yı hiç kimseyle paylaşamazdım."

Sözleri bittikten sonra da ağlamaya devam etti. Votka şişesinin dibini bulduk.

"Bana lezbiyen olup olmadığımı sordun" dedi. "Umarım bu anlattıklarımı basit bir cinsellikle karıştırmıyorsundur."

Oysa hiç aklıma böyle bir şey gelmemişti. Ludmilla, Olga'ya duyduğu tek taraflı aşkı anlatıyordu, cinsellik neden aklıma gelsindi ki?

"Seni anlamaya başlıyorum" dedim. "Önce büyük bir şok geçirdim ama şimdi anladım ki Olga'ya tutulmuşsun. Söylediğim gibi, yaptığın kötülüğü bağışlamaya, bu işi unutmaya hazırım. Tek istediğim Olga'yı alıp gitmek. Şimdi söyle bana, Olga nerede?"

Ludmilla geri çekildi; yine tıslayan bir yılanı dö-nüştü. Aramızdaki dertleşme iç dökme dönemi bitmiş, Puşkin'in tutku dolu göğsünü delerek öldüren kanlı dü-ellolardan biri başlamıştı.

"Bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceksin" dedi. "Hem aradan geçen zaman çok şeyi değiştirdi. Olga'nın zihni artık eskisi gibi değil. Hastalık ilerliyor ve onun şefkate ihtiyacı var."

"Ben o şefkati gösteririm."

"Hayır" dedi, "gösteremezsin! Hiçbir erkek gösteremez, bu bambaşka bir şey. Anlamana bile imkân yok."

"Yerini söyle, yalvarırım söyle."

"Hayır. Beni bir kenara bıraksan bile Olga bensiz yaşayamaz artık. Zaten ben de onsuz mahvolurum. Onu

akıl hastanesine yatıracağım. Az kaldı... Ama orada da yalnız bırakmayacağım, son nefesine kadar yanında olacağım. Kaç yıl sürerse sürsün, umurumda değil.”

Anladım ki Olga elimden kayıp gidiyor. Yalvardım, yakardım, dil döktüm, fayda etmedi. Bunun üzerine kan beynime sıçradı, iki elimle boğazını kavrayıp Ludmilla’yı yere yatırdım ve boğmaya başladım. Bir yandan da “Söyleyeceksin, söyleyeceksin, Olga’ya da, bana da bunu yapmaya hakkın yok, o benim” diye fısıldıyordum. Arada bir ellerimi gevşetip “Söyleyecek misin?” diye soruyordum ama böyle bir şeye niyeti olmadığını anlayınca boğazını daha büyük bir güçle sıkıyordum.

Morarmaya başladı. Ölümüne az kaldığını anladım. O ölürse Olga’yı bulma umudum tamamen tükenecekti. Bu ihtimal beni çıldırttı, komşuların duymasına falan aldırmadan “Söyle, söyle, söyle, gebereceksin, söyle!” diye haykırmaya başladım. Ludmilla can çekişiyordu. Gözlerinin kaymaya başladığını gördüm ama kendimi durduramıyordum. İçimdeki korku o kadar büyüktü ki, Ludmilla’nın soluğu kesilmeden boğazını bırakmak elimde değildi. İnce boğaz kemikleri çatırdayarak kırılıyor gibi geldi bana, ellerim gittikçe daha fazla, insanüstü bir güçle sıkıyordu boğazını.

Beni son anda durduran bir ses oldu, bir kadın sesi. Arkamda duran birinden geliyordu, Rusça bir şeyler söylüyordu. Birden buz kesildim, ellerim kendiliğinden gevşedi, gücüm çekildi, bez bebek gibi oluverdim. Çünkü arkamdan seslenen kadının Olga olduğunu anlamıştım. Başımı çevirdim ve onu gördüm. Oturma odasına açılan diğer kapının önünde durmuş bana bakıyordu. Bembeyaz giyinmiş, beline kadar gelen sarı saçlarını öylece bırakmıştı. Gerçek bir insandan çok, soluk bir

hayale benziyordu. Yüzünde esrik bir ifade vardı. Hem oradaydı, hem de orada değil gibiydi.

Ludmilla'yı bırakıp, dizlerimin üstünde ona doğru gittim, sarıldım. Başım beline geliyordu. O hiç kıpırdamadı. Ludmilla'nın öksürdüğünü, içine hava çekmeye çalıştığını duyuyordum, gözlerimi açmadan Olga'ya sarılmış durumda kaldım.

Olga yumuşak hareketlerle beni kaldırdı, turuncu kanepeye oturttu, ama beni görmüyor gibiydi. Yüzünü yüzüme çevirip birkaç kez "Olga" dedim. "Olga, ben geldim, Mehmet, ben geldim."

Olga beni duymadı, başka bir dünyadaydı, artık eski Olga değildi. Aradan geçen bunca zaman onu bambaşka biri yapmıştı. Beni tanıımıyordu. Yavaşça kalkıp Ludmilla'nın yanına gitti. Yere oturdu, Ludmilla'nın başını kucağına koydu, eliyle yüzünü okşamaya başladı. Ludmilla'nın boynu mosmordu, soluğu hâlâ sıkışıyordu, gözlerinden yaşlar süzülüyordu ama Olga'nın yüzüne büyük bir aşkla, şefkatle, hayranlıkla, tapınmayla, tanımlanamayacak ilahi bir duyguyla bakıyordu. Sanki yerde biri oturan, biri yatan iki genç kadına bakmıyordum da bir ikonayı seyrediyordum. Bir azizeler tablosuydu bu. Olga, kolunun kenarından çıkardığı dantelli beyaz bir mendille Ludmilla'nın gözyaşlarını sildi. Onu okşayarak sakinleştirdi ve sonra eğilip, dudaklarına hafif, uçucu bir öpücük kondurdu. Ludmilla ona minnetle gülümsedi. İki kadın beni unuttu, birbirlerinin gözlerinin içinde eriyip gittiler.

Kalktım, ibadet eden müminleri rahatsız etmekten çekinen bir tanrıtanımaz gibi ayaklarımın ucuna basarak sessizce kapıya doğru yöneldim. Kapıyı yavaşça kapadım, merdivenlerden aşağı indim. Gökyüzünden ses-

sizce inen, geceyi aydınlatan yumuşak kar altında yürümeye başladım. **Kar lapa lapa yağıyor**, omuzlarımda birikiyordu. **Soğuk hava**, **ciğerlerimi Kazak kılıçları** gibi kesiyordu. **Epey yürüdükten sonra** yol kenarında bekleyen bir araba **gördüm**. **Taksi değildi**, ne arabasıydı bilmiyorum. **Cebimden para çıkardım**, sayıklar gibi **“Mejdunarodnaya Otel”** dedim, adam beni arabasına aldı, otele götürdü.

Orada doğru bara **gittim**. Bir şişe votka aldım, neredeyse soluk almadan **içtim**. Sonra yine dışarı çıktım. Sokak lambalarının **önünden** geçerken parlayan pamuk gibi yağın karı **seyrederek yürüdüm**, yürüdüm, neresi olduğunu bilmediğim bir yerlere geldim.

Meydan gibi bir yerdeydim. Çevremde altın kubbeli kiliseler parlıyordu. **Arkamda** at sesleri duydum. Ağır ağır yürüyen birkaç atın **nalça** sesleri meydanda yankılanıyordu. **Dönüp baktım**. Biri siyah, biri beyaz, iki devasa at bana doğru geliyordu. Üzerlerinde, binici kıyafetleri içinde iki küçük kız vardı. Çizmeleriyle eyerlere profesyonel binici **tavriyla** yapışmışlar, başlarına binici keplerini geçirmişler, **küçük** kamçılarını nizamaya uygun bir biçimde tutarak o dev atları yönetiyorlardı. Gece yarısı gökten süzülen **kar** altındaki bu beklenmedik manzara nefes kesecek kadar güzeldi. O küçük kızlar da birer meleğe benziyordu. Onlara doğru yürüdüm. İyice yaklaştım **yanlarına**, elimi uzatıp atın uzun yele-sini okşamak, kızlara da **“Ömrümde bu kadar güzel bir şey görmedim”** demek istedim. Sonra atın önümde devleştiğini, bütün dünyayı kapladığını, o yüksek altın kilise kubbelerinden **bile daha büyük** hale geldiğini gördüm. Bir de kızlardan **birinin** şarkı söylediğini.

Dokunuş ve ayrılış

Dışarıda sanki hayat durmuştu. Saatlerdir Kerberos'un da sesi duyulmuyordu. Ahtapotlar, midyeler, balıklar, koskoca Karadeniz susmuştu. Ne bir otomobil ne de bir sokak kedisi geçiyordu, minareler susmuştu. Mezarda yatan Arzu, kahvedeki Hatice Hanım'ın kocası, kasabaya uzanan yol susmuştu. Bütün dünya kardeşimin hikâyesini dinliyordu.

Sustum. Kız da sustu, soru sormadı, elindeki buzlu votka kadehiyle oynuyordu. Aramızda çok tuhaf bir gerginlik oldu. Çok ayıp bir şey yapmışız, konuşulmaması gereken bir sırrı açığa vurmuşuz gibi derin bir utanca gömüldük. Kaşları çatılmış, gözleri elindeki boş kadehe dikilmiş, altdudağı daha önce hiç görmediğim kadar masum ve şaşkın bir ifadeye bürünmüştü. Belki de titriyordu, bilemiyorum.

Bir süre böyle geçti, sonra kız elindeki kadehi uzatıp "Biraz daha!" dedi.

Anlattıklarım ile ilgili tek yorumu, bu şekilde biraz daha votka istemek oldu. İkimizin de küçük kadehini doldurdum. Hemen içtik.

"Bu votkayı Mehmet'in getirdiğini söylemiştin değil mi?" dedi.

"Evet!" dedim. "O getirdi."

“Ne tuhaf!”

Neyin tuhaf olduğunu sordum, çünkü ortada birçok tuhafılık vardı.

“Bir masal kahramanından gelen somut bir şey” dedi. “Sanki öbür dünyadan gönderilen bir hediye gibi. Bu şişeye onun elleri değmiş. Dün gece keşke uyandırsaydın beni. Bu cehennem azabını yaşamış olan adamı bir kere de olsa görmek isterdim.”

Aklıma zaman yolculuğundan gelen adamın getirdiği elindeki gül geldi ama bunu ona söylemedim.

“Belki gelecek sefer” dedim.

Kararlı bir tavırla “Hayır!” dedi. “Gelecek sefer diye bir şey olmayacak. Yarın sabah çıkıp gideceğim ve bir daha görüşmeyeceğiz. Siz iki kardeşin hayatı çok ilginç ama benim de kendime göre bir hayatım var. Bu kadar heyecanlı ve romantik olmasa da...”

Kişiliğinde hep fark ettiğim hayalle mantık arasındaki mücadeleyi bir kez daha mantığı kazanmıştı. Votkadan hafifçe peltekleşmiş konuşması bile kararlı olduğunu saklayamıyordu. Zihni Moskova’dan bir anda Podima’ya ve hayatın inkâr edilemeyecek gerçeklerine dönmüştü.

“Biliyor musun” dedim, “Mehmet’in o gece meydana gördüğü atlar ve o küçük kızlar hayal ürünü değilmiş, gerçekmiş.”

“Nasıl?” dedi. “Anlamadım.”

“Sovyetler çökerken, her yer gibi binicilik okullarına da para veren, masrafları karşılayan bir otorite kalmamış. Atların yemsiz kalması üzerine binicilik okulunda eğitim alan çocuklar, geceleri atlarla Moskova sokaklarında dolaşıp hayırsever insanlardan para topluyorlarmış. Bununla da atların bakımını sağlıyorlar-

mış. Mehmet'in gördüğü bir hayal değilmiş yani o atlar. Ama Mehmet, acayip görünümüyle onlara doğru ellerini kaldırarak yürüyünce atlardan biri ürkmüş, şaha kalkmış. Bu arada Mehmet de başına bir darbe almış. Şarkı sandığı şey de küçük kızların attığı korku çığlıklarıymış. Mehmet kanlar içinde kalmış. Sonra polis gelmiş, Mehmet'i bir hastaneye kaldırmışlar."

"Sizin haberiniz yoktu tabii bu olanlardan..."

"Yoktu elbette. Mehmet'in gelmesini bekliyordum, arada bir de Dinç Abi'ye telefon edip Mehmet'i soruyordum. Sonra bir gün öğrendim ki, Mehmet yine yok olmuş. Kaldığı otele günlerdir uğramadığını söylemişler. Dinç Abi yine çok telaşlanmış, hemen aramaya başlamışlar ama bu sefer izini çabuk bulmuşlar. Çünkü yanında kimlik olduğu için polis kayıtlarına geçmiş."

"Ne demek kimlik olduğu için? Kendisi durumu anlatmamış mı?"

"Biraz sabret" dedim. "Her şeyi anlayacaksın. İki gün sonra Moskova'ya gittim, hastanede Mehmet'i gördüm. Onu tedavi eden doktorlarla konuştum. Söylediklerine göre yediği at çiftesinden dolayı bir beyin travması geçiriyordu ama tehlikeli bir durum yoktu. Atın vuruşu yumuşak olmuş, kafatası kırılmamıştı, sadece bir sarsıntı geçiriyordu, kendinde değildi. Bir haftaya kadar hepsinin geçeceğini umuyorlardı."

Kızın yorgunluktan ve alışık olmadığı votkadan gözleri kapanmaya, başı sık sık önüne düşmeye başlamıştı ama bu sefer uykuya öylesine büyük bir iradeyle direniyordu ki, hikâyeyi bitirmekten başka çarem yoktu.

"O haftayı Mehmet'in başında geçirdim. Doktorlar bilincinin ne durumda olduğunu bilemeyeceklerini ama uyanması için anadilinde konuşulmasının olumlu et-

ki yapacağını söylüyorlardı. Ben de başucuna oturup onunla sürekli konuştum. Hayatımızı değiştiren o kazadan, annemle babamdan, Ankara'daki okul yıllarımızdan, Nikola Tesla'dan, anneannemden, dedemden yani ilgisini çekebilecek her şeyden söz ettim. Yalnız Olga yoktu bu konuşmalarımda. Çünkü o konuda nasıl bir durumda olduğunu bilmiyordum, her şeyi daha da kötüleştirme riskini göze almak istemiyordum. O da arada bir zor anlaşılır şekilde sayıklıyordu, ağzından dökülen cümle parçacıklarına, kelimelere anlam vermeye çalışıyordum.”

Gözlerini açık tutmaya çalıştığı için olsa gerek, kız ara sıra kaşlarını kaldırıyordu. Gidip uyumasını, hikâyenin sonunu sabaha dinlemesini önerecektim ama vazgeçip devam ettim.

“Bir tahmin yapmamı isteseler onun ağzından Olga, Borisov gibi kelimeler döküleceğini söyledim. Oysa gerçek hiç de öyle değildi. Bir tek kez bile Olga dediğini duymadım. Bunun yerine çok garip sözler ediyor, hızla koşturan mor tavşanlar gibi anlam veremediğim şeylerden bahsediyordu.”

Uyuklayan kızın elindeki kadeh halıya yuvarlandı birden. Hemen irkildi, gözlerini açtı, soru sorarcasına “Hınn?” gibi bir ses çıkardı. Artık ayakta duracak hali kalmamıştı. Yatmasını söyledim, zaten hikâye bitmişti, zar zor ayağa kalktı, merdivenlerin başına yürüdü.

“Ya Mehmet?” diyebildi.

“İyileşti” dedim. “Bir hafta sonra hastaneden çıktı, sonrasını zaten biliyorsun. Hadi iyi geceler.”

Merdiven tırabzanına tutuna tutuna indi.

Dönüp ortalığı biraz topladım. Sonra dişlerimi fırçaladım, şort ve fanilayla yattım. Ortalık sessizdi. Her

gece olduğu gibi hemen derin bir uykuya dalmam gerekiyordu ama olmadı. Bir türlü uyku tutmadı. Ne yaptığımı bilmeden kalktım, odadan çıktım, sessizce merdivenleri indim.

Kızın oda kapısı aralıktı, bir hayalet gibi odaya süzıldüm. Sokak lambasının vurduğu alacakaranlık odada ne yaptığımın bilincinde olmadan kızın yanına uzandım. Sağ yanının üstüne yatmış derin derin uyumaktaydı. Dizlerini karnına çekmişti, nefes alışını duyulmuyordu.

Ben de sağ yanımın üstüne, onun arkasına uzandım ama hiçbir yerine değmedim. Saçları yastığa dağılmıştı. Bedeninden ve saçlarından yayılan taze kokuyu içime çekerek bir süre yattım orada. Niye böyle davrandığımı, buraya ne amaçla geldiğimi bilmiyordum ama uyusa bile kızın varlığını ve sıcaklığını hissetmek, saçlarının bahar rayıhasını içime çekmek iyi geliyordu.

Onun uykusunu bölmeyecektim ama uyumayacaktım. Saatllerce o durumda kalabilir, bu kızın yalnız dış görünüşünden değil, iradeli ruhundan da yansıyan o elle tutulmaz, sözle anlatılmaz havanın yakın, en yakın tanığı olabilirdim. Gece mahremiyetinde onun en yakınındaki kişi olmak bir ayrıcalıktı. Daha önce bu ayrıcalığı yaşamış olan bir erkek var mıydı, yok muydu bilemiyordum ama o gece sadece ben vardım, kendisi farkında olmasa da.

Birden, nasıl bu hale geldiğim sorusu takıldı aklıma. Yoksa Mehmet'in söylediği gibi kıza âşık mı olmuştum? Yok, yok; durum bu değildi, böyle duygular uyanamazdı benim içimde. Aşkın tehlikelerini bilerek kendini ebediyen bu duyguya kapatan ben değil miydim? Karasevda, gözleri bağılı olarak bir uçurumun kıyısında yürü-

mek değil miydi? Birine sevdalanmak, donmuş bir gölde, nerede ve ne zaman kırılacağını bilmene imkân olmayan ince buzlar üzerinde yürümek anlamına gelmiyor muydu? Mehmet'in başına gelenler bana unutamayacağım bir hayat dersi vermemiş miydi? Belki de sadece hazla ilgiliydi bu durum. Bedensel bir zevkti, ruhla ilgili yönü yoktu. Zaten olamazdı da.

Kız hiç kıpırdamıyordu, nefes alıp verirken göğsü bile inip kalkmıyordu. Pencereden vuran parçalı ışıktaki sol omuz başı bir kartopu gibi parlıyordu. Kapımı çaldığı ilk andan itibaren olanları düşündüm. Biraz ötemizde toprak altında yatan Arzu'yu, hapishanedeki Svetlana'yı, acılar içindeki Ali'yi, kendini kim bilir dünyanın hangi köşesine atan Mehmet'i tekrar tekrar düşündüm. Yarın bu kız çekip gidecekti ve ben huzurlu hayatıma geri dönecektim. Ama bu gece birkaç saat onun genç kokusunu solumakta bir sakınca yoktu.

Uyanık olsa kim bilir nasıl kızardı bu yaptığıma! Kaşlarını çatıp suçlayıcı ifadeyle yüzüme bakardı ama zaten bir süre sonra sessizce, onu uyandırmadan kalkıp odama gidecektim. Bu iş de böylece bitecekti. Tek taraflı, epey duygusal bir veda töreni.

Ama öyle olmadı. En beklemediğim anda kız sol yanına döndü, votkadan iyice ağırlaşmış olan uykusu içinde beni fark etmedi bile, uyumaya devam etti ama herhalde bir şey hissetti. Çünkü "Sevgilimmm!" diye mırıldanarak dudaklarını dudaklarıma yapıştırdı. Önce uyanmış sandım ama uyuyordu, derin derin uyuyordu. Bundan emindim, hiç uyanmamıştı. Ne yaptığının farkında değildi.

O zaman neydi bu? Belki eski bir sevgilinin, bilinçaltına çöreklenmiş olan hüznün verici anısı, belki her ge-

ce sarılmayı beklediği bir sevgili özlemi, belki bir düş... Bunları bilmeme olanak yoktu ama işin garip yanı, yıllardan beri hiçbir insanın dokunmasına dayanamayan ben, kızın dudaklarının dudaklarıma yapışması karşısında sadece bir huzur, bir şefkat ve büyük bir mutluluk duyuyordum. Önce bir şok gibi gelen dokunma, şimdi yerini muhteşem bir kadın erkek sevecenliğine bırakmıştı.

O zaman ağlamakta olduğumu anladım. Kız dudaklarımda uyurken gözlerimden yaşlar boşanmaya başlamış demek ki. Sessizce, yanaklarımdan kayarak süzülüyordu yaşlar. Bu dudakların ılık dokunuşu, yıllardır içinde yaşamakta olduğum kişisel buz çağımı eritiyordu. Aştan korkarak, çekinerek, ondan uzak kalarak geçen onca soğuk yılın birikmiş bütün yağmurları sessizce gözlerimden boşanıyordu. Dudaklarımda uyumakta olan kızın dudaklarından sanki bütün ruhunu, şakacı gülüşlerini, kaş çatışlarını, öfkeli hallerini, kararsızlıklarını, sonra birden duygularına set vuran iradesini, geleceğine ait hayallerini, heyecanlarını, arkadaşlarıyla şakalaşırken yüzüne yayılan şirin gülümseyişi, zaman zaman gördüğüm acıklı bakışlarını, beğenmediği yiyeceklere burun kıvrmasını, sükûnetini, hırslarını, bazen benliğini kaplayan melankoliyi, evdekilerle telefonda konuşurken kullandığı küçük kız sesini, hayat enerjisini emiyordum. Onca zaman hayranlıkla seyrettiğim o kıvrık altdudağı, dudaklarımdaydı. Evet, hissediyordum!

O anda karanlık gökyüzünde, aşağıdan yukarıya bir yıldız kaydı; her şeyi, her karanlık noktayı, hayatın her gizemli kıvrımını, ışık almayan her gölgeli alanı, zifiri bir gece gibi kapkara olan kalbi aydınlattı ve... hatırladım.

O dudaklar her şeyi geri getirdi. Masallardaki sihirli

öpücükler gibi beni, hiç uyanmamam gereken derin uykudan uyandırıp celladım oldular.

Evet, insan her şeyi unutarak yaşayabilirdi ama her şeyi hatırlayarak yaşayamazdı.

Gözyaşları içinde kızın dudaklarından ayrıldım, duyamayacağını bile bile ona usulca “Özür dilerim” dedim. “Özür dilerim.” Gerçekten de benliğimin en derin pişmanlığıyla ondan özür dileyerek yataktan çıktım, odama gittim. Koltuğa oturup düşünmeye başladım. Başlangıçta her şey ilginç ve vakit geçirtici bir oyundu. Kızla, kedinin fareyle oynadığı gibi oynamak, onu şaşırtmak, hayal kırıklığını yansıtan o güzel altdudağını izlemek çok tatlıydı. Birdenbire modern bir *Binbir Gece Masalı*’nın içinde buluvermiştik kendimizi. Ne var ki kısa sürede efendi ile kölenin rolleri değişmiş ama bunu güç değil, tam tersine güçsüzlük sağlamıştı. Ağır akan su kayayı oymuş, kardelen çiçeği donuk toprağı delip başını çıkarmış, zarafet kabalığı yenmiş, dişilik bir kez daha erkek üzerindeki yumuşak zaferini sessizce ilan etmişti. Ve nihayet o masal prensesinin uyurken dudaklarına kenetlenen dudakları, en büyük mutluluğum ve en büyük felaketim olmuştu. Kurbağanın bir öpücükle prene dönüşmesi, yaz ormanlarındaki kayın ağaçlarının serinliği, Olga’nın durgunluğa kapılmadan önceki o ilahi gülüşü, gençlik kahrkahraları, “Via Con Me”, işaretparmağımın nasır bağlamış ucu, şaha kalkan atın gökyüzünü kapatan yelesi, anladığım sözcükler, anlamadığım sözcükler, yeryüzünü beyaz bir yorgan gibi kaplayan kar... Hepsi birden, kaybedilen bütün yılları geri getirmek istencesine telaşla çarpan bir yüreğin ritmine eşlik ettiler.

Şafağın kızıl ışıkları, son hikâyesini anlatmış, sözle-

rini ve yüregini tüketmiş olan Şehrazad'ı oturduğu koltukta buldu. Yine kıpırdamadım. Horozlar ötüyordu. Moskova'daki otelin neşeli horozu gibi değil, bir ayrılık ağdı söyler gibiydiler.

Güneş yükselmeye başladığında aşağıdan tıkırtılar geldi. Kız kalkmıştı, belli ki beni rahatsız etmekten çekinerek hazırlanıyordu. Biraz sonra yalnız sokak kapısından değil, hayatımdan da çıkıp gidecekti ve ben onu bir daha hiç göremeyecektim.

Gitti!

Mektup

Sayın Savcım,

384 sayfada tamamladığım bu notları yazarken, bir gür sişin tarafınızdan okunacağını hiç aklıma getirmemiştir ama bu durumda okumanızın kaçınılmaz olduğunu görüyorum. Çünkü bu karmaşık olayı çözebilmek için bu notlara ihtiyaç duyacaksınız. Her şeyden önce bazı sayfalarda rastlayacağınız ve yüksek kişiliğinizle ilgili olumsuz ifadelerden dolayı sizden özür dilemek isterim. İnanmanızı isterim ki bu olumsuz gözlemler sadece sizinle ilgili değil, benim dünyaya karşı hissettiğim, sizin de fark etmiş olduğunuz kayıtsızlığın ve içine kapanmanın, bir de o sıralar tam olarak adlandıramadığım bazı duyguların bir sonucuydu. (Bu arada telefonunuzda çalan “Sen Gelmez Oldun” şarkısını, savcılık makamının ciddiyeti ve adaletin ağırbaşlılığı ile bağdaştıramamış olduğumu belirtmem izin verin. Umarım o hafta sonu gelen meslektaşınız ve ailesiyle birlikte eğlenmek ve neşelenmek fırsatını bulmuşsunuzdur.) Bu dünyadan kendi isteğimle ayrılmadan önce bu notları ve mektubu başucumda bırakırken, şahsınıza yöneltmiş olduğum incitici sözleri –ki bunları düzeltmek için vaktim ve takatim yok– telafi edebilmek amacıyla size –belki de öbür dünyadan gönderildiğini düşüneceğiniz– bir hediye vermek istiyorum. Bu hediye, çözmek ve gerçek faili bulmak için çok uğraştığınız, hatta bir ara bu nedenle beni bile tutuklatmak istediğiniz Arzu Kahraman cinayetiyle ilgili.

Şu anda hapishanede tutulmakta olan ve katil olduğuna kesin gözüyle bakılan Svetlana Kurumova tamamen suçsuzdur Savcı Bey. Bu durumu bahçedeki köpeğim Kerberos'un kulübesinde bulmuş olduğum bir altın kolye sayesinde ve uzun bir düşünme ve analiz sonucunda anlamış bulunuyorum. Hatırlayacağınız üzere sizi, bir kez daha varlığımla rahatsız etme pahasına makamınıza bir ziyarette bulunmuş ve olay yeri resimlerini görmek istemiştim. Bu ziyaretin sebebi, o davet akşamı Arzu'nun boynundaki kolyenin, cinayetten sonra da boynunda olup olmadığını anlamaktı. Yaptığım araştırmalar sonunda gördüm ki ucunda altından bir kuş bulunan kolye, davet boyuncaya Arzu'nun boynunda durduğu halde, cinayetten sonraki resimlerde yok olmuş. Bu durumda, köpeğimin kulübesine gömülmüş olduğunu tahmin ettiğim kolyenin, Arzu'ya ait olduğu ve katil tarafından cinayet sonrasında alınarak, köpek kulübesine gömüldüğü anlaşılmaktadır.

Sayın Savcım;

Şimdi size son bir edebiyat oyunuyla veda etmek amacıyla küçük bir bilmece sorarak katili açıklamak istiyorum. Elinizdeki metnin harflerini bir şifre gibi kullanarak, bu sorunun cevabını kolayca verebilir, katili bulabilirsiniz.

1. Birinci bölümün son harfi:
2. Üçüncü bölümün ilk harfi:
3. Dördüncü bölümün ilk harfi:
4. Altıncı bölümün son harfi:
5. Yedinci bölümün son harfi:

(Sayın Savcım, şimdiye kadar katilin kim olduğunu anlamış olmalısınız ama izninizle ben yine devam edeyim.)

6. Sekizinci bölümün baştan ikinci harfi:
7. Dokuzuncu bölümün baştan ikinci harfi:
8. On üçüncü bölümün baştan yedinci harfi:

Sayın Savcım, umarım bu veda mektubum, sizi daha önceki davranışlarım gibi rahatsız etmemiştir. Bu arada kravatanızı bağlayış şeklinizle ilgili eleştirilerimi de fazla ciddiye almayın. Umarım bu ihbarım, o kaba şakalarımı mazur göstermeye yetmiştir. Ama yine de kravata tek taraflı düğüm atmak yerine, daha ince bölümünden çift taraflı düğüm atmanızı tavsiye ederim. O zaman yana doğru kaymaz. Bu tavsiyeyi, her şeyde düzen arayan bir mühendis ukalalığı olarak kabul etmenizi diler, saygılarımı sunarım.

KARAR

KARAR

T.C.
ÇATALCA
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

Soruşturma No: 2011/1007

Karar No: 2011/128

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR

DAVACI: **K.H.**

MAKTUL-ŞÜPHELİ: Mehmet ARSLAN, İsmail oğlu, Hayriye'den olma, 14/08/1953 doğumlu, İstanbul ili, Fatih ilçesi, Avcıbey Mahallesi, 0007 cilt, 00680 aile sırası no, 0009 sıra no'da kayıtlı, Çatalca'da ikamet eder.

SUÇLAR: İntihara yönlendirme ve başkasına ait kimlik bilgilerinin kullanılması

SUÇ TARİHİ: 24/06/2011 ve öncesi

SUÇ YERİ: İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Binkılıç Beldesi, Yalı Köyü (Eski adı Podima) Eski Cami Mahallesi Mevki No: 14

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

Suç tarihinde Jandarma Komutanlığı'na suç yeri olan Binkılıç Beldesi Yalı Köyü (Eski adı Podima) Eski

Cami Mahallesi Mevki No:14'te bulunan müstakil evde bir erkek cesedi bulunduğunun ihbar edilmesi üzerine olay yerine intikal eden Jandarma Komutanlığı'na bağlı ekipler suç yeri olan evin zemin katındaki bir odada ne olduğu tespit edilemeyen bir alet içerisinde 55-60 yaşlarında bir erkek cesedi ile karşılaşmışlar ve durumu Cumhuriyet Başsavcılığımıza bildirmeleri üzerine derhal Yalıköy'deki tek tabip olan pratisyen hekim Dr. Abdullah SAĞLAM olay yerine intikal ettirilmiş olup, hekim tarafından yapılan ilk muayenede şahsın ölmüş olduğu anlaşılmıştır. Olay yerine Cumhuriyet Başsavcısı Nizamettin TOGAN, Ali Haydar TİĞLİ ile birlikte gidilip yapılan muayenede şahsın gerçek ölüm sebebinin anlaşılması amacıyla olay yerinde gerekli inceleme ve araştırma yapılarak ve olay yerinin krokisi çizilerek fotoğrafları çekildikten sonra ceset üzerinde gerekli muayene ve tespitler yapılabilmesi amacıyla kasabanın devlet hastanesi morguna nakledilmiştir. Buradan da kesin ölüm sebebinin anlaşılması için otopsi yapılmasına karar verilerek ceset İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Olayla ilgili yapılan soruşturmada jandarmaya ilk ihbarı yapan kişinin aynı köyde oturmakta olan ve maktulün evinde ev işlerinde çalışan 48 yaşındaki Yalıköy nüfusuna kayıtlı Hayrullah kızı Hatice DÖNMEZ olduğu anlaşılmıştır. Hatice DÖNMEZ'in jandarmaya bilgi edinme kapsamında verdiği ilk ifadede haftada üç gün söz konusu eve gelip çalıştığı için maktul-şüpheliyi gayet iyi tanıdığını, Yalıköy sakinlerinin de bildiği gibi bu şahsın, emekli olduktan sonra Yalıköy'e yerleşmiş bulunan Ahmet ARSLAN olduğunu ifade etmiştir. Olay günü sabah dokuz sularında, kendisinde bulunan anah-

tarla kapıyı açıp içeri girdiğini, her zaman yaptığı temizlik işlerini yapmaya başladığını, alt kata girişte sağdaki ilk odada o gece birisinin yattığının anlaşıldığını, o sırada gitmiş olan bu kişinin “gazeteci kız” olarak tanıdığı, adını bilmediği İstanbullu bir gazeteci olduğunu tahmin ettiğini, kahvaltı hazırlamak üzere Ahmet Bey’e seslendiğini ama ısrarlı seslenmelerine bir cevap alamayınca üst kata çıkıp yatak odasına ve diğer bölümlere baktığını, Ahmet Bey’i bulamaması üzerine herhalde evde olmadığını, belki de gazeteci kızla gittiğini düşünmüş olduğunu ama daha sonra temizlik yapmak üzere alt kattaki ikinci odaya girdiğinde, tuhaf bir çekyat olduğunu sandığı o alet içinde maktul-şüphelinin kıpırdamadan yattığını gördüğünü, bunun üzerine kendisine birkaç kez seslendiğini, herhangi bir cevap alamaması üzerine maktulün yanına gittiğini, o sırada nefes almadığını fark ettiğini, alnına dokunduğu zaman soğumuş olduğunu gördüğünü, korkarak odadan dışarı çıktığını ve evdeki telefondan jandarmayı aradığını söylemiştir.

Ayrıca Hatice DÖNMEZ’in tanıklığına ek olarak, Dr. Abdullah SAĞLAM ve Jandarma Komutanlığı görevlileri de ölü bulunan şahsın emekli mühendis Ahmet ARSLAN olduğuna tanıklık etmişler, hatta maktul-şüphelinin daha önce Yalıköy’de vuku bulan Arzu KAH-RAMAN cinayetiyle ilgili olarak Çatalca Cumhuriyet Başsavcısı Nizamettin TOGAN tarafından sorguya çekilmiş ve tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edilmiş olduğu için Başsavcının kendisi ve başkâtip tarafından da teşhis edilmiştir. Dolayısıyla bu bilgiler ışığında şahsın ölüm raporu tanzim edilmiş ve kayıtlı bulunduğu İstanbul Nüfus Müdürlüğü’ne bir yazı ile bildirilmiştir.

Bu andan itibaren de ölen şahsın kimliğiyle ilgili daha derin bir soruşturma yapma ihtiyacı hâsıl olmuştur. Çünkü İstanbul Nüfus Müdürlüğü, Cumhuriyet Başsavcılığıımıza hitaben yazdığı yazı ile İsmail ARSLAN'dan olma, Hayriye ARSLAN'dan doğma Ahmet ARSLAN'ın 1963 yılında, annesi, babası ve ikiz kardeşi Mehmet ARSLAN'la birlikte İstanbul-Ankara Karayolu Kaynaşlı mevkiinde geçirdikleri trafik kazası sonucunda, on yaşındayken ölmüş olduğunu bildirmiştir. O kazadan tek kurtulan kişi ise ailenin ikinci çocuğu ve Ahmet'in ikizi olan Mehmet ARSLAN'dır. Ahmet ARSLAN adlı çocuk, İstanbul Zincirlikuyu Mezarlığı 3 No'lu ada, 308 No'lu parsel, 113 No'lu paftada bulunan mezarda gömülüdür.

Bu durumun ortaya çıkması ile Ahmet ARSLAN'ın resmi makamlara sahte kimlik ibraz ettiği anlaşılmaması üzerine, Cumhuriyet Başsavcılığımızca soruşturmayı derinleştirerek ayrıntılı araştırma yapılması ile kimlik tespitinin tam olarak yapılabilmesi için çeşitli tanıkların dinlenmesi ve Nüfus Müdürlüğü'ne yazılar yazılarak Mehmet ARSLAN hakkında ek bilgiler istenmesi sonucunu doğurmuştur.

Bu sebeple, cesedin başucunda bulunan, A4 kâğıdına el yazısıyla yazılmış ve 384 sayfa tutan ve maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN tarafından yazıldığı anlaşılan metin hem Başsavcılığımız tarafından dikkatle okunmuş hem de üzerinde gerekli incelemenin yapılabilmesi amacıyla İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Bu arada maktul-şüphelinin bulunması için bıraktığı anlaşılan kâğıt tomarının yanında Cumhuriyet Başsavcılığımıza hitaben yazılmış bir mektup da ele geçirilmiştir. Bu mektup aynı zamanda maktul-şüphelinin

Arzu KAHRAMAN cinayetiyle ilgili olarak sorguya çekildiği zaman gösterdiği tutarsız ve kuşku uyandırıcı davranışları da doğrulamış olmaktadır.

Söz konusu mektuptan sonra Arzu KAHRAMAN cinayetinin olduğu günün öncesi çekilmiş çeşitli resimlerle olay sonrasında alınan fotoğraflar incelenmiş ve mektupta sözü edilen altın kolyenin gerçekten de maktule Arzu'nun boynundan cinayet sırasında ya da sonrasında alınmış olduğu anlaşılmıştır. Dosyada delil 3 olarak adlandırılan bu altın kolye, maktul-şüphelinin cesedinin başucuna koyduğu mektup zarfının içinde bulunmuş ve parmak izi incelemesi yapılmak üzere İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Bu arada ölü şahsın gerçek kimliğinin anlaşılması için İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'na ve İstanbul Nüfus Müdürlüğü'ne yazılan yazılara gelen cevaplardan ölen şahsın Mehmet ARSLAN olduğu ve on yaşında iken ölmüş olan ikiz kardeşi Ahmet ARSLAN'ı, kendi hayalinde yaşattığı sonucuna varılmıştır.

Ekte sunulan inceleme raporlarında ve Başsavcılığımızın istediği çeşitli bilgilere verilen cevaplarda maktul-şüpheli şahısla ilgili olarak kısaca şu bilgilere yer verilmiştir. 1963 yılında ağır bir travma yaşayarak bütün ailesini ve bu arada ikiz kardeşini kaybetmiş olan Mehmet ARSLAN'ın, bu gerçekle yüzleşerek hayatına devam ettiği, kendi kimliğiyle Ortadoğu Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Fakültesi'nden mezun olduğu, daha sonra o zamanlar Sovyetler Birliği'ne ait olan Beyaz Rusya'da Borisov kentinde bir Türk şirketinin yaptığı inşaatla çalıştığı doğrulanmıştır. İnşaatları yapan ENKA adlı şirketten gelen yazıda, Mehmet ARSLAN'ın şirketlerinde bir süre görev yaptıktan son-

ra, başına gelen bazı aksilikler sonucunda kendi isteğiyle işten ayrıldığı, fakat yazıyla sorulan Ahmet adlı ikiz kardeşinin ise kayıtlarında mevcut olmadığı bildirilmiştir.

Ayrıca olayla ilgili olarak Çapa Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Başkanlığı'ndan alınan rapordan da anlaşılacağı üzere; Mehmet ARSLAN'ın Borisov'da yaşadığı derin aşkın ve daha sonra bir yanlışlık sonucunda Çeçenistan'da tutuklanarak on sekiz ay hapis yatması sonucunda sevdiği kadını şoka uğrayacak biçimde kaybetmiş olmasının yarattığı ağır duygusal travmanın, Moskova'daki bir meydana at tepmesi sonucunda yaşadığı fiziki travma ile birleştiği, bir de buna bilinçaltında hâlâ yaşamakta olan çocukluk travmalarının da eklenmesi sonucunda tıp dalında "Blunted Affect" diye tabir edilen bir beyin anomalisinin ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Söz konusu Blunted Affect durumu, hastanın beş duyusunda, günlük yaşamında ve zekâsında bir değişiklik yapmamakta, ancak duygular eksik kalmaktadır. Yani bu durumdaki hasta her insanda bulunan ego, dostluk, aşk, nefret, kıskanma, öfke, pişmanlık gibi duygulardan yoksun bulunmaktadır. Dolayısıyla bu tür hastalar başlarına gelen olaylar sonucunda kendilerini çeşitli durumların yaratacağı üzüntülere, yaralanmalara karşı korumak amacıyla bu insani duygulara beyinlerini tamamen kapatmıştır. Hasta her şeyi düşünmekte, anlamakta, bedensel zevkler almakta ama manevi olarak hiçbir şey hissetmemektedir. Maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN vakasında buna ek olarak bir de insanlara dokunma fobisi gelişmiştir. Bu durumun da yaşadığı aşk travmasıyla ilgisi olduğu düşünülmektedir. Zaten yazdığı notlardan da anlaşıldığı

kadarıyla, son günlerini paylaştığı gazeteci kızın ismini hiç anmamış, yani onu isimlendirmemiş, genel olarak kadınlığın, dişiliğin anonim bir sembolü olarak algılamıştır. Bu da aşka bağlı travmanın çok güçlü olduğunu ve zihni/duygusal dengesinin bozulmasındaki en önemli faktör olduğunu düşündürmektedir.

Ayrıca maktul-şüpheli **Mehmet ARSLAN**'da hayvanlarla konuşabildiğini sanma, uykuyla uyanıklık arasında, yani alter state tabir edilen durumda gördüğü vizyonlar gibi sekonder semptomlar da eklenmiştir.

Bu karmaşık vakanın en çok dikkat çeken yönü ise, Rusya'da yaşadığı acı deneyimler sonunda, gerçeklerle yüzleşmeyi reddederek kendisini ölmüş olan kardeşi Ahmet ARSLAN yerine koyması ve o trajik olayları yaşıyanın kendisi değil, kardeşi Mehmet ARSLAN olduğu konusunda bir yansıtma yapmış olmasıdır. Ona göre acınacak olan, zavallı duruma düşen kişi kendisi değil, ikiz kardeşidir. Burada ilginç olan; Mehmet ARSLAN'ın beyninin, ölmüş olan ikizi Ahmet'i canlandırmak suretiyle acılarını ona yansıtmak yerine, kendini ölmüş bir kişi yerine koyarak, kendi gerçek benliğine yabancılaşmış olmasıdır. Sonuç olarak ölü bulunan şahıs Mehmet ARSLAN'dır ve 1963'te vefat etmiş olan Ahmet ARSLAN mevcut değildir.

Maktul-şüpheli şahsın ölümüne sebep olan ve okunan notlarda "Sevgili" adını verdiği ve kendi mühendislik becerilerini kullanarak imal ettiği anlaşılan aygıt; dünyada daha çok otistikleri ya da insanlara dokunma fobisi yaşayanları tedavi etmek, rahatlatmak amacıyla kullanılan ve adına genellikle "Hug Machine", kucaklama makinesi denilen bir tıbbi icattır. Bu alet 1965 yılında Amerikalı Temple GRANDIN tarafından icat edil-

miştir. Maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN'ın imal ettiği (ek-1) kucaklama makinesi pek rastlanan bir model değildir. Genellikle kullananlarda bir rahatlama duygusu yaratmakla birlikte bu vakada görüldüğü gibi ölüme sebebiyet verecek derecede sıkması rastlanan bir durum değildir. Bunu ise mühendis olan maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN'ın özel olarak yaptığı anlaşılmaktadır.

Başsavcılığımız şahsın kimliğini kesin olarak tespit ettikten sonra, ölüm şeklinin ve sebebinin tam olarak anlaşılması amacıyla Adli Tıp Kurumu'ndan istemiş olduğu ekte yer alan otopsi raporuna (ek-2) göre; "Cesedin yüzünün tamamen kanlanmış olduğu, sol gözün çevresi ve elmacık kemiği üzerinde 10x10 cm ebadında morluk ve şişlik olduğu, frontal bölgesinde başlayan ekimozun sağ tarafa doğru 45 derecelik bir açı yaptığı, göğüs kenarına doğru gittikçe genişleyen bir ekimoz olduğu, elle yapılan muayenelerde boyun kemiğinin kırık olduğu, kaburgaların tamamının aşırı basınç sonunda kırılmış ve ciğerlere batmış olduğu, baş açılıp saçlı deri kaldırıldığında deri altında hiçbir patolojik bulgu olmadığı, kafatası kemiklerinin sağlam olduğu;

Göğüs ve karın boşluğu açıldığında; kaburga kemiklerinin tamamının kırılmış ve her iki ciğere saplanmış olduğu, boyun omurlarının parçalandığı, sol boyunda, sol tarafta yaygın hematoma olduğu, sol karotis arterinin parçalandığı;

Cesedin sırt ve bel kısmında boşluğa gelen yerler ve bacaklarının arka kısımlarında ölüm morluklarının olduğu, olay yeri incelemesi sırasında gözlenen ölüm sertliğinin çözülmüş olduğu görülmüştür.

Cesedin bu haliyle kesin ölüm sebebinin aşırı basınca maruz kalarak servikal ve sol arterle kaburgaların par-

çalanması sonucu solunum ve dolaşım durması ile ölüm gerçekleşmiştir” denmektedir.

Cumhuriyet Başsavcılığımız olayın bir cinayet mi, yoksa kaza mı olduğunu aydınlatmak amacıyla soruşturmayı genişletmiş ve bu kapsamda ihbarı yapan Hatice DÖNMEZ, Dr. Abdullah ve evin yakınındaki Bakkalı Tevfik AKAR’la yaptığı ayrıntılı görüşmeler sonucunda, notlardaki “gazeteci kız” olarak belirtilen kişinin gerçekte mevcut olduğunu ve maktul-şüphelinin evinde günlerce kaldığını, ayrıca ölüm gerçekleşmeden bir süre önce de söz konusu evi terk ettiğini öğrenmiştir.

Yapılan araştırma sonucunda 11.09.1991 İstanbul doğumlu Pelin SOYSAL olduğu, gazete muhabiri olarak çalıştığı tespit edilmiş ve Başsavcılığımıza ifadeye çağırılmıştır. Kendisine eldeki notlar verilerek okuması istenmiş, daha sonra da yazılanların doğru olup olmadığı sorulmuştur.

Pelin SOYSAL adlı gazeteci kız tanık olarak verdiği ifadesinde; notlarda yazan her şeyin kelimesi kelimesine doğru olduğunu belirtmiş ve maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN için “Hayatımda tanıdığım en garip insandı” ifadesini kullanmış, ölümünden ise büyük üzüntü duyduğunu, son gece yanında yatıp yatmadığı konusunda hiçbir fikrinin olmadığını belirterek, şahsın kendisine hiçbir zarar vermediğini söylemiş, aşırı duygulanarak gözyaşlarına hâkim olamadığı görülmüştür.

İfadesinde ayrıca, Arzu KAHRAMAN cinayetiyle ilgili olarak kolye hikâyesini maktul-şüphelinin kendisine de anlatmış olduğunu, hatta Facebook’tan davet gecesi çekilmiş resimleri bulmak için yardım istediğini, resimleri bulduklarında maktule Arzu’nun boynunda kolye bulunduğunu görüp bunun üzerinde düşünmeye başla-

dığını ve sorulması üzerine katilin adını kendisine açıklamadığını söylemiştir. Yalnız, diğer birçok konuda olduğu gibi Arzu KAHRAMAN cinayetinde de “İnsan soyunun en tehlikeli duygusu aşktır” sözünü tekrarlamakla yetinmiş olduğunu, bundan da kendisinin Arzu KAHRAMAN’ın aşk yüzünden öldürüldüğünü düşündüğünü ifade etmiştir.

Başsavcılığımız, maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN’ın ölümünde Pelin SOYSAL’ın tanıklıktan öte bir sorumluluğu olmadığı kanaatine vardığından kendisini serbest bırakmıştır.

Maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN adlı şahsın, intiharından önce yazdığı ve kâğıt tomarının yanına bıraktığı, Başsavcılığımıza hitaben yazılmış olan mektupta (ek-3), maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN’ın bir edebi bulmaca şeklinde sunduğu şifre çözüldüğünde Muharrem ismi çıkmaktadır. Muharrem, Hatice Hanım’ın zekâ özürlü oğludur. Arzu KAHRAMAN cinayeti de Cumhuriyet Başsavcılığımız tarafından soruşturulmakta olduğundan bu konuda yeni bir delil olarak ele geçen kolye ve maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN’ın ihbar mektubu üzerine çıkan yeni duruma dayalı olarak İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi’ne sunulmuş olan ve Svetlana KURUMOVA’nın asli fail olduğunu öne süren iddianameye ek yeni bir iddianame hazırlanması yoluna gidilmiştir.

Anlaşıldığına göre Muharrem DÖNMEZ zekâ özürlü bir genç olduğu için okula gitmemekte, belli bir işte çalışmamakta, arada bir İstanbul’dan gelip Yalıköy’e yerleşmiş olan ailelere yardım etmektedir. Bu ailelerden birinin de KAHRAMAN ailesi olduğu, maktule Arzu KAHRAMAN’ın bu çocuğa büyük bir şefkat göster-

diği, bazen sarılıp bir çocuk gibi yanaklarından öptüğü anlaşılmış ve sanık Muharrem de bu davranışları yanlış yorumlayarak Arzu KAHRAMAN'la aralarında bir aşk münasebeti olduğu kanısına kapılmıştır. Jandarma tarafından gözaltına alınarak sorgulanan sanık Muharrem DÖNMEZ bunu inkâr etmemiş, kendisine kucak açmış olan Arzu KAHRAMAN'ın 11 Haziran gecesi verilen davette çok açık saçık giyindiğini, İstanbul'dan gelen erkek konuklarla aşırı bir şekilde sarmaş dolaş olmasının, içki içerek onları öpmesinin, erkeklerin Arzu KAHRAMAN'ın beline ve omzuna sarılmasının, çeşitli erkeklerle dans ederken vücudunu onlara yapıştırmasının aklını karıştırdığını, maktule Arzu'nun kendisini aldattığını düşünerek çok öfkелendiğini, ikram şirketinin, bütün konukların ve onlara yol göstermek için ayrılan Ali KAHRAMAN'ın yokluğundan istifade ederek, merdivenlerden yukarı çıkmakta olan maktule Arzu KAHRAMAN'ı yakalayarak çektiğini ve orada defalarca bıçakladığını, bıçak darbelerinin sayısını hatırlamadığını, maktulenin öldüğünü anlayınca boynundaki kolyeyi hatıra olarak aldığını ve kimsenin bulamaması amacıyla gece vakti Mehmet ARSLAN'ın, kendisinden başka kimseyi yaklaştırmayan Kırbaş adlı köpeğinin kulübesine gömdüğünü itiraf etmiştir. Bu vahşiyane cinayeti işlemekten pişman olup olmadığı sorulduğunda pişman olmadığını, yine aynı manzarayı görse yine yapacağını söylemiştir. Buna gerekçe olarak da kendisinin maktule Arzu'ya âşık olduğunu, onun da kendisini sevdiğine inandığını belirtmiştir.

Bu durumda elde edilen bütün delillerden maktule şüpheli Mehmet ARSLAN'ın ölümünün intihar sonucu olduğu ve kendisini kimsenin intihara yönlendirmedi-

gi dolayısı ile müsnet olayda maktul-şüpheliden başkasına yüklenebilecek bir kasıt veya kusur bulunmadığı ayrıca maktul-şüphelinin ölmüş olması nedeniyle başkasının kimlik bilgilerinin kullanıldığından dolayı da TCK'nun 64. Maddesi uyarınca bu suç için de soruşturma yapılma imkânı bulunmadığı tüm dosya kapsamından anlaşılmakla;

Maktul-şüpheli Mehmet ARSLAN hakkında müsnet suçlardan dolayı kamu adına KOVUŞTURMA YAPILMASINA YER OLMADIĞINA,

Kararın şikâyet yokluğu nedeni ile **TEBLİĞİNE YER OLMADIĞINA,**

Arzu KAHRAMAN cinayeti ile ilgili olarak yeni deliller ışığında ayrı bir soruşturmaya kayıt yapılarak yetkili ve görevli Silivri Ağır Ceza Mahkemesi'ne dava açılmak üzere iddianame düzenlenmesine, yeni dosya üzerinden sanık Muharrem DÖNMEZ'in tutuklanması talebiyle nöbetçi mahkemeye sevkine,

Yetkili ve görevli Silivri Ağır Ceza Mahkemesi Başkan-
lığı'na itirazı kabil olmak üzere,

CMK 172 v.d. Maddeleri uyarınca kamu adına karar verildi. 18/12/2011

NİZAMETTİN TOĞAN
Cumhuriyet Başsavcısı

Teşekkür

Okuduğunuz roman;

Bir gün, “İnsanların duyguları olmasaydı her şey ne kadar kolaylaşırdı” diyerek kitabın temelini oluşturan Ülker’e,

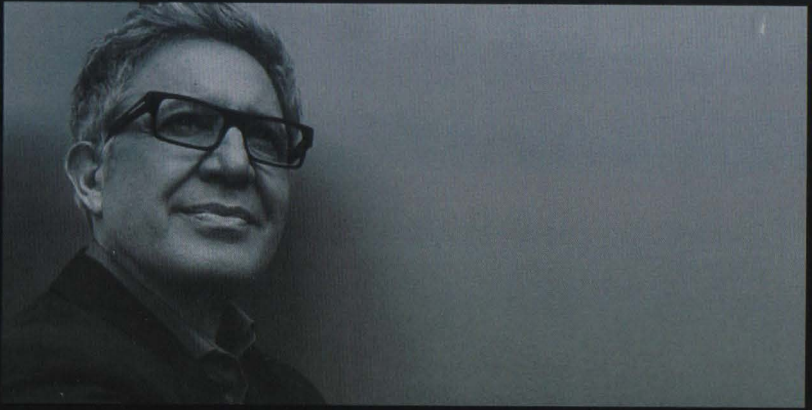
Metni elden geçirerek gerekli uyarı ve düzeltmeleri yapan Esra ve Zafer Köse’ye,

Her romanda olduğu gibi bu kez de desteğini hep yanı başımda hissettiğim Necati Yağcı’ya,

Hukuk açısından yardımları için Avukat Ender Ekenleroğlu, Avukat Asım Livanelioğlu ve Savcı Ercan Bey’e,

Yazım sürecine yardımları için Vural Öger ve Zeynel Atmacan’a,

Bu kitaba büyük destek veren Doğan Kitap yöneticileri ve ekibine, metni özenle, dikkatle okuyan Işıl Özgüner’e teşekkür borçludur.

*Aşk, bir uçuşum
kıyısında gözü bağlı
yürümektir.*

DK
DOĞAN
KİTAP

ISBN 978-605-09-1444-3

9 786050 914443

serifikası no: 11940

dogankitap.com.tr

Tavsiye Edilen Perakende Satış Fiyatı

₺ 19